

WIOSNA 2023 | EB 99.1

DG COMM | OPINIA PUBLICZNA MONITORING UNIT

PARLAMENT EUROPEJSKI

EUROB AROME TR

DEMOKRACJA W DZIAŁANIU

ROK PRZED WYBORAMI EUROPEJSKIMI

Parlament Europejski

Dokument przygotowany przez Pierre Dieumegard dla [Europe-Democracy-Esperanto](#)

Celem tego „tymczasowego” dokumentu jest umożliwienie większej liczbie osób w Unii Europejskiej zapoznania się z dokumentami sporządzonymi przez Unię Europejską (i finansowanymi z ich podatków). **W tłumaczeniach itnout, ludzie są wykluczeni z debaty.**

Ten dokument „Eurobarometr” był [tylko w języku angielskim](#) w pliku pdf. Z tego wstępnego pliku wykonaliśmy plik odt, przygotowany przez oprogramowanie Libre Office, do tłumaczenia maszynowego na inne języki. Wyniki są obecnie [dostępne we wszystkich językach urzędowych](#).

Pożądane jest, aby administracja UE przejęła tłumaczenie ważnych dokumentów. „Ważne dokumenty” to nie tylko przepisy ustawowe i wykonawcze, ale także ważne informacje potrzebne do wspólnego podejmowania świadomych decyzji.

Aby wspólnie omówić naszą wspólną przyszłość i umożliwić wiarygodne tłumaczenia, międzynarodowy język esperanto byłby bardzo przydatny ze względu na jego prostotę, regularność i dokładność.

Skontaktuj się z nami:

[Kontakto \(europokune.eu\)](mailto:kontakto@europokune.eu)

<https://e-d-e.org/-Kontakti-EDE>

IMPRESSUM

Sprawozdanie zostało przygotowane dla Parlamentu Europejskiego przez Kantar Public.

ODPOWIEDZIALNY

Philipp SCHULMEISTER, kierownik działu

AUTORZY WNOSZĄCY WKŁAD

Gonzalo VELASCO MONASTERIO, kierownik projektu

Monika ALPOEGGER

Yasser EL KOURA

Antoine MOUNIER

OLAF ZÜHLKE

PRODUKCJA

Katarzyna Oniszk

PROJEKTOWANIE GRAFICZNE

Ana-Maria ZAMBORI

Rękopis ukończony w maju 2023 r.

Bruksela, © Unia Europejska, 2023 r.

O WYDAWCY

Dokument ten został opublikowany przez Dział Monitorowania Opinii Publicznych w Dyrekcji Generalnej ds. Komunikacji (DG COMM) Parlamentu Europejskiego.

W celu skontaktowania się z Działem Monitorowania Opinii Publicznej prosimy o kontakt na adres: dgcomm-pom@europarl.europa.eu

WERSJA JĘZYKOWA

Oryginał: PL

ZASTRZEŻENIE

Niniejszy dokument jest przygotowany i skierowany przede wszystkim do posłów i pracowników Parlamentu Europejskiego, aby pomóc im w ich pracy parlamentarnej. Treść dokumentu leży w wyłącznej gestii jego autorów, a wszelkie opinie wyrażone w niniejszym dokumencie nie powinny stanowić oficjalnego stanowiska Parlamentu.

SPIS TREŚCI

10 KLUCZY NA WYNOS.....	5
STRESZCZENIE.....	7
KONTEKST.....	11
METODOLOGIA.....	16
1. ŻYCIE W UE: DEMOKRACJA I STANDARD ŻYCIA.....	17
1.1. Rosyjska agresja na Ukrainę.....	39
1.2. Inflacja i rosnące koszty życia.....	44
1.3. Życie obywateli w czasach wielu kryzysów.....	50
1.4. Stan demokracji w UE.....	75
2. PRZEGLĄD KADENCJI PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO: CZTERY LATA W.....	100
3. ROK PRZED WYBORAMI EUROPEJSKIMI W 2024 R.: OBYWATELE PRZED GŁOSOWANIEM.....	130
3.1. Wybory europejskie.....	130
3.2. Nacisk na młodzież.....	162
3.3. Sposób głosowania.....	167
4. POSTRZEGANIE PRZEZOBYWATELI UE I PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO.....	186
4.1. Postrzeganie UE.....	186
4.2. Postrzeganie Parlamentu Europejskiego i jego rola.....	219
WNIOSKI.....	234
SPECYFIKACJE TECHNICZNE.....	235
Komentarze w wolności.....	242

10 KLUCZY NA WYNOS

1 PRZEJŚCIE OD „PERMAKRYZYSU”

Po latach permakryzysu w UE może się skończyć pogarszające się postrzeganie przez obywateli ich osobistych perspektyw gospodarczych i oczekiwań co do ich przyszłych warunków życia. Większość respondentów (52 %) nadal oczekuje, że sytuacja gospodarcza ich kraju pogorszy się w przyszłym roku, ale odsetek ten spadł o osiem punktów procentowych w ciągu ostatnich sześciu miesięcy.

2 NADZIEJA, WŁAŚCIWIE

Nadzieja to emocje najczęściej wymieniane przez obywateli UE (37 %), pojawiające się w pierwszej kolejności, czyli joint-first, w ośmiu państwach członkowskich UE. Jednak niepewność wynikająca z trwających kryzysów zajmuje drugie miejsce na poziomie 34 %, a także znajduje się na szczycie listy w ośmiu państwach członkowskich UE.

3 KOSZTY ŻYCIA WCIĄŻ WYSOKIE

Kryzys związany z kosztami życia wciąż pozostaje w głowie wielu Europejczyków. 65 % nie jest zadowolonych ze środków podjętych przez rząd krajowy, 57 % jest niezadowolonych ze środków podjętych przez UE.

4 PRZYSZŁOŚĆ ŚWIECI JASNO (ER)

Niemniej jednak większość w 25 państwach członkowskich UE jest optymistyczna co do przyszłości UE. Od jesieni 2022 r. optymizm wzrósł o siedem punktów procentowych i wynosi obecnie 64 % na szczeblu UE.

5 WE #STANDWITHUKRAINE

Ponad rok wojny Rosji z Ukrainą obywatele w całej UE nadal popierają wsparcie UE dla tej ostatniej: 76 % zatwierdza te środki, co oznacza wzrost o dwa punkty procentowe od jesieni 2022 r. Co więcej, poparcie dla Ukrainy jest pierwszym działaniem UE, o którym przypominają obywatele: 74 % z nich słyszało o tym, o 36 punktów procentowych więcej niż drugie najczęściej przywoływane działania UE.

6 DEMOKRACJA W DZIAŁANIU: UE REALIZUJE

71 % Europejczyków twierdzi, że działania UE mają wpływ na ich codzienne życie. Działania UE, z których obywatele są najbardziej zadowoleni, to wsparcie dla Ukrainy (69 %), demokratyczne prawa i poszanowanie praworządności (64 %) oraz polityka zagraniczna (54 %).

7 SEDNO SPRAWY

Demokracja jest podstawową wartością, której obywatele chcą, aby Parlament Europejski bronił. Biorąc pod uwagę fakt, że 37 % wskazało na to ogólnie, jest to również główna wartość w 14 państwach członkowskich UE. Większość obywateli jest również usatysfakcjonowana sposobem funkcjonowania demokracji w Unii Europejskiej (54 %).

8 DEMOKRACJA JEST TYM, CO NAS CZYNI

Bezwzględna większość obywateli UE jest również usatysfakcjonowana siedmioma z dziesięciu różnych aspektów demokracji. Wolne i uczciwe wybory (70 %), wolność słowa (70 %) oraz poszanowanie praw podstawowych (66 %) to aspekty, które generują największą satysfakcję.

9 TO DATA (I WIĘCEJ OBYWATELI JUŻ O TYM WIE)

Świadomość, że wybory europejskie odbędą się w 2024 r., znacząco wzrasta do 45 % obywateli – o dziewięć punktów procentowych więcej niż sześć miesięcy temu i znacznie więcej niż w podobnym momencie przed ostatnimi wyborami do Parlamentu Europejskiego w 2019 r., kiedy to świadomość tej daty wyniosła 32 %.

10 WYBORÓW DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO W 2024 R.: ZBLIŻA SIĘ

Zainteresowanie kolejnymi wyborami do Parlamentu Europejskiego wynosi 56 % wśród obywateli, czyli o sześć punktów procentowych więcej niż rok przed ostatnimi wyborami do Parlamentu Europejskiego. Co więcej: dwie trzecie obywateli (67 %) twierdzi, że prawdopodobnie zagłosuje, podczas gdy 58 % stwierdziło to w 2018 r.

STRESZCZENIE

Wiosna to piękny czas na całym świecie. W Japonii kwitną miliony drzew wiśniowych, co oznacza wibrację i nowy początek. Na Alasce, niedźwiedź grizzly niedźwiedź sennie budzi się z hibernacji do trzaskającego dźwięku topniejącego śniegu. I każdego roku w Europie, podobnie jak stada ptaków wędrownych opuszczających swoje zimowe siedliska, ankieterzy z wiosennym badaniem Eurobarometru Parlamentu Europejskiego roją się, aby dowiedzieć się, co zmieniło się w zimnych porach roku, a co pozostało takie samo. Czego można się spodziewać tym razem w 2023 roku?

Z pewnością ostatnie trzy lata były wyzwaniem. Słownik Collinsa 2022 był „permakryzysem”, co wskazuje na dłuższy okres niestabilności i niepewności. Jednak odpowiedzi 26,376 uczestników malują zaskakująco zniuansowany obraz odporności. Niewątpliwie obecne trudności gospodarcze mają poważny wpływ na Europejczyków. Jednak na rok przed wyborami europejskimi badanie pokazuje również, że demokracja jest silnie zakorzeniona w sercach obywateli. Europejczycy uznają znaczenie UE i patrzą na nią głównie w pozytywny sposób. Ich spojrzenie na przyszłość staje się coraz bardziej pełne nadziei.

ŻYCIE, DEMOKRACJA I EUROPA

Jednak punktem wyjścia diagnozy jest otrzeźwienie. Prawie jedna czwarta respondentów (26 %, +2 punkty procentowe od października do listopada 2022 r.) uważa, że sprawy idą we właściwym kierunku w ich własnym kraju, podczas gdy zdecydowana większość 61 % (-1 p.p.) twierdzi, że ogólna sytuacja zmierza w złym kierunku. Na szczęblu UE wynik jest bardziej pozytywny – blisko jedna trzecia (32 %, +1 p.p.) respondentów uważa, że sprawy idą we właściwym kierunku w UE, ale 47 % (-4 p.p.) uważa inaczej. To uczucie jest najsilniejsze we Francji (61 %) i Grecji (62 %).

Ocena ta skupia się na tym, że są to czasy osobistych trudności dla obywateli Europy. Spadek standardu życia jest oczywisty. Połowa respondentów (50 %) odnotowuje ostatnio swój własny poziom życia i oczekuje, że jeszcze

bardziej się obniży. W związku z tym obywatele chcą, aby ich przywódcy zareagowali i oczekują, że UE podejmie działania. Jednak do tej pory większość uważa, że jest jeszcze coś do zrobienia. Blisko dwie trzecie (65 %, +1 p.p.) twierdzi, że nie są zadowoleni ze środków podjętych przez ich kraj w celu walki z kryzysem, a 57 % (+1 p.p.) nie jest zadowolonych z działań UE w tej dziedzinie.

Jednak ludzie nie stracili wiary w proces demokratyczny. Demokracja jest uważana za wartą walki, a publiczne przywiązanie do wartości demokratycznych jest wysokie. Poproszony o wartości, które PE powinien bronić jako priorytet, demokracja jest najczęściej wymienianą wartością przez obywateli (37 %, +1 p.p.), a następnie ochroną praw człowieka w UE i na świecie (28 %, -1 p.p.), a także wolnością słowa i myśli (27 %, -1 p.p.).

Co więcej, ludzie doceniają sposób, w jaki demokracja jest wdrażana w Europie. 56 % obywateli jest zadowolonych ze sposobu funkcjonowania demokracji w ich kraju, a 54 % jest zadowolonych ze sposobu funkcjonowania demokracji w UE. Dotyczy to również wielu jego podstawowych aspektów: Obywatele UE są najbardziej zadowoleni z wolnych i uczciwych wyborów (70 %), wolności słowa (70 %) i poszanowania praw podstawowych (66 %).

OTO NADCHODZI DOSTAWA – CO EUROPA ZROBIŁA DLA CIEBIE

Demokracja zyskuje ogromne zasługi od obywateli. Aby dowiedzieć się, w jakim stopniu ludzie zauważyli europejską demokrację w działaniu, Eurobarometr zapytał obywateli o ich poziom świadomości i zadowolenia z polityki UE, a w szczególności z wyników PE. Czy Parlament Europejski przyniósł rezultaty, których oczekiwali ludzie?

Poziom świadomości działań Unii Europejskiej w ostatnich latach jest na ogół wysoki. Zdecydowana większość zdaje sobie sprawę z wpływu, jaki UE wywiera na ich codzienne życie: Około siedmiu na dziesięciu (71 %) podziela tę opinię, w tym blisko jedną piątą (18 %) na którą działania UE „bardzo” mają

wpływ. Uznaje się również rolę Parlamentu Europejskiego w tym kontekście realizacji – 62 % czytało, widziało lub słyszało o PE. Istnieją jednak znaczne różnice między krajami, a wartości sięgają od 85 % przypadków wycofania mediów w Finlandii do zaledwie 39 % we Francji.

Wchodząc w szczegóły, rok przed inwazją Rosji, wsparcie UE dla Ukrainy wyróżnia się jako osiągnięcie, którego obywatele są najbardziej świadomi: 74 % z nich słyszało o UE i PE, a 69 % z nich jest zadowolonych z podjętych działań. Najwyższy poziom zadowolenia odnotowano w Szwecji (97 %), Finlandii (96 %), Holandii i Portugalii (95 %). Respondenci ze Słowacji, Grecji (51 %) i Bułgarii (54 %) są najmniej skłonni do zatwierdzenia.

Inne obszary polityki są zwykle mniej widoczne. Z pewnym dystansem migracja i azyl (38 %) oraz Europejski Zielony Ład (37 %) zajmują miejsce w rankingu tematów, o których słyszeli obywatele. Tematy te są nie tylko mniej znane, ale także cieszą się mniejszą aprobatą (odpowiednio 43 % i 47 %). Satysfakcja jest wyższa w obszarach praw demokratycznych/poszanowania praworządności (64 %) i polityki zagranicznej (54 %).

WYBORY – KAMIEŃ WĘGIELNY DEMOKRACJI

Późną wiosną 2024 r. obywatele zostaną wezwani do złożenia zamówienia na nową dostawę: wybory europejskie. Eurobarometr zmierzył znaczenie tego wydarzenia w oczach wyborców. Znaczenie, jakie obywatele nadają tym wyborom, pozostaje stabilne – ale zarówno zainteresowanie wyborami europejskimi, jak i prawdopodobieństwo głosowania znacznie wzrosły, zwłaszcza w porównaniu z pięcioma laty temu.

Odsetek respondentów zainteresowanych wyborami do Parlamentu Europejskiego jest obecnie wyższy niż w podobnym czasie przed poprzednimi. Na początku 2018 r. 50 % stwierdziło, że jest zainteresowanych, a 48 % stwierdziło, że nie jest zainteresowanych. W 2023 r. zdecydowana większość respondentów (56 %) jest zainteresowana kolejnymi wyborami do Parlamentu Europejskiego (w tym 15 %, którzy twierdzą, że są „bardzo zainteresowani”),

a 43 % twierdzi, że nie są zainteresowani. Największe zainteresowanie odnotowano w Holandii (75 %), podczas gdy osoby w Czechach (27 %) i na Słowacji (26 %) nie są tak intrygujące.

Wzrosła również świadomość daty następnych wyborów europejskich: 45 % obywateli wie, że odbędzie się w przyszłym roku. Oznacza to wzrost o trzynaście punktów procentowych w porównaniu z poprzednimi wyborami (kwiecień 2018 r.), a od jesieni 2022 r. o dziewięć punktów procentowych.

Jeśli chodzi o znaczenie przejścia do urny wyborczej, prawie połowa obywateli (48 %, +2 p.p. od października do listopada 2022 r.) przywiązuje dużą wagę do głosowania w wyborach europejskich, podczas gdy 38 % (-1 p.p.) uważa, że głosowanie w nich ma co najmniej średnie znaczenie. Tylko 13 % (-1 p.p.) uważa, że te wybory nie mają większego znaczenia.

Dane te są zgodne z danymi odnotowanymi w równoważnym czasie przed ostatnimi wyborami do Parlamentu Europejskiego. W kwietniu 2018 r. (tj. około trzynastu miesięcy przed wyborami) 49 % przywiązało dużą wagę do głosowania w tych wyborach, podczas gdy 17 % uznało je za mało istotne.

Duże znaczenie, świadomość i zainteresowanie przekładają się na dużą skłonność do głosowania. Dwie trzecie (67 %) obywateli twierdzi, że jest bardzo prawdopodobne, że będą głosować w wyborach europejskich, jeśli odbyłyby się w przyszłym tygodniu. Podsumowując, wskaźniki związane z wyborami są już na wyższym poziomie niż pięć lat temu.

KONTEKST MA ZNACZENIE – CO OBYWATELE MYŚLĄ O EUROPIE

Wybory są częścią ogólnych ram politycznych. Ogólne podejście Europejczyków do Unii Europejskiej i Parlamentu Europejskiego rozwijało się od dłuższego czasu. Pozytywne opinie znacznie wzrosły w ciągu ostatniej dekady i nie zmieniły się znacząco w ciągu ostatnich sześciu miesięcy. Większość (45 %, -2 p.p.) twierdzi, że UE wyczarowuje dla nich pozytywny wizerunek, podczas gdy 17 % (+3 p.p.) ma negatywny obraz. Jedna opinia jest niezwykle stabilna na wysokim poziomie od

około 2018 r.: zdecydowana większość (61 %, -1 p.p.) uważa, że członkostwo ich kraju w UE jest dobre, podczas gdy tylko około jeden na dziesięć (11 %, +1 p.p.) uważa to za negatywne. Nieco ponad jedna czwarta (27 %, brak zmian) uważa, że nie jest to ani dobra, ani zła rzecz.

Jeśli chodzi o Parlament Europejski, ponad jedna trzecia respondentów (37 %, +1 p.p.) ma pozytywny wizerunek Parlamentu Europejskiego, podczas gdy mniej niż jedna piąta (19 %, +2 p.p.) ma negatywny wizerunek. Większość respondentów (43 %, -2 p.p.) wyraża neutralny pogląd.

Na pytanie o tematy, które chcieliby poruszyć jako priorytet PE, walka z ubóstwem i wykluczeniem społecznym nadal znajduje się na pierwszym miejscu (38 %, +1 p.p.). Następnym tego są zdrowie publiczne (33 %, -1 p.p.), działania na rzecz przeciwdziałania zmianie klimatu (31 %, brak zmian) oraz wsparcie dla gospodarki i tworzenia nowych miejsc pracy (31 %, brak zmian).

SKUPIENIE SIĘ NA MŁODZIEŻY

Młodzi respondenci (w wieku 15–24 lat) są szczególnie zainteresowani badaniem Eurobarometru, ponieważ ich postawy i opinie zapowiadają przyszłe tendencje i rozwój sytuacji. Kilka kluczowych ustaleń:

- Ranking wartości, które Parlament Europejski powinien bronić w pierwszej kolejności, jest podobny do tej obserwowanej wśród wszystkich respondentów. Demokracja znajduje się na szczycie listy wartości dla obu grup (32 %; wszyscy respondenci: 37 %), ale dla młodzieży równie ważna jest wolność słowa i myśli (32 %; wszyscy respondenci: 27 %).
- Priorytety, którymi młodzi chcieliby zająć się Parlament Europejski, różnią się nieznacznie od priorytetów ogółu społeczeństwa. Podczas gdy walka z ubóstwem i wykluczeniem społecznym nadal plasuje się na szczycie (40 %; wszyscy respondenci: 38 %), do niej dołączają działania przeciwko zmianom klimatu, które są znacznie częściej wymieniane przez osoby w wieku 15-24 lat

niż przez ogół społeczeństwa (40 % w porównaniu z 31 %).

- 42 % respondentów w wieku 15-24 lat twierdzi, że bardzo ważne jest, aby osobiście głosowali w wyborach europejskich – są nieco mniej skłonni do tego niż średnia (48 %).
- Zmiana ma znaczenie dla młodych. Został poproszony o podanie powodów do głosowania, ponieważ jest to obowiązek obywatelski (35 %; wszyscy respondenci: 38 %) i chęć wspierania partii politycznej (35 % vs 36 %) to dwa główne powody zarówno młodych, jak i średnich. Jednak chęć zmiany rzeczy (33 % vs 29 %) plasuje się na trzecim miejscu wśród młodych respondentów.

PRZYSZŁOŚĆ PRZED NAMI – PIERWSZY POWIEW WIOSNY

Badanie Eurobarometru z wiosny 2023 r. pokazuje, że obywatele mają ambiwalentny obraz sytuacji w Unii. Oceniają one realizację przez UE i Parlament Europejski w czasach kryzysów z krytycznym okiem, ale także potwierdzają sukces. Mają one rozbieżne wizerunki UE i PE, ale mają wysoki stopień wiary w procesy demokratyczne w Europie. Pomimo kryzysu i zimy malkontentu, opinie te – w przeważającej części – nie uległy dużym zmianom w ciągu ostatnich sześciu miesięcy. Istnieje jednak niezwykle wyjątek od tego wzoru. Kiedy ludzie byli specjalnie pytani o przyszłe wydarzenia, odpowiedzi były zwykle znacznie jaśniejsze niż pół roku temu:

- Jeśli chodzi o przyszłość UE, prawie dwie trzecie (64 %) twierdzi, że jest optymistycznie nastawiona do przyszłości UE, podczas gdy tylko 32 % twierdzi, że jest pesymistyczna. Odsetek osób optymistycznych wzrósł o siedem punktów procentowych od czasu poprzedniego badania przeprowadzonego jesienią 2022 r.
- Jeśli chodzi o własny standard życia, zdecydowana większość respondentów nadal oczekuje spadku w przyszłym roku (79 %), ale liczba ta jest znacznie mniejsza

niż pół roku temu – spadła o sześć punktów procentowych. Obywatele są również bardziej skłonni do wskazania, że nie spodziewają się żadnych zmian w ich standardzie życia (19 %, +5 p.p.).

- Jeśli chodzi o przyszły rozwój gospodarczy, większość respondentów nadal oczekuje pogorszenia sytuacji w przyszłym roku (52 %), ale liczba ta jest znacznie niższa niż pół roku temu – spadła o osiem punktów procentowych.

Tak więc, pomimo trudnego kontekstu, tendencje mogą dobrze wskazywać na pierwsze oznaki odwrócenia – ożywienie postawowe, które powoli, ale systematycznie

zamienia się w bardziej pozytywny pogląd na przyszłe sprawy.

W kwestionariuszu pojawił się jeszcze jeden punkt, który był godny uwagi. Nie chodziło o opinie czy postawy, ale o uczucia. Respondentom przedstawiono czternaście nastrojów – pozytywnych i negatywnych – i zapytano, który z nich najlepiej opisuje ich aktualny stan emocjonalny. Oczywiście ich wybory odzwierciedlają dwuznaczność czasów, ale główną odpowiedzią było: pełna nadziei (37 %).

Obecnie Europejczycy przeżywają okres trudności. Jednak ich nadzieja na przyszłość z pewnością pomoże im we wspólnych wysiłkach, aby „permakryzys” stał się słowem z przeszłości.

KONTEKST

Badania Eurobarometru przeprowadzonego przez Parlament Europejski wiosną 2023 r. zostały przeprowadzone przez Kantar w dniach 2–26 marca we wszystkich 27 państwach członkowskich UE. Aby prawidłowo zinterpretować wyniki badania, należy wziąć pod uwagę kontekst polityczny i społeczny w czasie prac w terenie. Wszystkie wyniki krajowe w odniesieniu do pytań zadanych w niniejszym badaniu – a w dalszym ciągu także wyniki średniej europejskiej – należy postrzegać w świetle sytuacji i debaty publicznej w czasie prac w terenie.

WOJNAROSJI Z UKRAINĄ

Rok po inwazji Rosji na Ukrainę wojna na terytorium Europy nadal odgrywała kluczową rolę w debacie publicznej, zwłaszcza że świat upamiętnił pierwszą rocznicę nielegalnej agresji w dniu 24 lutego 2023 r. Na krótko przed wejściem konfliktu w drugi rok Zgromadzenie Ogólne ONZ zagłosowało zdecydowaną większością głosów za rezolucją wzywającą Rosję do „bezwartunkowego i natychmiastowego wycofania się z Ukrainy” oraz do osiągnięcia „globalnego, sprawiedliwego i trwałego pokoju”. 141 państw członkowskich głosowało za tą rezolucją i tylko siedem przeciw – Białorusi, Erytrej, Mali, Nikaragui, Rosji i Syrii. Wśród 32 wstrzymujących się od głosu znalazły się Chiny, Indie i Pakistan.¹

Od początku wojny Rosji z Ukrainą UE udziela Ukrainie wsparcia humanitarnego, politycznego, finansowego i wojskowego. UE bardzo szybko zgodziła się na szereg sankcji wobec Rosji w odpowiedzi na inwazję i od tego czasu pozostaje zdeterminowana i zjednoczona w swoich działaniach.² 25 lutego 2023 r. przywódcy UE uzgodnili dziesiąty pakiet sankcji w odpowiedzi na rosyjską inwazję na Ukrainę, w tym zakaz eksportu krytycznych technologii i towarów przemysłowych oraz nakładanie dodatkowych sankcji na osoby i podmioty, w tym kluczowych decydentów, przywódców wojskowych, dowódców wojskowych grupy Wagner i producentów dronów.³

Ponieważ wiele ukraińskich miast nadal znosiło rosyjskie ataki rakietowe, a szczególnie intensywne walki o miasto Bakhmut, Ukraina podkreśliła pilną potrzebę otrzymania większej ilości broni. Dostawy broni i amunicji na Ukrainę były głównym tematem w wielu państwach członkowskich UE w okresie prac terenowych. UE pracuje nad transferem amunicji z istniejących zapasów krajowych, wspólnymi zamówieniami europejskimi w celu zaspokojenia potrzeb wojskowych oraz znacznym wzrostem zdolności produkcyjnych, aby pomóc Ukrainie w dostawach broni, a także przywrócić europejskie rezerwy.

13 marca Rosja zgodziła się przedłużyć umowę eksportową zboża z Ukrainy przez Morze Czarne o 60 dni po negocjacjach z ONZ. Jednocześnie Komisja Europejska rozważyła uruchomienie rezerwy kryzysowej dla trzech krajów sąsiadujących z Ukrainą: Polska, Bułgaria i Rumunia, które ucierpiały z powodu presji wywieranej przez Ukrainę na rynki tych krajów.

17 marca Międzynarodowy Trybunał Karny (MTK) wydał nakaz aresztowania Władimira Putina za „bezprawne deportacje” ukraińskich dzieci do Rosji.⁴ 20 marca chiński prezydent Xi Jinping przybył do Moskwy z trzydniową wizytą państwową, gdzie spotkał się z prezydentem Putinem, stając się

1 <https://news.un.org/en/story/2023/02/1133847>

2 https://finance.ec.europa.eu/eu-and-world/sanctions-restrictive-measures/sanctions-adopted-following-russias-military-aggression-against-ukraine_en

3 <https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2023/02/25/one-year-of-russia-s-full-scale-invasion-and-war-of-aggression-against-ukraine-eu-adopts-its-10th-package-of-economic-and-individual-sanctions/>

4 <https://www.icc-cpi.int/news/situation-ukraine-icc-judges-issue-arrest-warrants-against-vladimir-vladimirovich-putin-and>

pierwszym zagranicznym przywódcą, który spotkał się z prezydentem Putinem od czasu oskarżenia go o zbrodnie wojenne przez MTK.

W marcu 2022 r. UE uruchomiła dyrektywę w sprawie tymczasowej ochrony,⁵ pomagając ludziom uciekającym przed wojną. Od tego czasu ukraińscy uchodźcy mają prawo do zezwolenia na pobyt, dostępu do edukacji i do rynku pracy. W UE mieszka około 4 mln Ukraińców, którzy uciekli przed inwazją i znaleźli schronienie w państwach członkowskich.

W następstwie rosyjskiej agresji, zarówno Finlandia, jak i Szwecja, zrezygnowały ze swojej wieloletniej polityki nieujednoczenia wojskowego i złożyły wniosek o przystąpienie do NATO w maju 2022 r. Podczas gdy Finlandia zbliżyła się do celu szybkiego zawarcia transatlantyckiego paktu obronnego, a parlament w przeważającej mierze zatwierdził niezbędne przepisy w czasie prac w terenie, Szwecja była nadal blokowana przez Turcję i Węgry.

KONTEKSTGOSPODARCZY

Gospodarka UE w 2022 r. wąsko uniknęła recesji. Od jesieni 2022 r. w gospodarce UE odnotowano kilka pozytywnych zmian. Dzięki wspólnym wysiłkom i planowi REPowerEU UE zdołała wypełnić magazyny gazu na historycznie wysokim poziomie i zróżnicowany import energii, przyczyniając się do zmniejszenia zależności od rosyjskich paliw kopalnych. Pomimo wstrząsu energetycznego i rekordowo wysokiej inflacji, spowolnienie w trzecim kwartale 2022 r. okazało się łagodniejsze niż wcześniej szacowano, a w czwartym kwartale 2022 r. gospodarka UE poradziła sobie z szeroką stagnacją, zamiast spadku o 0,5 % spodziewanego jesienią. Prognoza gospodarcza KE z zimy na 2023 r. podnosi perspektywy wzrostu gospodarczego i nieznacznie obniża projekcje inflacji. Wzrost w 2022 r. szacuje się obecnie na 3,5 % zarówno w UE, jak i w strefie euro. Przewiduje się, że PKB w UE wzrośnie o 0,8 % w 2023 r. i o 1,6 % w 2024 r.⁶

Według danych opublikowanych przez Eurostat, urząd statystyczny UE, roczna inflacja w Unii Europejskiej wyniosła 8,3 % w marcu 2023 r., co oznacza spadek z 9,9 % w lutym. Rok wcześniej wskaźnik ten wynosił 7,8 %. Roczna stopa inflacji w strefie euro w marcu 2023 r. wyniosła 6,9 %, co oznacza spadek z 8,5 % w lutym. Rok wcześniej wskaźnik ten wynosił 7,4 %. Najniższe roczne wskaźniki odnotowano w Luksemburgu (2,9 %), Hiszpanii (3,1 %) i Holandii (4,5 %). Najwyższe roczne wskaźniki odnotowano na Węgrzech (25,6 %), na Łotwie (17,2 %) i w Czechach (16,5 %).⁷

Kilka miesięcy spadających stóp inflacji potwierdza, że inflacja osiągnęła szczytowy poziom, jednak utrzymuje się na wysokim poziomie, a osłabienie konsumpcji utrzyma się w najbliższym okresie, ponieważ inflacja nadal przewyższa nominalny wzrost płac. Zaostrzenie polityki pieniężnej będzie kontynuowane, co będzie hamowało inwestycje. 17 marca Europejski Bank Centralny (EBC) podjął decyzję o kolejnym wzroście stóp procentowych o 0,50 %⁸ pomimo paniki wywołanej kryzysem Banku Doliny Krzemowej na rynkach finansowych tydzień wcześniej.

W lutym 2023 r. stopa bezrobocia w UE utrzymywała się na najniższym poziomie 6,0 %.⁹

W swoich wytycznych dotyczących polityki fiskalnej na 2024 r. Komisja Europejska usunęła ogólną klauzulę korekcyjną, która dezaktywowała pakt stabilności i wzrostu od początku pandemii COVID-

5 <https://www.schengenvisainfo.com/news/eu-countries-start-implementing-temporary-protection-directive-for-ukrainians/>

6 https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-forecast-and-surveys/economic-forecasts/winter-2023-economic-forecast-eu-economy-set-avoid-recession-headwinds-persist_en

7 <https://ec.europa.eu/eurostat/documents/2995521/16324910/2-19042023-AP-EN.pdf/ff3d6b28-9c8f-41cd-714f-d1fd38af0b15>

8 <https://www.ecb.europa.eu/press/pr/date/2023/html/ecb.mp230316~aad5249f30.en.html>

9 <https://ec.europa.eu/eurostat/documents/2995521/16324762/3-31032023-BP-EN.pdf/4cb7a93a-bb55-923d-ec95-5fcb8073271c>

19, wzywając państwa członkowskie do stopniowego wycofywania ogromnych dotacji energetycznych, ponieważ ogłosiła, że wiosną 2024 r. rozpocznie procedury nadmiernego deficytu. Trwają dyskusje na temat sposobu zreformowania paktu stabilności i wzrostu.¹⁰

INSTYTUCJE UE I KONTEKST LEGISLACYJNY NA SZCZEBLU UE

9 grudnia 2022 r. belgijska policja federalna aresztowała kilka osób pod zarzutami prania pieniędzy i korupcji, w tym jednego z wiceprzewodniczących Parlamentu Europejskiego i byłych posłów do Parlamentu Europejskiego. Skandal został nazwany „Qatargate” w związku z zarzutami, że środki pieniężne zostały otrzymane od państw trzecich, aby wpłynąć na decydentów UE. W styczniu 2023 r. przewodniczący PE Metsola zainicjował 14-punktowy proces reform mający na celu wzmocnienie narzędzi Parlamentu Europejskiego w zakresie przejrzystości, etyki i postępowania w celu zachowania zaufania publicznego do instytucji. W czasie prac w terenie Komisja ogłosiła plany zaostrzenia przepisów dotyczących płatnych podróży urzędników europejskich, po doniesieniach, że Katar pokrywał część kosztów podróży dyrektora generalnego, podczas gdy Komisja negocjowała umowę o transporcie lotniczym z Katarą.

Na początku roku Szwecja przejęła rotacyjną prezydencję w Radzie Unii Europejskiej, ogłaszając bezpieczeństwo, konkurencyjność, transformację ekologiczną i energetyczną, wartości demokratyczne i praworządność jako swoje priorytety.¹¹

Kilka dni przed rozpoczęciem prac w terenie Komisja Europejska zakazała urzędnikom korzystania z aplikacji TikTok na urządzeniach korporacyjnych w związku z obawami przed możliwymi kwestiami bezpieczeństwa i ochrony danych. Parlament Europejski i Rada Unii Europejskiej ogłosiły następnie podobne ograniczenia TikTok.

Międzynarodowy Dzień Kobiet, który odbył się 8 marca, był naznaczony wieloma wydarzeniami w państwach członkowskich. UE podjęła historyczną decyzję w sprawie praw kobiet, nakładając sankcje na dziewięć osób i trzy organizacje, które uważa za odpowiedzialne za przemoc seksualną i łamanie praw kobiet na dużą skalę. Sankcje zabraniają wjazdu na terytorium UE oraz dostępu do aktywów i ich przemieszczania w obrębie UE.¹²

Unia Europejska kontynuowała również prace nad swoim nadrzędnym celem, jakim jest uczynienie bloku neutralnym dla klimatu do 2050 r. Okres prac terenowych charakteryzuje się rosnącym sprzeciwem wobec zakazu stosowania silników spalinowych w Europie. W październiku 2022 r. negocjatorzy Rady UE i Parlamentu Europejskiego osiągnęli porozumienie co do zasady w sprawie rozporządzenia w sprawie obowiązkowego stosowania stawki zerowej emisji nowych samochodów osobowych i dostawczych od 2035 r. Jednak na początku marca, w ostatniej chwili, kilka państw członkowskich, w tym Niemcy, wycofało swoje poparcie dla zakazu, domagając się zwolnienia dla samochodów korzystających z e-paliw.

Również w kontekście przepisów dotyczących klimatu Francja i kilka innych państw członkowskich UE nalegały na włączenie energii jądrowej do unijnej polityki w zakresie energii odnawialnej. Ponadto 14 marca Parlament Europejski głosował nad tekstem mającym na celu znaczne ograniczenie śladu węglowego budynków do 2030 r. Po raz pierwszy na szczecelu europejskim w niniejszym tekście omówiono stan istniejących mieszkań i budynków wraz z harmonogramem obowiązkowych renowacji. Nowe budynki mają być bezemisyjne od 2028 roku.¹³

10 https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_23_1410

11 <https://swedish-presidency.consilium.europa.eu/en/programme/priorities/>

12 https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_23_1487

13 <https://www.europarl.europa.eu/news/en/press-room/20230310IPR77228/meps-back-plans-for-a-climate-neutral-building-sector-by-2050>

INNE WAŻNE WYDARZENIA NA POZIOMIE KRAJOWYM I MIĘDZYNARODOWYM

27 lutego, tuż przed rozpoczęciem prac w terenie, UE i Zjednoczone Królestwo uzgodniły nowe zasady handlowe dla Irlandii Północnej. Porozumienie, zwane „Ramami Windsorów”, po miesiącach rozmów mających na celu złagodzenie handlu po Brexicie między Irlandią Północną a resztą Wielkiej Brytanii.

28 lutego doszło do kolizji czołowej między dwoma pociągami na południe od doliny Tempe w Grecji i zginęło co najmniej 58 osób, wśród których wielu studentów. Ta tragedia wstrząsnęła Grecją i wywołała narodowe wylanie żalu i oburzenia skierowane głównie przeciwko rządowi i urzędnikom tego kraju. Chociaż bezpośrednią przyczyną tej katastrofy mógł być błąd ludzki, sieć kolejowa ucierpiała z powodu wielu lat niedoinwestowania i zaniedbania.

Od 7 marca gruzińscy demonstranci wyszli na ulice przeciwko ustawie, która ogłosiłaby media i organizacje pozarządowe, które otrzymują ponad 20 procent swoich funduszy z zagranicy jako „agenci o wpływach zagranicznych”. Protestatorzy obawiali się, że prawo powieli podobne rosyjskie ustawodawstwo, które zostało użyte do ograniczenia społeczeństwa obywatelskiego i uciskania przeciwników rządu, co oznacza zmianę autorytarną. Protesty zmusiły rząd Gruzji do wycofania ustawy.

Wybrzeża Morza Śródziemnego były sceną kilku wraków statków przewożących migrantów i powodujących straty ludzkie. Zginęło co najmniej 62 osoby, w tym 12 dzieci, podczas gdy 26 lutego br. drewniana żaglówka z Turcji przewożąca migrantów z Afganistanu, Iranu i kilku innych krajów do Europy rozbiła się o skały na wybrzeżu Kalabrii. Około 30 migrantów zaginęło i przypuszczalnie utonęło 12 marca po tym, jak przepelniona łódź przewróciła się podczas próby ratunkowej statku towarowego u wybrzeży Libii.

20 marca prezydent Francji Macron przeżył głosowanie w parlamencie wotum nieufności po tym, jak przeforsował głęboko niepopularną i zakwestionowaną reformę emerytalną bez głosowania w parlamencie, powołując się na kontrowersyjne narzędzie konstytucyjne – art. 49.3. Doprowadziło to do dalszego oburzenia i strajków, a także do coraz bardziej gwałtownych protestów w całym kraju.

WYBORY

12 lutego, przed rozpoczęciem prac terenowych, Nikos Christodoulides – niezależny centrowy kandydat wspierany przez socjaldemokratów i partie liberalne – wygrał cypryjskie wybory prezydenckie 51,9 % głosów. Frekwencja wyniosła 72,45 %.¹⁴ Jednym z tematów jego kampanii było wznowienie negocjacji w sprawie zjednoczenia wyspy. W związku z tym Christodoulides kontaktował się z partnerami europejskimi, aby nadać nowy impuls procesowi ugodowemu, spotykając się z przewodniczącą PE Robertą Metsolą, przewodniczącą KE Ursulą von der Leyen i przewodniczącym Rady Europejskiej Charlesem Michelem w marcu 2023 r.

Estonia wybrała nowy parlament narodowy 5 marca, potwierdzając, że Kaja Kallas, znana ze swojego niezachwianego poparcia dla Ukrainy, została premierem. Jej partia, liberalna partia reform, która zasiada w Grupie Renew Europe w Parlamencie Europejskim, zdobyła 31,2 % (+2,3), najlepszy wynik w historii partii, a Kallas otrzymał największą liczbę głosów preferowanych przez każdego polityka w krajowych wyborach parlamentarnych. Prawicowa partia EKRE, która zasiada w grupie ID w Parlamencie Europejskim, zajęła drugie miejsce, ale spadła z 17,8 % w 2019 r. do zaledwie 16,1 % głosów. Prowadził kampanię przeciwko zdecydowanej proukraińskiej postawie Estonii i ukierunkował Kallasa na gwałtowny wzrost inflacji w tym kraju. Ponad połowa głosów

14 https://live.elections.moi.gov.cy/English/PRESIDENTIAL__EPANALIPTIKI_EKLOGI_ELECTIONS_2023/Islandwide

została odlana elektronicznie, co prawdopodobnie pomogło uzyskać rekordową frekwencję na poziomie 63 procent.¹⁵

W dniu 15 marca w Holandii odbyły się wybory regionalne, które doprowadziły do historycznego sukcesu agrarnej partii interesów BoerBurgerBeweging (BBB), stosunkowo¹⁶ młodej partii założonej w 2019 r., która początkowo zyskała popularność dzięki walce z przepisami dotyczącymi redukcji azotu. Wyniki wyborów oznaczały niepowodzenie dla obecnego premiera Marka Rutte, ponieważ przedstawiciele holenderskich prowincji mają wybrać członków Senatu. Senat nie może zmienić ustawy, ale ma prawo do zatwierdzania lub odrzucania ustaw. Podczas gdy rząd premiera Rutte miał wcześniej tylko mniejszość w Senacie, mniejszość ta została jeszcze bardziej zredukowana.

Zarówno Finlandia, jak i Bułgaria miały odbyć wybory parlamentarne w dniu 2 kwietnia, a kampanie wyborcze były w pełnym rozkwicie w czasie prac w terenie. Bułgarzy po raz piąty od dwóch lat zostali wezwani do głosowania w wyborach parlamentarnych, ponieważ kraj pogrąża się w kryzysie politycznym i niestabilności.

15 <https://www.valimised.ee/en>

16 <https://www.kiesraad.nl/verkiezingen/provinciale-staten/uitslagen/uitslagen-per-gemeente>

METODOLOGIA

Metodyką zastosowaną w badaniu Eurobarometru z wiosny 2023 r., przeprowadzonym w ramach fali 99.1, jest metoda badania Eurobarometru przeprowadzonego dla Dyrekcji Generalnej ds. Komunikacji Parlamentu Europejskiego (Dział Monitorowania Opinii Publicznych). Badanie zostało przeprowadzone przez Kantar Public w dniach 2–26 marca 2023 r. we wszystkich 27 państwach członkowskich UE. Łącznie przeprowadzono 26376 wywiadów. Wyniki UE zostały ważone w zależności od liczby ludności w każdym kraju.

Badania Eurobarometru prowadzone są twarzą w twarz w domach ludzi lub na ich progu, w języku narodowym. WE wszystkich krajach stosowano CAPI (Computer Assisted Personal Interviewing).

W Danii, Czechach, Malcie i Finlandii niektóre wywiady przeprowadzono za pomocą techniki komputerowego wywiadu wideo (CAVI). Ankieter zarządza kwestionariuszem na odległość respondentowi za pośrednictwem wideokonferencji, gdzie obie strony mogą się wzajemnie zobaczyć: warunki rozmów są bardzo podobne do warunków bezpośrednich.

Zgodnie z ogólnym rozporządzeniem o ochronie danych (RODO) respondenci zostali zapytani, czy zgodziliby się na zadawanie pytań dotyczących kwestii, które można uznać za „wrażliwe”.

Czytelnik powinien mieć świadomość, że w niniejszym sprawozdaniu ewolucja jednego konkretnego wskaźnika jest ogólnie uznawana za stabilną, gdy zmienia się o ± 2 punkty procentowe lub mniej. Więcej informacji można znaleźć w tabeli wskazanej na stronie XX dotyczącej marginesu błędu w zależności od liczby wywiadów.

Uwaga: W niniejszym sprawozdaniu państwa UE są określane przez ich oficjalny skrót.

Skróty użyte w niniejszym sprawozdaniu odpowiadają:

Belgia	BADŻ	Francja	FR	Niderlandy	NL
Bułgaria	BG	Chorwacja	HR	Austria	PRZY
Czechy	CZ	Włochy	IT	Polska	PL
Dania	DK	Republika Cypryjska	CY*	Portugalia	PT
Niemcy	DE	Łotwa	LV	Rumunia	RO
Estonia	EE	Litwa	LT	Słowenia	SI
Irlandia	IE	Luksemburg	LU	Słowacja	SK
Grecja	EL	Węgry	HU	Finlandia	FI
Hiszpania	ES	Malta	MT	Szwecja	SE

Unia Europejska – średnia ważona dla 27 państw członkowskich

UE-27

BE, FR, IT, LU, DE, AT, ES, PT, TJ. NL, FI, EL, EE, SI, CY, MT, SK, LV, LT

strefa euro

BG, CZ, DK, HR, HU, PL, RO, SE

spoza strefy euro

*Cypr jako całość jest jednym z 27 państw członkowskich Unii Europejskiej. Jednakże „dorobek wspólnotowy” został zawieszony w części kraju, która nie jest kontrolowana przez rząd Republiki Cypryjskiej. Ze względów praktycznych do kategorii „CY” i średniej dla UE-27 zalicza się wyłącznie wywiady przeprowadzone w części kraju kontrolowanego przez rząd Republiki Cypryjskiej.

1. ŻYCIE W UE: DEMOKRACJA I STANDARD ŻYCIA

Jaki jest stosunek Europejczyków do stanu demokracji w Unii Europejskiej, do zmian poziomu życia w kontekście rosnącego poziomu inflacji oraz do oczekiwań co do sytuacji gospodarczej i warunków życia? Badanie pokazuje obraz stałego przywiązania do wartości demokratycznych i ogólnego zadowolenia z demokracji w UE w obliczu utrzymujących się trudności osobistych i gospodarczych. Ponadto, jak stwierdzono w badaniu Parlamentu z jesieni 2022 r., pogorszenie postrzegania osobistych perspektyw gospodarczych obywateli i ich oczekiwań co do ich przyszłych warunków życia wydaje się wstrzymane.

Ten mieszany obraz najlepiej uosabia fakt, że Europejczycy mają tendencję do opisywania swojego statusu emocjonalnego jako pełnego nadziei, pewności siebie i spokoju, ale także jako niepewnego i niespokojnego. Jeśli chodzi o stosunek do demokracji, obywatele cenią demokrację jako wartość, którą Parlament Europejski powinien bronić w pierwszej kolejności. Są również nadal zadowoleni zarówno ze sposobu funkcjonowania demokracji w UE i w ich kraju, jak i z różnych konkretnych aspektów demokracji w UE. Europejczycy są jednak mniej zadowoleni ze środków podjętych przez UE i ich rządy krajowe w celu rozwiązania kryzysu związanego z kosztami życia. Nie jest to zaskakujące, biorąc pod uwagę fakt, że większość z nich doświadczyła lub spodziewa się spadku poziomu życia oraz że znaczna część obywateli ma trudności z płaceniem rachunków przynajmniej od czasu do czasu. Pomimo wpływu wojny w Ukrainie na życie obywateli nadal panuje powszechna aproba dla wsparcia UE dla Ukrainy. Wreszcie, w kontekście spowolnienia stopy inflacji między końcem 2022 r. a początkiem 2023 r.,¹⁷ pogorszenie oczekiwań Europejczyków dotyczących ich warunków życia i gospodarki narodowej odnotowane w październiku i listopadzie 2022 r. ustąpiło miejsca stabilizacji tych wskaźników.

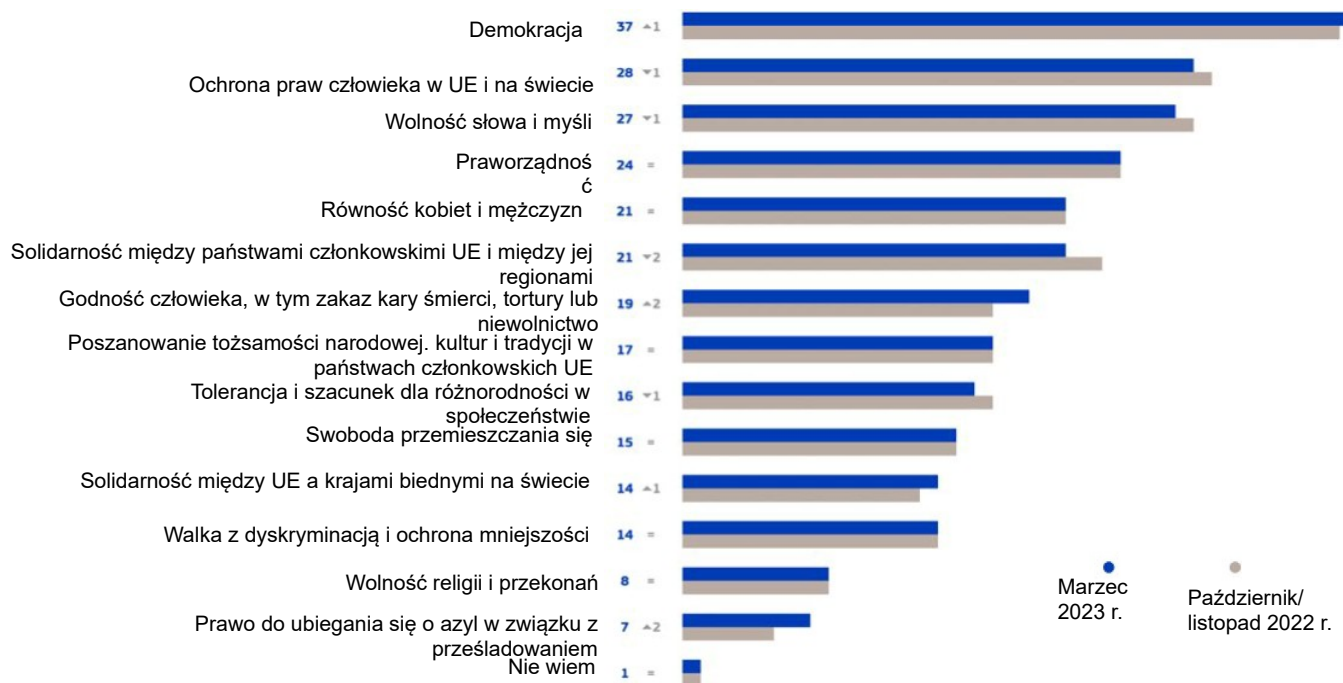
Wartości, których Parlament Europejski powinien bronić w pierwszej kolejności

Demokracja znajduje się na szczycie listy wartości, które Parlament Europejski powinien bronić w pierwszej kolejności. Podobnie jak w poprzednich badaniach, demokracja jest najczęściej wymienianą przez obywateli wartością (37 %, +1 p.p. od października do listopada 2022 r.), a następnie ochroną praw człowieka w UE i na świecie (28 %, -1 p.p.) oraz wolnością słowa i myśli (27 %, -1 p.p.). Ponad jedna piąta respondentów uważa, że Parlament Europejski powinien priorytetowo traktować praworządność (24 %, brak zmian), równość kobiet i mężczyzn (21 %, brak zmian) oraz solidarność między państwami członkowskimi UE i między jego regionami (21 %, -2 p.p.). Wszystkie pozostałe wartości są cytowane przez mniej niż jednego na pięciu respondentów.

Wyniki pozostały zasadniczo stabilne od czasu ostatniego zadawania tego pytania w październiku i listopadzie 2022 r.

¹⁷ <https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-euro-indicators/w/2-17032023-ap#:~:text=The%20euro%20area%20annual%20inflation,down%20from%2010.0%25%20in%20January>

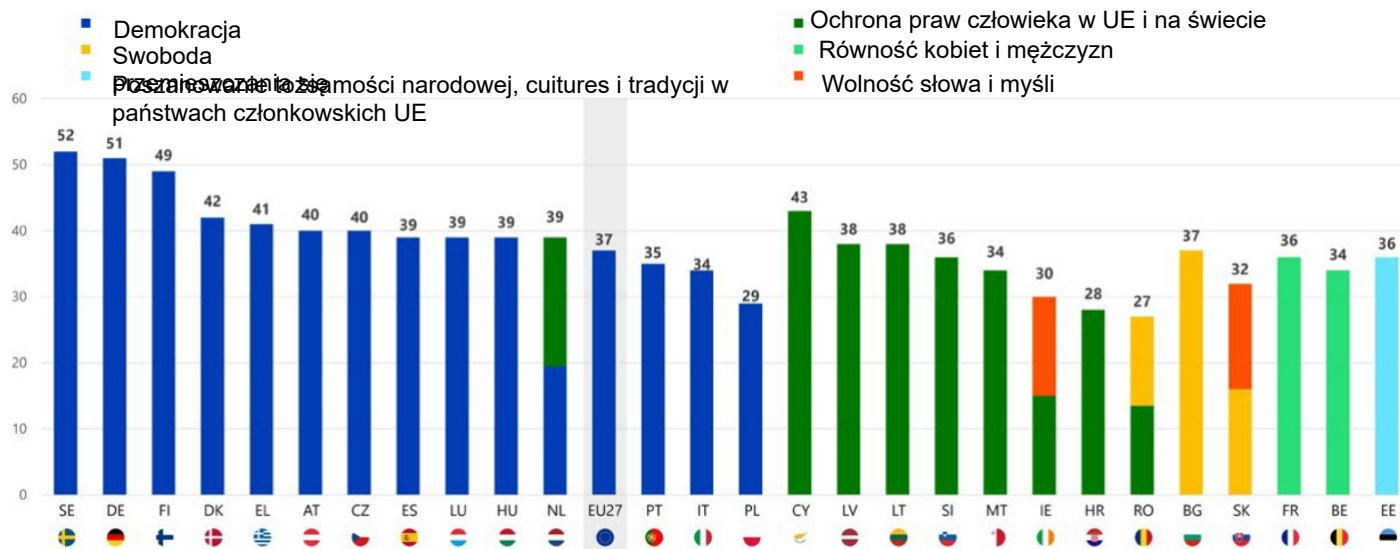
QA6ab Państwa zdaniem, które z poniższych wartości powinien bronić Parlament Europejski w pierwszej kolejności? Po pierwsze? A potem? (%)

W 14 krajach demokracja jest najbardziej wymienianą (lub wspólną) wartością, którą Parlament Europejski powinien bronić w pierwszej kolejności. Ochrona praw człowieka jest najwyższym priorytetem (lub wspólnym priorytetem) dla respondentów w dziewięciu krajach.

Równość kobiet i mężczyzn jest najczęściej wymienianą wartością w Belgii i Francji. Swoboda przemieszczania się znajduje się na szczycie listy priorytetów w Bułgarii i plasuje się na najwyższym miejscu na Słowacji i w Rumunii, podczas gdy wolność słowa i myśli jest wspólną najczęściej wymienianą wartością w Irlandii i na Słowacji. Estonia jest jedynym krajem, w którym poszanowanie tożsamości narodowej, kultur i tradycji w państwach członkowskich UE jest uznawane przez respondentów za najwyższy priorytet.

QA6ab Państwa zdaniem, które z poniższych wartości powinien bronić Parlament Europejski w pierwszej kolejności? Po pierwsze? A potem? (Maks. 4 ANSWERS) (% – Najbardziej wymieniona odpowiedź według kraju)

Demokracja należy do trzech najczęściej wymienianych wartości w 21 krajach: od 52 % w Szwecji, 51 % w Niemczech i 49 % w Finlandii, do 24 % w Chorwacji, Słowenii i Rumunii.

Podobnie ochrona praw człowieka w UE i na świecie plasuje się w pierwszej trójce wartości w 20 krajach. Najczęściej wspominają o tym respondenci w Szwecji (46 %), na Cyprze (43 %) i w Holandii (39 %). Natomiast 22 % we Włoszech i Polsce uważa, że powinno to być priorytetem.

Wolność słowa i myśli należy do trzech najważniejszych wartości, które należy bronić w 16 krajach. Ponad jedna trzecia wymienia to na Łotwie, Niderlandach i Szwecji (wszystkie 34 %), natomiast mniej niż jedna piąta w Portugalii (14 %) i na Węgrzech (19 %).

Praworządność plasuje się w pierwszej trójce w dziesięciu krajach. Wartość ta jest najczęściej wymieniana w Finlandii (38 %), a następnie w Bułgarii, Niemczech i Grecji (wszystkie 34 %), podczas gdy najmniej prawdopodobne jest, że zostanie ona wymieniona w Portugalii (12 %), Francji i na Litwie (oba 14 %).

Równość kobiet i mężczyzn jest uważana za najwyższą wartość we Francji (36 %) i Belgii (34 %) i jest drugą co do wielkości wartością w Luksemburgu (30 %). Na przeciwnym końcu skali wspomniano o tym o 9 % w Estonii i o 11 % w Grecji i na Litwie.

W sześciu krajach solidarność między państwami członkowskimi UE i między jej regionami należy do trzech najważniejszych wartości. Proporcje wahają się od 38 % w Grecji i 32 % w Portugalii i 28 % w Bułgarii, do 11 % w Irlandii, 12 % w Danii i 14 % w Austrii.

QA6ab Państwa zdaniem, które z poniższych wartości powinien bronić Parlament Europejski w pierwszej kolejności? Po pierwsze? A potem? (%)

	EU27	BE	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE
																												
Demokracja	37	30	25	40	42	51	26	28	41	39	32	24	34	33	29	30	39	39	33	39	40	29	35	24	24	25	49	52
Ochrona praw człowieka w UE i na całym świecie	28	25	23	30	35	31	29	30	29	29	25	28	22	43	38	38	23	34	34	39	23	22	31	27	36	30	33	46
Wolność słowa i myśli	27	31	21	30	29	28	32	30	26	22	33	25	28	23	34	29	19	21	34	31	20	14	23	25	32	27	34	
Praworządność	24	15	34	22	23	34	19	19	34	27	14	21	17	29	23	14	20	25	27	25	26	26	12	23	28	23	38	21
Równość kobiet i mężczyzn	21	34	12	12	19	18	9	27	11	27	36	13	18	25	13	11	30	13	18	21	29	15	23	14	17	13	18	22
Solidarność między państwami członkowskimi UE i między jej regionami	21	21	28	24	12	19	16	11	38	17	15	25	26	25	19	23	18	21	15	24	14	22	32	26	20	21	16	15
Godność człowieka, w tym zakaz kary śmierci, tortur lub nieczłowiecznego traktowania	19	19	13	14	24	19	12	15	18	18	18	22	22	18	14	11	16	15	14	18	19	18	23	12	15	15	21	29
Poszanowanie tożsamości narodowej, kultur i tradycji w państwach członkowskich UE	17	14	30	28	17	13	36	16	29	8	15	21	20	24	21	21	9	23	17	20	19	19	17	23	17	19	15	9
Tolerancja i szacunek dla różnorodności w społeczeństwie	16	19	13	9	17	16	16	15	11	15	20	17	16	9	9	17	11	19	15	19	15	17	14	11	23	12	15	15
Swoboda przemieszczania się	15	10	37	22	18	9	29	28	7	14	9	23	20	9	18	19	14	19	13	10	13	22	8	27	16	32	16	10
Walka z dyskryminacją i ochrona mniejszości	14	19	7	7	11	10	11	15	14	18	15	13	17	11	11	13	17	19	22	15	16	14	22	14	9	11	13	10
Solidarność między UE a krajami biednymi na świecie	14	14	11	9	12	12	7	11	21	14	11	21	17	20	16	14	15	12	22	9	12	14	21	20	15	11	5	10
Wolność religii i przekonań	8	9	9	3	7	5	14	14	6	4	10	11	8	8	5	5	6	8	9	7	8	11	5	16	6	16	8	4
Prawo do ubiegania się o azyl w związku z prześladowaniem	7	7	6	3	8	5	3	11	3	7	5	4	9	5	7	7	7	8	6	6	10	9	6	8	3	3	3	9
Inne (spontaniczne)	1	1	0	1	1	1	1	0	0	1	2	0	1	1	1	1	1	0	1	0	2	0	1	1	1	0	0	1
Brak (spontaniczny)	1	0	0	2	1	1	1	0	1	1	2	0	1	0	1	4	1	0	2	0	1	0	0	0	2	1	0	1
Nie wiem	1	0	2	2	2	1	1	1	0	1	2	0	1	0	2	1	1	1	2	0	2	1	3	1	1	1	0	0
Odmowa (spontaniczna)	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

1. Najczęściej wymieniany przedmiot

2. Najczęściej wymieniany przedmiot

3. Najczęściej wymieniany przedmiot

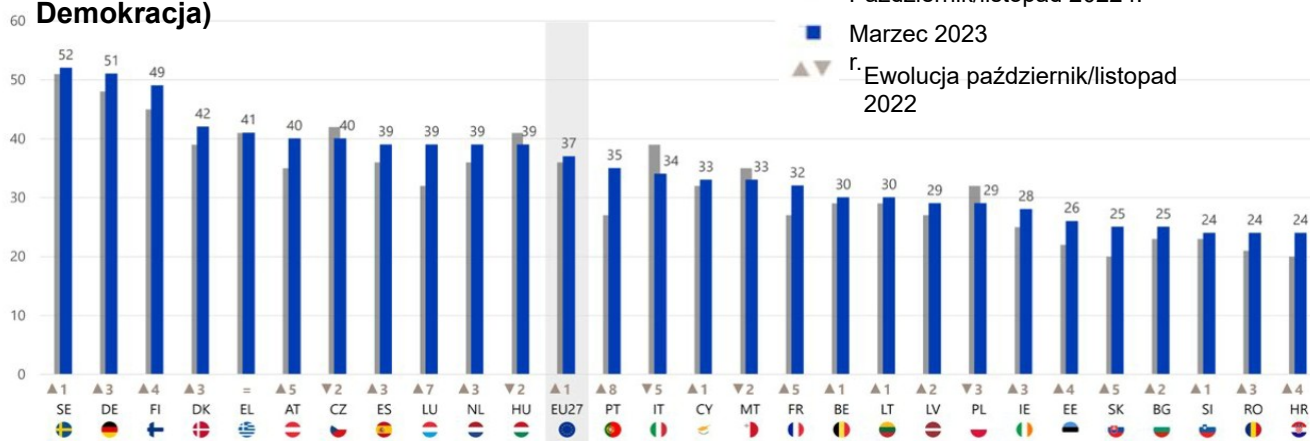
Marzec
2023 r.

Odsetek, który uznaje swobodę przemieszczania się za wartość, którą Parlament Europejski powinien bronić w pierwszej kolejności, jest szczególnie wysoki w Bułgarii (37 %), podczas gdy poszanowanie tożsamości narodowej, kultur i tradycji w państwach członkowskich UE jest bardziej prawdopodobne w Estonii (36 %) niż w innych krajach.

Od października do listopada 2022 r. demokracja stała się ważniejsza jako wartość obrony respondentów w 14 krajach, a w szczególności w Portugalii (35 %, +8 p.p.), Luksemburgu (39 %, +7 p.p.), Austrii (40 %, +5 p.p.), Francji (32 %, +5 p.p.) i Słowacji (25 %, +5 p.p.). Natomiast malejący odsetek respondentów wskazuje na demokrację we Włoszech (34 %, -5 p.p.) i w Polsce (29 %, -3 p.p.). Liczba ta pozostała niezmienną lub stabilną w 17 krajach.

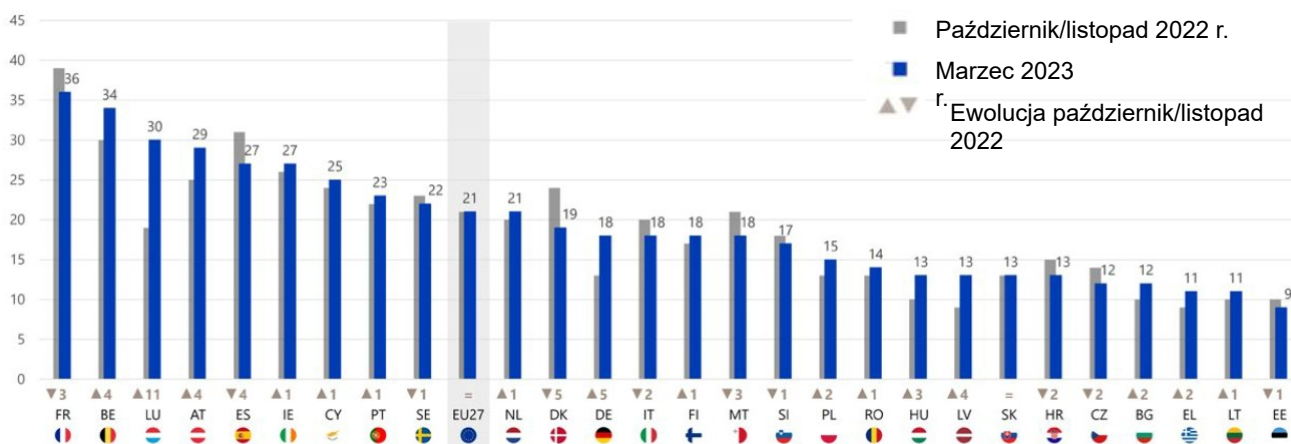
QA6ab W Państwa opinii, które z poniższych wartości powinien mieć Parlament Europejski

czy obrona jest sprawą priorytetową? Po pierwsze? A potem? (Maks. 3 ANSWERS) (% – Demokracja)

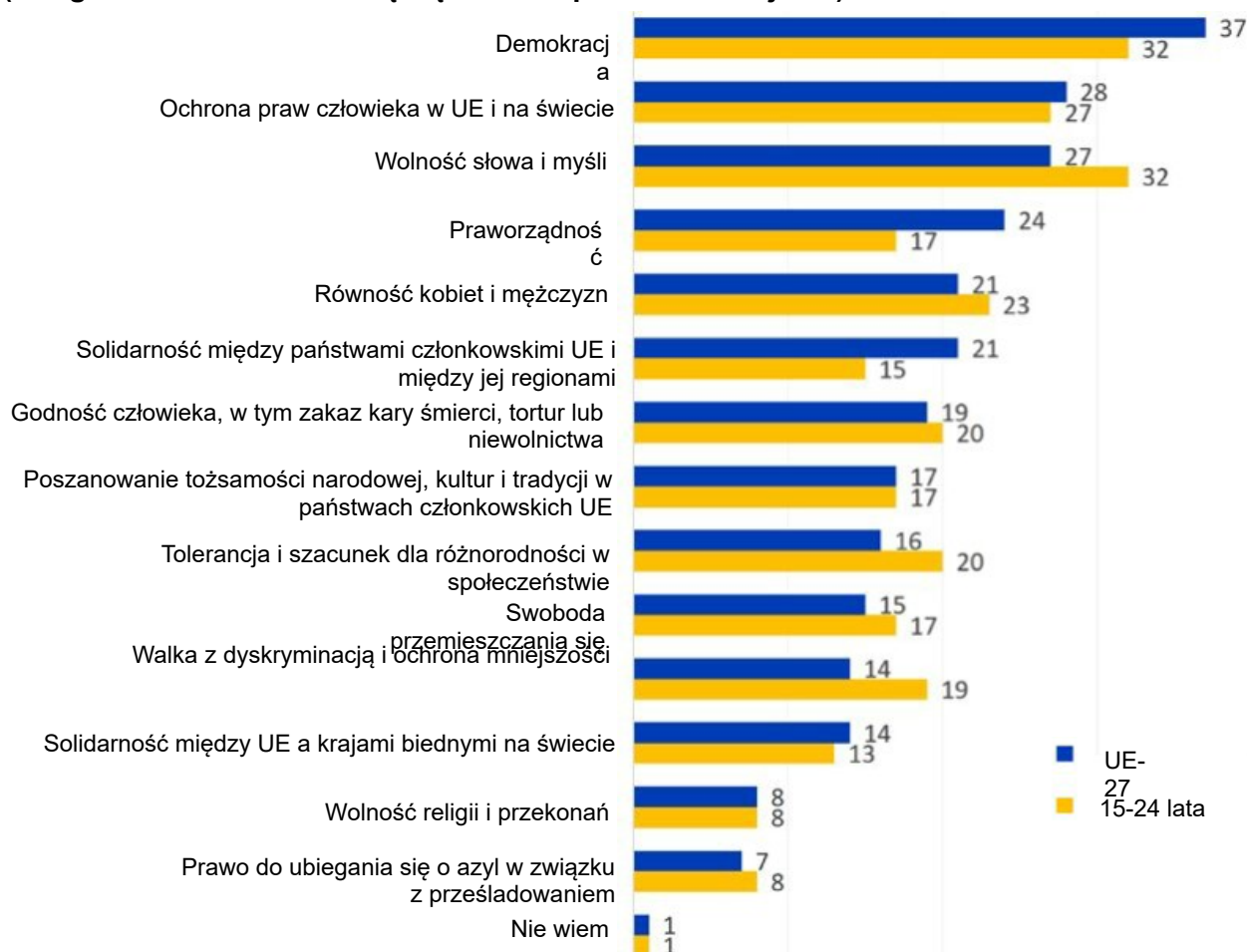
Równość kobiet i mężczyzn zyskała na znaczeniu w sześciu krajach w porównaniu z październikiem i listopadem 2022 r. Luksemburg jest zdecydowanie krajem, w którym wzrost był największy (30 %, +11 p.p.), a następnie Niemcy (18 %, +5 p.p.), Belgia (34 %, +4 p.p.), Austria (29 %, +4 p.p.) i Łotwa (13 %, +4 p.p.). Na przeciwległym końcu skali równość kobiet i mężczyzn jest rzadziej wymieniana w Danii (19 %, -5 p.p.), Hiszpanii (27 %, -4 p.p.), Malcie (18 %, -3 p.p.) i we Francji (36 %, -3 p.p.). Odsetek ten pozostał niezmienną lub stabilny w 17 krajach.

**QA6ab Państwa zdaniem, które z poniższych wartości powinien bronić Parlament Europejski w pierwszej kolejności? Po pierwsze? A potem? (Maks. 3 ANSWERS)
(% – Równość kobiet i mężczyzn)**

Skupiając się na wynikach wśród najmłodszych respondentów (tj. osób w wieku 15-24 lat), ranking wartości jest zasadniczo spójny z rankingiem obserwowanym wśród wszystkich respondentów, z pewnymi niewielkimi różnicami. Demokracja znajduje się na szczycie listy wartości, które należy bronić również w tej grupie wiekowej, ale na trzecim miejscu znajduje się wolność słowa i myśli (zarówno 32 %), a ochrona praw człowieka w UE i na świecie (27 %). Najmłodsi respondenci rzadziej niż średnia wymieniają demokrację (32 % vs 37 %), praworządność (17 % vs 24 %) oraz solidarność między państwami członkowskimi UE i między jej regionami (15 % vs 21 %). Są jednak bardziej skłonni do wyboru wolności słowa i myśli (32 % vs 27 %), tolerancji i szacunku dla różnorodności w społeczeństwie (20 % vs 16 %) oraz walki z dyskryminacją i ochrony mniejszości (19 % vs 14 %).

QA6ab Państwa zdaniem, które z poniższych wartości powinien bronić Parlament Europejski w pierwszej kolejności? Po pierwsze? A potem? (Maks. 3 ANSWERS) (%)
– Równość kobiet i mężczyzn
(uwaga: te ostatnie słowa są błędem z kopiowania/wklejania)

Analiza społeczno-demograficzna koncentruje się na sześciu najważniejszych wartościach, które zdaniem obywateli Parlament Europejski powinien bronić w pierwszej kolejności. Mężczyźni częściej niż kobiety twierdzą, że demokracja (41 % w porównaniu z 34 %) i praworządność (28 % vs. 20 %) powinny być traktowane priorytetowo, natomiast odwrotnie jest w przypadku równości mężczyzn i kobiet (16 % w porównaniu z 27 %).

Osoby, które ukończyły kształcenie w pełnym wymiarze godzin w wieku 20 lat lub starszych, częściej wymieniają ochronę praw człowieka w UE i na świecie (31 %). Respondenci, którzy ukończyli naukę w wieku 15 lat lub młodszych, są najmniej skłonni powiedzieć, że Parlament Europejski powinien priorytetowo traktować wolność słowa i myśli (21 %) oraz praworządność (20 %).

Respondenci, którzy uważają się za część wyższej lub wyższej klasy średniej społeczeństwa, są bardziej skłonni niż ci, którzy uważają się za klasę robotniczą, wspominają o obronie praworządności (29-32 % vs 22 %), natomiast odwrotnie jest w przypadku równości kobiet i mężczyzn (17-18 % w porównaniu z 24 %).

Respondenci, którzy uważają członkostwo w UE za coś dobrego, są bardziej prawdopodobni niż ci, którzy uważają za złe traktowanie demokracji (40 % w porównaniu z 33 %), ochrony praw człowieka w UE i solidarności na świecie (32 % w porównaniu z 19 %) oraz solidarności między państwami członkowskimi UE i między jej regionami (24 % w porównaniu z 13 %) za wartości do obrony.

Ponadto respondenci, którzy mają pozytywny wizerunek Parlamentu Europejskiego, są bardziej skłonni niż ci, którzy mają negatywny wizerunek, twierdzą, że priorytetowo należy potraktować ochronę praw człowieka w UE i na świecie (31 % w porównaniu z 24 %) oraz solidarność między państwami członkowskimi UE i między jej regionami (26 % w porównaniu z 16 %). Natomiast ci, którzy mają negatywny wizerunek, częściej wspominają o wolności słowa i myśli (33 % vs 23 %).

QA6ab Państwa zdaniem, które z poniższych wartości powinien bronić Parlament Europejski w pierwszej kolejności? Po pierwsze? A potem?

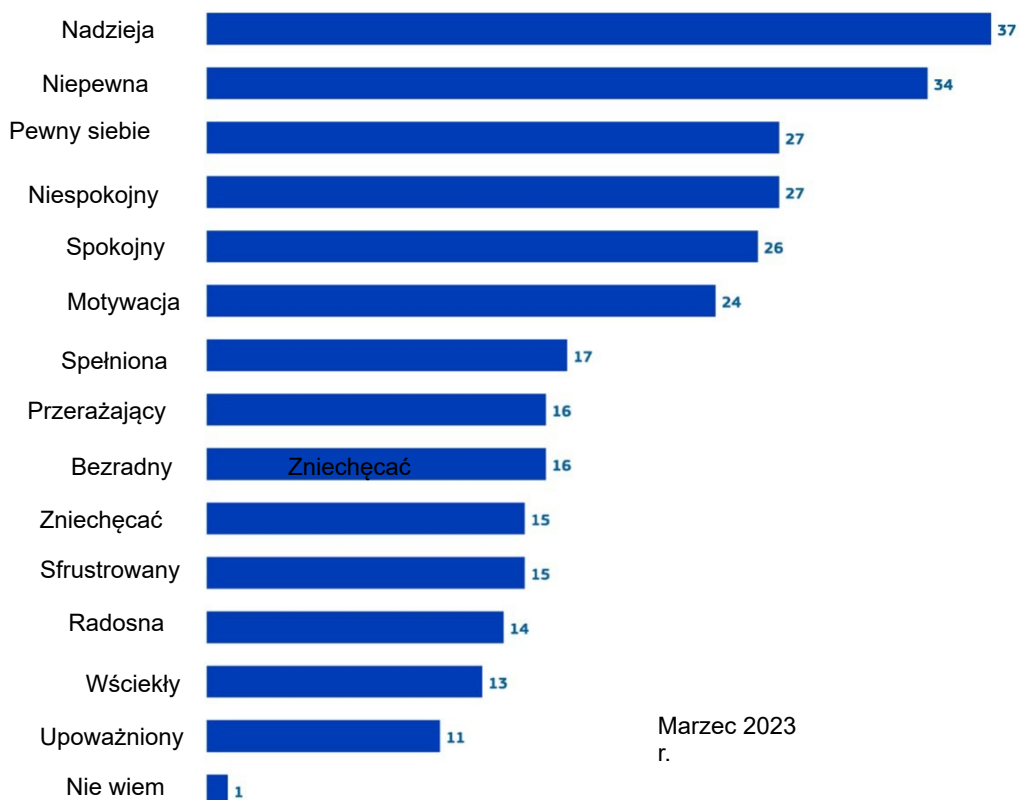
	Równość kobiet mężczyzn	Solidarność między państwami i członkowski mi UE między regionami	Ochrona praw człowieka i UE i jej świecie	Wolność w na słowa i myśli	Demokracja	Praworząd ność
UE-27	21	21	28	27	37	24
Płeć						
Człowiek	16	22	27	28	41	28
Kobieta	27	19	30	26	34	20
Wiek						
15-24	23	15	27	32	32	17
25-39	22	21	30	27	37	22
40-54	21	21	28	28	38	25
55+	21	22	28	25	39	26
Edukacja (koniec)						
15—	23	21	27	21	39	20
16-19	21	21	27	28	37	25
20+	20	23	31	28	38	25
Nadal studiuje	24	14	29	31	35	18
Założmy, że należymy do						
Klasa robotnicza	24	18	25	27	35	22
Niższa klasa średnia	20	20	28	26	40	23
Klasa średnia	21	22	30	27	37	24
Wyższa klasa średnia	18	23	30	29	40	29
Klasa wyższa	17	27	32	23	52	32
Wizerunek Parlamentu Europejskiego						
Pozytywne	20	26	31	23	40	26
Neutralny	23	19	28	28	36	23
Negatywne	21	16	24	33	36	24
Opinia o członkostwie kraju w UE						
Dobra rzecz	21	24	32	25	40	25
Zła rzecz	21	13	19	31	33	22
Ani dobra, ani zła rzecz	22	17	25	30	33	22

Aktualny status emocjonalny obywateli

Respondenci zostali zapytani, jak najlepiej opisać swój obecny stan emocjonalny, myśląc o życiu, które prowadzą. Wśród sześciu najlepszych odpowiedzi obserwuje się mieszankę pozytywnych i negatywnych emocji, chociaż te pozytywne nieznacznie przeważają. W szczególności ponad jedna trzecia twierdzi, że ma nadzieję (37 %), podczas gdy około jedna czwarta lub więcej opisuje swój status emocjonalny jako pewny siebie (27 %), spokojny (26 %) i zmotywowany (24 %). Po stronie negatywnej około jedna trzecia twierdzi, że jest niepewna (34 %), a ponad jedna czwarta czuje się niespokojna (27 %).

Wszystkie inne emocje są wymienione przez mniej niż jedną piątą: spełniona (17 %), lękliwy, bezradny (oba 16 %), zniechęcony, sfrustrowany (zarówno 15 %), radosny (14 %), zły (13 %) i wzmocniony (11 %).

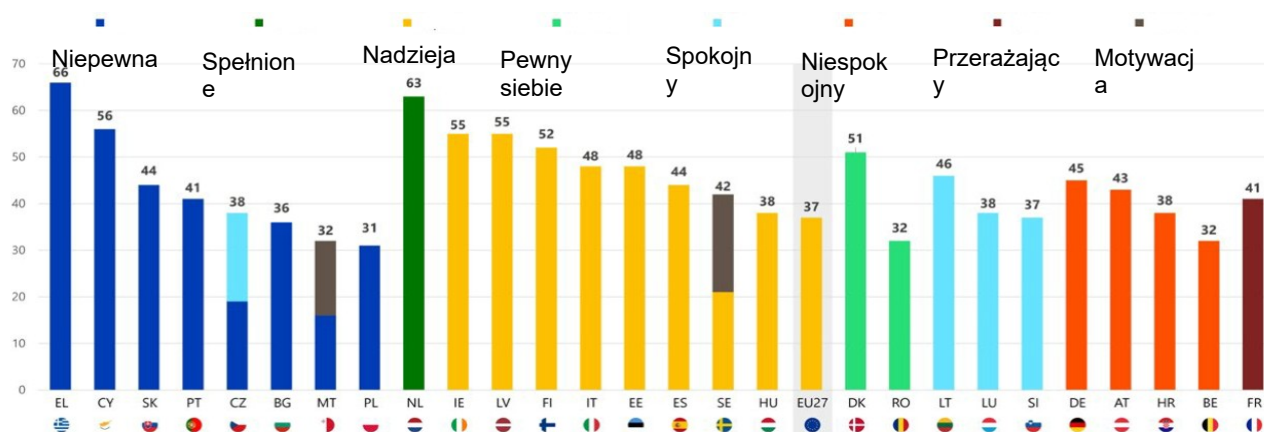
QA10ab Które z poniższych tematów chcieliby Państwo poruszyć priorytetowo przez Parlament Europejski? Po pierwsze? A potem? (UE27) (%)

W ośmiu krajach, nadzieja jest najczęściej cytowanym (lub wspólnym najczęściej cytowanym) statusem emocjonalnym, podczas gdy poczucie spokoju jest główną odpowiedzią (lub wspólną odpowiedzią) w kolejnych czterech krajach. Większość respondentów czuje się pewnie w Danii i Rumunii, a spełniona w Holandii.

Wśród negatywnych emocji, poczucie niepewności jest najczęściej wymieniane (lub wspólne) przez respondentów w ośmiu krajach, przy czym większość respondentów odczuwa niepokój w kolejnych czterech krajach. Tylko we Francji „strach” jest odpowiedzią najczęściej cytowaną przez respondentów na opis ich statusu emocjonalnego.

QA10ab Kiedy myślisz o życiu, które prowadzisz, jak najlepiej opisałbyś swój obecny stan emocjonalny? Po pierwsze? A potem? (Maks. 4 ANSWERS) (% – Najbardziej wymieniona odpowiedź według kraju)

W 21 krajach, nadzieja jest jednym z trzech najczęściej wymienianych przez respondentów uczuć, kiedy myślą o życiu, które prowadzą, przy czym proporcje wahają się od ponad połowy w Irlandii, na Łotwie (55 %) i w Finlandii (52 %), do 15 % na Cyprze, 22 % w Bułgarii i 23 % w Czechach.

Poczucie niepewności znajduje się w pierwszej trójce odpowiedzi w 14 krajach, a respondenci w Grecji (66 %), Cyprze (56 %) i Słowacji (44 %) najczęściej o tym wspominają. Z kolei ten status emocjonalny jest mniej rozpowszechniony w Danii (13 %), Holandii (18 %) i Finlandii (21 %).

W dziesięciu krajach pewność siebie jest jedną z trzech najczęściej cytowanych odpowiedzi. To uczucie jest najbardziej rozproszone w Danii (51 %), Finlandii (47 %) i Irlandii (42 %), podczas gdy 6 % wspomina o tym na Cyprze i Grecji, a 12 % na Słowacji.

Uczucie lęku plasuje się w pierwszej trójce w dziesięciu krajach: od 45 % w Niemczech, 43 % w Austrii i 42 % w Grecji, do 7 % w Hiszpanii, 9 % w Czechach i 11 % w Rumunii.

Spokój jest jednym z trzech najczęściej wymienianych emocji przez respondentów, aby opisać ich status emocjonalny w 11 krajach. Jest on cytowany przez czterech na dziesięciu lub więcej na Litwie (46 %), Łotwie (41 %) i Szwecji (40 %). Na przeciwległym końcu skali 13 % w Grecji i 15 % w Chorwacji i Słowacji wybiera tę odpowiedź.

Odsetek osób, które twierdzą, że są zmotywowani, jest szczególnie wysoki w Holandii (45 %) i Szwecji (42 %). Holandia (63 %) jest również krajem, w którym najwyższy odsetek respondentów twierdzi, że są spełnione, podczas gdy we Francji (41 %) większość z nich określa się jako przerażający.

QA10ab Kiedy myślisz o życiu, które prowadzisz, jak najlepiej opisałyś swój obecny stan emocjonalny? Po pierwsze? A potem? (MAKS. 4 ODPOWIEDZI) (%)

	EU27	BE	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE
Nadzieja	37	28	22	23	45	40	48	55	26	44	24	31	48	15	55	33	34	38	28	40	35	30	40	30	31	34	52	42
Niepewna	34	27	36	38	13	33	22	27	66	40	29	30	42	56	24	30	26	34	32	18	33	31	41	29	22	44	21	22
Contodent	27	17	24	15	51	41	24	42	6	20	21	22	26	6	30	38	35	24	30	26	36	19	31	32	30	12	47	20
Niespokojny	27	32	31	9	27	45	18	15	42	7	21	38	20	35	26	22	13	34	29	40	43	28	20	11	30	39	30	18
Spokojny	26	27	26	38	36	27	39	35	13	27	24	15	20	17	41	46	38	25	31	32	23	21	20	24	37	15	30	40
Motywacja	24	30	23	21	32	22	24	31	4	25	21	30	25	5	31	32	27	29	32	45	24	17	24	25	33	16	27	42
Pelzane	17	30	15	23	50	9	27	17	6	23	11	24	15	4	15	18	10	10	31	63	12	15	12	19	12	11	45	33
Przerażający	16	19	12	8	6	12	6	9	27	8	41	12	14	21	6	5	26	14	6	4	15	14	28	12	5	16	2	5
Bezradny	16	12	14	20	4	13	7	6	10	7	28	18	26	23	13	9	13	18	19	3	14	16	8	21	17	21	2	7
Zniechęcać	15	15	25	9	2	10	5	7	28	16	17	13	21	19	5	18	6	13	13	7	11	16	21	24	6	28	2	9
Sfrustrowany	15	20	9	12	12	17	16	13	57	16	11	15	11	54	16	11	7	8	20	12	20	13	11	16	4	13	19	30
Radosna	14	13	10	19	36	10	18	18	3	22	10	16	7	9	17	8	14	17	21	29	15	18	15	18	27	11	19	37
Wściekły	13	11	16	18	2	11	7	4	48	3	22	14	13	28	9	7	4	8	13	2	19	12	5	14	9	15	4	7
Upoważniony	11	12	2	11	18	7	13	10	6	5	16	14	17	6	19	4	13	18	3	6	9	9	4	22	8	11	5	18
Inne (spontaniczne)	1	2	1	1	0	0	3	0	1	3	1	0	0	1	1	3	2	0	1	0	5	0	1	0	2	1	0	1
Don't know	1	0	1	2	1	0	0	2	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	2	3	0	0	0	0	0

1. Najczęściej wymieniany przedmiot

2. Najczęściej wymieniany przedmiot

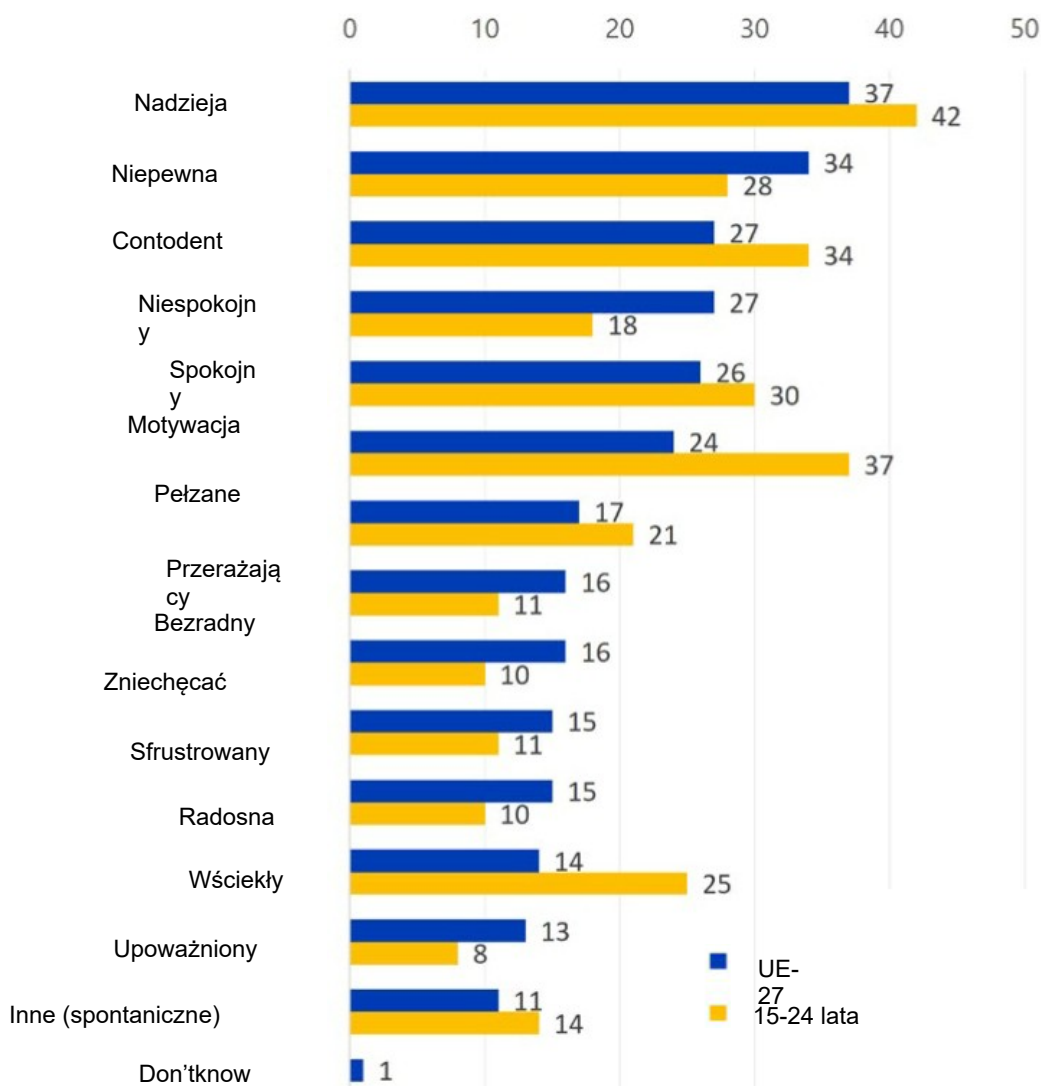
3. Najczęściej wymieniany przedmiot

Marzec 2022 r.

Pozytywne uczucia przeważają wyraźniej wśród najmłodszych respondentów, czyli osób w wieku 15-24 lat, niż wśród ogółu społeczeństwa. W szczególności, o ile nadzieja znajduje się na szczycie listy odpowiedzi wśród osób w wieku 15-24 lat, a także wśród ogółu społeczeństwa (42 % w porównaniu z 37 %), drugim najczęściej wymienianym terminem przez najmłodszych, który opisuje ich status emocjonalny, jest motywacja (37 % wobec 24 %), a następnie pewność siebie (34 % vs 27 %). Oprócz poczucia większej nadziei, motywacji i spokoju niż przeciętnie, respondenci w wieku 15-24 lat są również znacznie bardziej zadowoleni (25 % vs 14 %) i nieco bardziej skłonni do odczuwania spokoju (30 % vs 26 %) i zadowolenia (21 % vs 17 %).

Są jednak mniej skłonni do wyboru negatywnych terminów w celu opisanie ich statusu emocjonalnego. W szczególności, uczucie lęku (18 % vs 27 %), niepewność (28 % vs 34 %), bezradność (10 % vs 16 %), lęk (11 % vs 16 %), frustracja (10 % vs 15 %) i gniew (8 % vs 13 %) są mniej rozpowszechnione wśród najmłodszych.

QA10ab Kiedy myślisz o życiu, które prowadzisz, jak najlepiej opisałbyś swój obecny stan emocjonalny? Po pierwsze? A potem? (UE27) (%)

Patrząc na dane społeczno-demograficzne dotyczące sześciu najczęściej wymienianych emocji, wydaje się jasne, że mężczyźni częściej czują się spokojni (29 % vs 22 % kobiet), pewni siebie (29 % vs 25 %) i zmotywowani (26 % vs 22 %), podczas gdy kobiety częściej odczuwają niepokój (30 % vs 24 % mężczyzn) i niepewne (36 % vs 32 %).

Respondenci, którzy spędzali więcej czasu na edukacji, częściej wspominają o pozytywnych uczuciach. Na przykład 29 % osób, które ukończyły edukację w wieku 20 lat lub starszych, twierdzi, że czuje się zmotywowane, w porównaniu do 13 % osób, które odeszły w wieku 15 lat lub młodszych. Odwrotnie jest w przypadku negatywnych uczuć, a osoby, które ukończyły edukację w wieku 15 lat lub młodsze, są bardziej skłonne powiedzieć, że są niepewne (43 % wobec 29 % osób, które ukończyły 20 lat lub więcej) lub niepokojowe (33 % vs 25 %).

Respondenci, którzy mają najmniej trudności z zaplaceniem rachunków, najczęściej opisują swój stan emocjonalny za pomocą pozytywnych terminów. Na przykład 31 %, którzy nigdy lub prawie nigdy nie mają trudności, twierdzi, że są pewni siebie, w porównaniu do 15 % osób, które mają trudności przez większość czasu. Ci respondenci są również najmniej skłonni do odczuwania

niepewności (29 % w porównaniu z 41-42 % osób, które mają trudności przynajmniej od czasu do czasu) lub niepokoju (25 % wobec 32 % osób, które mają trudności przez większość czasu).

Ci, którzy mają pozytywny wizerunek UE, są bardziej skłonni niż ci, którzy mają negatywny wizerunek, mają pozytywne odczucia. Na przykład 47 % osób, które mają pozytywny wizerunek UE, odczuwa nadzieję, w porównaniu z 18 % osób, które mają negatywny wizerunek. Odwrotna sytuacja dotyczy uczucia niepewności (40 % osób, które mają negatywny obraz w porównaniu z 28 % tych, którzy mają pozytywny obraz) i lęku (34 % vs 22 %).

Respondenci, którzy uważają, że rzeczy w ich życiu idą we właściwym kierunku, są bardziej skłonni do opisywania swojego stanu emocjonalnego za pomocą pozytywnych terminów i rzadziej wybierają negatywne terminy. Na przykład 43 % z tych respondentów odczuwa nadzieję (w porównaniu z 23 % osób, które mówią, że sprawy idą w złym kierunku), a 30 % czuje się niepewnie (w porównaniu z 41 %). To samo dotyczy tych, którzy uważają, że sprawy idą we właściwym kierunku w UE lub w ich kraju.

Ci, którzy oczekują, że ich warunki życia i sytuacja gospodarki narodowej będą lepsze za rok, częściej wspominają o pozytywnych uczuciach. Na przykład 36 % osób, które uważają, że sytuacja będzie lepsza dla ich warunków życia, czuje się zmotywowana, w porównaniu do 16 % osób, które uważają, że sytuacja będzie gorsza. Natomiast respondenci, którzy spodziewają się pogorszenia sytuacji, są bardziej niepewni lub niespokojni. Na przykład 38 % osób, które uważają, że sytuacja będzie gorsza dla gospodarki narodowej, ma poczucie niepewności, w porównaniu z 25 % tych, którzy uważają, że sprawy będą lepsze.

Podobnie respondenci, którzy są zadowoleni z unijnych lub krajowych środków mających na celu przeciwdziałanie rosnącym kosztom życia, są bardziej skłonni do odczuwania pozytywnych uczuć, natomiast odwrotnie jest w przypadku negatywnych uczuć. Na przykład 36 % osób, które są usatysfakcjonowane środkami UE, czuje się pewnie (w porównaniu z 22 % osób, które nie są usatysfakcjonowane), podczas gdy 39 % osób, które nie są usatysfakcjonowane, czuje się niepewnie (w porównaniu z 25 % tych, którzy są zadowoleni).

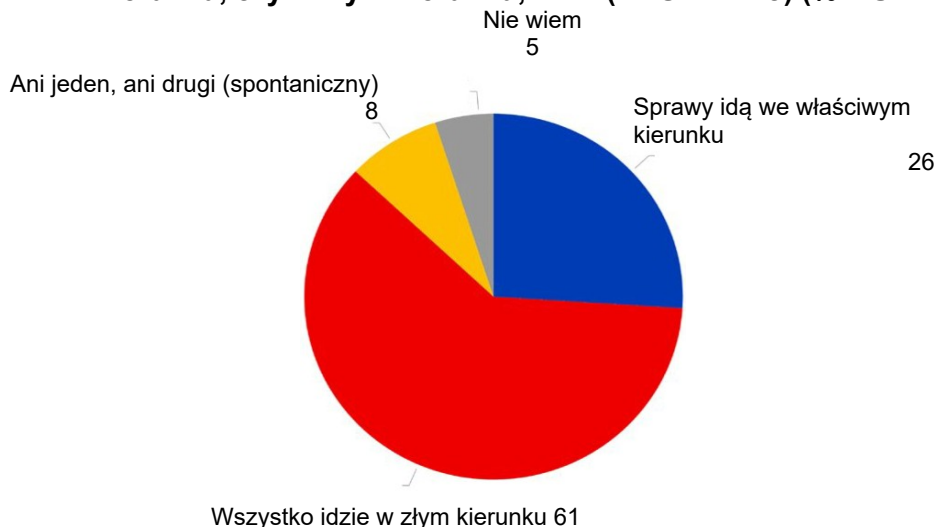
QA10ab Kiedy myślisz o życiu, które prowadzisz, jak najlepiej opisałbyś swój obecny stan emocjonalny? Po pierwsze? A potem? (% – UE-27)

	Nadzieja	Pewny siebie	Niepewna	Spokojny	Niestojny	Motywacja
UE-27	36	26	34	26	26	24
Płeć						
Człowiek	37	29	32	29	24	26
Kobieta	36	25	36	22	30	22
Wiek						
15-24	42	34	28	30	18	37
25-39	37	26	33	25	24	29
40-54	36	27	34	24	26	25
55+	35	25	36	26	31	16
Edukacja (koniec)						
15—	34	19	43	22	33	13
16-19	35	26	36	24	28	20
20+	38	29	29	28	25	29
Nadal studiuje	44	36	28	31	20	37
Trudności z płaceniem rachunków						
Przez większość czasu	26	15	42	15	32	16
Od czasu do czasu	33	21	41	20	28	19
Prawie nigdy/Nigdy	39	31	29	29	25	27
Wizerunek UE						
Pozytywne	47	36	28	30	22	31
Neutralny	33	23	38	25	28	20
Negatywne	18	13	40	17	34	15
Rzeczy w twoim życiu dzieją się w						
Właściwy kierunek	43	33	30	29	24	29
Zły kierunek	23	14	41	17	32	13
Ani	33	20	44	22	33	18
Oczekiwana sytuacja gospodarki narodowej						
Lepiej	46	36	25	29	21	33
Gorzej	31	22	38	23	30	21
To samo	42	32	31	29	24	27
Oczekiwana sytuacja warunków życia						
Lepiej	44	33	25	26	19	36
Gorzej	27	18	41	20	33	16
To samo	43	33	30	30	23	28
Zadowolenie ze środków krajowych podjętych w celu rozwiązania problemu kosztów utrzymania						
Zadowolona	43	36	27	30	25	28
Niezadowolony	34	22	38	23	28	22
Zadowolenie ze środków UE podjętych w celu rozwiązania problemu kosztów utrzymania						
Zadowolona	45	36	25	30	23	30
Niezadowolony	32	22	39	22	29	21

Jak wygląda sytuacja w UE i w państwach członkowskich

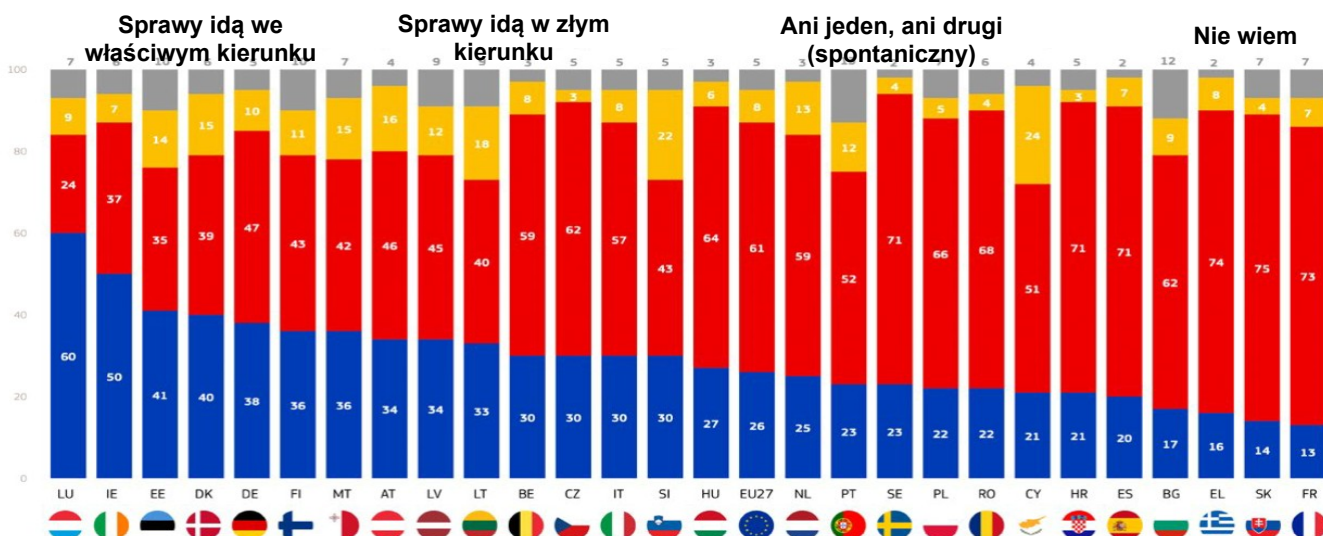
Okolo jedna czwarta respondentów (26 %, +2 p.p. od października do listopada 2022 r.) widzi, że sprawy idą we właściwym kierunku w ich własnym kraju, podczas gdy zdecydowana większość (61 %, -1 p.p.) uważa, że sprawy idą w złym kierunku. W związku z dużym spadkiem pozytywnych uczuć co do kierunku, w jakim zmierza ich kraj między kwietniem a majem a październikiem-listopadem 2022 r., wyniki pozostały zasadniczo stabilne w obecnym badaniu.

D73.1 Czy w chwili obecnej powiedziałbyś, że ogólnie rzecz idzie we właściwym kierunku, czy w złym kierunku, w...? (NASZ KRAJ) (% – UE-27)

Jeśli chodzi o sposób postępowania we własnym kraju, w czterech państwach członkowskich większość uważa, że sprawy idą we właściwym kierunku: Luksemburg (60 %), Irlandia (50 %), Estonia (41 %) i Dania (40 %). W pozostałych 23 państwach członkowskich większość uważa, że sytuacja idzie w złym kierunku, przy czym pogląd ten jest szczególnie rozpowszechniony na Słowacji (75 %), w Grecji (74 %) i we Francji (73 %).

D73.1 Czy w chwili obecnej powiedziałbyś, że ogólnie rzecz idzie we właściwym kierunku, czy w złym kierunku, w...? (NASZ KRAJ) (%)

Respondenci w dziesięciu państwach członkowskich są bardziej prawdopodobni niż w październiku i listopadzie 2022 r., jeśli chodzi o kierunek, w jakim zmierza ich kraj. Dotyczy to w szczególności Estonii (41 %, +12 p.p.), Danii (40 %, +11 p.p.) i Niemiec (38 %, +9 p.p.). Niemniej jednak respondenci są mniej skłonni sądzić, że ich kraj zmierza we właściwym kierunku w kolejnych dziesięciu państwach członkowskich, przy czym Malta (36 %, -29 p.p.) wyróżnia się szczególnie dużym spadkiem tego odsetka, a następnie Portugalia (23 %, -7 p.p.) i Luksemburg (60 %, -5 p.p.). Odsetek respondentów pozostał stabilny lub niezmienny w siedmiu krajach.

D73.1 Czy w chwili obecnej powiedziałbyś, że ogólnie rzecz idzie we właściwym kierunku, czy w złym kierunku, w...? (NASZ KRAJ) (%)

		EU27	EE	DK	DE	FI	BE	IT	CY	LT	IE	PL	BG	ES	HU	NL	HR	CZ	RO	LV	AT	SE	EL	FR	SI	SK	LU	PT	MT
Sprawy idą we właściwym kierunku	Marzec 2023 r.	26	41	40	38	36	30	30	21	33	50	22	17	20	27	25	21	30	22	34	34	23	16	13	30	14	60	23	36
	Δ	▲2	▲12	▲11	▲9	▲9	▲6	▲5	▲5	▲5	▲4	▲3	▲2	▲2	▲1	▲1	=	▼2	▼2	▼3	▼3	▼3	▼4	▼4	▼4	▼4	▼5	▼7	▼29
Sprawy idą w złym kierunku	październik/listopad 2022 r.	61	35	39	47	43	59	57	51	40	37	66	62	71	64	59	71	62	68	45	46	71	74	73	43	75	24	52	42
	Δ	▼1	▼11	▼9	▼6	▼16	▼6	▼5	▼13	▼10	▲1	▼4	▼3	▼1	▼4	▼6	=	▲1	=	▲4	▲3	▲8	▲6	▲3	▲4	▲3	▲5	▲9	▲29
Ani jeden, ani drugi (spontaniczny)	Marzec 2023 r.	8	14	15	10	11	8	8	24	18	7	5	9	7	6	13	3	3	4	12	16	4	8	7	22	4	9	12	15
	Δ	=	▲2	▼3	▼2	▲4	▲2	▲3	▲8	▲2	▼2	▲1	▲1	=	▲2	▲3	=	▼1	▲1	▼1	=	▼3	▼1	=	▲2	=	▼3	▲1	▼3
Nie wiem	październik/listopad 2022 r.	5	10	6	5	10	3	5	4	9	6	7	12	2	3	3	5	5	6	9	4	2	2	7	5	7	7	13	7
	Δ	▼1	▼3	▲1	▼1	▲3	▼2	▼3	=	▲3	▼3	=	=	▼1	▲1	▲2	=	▲2	▲1	=	=	▼2	▼1	▲1	▼2	▲1	▲3	▼3	▲3
	Marzec 2023 r.																												
	Δ																												
	październik/listopad 2022 r.																												
	Δ																												
	Marzec 2023 r.																												
	Δ																												
	październik/listopad 2022 r.																												
	Δ																												

Bliższe spojrzenie na podział społeczno-demograficzny potwierdza, że większość we wszystkich kategoriach postrzega swój kraj w złym kierunku.

Chociaż wyniki są podobne we wszystkich grupach wiekowych, istnieje niewielka różnica, jeśli chodzi o poziom wykształcenia respondentów, przy czym osoby kończące kształcenie w pełnym wymiarze godzin w wieku 20 lat lub starsze są bardziej skłonne do myślenia, że ich kraj idzie we właściwym kierunku w porównaniu z tymi, którzy odeszli w wieku 19 lat lub młodszych (29 % w porównaniu z 24 %).

Menedżerowie (35 %) są najbardziej skłonni do pozytywnego podejścia do kierunku, w jakim zmierza ich kraj, zwłaszcza w porównaniu z bezrobotnymi (16 %) i osobami mieszkalnymi (18 %).

Osoby w lepszych warunkach finansowych są również bardziej pozytywne. W szczególności respondenci, którzy rzadko lub nigdy nie mają trudności z zapłaceniem rachunków (31 %) są bardziej skłonni niż ci, którzy przez większość czasu (13 %) uważają, że ich kraj idzie we właściwym kierunku.

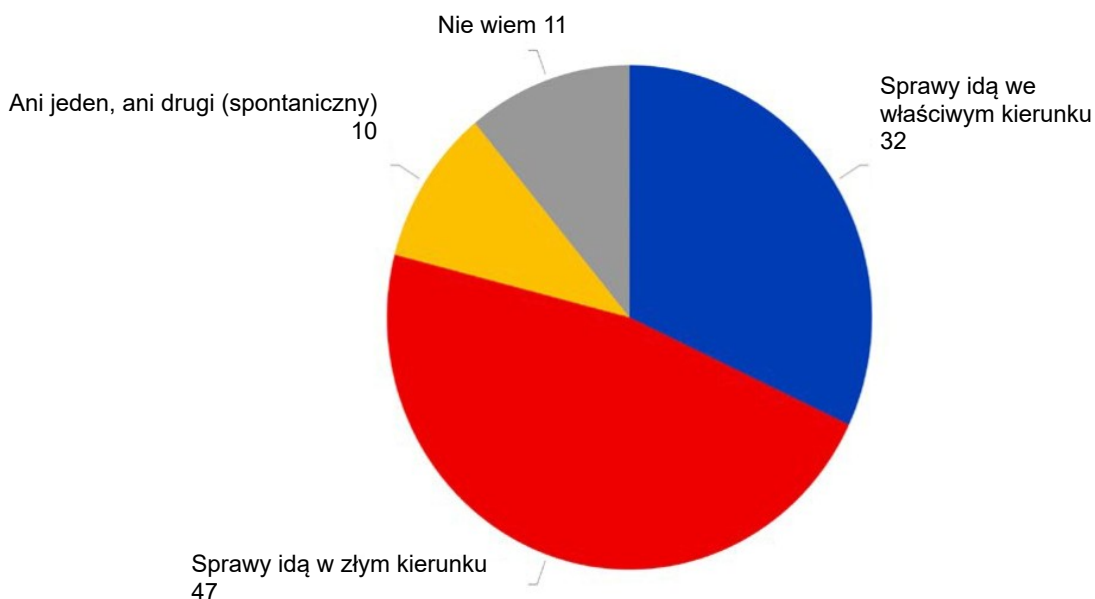
Respondenci, którzy są zadowoleni z demokracji we własnym kraju (42 % w porównaniu z 6 %, którzy nie są zadowoleni), ci, którzy zgadzają się ze swoim głosem, liczą się w ich kraju (37 % vs 11 % tych, którzy się nie zgadzają) i ci, którzy głosowali w ostatnich wyborach krajowych (28 % wobec 19 % osób, które nie głosowały) częściej myślą, że sprawy idą we właściwym kierunku. Dotyczy to również osób, które spodziewają się poprawy sytuacji w gospodarce narodowej (53 % wobec 14 % osób, które uważają, że będzie gorzej).

D73.1 Czy w chwili obecnej powiedziałbyś, że ogólnie rzecz idzie we właściwym kierunku, czy w złym kierunku, w...? (NASZ KRAJ) (% – UE-27)

	Sprawy idą we właściwym kierunku	Sprawy idą w złym kierunku	Nie wiem
UE-27	26	61	5
Płeć			
Człowiek	28	59	5
Kobieta	24	61	6
Wiek			
15-24	28	54	9
25-39	26	62	4
40-54	25	64	4
55+	26	59	6
Edukacja (koniec)			
15—	24	61	8
16-19	24	64	4
20+	29	58	4
Nadal studiuje	31	50	10
Kategoria społeczno-zawodowa			
Samozatrudnienie	28	60	4
Zarządcy	35	52	4
Pozostałe białe kołnierze	27	62	4
Pracownicy ręczni	20	68	4
Osoby domowe	18	69	6
Bezrobotny	16	72	5
Emerytowany	27	57	7
Studenci	31	50	10
Trudności z płaceniem rachunków			
Przez większość czasu	13	76	4
Od czasu do czasu	20	69	5
Prawie nigdy/Nigdy	31	54	6
Mój głos liczy się w (Nasz kraj)			
Zgadzam się	37	49	5
Nie zgadzam się	11	79	4
Zadowolenie z demokracji w swoim kraju			
Zadowolona	42	42	6
Niezadowolony	6	86	3
Oczekiwana sytuacja gospodarki narodowej			
Lepiej	53	35	4
Gorzej	14	76	4
To samo	35	49	6
Głosowano w ostatnich wyborach krajowych			
Tak	28	59	5
Nie	19	66	6

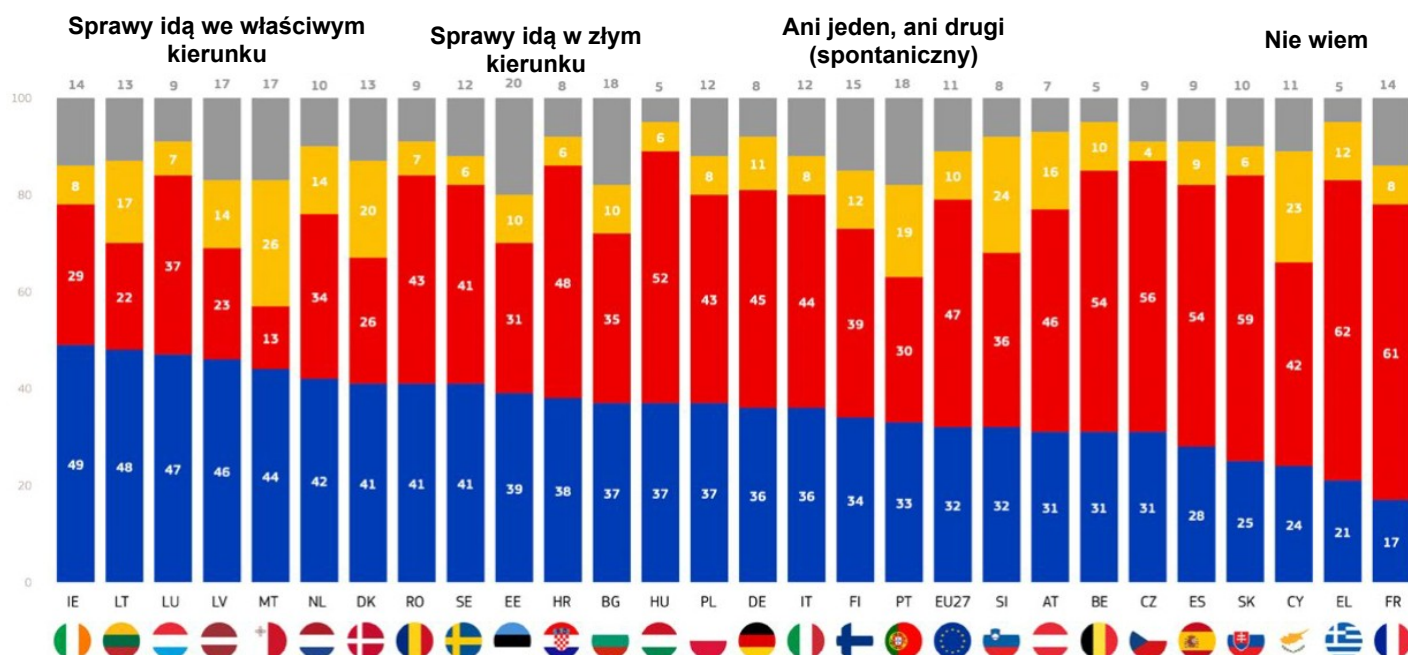
Obywatele UE wydają się być nieco bardziej pozytywni, jeśli chodzi o kierunek, w jakim zmierza Unia Europejska. Odsetek respondentów widzących, że sprawy idą we właściwym kierunku w UE, pozostaje stabilny – tylko blisko jedna trzecia respondentów (32 %, +1 p.p. od października do listopada 2022 r.), po znacznym spadku między kwietniem a majem 2022 r. Z kolei odsetek respondentów, którzy czują, że sprawy w UE idą w złym kierunku, spadł o cztery punkty procentowe do 47 %.

D73.2 Czy w chwili obecnej powiedziałbyś, że ogólnie rzecz idzie we właściwym kierunku, czy w złym kierunku, w...? Unia Europejska (% – UE-27)

W dziewięciu krajach większość uważa, że sprawy idą we właściwym kierunku w UE. Pogląd ten jest najczęściej podzielany w Irlandii (49 %), na Litwie (48 %) i w Luksemburgu (47 %). Opinie są podzielone w Szwecji (41 % „właściwy kierunek” w porównaniu z 41 % „niewłaściwym kierunkiem”). W pozostałych 17 krajach respondenci, którzy uważają, że sprawy idą w złym kierunku, znajdują się w większości. Dotyczy to zwłaszcza Grecji (62 %), Francji (61 %) i Słowacji (59 %).

D73.2 Czy w chwili obecnej powiedziałbyś, że ogólnie rzecz idzie we właściwym kierunku, czy w złym kierunku, w...? Unia Europejska (%)

W 14 krajach pozytywne nastawienie do kierunku, w jakim zmierza UE, stało się bardziej rozpowszechnione niż w październiku i listopadzie 2022 r. Największy wzrost odsetka osób, które uważają, że sprawy idą we właściwym kierunku, widać w Danii (41 %, +10 p.p.), Estonii (39 %, +10 p.p.) i Finlandii (34 %, +9 p.p.). Odsetek respondentów zmniejszył się w sześciu krajach i – podobnie jak w przypadku sytuacji na szczęblu krajowym – Malta (44 %, -21 p.p.) wyróżnia się największym spadkiem. Odsetek ten pozostał w dużej mierze stabilny w pozostałych siedmiu krajach.

D73.2 Czy w chwili obecnej powiedziałbyś, że ogólnie rzecz idzie we właściwym kierunku, czy w złym kierunku, w...? Unia Europejska (%)

																													
Sprawy idą we właściwym kierunku	Marzec 2023 r.	32	41	39	34	38	48	31	41	36	36	24	42	37	28	41	37	49	46	47	25	33	32	21	37	31	31	17	44
	Δ	▲1	▲10	▲10	▲9	▲8	▲8	▲6	▲6	▲5	▲5	▲5	▲5	▲4	▲3	▲3	▲1	▲1	▼1	▼1	▼1	▼2	▼2	▼3	▼3	▼5	▼5	▼6	▼21
Sprawy idą w złym kierunku	październik/listopad 2022 r.	47	26	31	39	48	22	54	41	45	44	42	34	52	54	43	35	29	23	37	59	30	36	62	43	56	46	61	13
	Marzec 2023 r.	▼4	▼14	▼6	▼16	▼7	▼8	▼8	▼2	▼3	▼11	▼14	▼10	▼6	▼6	▼7	▼3	▼2	▼3	▲5	▲4	▼5	▲1	=	▲1	▲1	▲1	▲2	▲4
Ani jeden, ani drugi (spontaniczny)	Δ	10	20	10	12	6	17	10	6	11	8	23	14	6	9	7	10	8	14	7	6	19	24	12	8	4	16	8	26
	październik/listopad 2022 r.	▲1	▼1	▼1	▲5	=	▼2	▲4	▼4	▼2	▲3	▲4	▲1	▲1	=	▲3	▲2	▼1	▲4	▼8	=	▲7	▲3	▲2	▲1	▼1	▲2	▲2	▲12
Nie wiem	Marzec 2023 r.	11	13	20	15	8	13	5	12	8	12	11	10	5	9	9	18	14	17	9	10	18	8	5	12	9	7	14	17
	Δ	▲2	▲5	▼3	▲2	▼1	▲2	▼2	=	=	▲3	▲5	▲4	▲1	▲3	▲1	=	▲2	=	▲4	▼3	=	▼2	▲1	▲1	▲5	▲2	▲2	▲5
	październik/listopad 2022 r.																												
	Marzec 2023 r.																												
	Δ																												
	październik/listopad 2022 r.																												

Wzorce społeczno-demograficzne w opiniach na temat kierunku działania na szczeblu UE są zasadniczo podobne do obserwowanych wcześniej w odniesieniu do szczebla krajowego. Tym razem można zaobserwować wyraźniejszą rozbieżność opinii między grupami wiekowymi: Im młodszy respondenci, tym bardziej prawdopodobne jest, że sprawy idą we właściwym kierunku w UE (37 % osób w wieku 15–24 lat w porównaniu z 29 % osób w wieku 55 lat lub starszych).

Poziom wykształcenia respondentów ma również wpływ na postawy, przy czym osoby, które ukończyły kształcenie w pełnym wymiarze godzin w wieku 20 lat lub starszych, częściej mówią, że sprawy idą we właściwym kierunku niż ci, którzy odeszli w wieku 19 lat lub mniej (39 % w porównaniu z 22-29 %).

Menedżerowie (46 %) najczęściej twierdzą, że sprawy idą we właściwym kierunku w UE, zwłaszcza w porównaniu z osobami bezrobotnymi (22 %) lub domownikami (23 %). Istotne są również warunki finansowe, przy czym respondenci, którzy rzadko lub nigdy nie mają trudności z zapłaceniem rachunków, są bardziej skłonni do pozytywnego podejścia do kierunku, w którym sprawy zmierzają (38 % wobec 15 % osób, które przez większość czasu mają trudności).

Ci, którzy mają pozytywny wizerunek UE, są bardziej skłonni niż ci, którzy mają negatywny wizerunek, sądzą, że sprawy idą we właściwym kierunku (53 % w porównaniu z 6 %). Podobnie ci, którzy zgadzają się co do tego, że ich głos liczy się w UE (50 % wobec 17 % tych, którzy się nie zgadzają), ci, którzy są zadowoleni z demokracji w UE (51 % wobec 11 % osób, które nie są zadowolone) oraz ci, którzy głosowali w ostatnich wyborach europejskich (39 % w porównaniu z 23 % osób, które nie głosowały) częściej czują, że sprawy idą we właściwym kierunku. Ponadto ci, którzy podążają za polityką europejską, są również bardziej skłonni do podzielania tej opinii w porównaniu z tymi, którzy tego nie robią (40 % w porównaniu z 23 %).

Wreszcie, postawy wobec sytuacji na szczeblu krajowym i unijnym są ze sobą powiązane. Trzy czwarte osób, które uważają, że sprawy idą we właściwym kierunku w ich własnym kraju, również uważa, że sprawy idą dobrze w UE, podczas gdy 70 % osób, które uważają, że sprawy idą w złym kierunku na szczeblu krajowym, również negatywnie ocenia kierunek, w którym sprawy zmierzają w UE.

D73.2 Czy w chwili obecnej powiedziałbyś, że ogólnie rzecz idzie we właściwym kierunku, czy w złym kierunku, w...? Unia Europejska (% – UE-27)

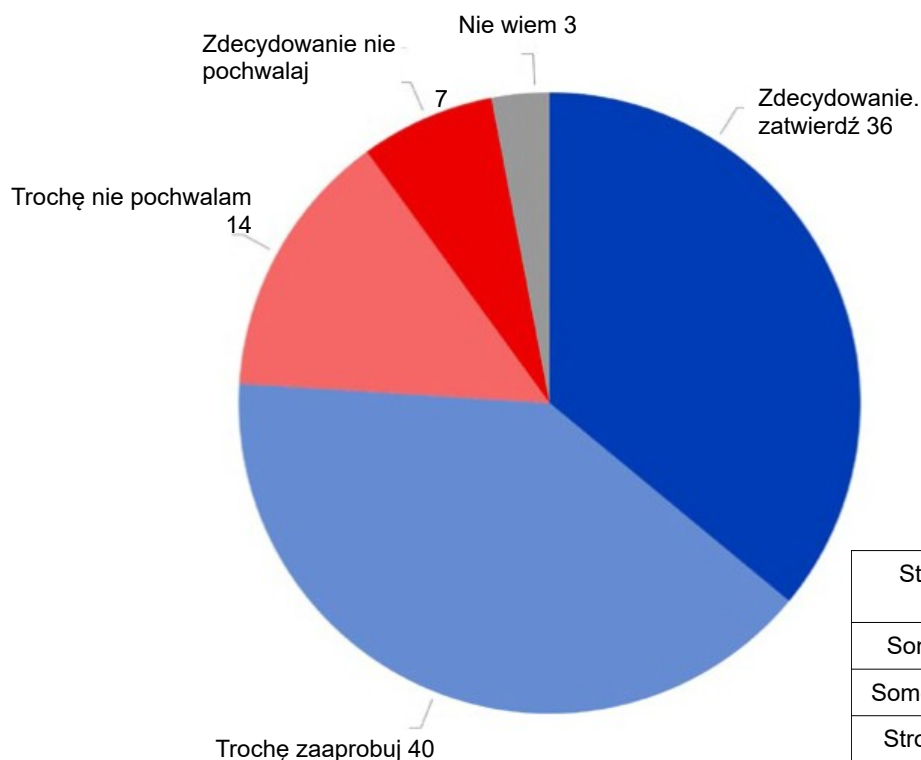
	Sprawy idą we właściwym kierunku	Sprawy idą w złym kierunku	Nie wiem
UE-27	32	47	11
Płeć			
Człowiek	34	48	9
Kobieta	31	47	12
Wiek			
15-24	37	38	15
25-39	36	46	9
40-54	32	51	8
55+	29	49	12
Edukacja (koniec)			
—15	22	52	16
16-19	29	53	9
20+	39	43	8
Nadal studiuje	39	34	16
Kategoria społeczno-zawodowa			
Samozatrudniony	34	47	8
Zarządcy	46	39	6
Pozostałe białe kołnierze	37	48	8
Pracownicy ręczni	27	55	8
Osoby domowe	23	53	14
Bezrobotny	22	56	13
Emerytowany	28	48	13
Studenci	39	34	16
Trudności z płaceniem rachunków			
Przez większość czasu	15	65	9
Od czasu do czasu	26	57	9
Prawie nigdy/Nigdy	38	41	11
Wizerunek UE			
Pozytywne	53	27	10
Neutralny	20	56	13
Negatywne	6	85	4
Rzeczy w kraju dzieją się w...			
Właściwy kierunek	75	16	5
Zły kierunek	18	70	7
Ani	14	7	6
Mój głos liczy się w UE			
Zgadzam się	50	32	8
Nie zgadzam się	17	64	10
Zadowolenie z demokracji w UE			
Zadowolona	51	29	10
Niezadowolony	11	74	6
Głosowano w ostatnich wyborach do Parlamentu Europejskiego			
Tak	39	42	8
Nie	23	56	13
Śledź politykę europejską			
Śledź	40	43	7
Nie podążaj za	23	53	15

1.1. Rosyjska agresja na Ukrainę

Poparcie Unii Europejskiej dla Ukrainy pozostaje silne rok po rozpoczęciu wojny przez Rosję. Ponad trzy czwarte zatwierdza wsparcie UE dla Ukrainy, co stanowi stabilny rozwój w porównaniu z październikiem i listopadem 2022 r. (76 %, +2 p.p.). 36 % „zdecydowanie popiera” wsparcie UE – wzrost o trzy punkty procentowe. Około jedna piąta (21 %, -2 p.p.) nie zgadza się z poparciem UE dla Ukrainy, w tym 7 % (bez zmian), które „zdecydowanie nie popierają”.

Ustalenia te są zgodne z danymi ze standardowego badania Eurobarometru Komisji Europejskiej przeprowadzonego w styczniu i lutym 2023 r., z którego wynika, że duża większość obywateli UE (w proporcjach od 65 % do 91 %) zgadza się z szeregiem działań podjętych przez UE w odpowiedzi na rosyjską inwazję na Ukrainę¹⁸.

QA23 Ogólnie rzecz biorąc, czy popierasz lub nie zgadzasz się ze wsparciem Unii Europejskiej dla Ukrainy po rosyjskiej inwazji na Ukrainę? (UE27) (%)

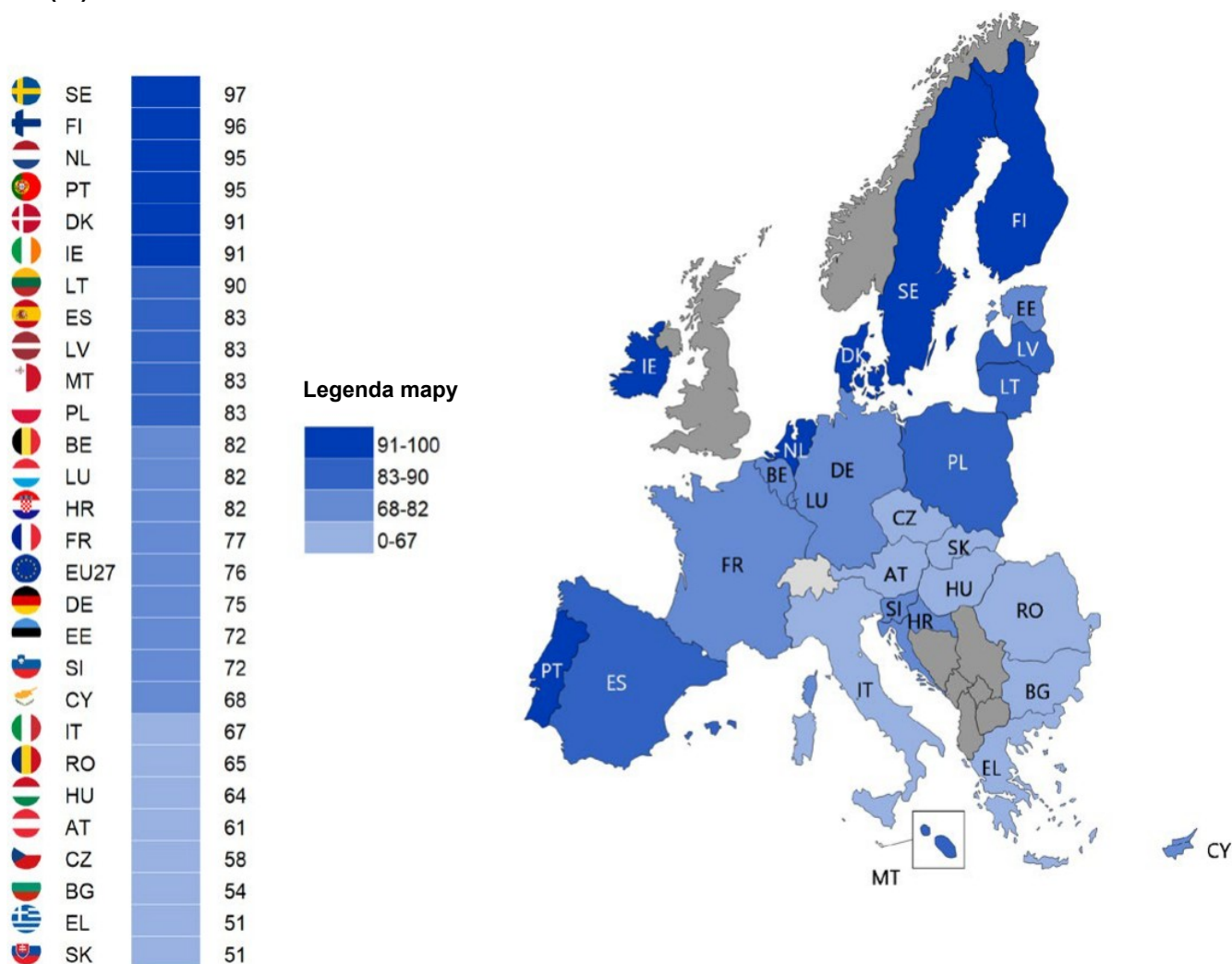

Strongly approve	+3
Somewhat approve	-1
Somewhat disapprove	-2
Strongly disapprove	0
Don't know	0

WE wszystkich krajach bezwzględna większość popiera wsparcie UE dla Ukrainy po rosyjskiej inwazji. Odsetek ten jest najwyższy w Szwecji (97 %), Finlandii (96 %), Holandii i Portugalii (95 %). Respondenci ze Słowacji, Grecji (51 %) i Bułgarii (54 %) są najmniej skłonni do zatwierdzenia. Grecja (46 %), Słowacja (44 %) i Bułgaria (39 %) są również państwami, w których poziom dezaprobaty jest najwyższy, wraz z Czechami (39 %). Podobnie jak w poprzednim badaniu, dezaprobatą dla wsparcia UE dla Ukrainy jest bardziej rozpowszechniona w południowo-wschodnich obszarach Europy.

¹⁸ Komisja Europejska, standardowe badanie Eurobarometr 98 – zima 2022–2023 (EB 98.2), dostępne pod adresem: <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2872>

QA23 Ogólnie rzecz biorąc, czy popierasz lub nie zgadzasz się ze wsparciem Unii Europejskiej dla Ukrainy po rosyjskiej inwazji na Ukrainę? Ogółem „Zatwierdź” (%)

Poziom aprobaty UE dla Ukrainy wzrósł w 14 krajach od czasu ostatniego zadawania tego pytania w październiku i listopadzie 2022 r. Największy wzrost tego odsetka wyróżnia Cypr (68 %, +15 p.p.), a następnie Belgia i Chorwacja (zarówno 82 %, +7 p.p.). Niemniej jednak poziomy zatwierdzenia spadły w Czechach (58 %, -10 p.p.) i w Estonii (72 %, -4 p.p.). W Szwecji liczba ta pozostała stabilna lub niezmienną.

QA23 Ogólnie rzecz biorąc, czy popierasz lub nie zgadzasz się ze wsparciem Unii Europejskiej dla Ukrainy po rosyjskiej inwazji na Ukrainę? (%)

	Zdecydowanie zatwierdzają		Trochę aprobuje		Trochę nie pochwalam		Zdecydowanie nie pochwalaj		Nie wiem		Ogółem „Zatwierdź”		Ogółem „Disapprove”	
		Zróżnic ować. Marzec 2023 r. — paździe nik/list opad 2022 r.		Zróżnic ować. Marzec 2023 r. — paździe nik/list opad 2022 r.		Zróżnic ować. Marzec 2023 r. — paździe nik/list opad 2022 r.		Zróżnic ować. Marzec 2023 r. — paździe nik/list opad 2022 r.		Zróżnic ować. Marzec 2023 r. — paździe nik/list opad 2022 r.		Zróżnic ować. Marzec 2023 r. — paździe nik/list opad 2022 r.		Zróżnic ować. Marzec 2023 r. — paździe nik/list opad 2022 r.
	Marzec 2023 r.		Marzec 2023 r.		Marzec 2023 r.		Marzec 2023 r.		Marzec 2023 r.		Marzec 2023 r.		Marzec 2023 r.	
UE-27	36	3	40	-1	14	-2	7	0	3	0	76	2	21	-2
BADŹ	33	7	49	0	12	-4	5	-3	1	0	82	7	17	-7
BG	16	2	38	4	22	-7	17	2	7	-1	54	6	39	-5
CZ	28	-8	30	-2	24	6	15	3	3	1	58	-10	39	9
DK	61	0	30	-1	4	-1	3	1	2	1	91	-1	7	0
DE	42	6	33	-4	15	-1	7	-1	3	0	75	2	22	-2
EE	40	0	32	-4	15	3	6	-1	7	2	72	-4	21	2
IE	57	7	34	-5	5	-1	3	1	1	-2	91	2	8	0
EL	14	1	37	2	26	0	20	-2	3	-1	51	3	46	-2
ES	32	-4	51	7	10	-2	4	0	3	-1	83	3	14	-2
FR	38	2	39	-3	11	2	6	-1	6	0	77	-1	17	1
HR	38	11	44	-4	12	-5	5	-2	1	0	82	7	17	-7
IT	15	3	52	1	23	-3	8	-1	2	0	67	4	31	-4
CY	19	2	49	13	17	-5	12	-8	3	-2	68	15	29	-13
LV	49	-10	34	13	9	2	4	-4	4	-1	83	3	13	-2
LT	63	4	27	-1	5	-1	4	-1	1	-1	90	3	9	-2
LU	43	11	39	-8	12	0	5	1	1	-4	82	3	17	1
HU	17	3	47	2	21	-5	13	1	2	-1	64	5	34	-4
MT	53	-8	30	6	8	1	7	2	2	-1	83	-2	15	3
NL	69	3	26	-1	3	0	2	-1	0	-1	95	2	5	-1
PRZY	26	1	35	0	19	-1	16	-1	4	1	61	1	35	-2
PL	37	2	46	-4	14	3	2	0	1	-1	83	-2	16	3
PT	65	17	30	-14	3	0	1	-1	1	-2	95	3	4	-1
RO	13	-2	52	7	25	-4	8	0	2	-1	65	5	33	-4
SI	36	9	36	-6	17	-2	9	-1	2	0	72	3	26	-3
SK	15	2	36	0	28	1	16	-3	5	0	51	2	44	-2
FI	80	-3	16	4	2	-1	2	0	0	0	96	1	4	-1
SE	85	4	12	-4	1	-1	1	0	1	1	97	0	2	-1

Bardziej wykształceni respondenci są bardziej skłonni do poparcia UE dla Ukrainy po inwazji Rosji (81 % osób, które ukończyły edukację w wieku co najmniej 20 lat, w porównaniu z 72-73 % osób, które odeszły wcześniej). Poziom akceptacji jest również wyższy wśród osób znajdujących się w lepszej sytuacji społeczno-gospodarczej. Dotyczy to zwłaszcza kadry kierowniczej (83 % vs 68 % osób domowych), osób, które nigdy lub prawie nigdy nie mają trudności z płaceniem rachunków (82 % vs 62 % osób, które przez większość czasu mają trudności) oraz tych, którzy uważają się za należących do wyższej lub wyższej klasy średniej (86-94 % w porównaniu z 72 % tych, którzy uważają się za klasę robotniczą lub niższą klasę średnią).

Poparcie UE dla Ukrainy jest również wyższe wśród tych, których wizerunek UE jest pozytywny (91 % wobec 46 % osób, których wizerunek UE jest negatywny).

Respondenci, którzy oczekują, że ich warunki życia i sytuacja w gospodarce narodowej poprawią się za rok, są bardziej skłonni zaaprobować wsparcie UE dla Ukrainy (80-83 % w porównaniu z 67-71 % osób, które spodziewają się pogorszenia się sytuacji). Podobnie ci, którzy są zadowoleni z

unijnych i krajowych środków podjętych w celu rozwiązania problemu rosnących kosztów utrzymania, są bardziej skłonni do zatwierdzenia tego wsparcia (88–89 % w porównaniu z 68-70 % osób, które nie są zaspokojone).

QA23 Ogólnie rzecz biorąc, czy popierasz lub nie zgadzasz się ze wsparciem Unii Europejskiej dla Ukrainy po rosyjskiej inwazji na Ukrainę? (%)

	Ogółem „Zatwierdź”	Ogółem „Disapprove”
UE-27	76	21
Płeć		
Człowiek	76	22
Kobieta	76	21
Wiek		
15-24	79	18
25-39	75	23
40-54	74	23
55+	77	20
Edukacja (koniec)		
—15	72	24
16-19	73	25
20+	81	16
Nadal studiuje	81	15
Kategoria społeczno-zawodowa		
Samozatrudniony	78	20
Zarządcy	83	15
Pozostałe białe kołnierze	79	19
Pracownicy ręczni	70	28
Osoby domowe	68	29
Bezrobotny	70	27
Emerytowany	77	20
Studenci	81	15
Trudności z płaceniem rachunków		
Przez większość czasu	62	34
Od czasu do czasu	69	28
Prawie nigdy/Nigdy	82	16
Założmy, że należymy do		
Klasa robotnicza	72	25
Niższa klasa średnia	72	25
Klasa średnia	78	20
Wyższa klasa średnia	86	13
Klasa wyższa	94	5
Wizerunek UE		
Pozytywne	91	8
Neutralny	73	23
Negatywne	46	51
Oczekiwana sytuacja gospodarki narodowej		
Lepiej	83	15
Gorzej	71	26
To samo	81	16
Oczekiwana sytuacja warunków życia		
Lepiej	80	19
Gorzej	67	30
To samo	83	14
Zadowolenie ze środków krajowych podjętych w celu rozwiązania problemu kosztów utrzymania		
Zadowolona	88	11
Niezadowolony	70	27
Zadowolenie ze środków UE podjętych w celu rozwiązania problemu kosztów utrzymania		
Zadowolona	89	10
Niezadowolony	68	29

1.2. Inflacja i rosnące koszty życia

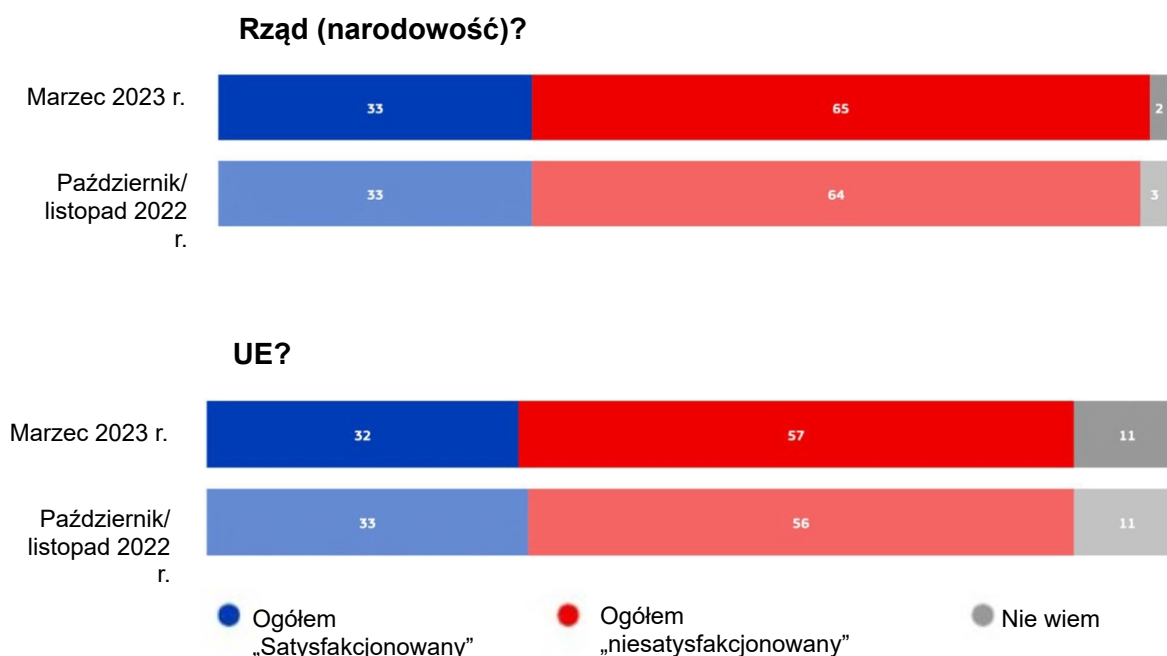
W kontekście rosnącego poziomu inflacji i kryzysu związanego z kosztami życia, który ma wpływ na siłę nabywczą gospodarstw domowych, większość obywateli UE nie jest zadowolona ze środków podjętych dotychczas przez UE i rządy krajowe w celu rozwiązania tego problemu, przy czym proporcje te pozostają stabilne od października do listopada 2022 r.

W szczególności ponad trzech na dziesięciu (33 %, brak zmian od października do listopada 2022 r.) jest zadowolonych ze środków podjętych przez rządy krajowe w celu rozwiązania problemu rosnących kosztów utrzymania. Blisko dwie trzecie (65 %, +1 p.p.) twierdzi, że nie są zadowoleni, w tym 28 % (+1 p.p.), którzy „w ogóle nie są zadowoleni”.

Podobny odsetek (32 %, -1 p.p. od października do listopada 2022 r.) wskazuje, że jest zadowolony ze środków wprowadzonych przez UE, podczas gdy 57 % (+1 p.p.) nie jest zadowolonych, w tym blisko jednej czwartej (23 %, +1 p.p.), która twierdzi, że „w ogóle nie jest usatysfakcjonowana”.

Podobnie jak w poprzednim badaniu respondenci są zwykle bardziej krytyczni wobec środków podejmowanych przez ich rządy krajowe niż w przypadku środków podjętych przez UE (odpowiednio 65 % wobec 57 % „niesatysfakcjonowanych”), mimo że odpowiedzi „nie wiem” są bardziej prawdopodobne w odniesieniu do UE niż w przypadku rządów krajowych (odpowiednio 11 % w porównaniu z 2 %).

QA24 Jak bardzo jesteś zadowolony ze środków podjętych do tej pory w celu rozwiązania problemu rosnących kosztów utrzymania (np. rosnących cen żywności lub energii) do (UE-27) (%)

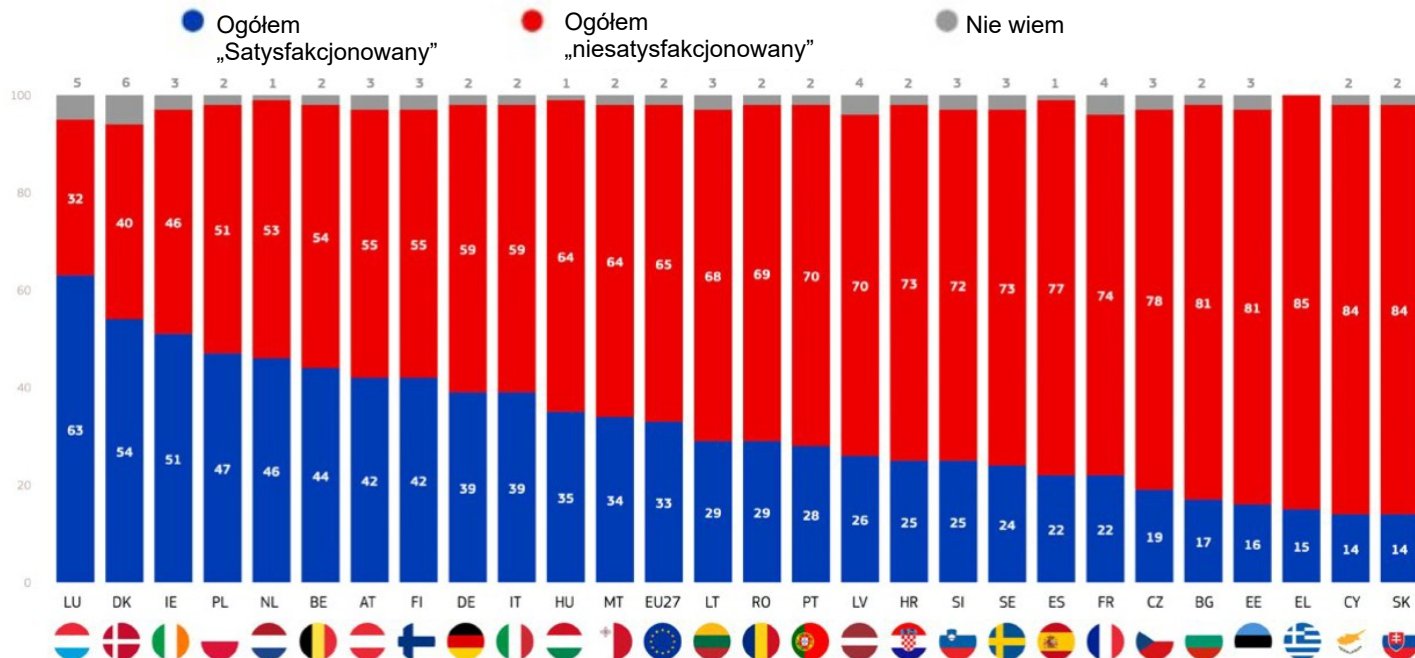

Marzec 2023 r. – październik/listopad 2022 r.

Większość z nich jest zadowolona ze środków podjętych dotychczas przez rządy krajowe w celu rozwiązania problemu rosnących kosztów utrzymania w trzech krajach, tj. w Luksemburgu (63 %), Danii (54 %) i Irlandii (51 %). Jednak w pozostałych 24 krajach większość nie jest

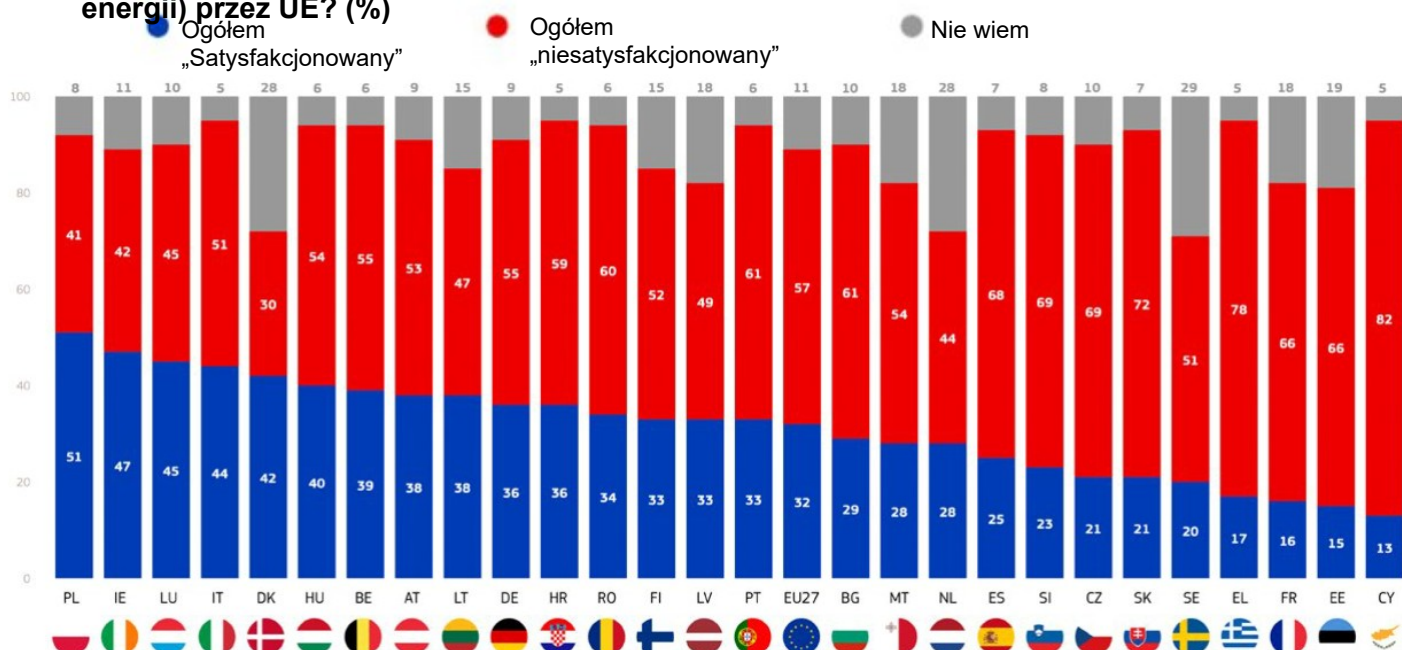
usatysfakcjonowana działaniami swoich rządów krajowych. Dotyczy to przede wszystkim Grecji (85 %), Cypru i Słowacji (oba 84 %).

QA24.1 Jak bardzo jesteś zadowolony z dotychczasowych działań podjętych w celu rozwiązania problemu rosnących kosztów utrzymania (np. rosnących cen żywności lub energii) przez rząd (NATIONALITY)? (%)

W trzech państwach członkowskich większość respondentów twierdzi, że jest zadowolona ze środków podjętych dotychczas przez UE w celu rozwiązania problemu rosnących kosztów utrzymania: Polska (51 %), Irlandia (47 %) i Dania (42 %). W 23 krajach większość z nich nie jest usatysfakcjonowana, przy czym najwyższy odsetek odnotowano na Cyprze (82 %), w Grecji (78 %) i na Słowacji (72 %). Opinie są podzielone w Luksemburgu (45 % „zadowolonych” a 45 % „niesatysfakcjonowanych”).

QA24.2 Jak bardzo są Państwo zadowoleni z dotychczasowych działań podjętych w celu rozwiązania problemu rosnących kosztów utrzymania (np. rosnących cen żywności lub energii) przez UE? (%)

W porównaniu z październikiem i listopadem 2022 r. w 14 państwach zmniejszyło się zadowolenie ze środków podjętych przez rządy krajowe w celu rozwiązania problemu rosnących kosztów utrzymania. Malta (34 %, -32 p.p.) wyróżnia się szczególnie dużym spadkiem zadowolenia, a następnie Portugalia (28 %, -11 p.p.) i Słowenia (25 %, -10 p.p.). Poziom zadowolenia wzrósł natomiast w sześciu krajach: Polska (47 %, +9 p.p.), Dania (54 %, +8 p.p.), Belgia (44 %, +8 p.p.), Niemcy (39 %, +8 p.p.), Litwa (29 %, +8 p.p.) i Łotwa (26 %, +4 p.p.).

Poziom zadowolenia ze środków podjętych przez UE zmniejszył się od października do listopada 2022 r. w 13 państwach, przy czym ponownie odnotowano spadek o ponad dziesięć punktów procentowych na Malcie (28 %, -24 p.p.), Portugalii (33 %, -12 p.p.) i Słowenii (23 %, -11 p.p.). Natomiast odsetek ten wzrósł w ośmiu krajach, zwłaszcza w Niemczech (36 %, +9 p.p.), na Łotwie (33 %, +9 p.p.) i w Belgii (39 %, +8 p.p.). Wyniki są stabilne w kolejnych sześciu krajach.

QA24.2 Jak bardzo są Państwo zadowoleni z dotychczasowych działań podjętych w celu rozwiązania problemu rosnących kosztów utrzymania (np. rosnących cen żywności lub energii) przez UE? (%)

	Ogółem „Satysfakcjonowany”			Ogółem »Niesatysfakcjonowane		
	Zróżnicować.		Marzec 2023 r.	Zróżnicować.		Marzec 2023 r.
	Marzec 2023 r.	Marzec 2023 r. – październik/listopad 2022 r.		Marzec 2023 r.	Marzec 2023 r. – październik/listopad 2022 r.	
UE-27	32	-1	57	1	11	0
BĄDŹ	39	8	55	-9	6	1
BG	29	-3	61	6	10	-3
CZ	21	-10	69	7	10	3
DK	42	3	30	-6	28	3
DE	36	9	55	-6	9	-3
EE	15	2	66	1	19	-3
IE	47	-8	42	7	11	1
EL	17	-2	78	1	5	1
ES	25	-7	68	9	7	-2
FR	16	-6	66	5	18	1
HR	36	3	59	-3	5	0
IT	44	6	51	-5	5	-1
CY	13	-8	82	6	5	2
LV	33	9	49	-11	18	2
LT	38	4	47	-1	15	-3
LU	45	-2	45	5	10	-3
HU	40	1	54	-3	6	2
MT	28	-24	54	17	18	7
NL	28	-4	44	0	28	4
PRZY	38	-1	53	0	9	1
PL	51	4	41	-3	8	-1
PT	33	-12	61	14	6	-2
RO	34	-2	60	4	6	-2
SI	23	-11	69	10	8	1
SK	21	-3	72	8	7	-5
FI	33	-5	52	2	15	3
SE	20	-8	51	9	29	-1

Głębokie zanurzenie w warstwach społeczno-demograficznych pokazuje spójne wzorce w stosunku do środków podejmowanych przez rządy krajowe i UE w celu rozwiązania problemu rosnących kosztów życia. Poziom zadowolenia różni się w zależności od poziomu wykształcenia i warunków społeczno-ekonomicznych respondentów. Osoby, które ukończyły kształcenie w pełnym wymiarze godzin w wieku 20 lat lub starszych (36 % w przypadku rządów krajowych i 35 % w przypadku UE), są bardziej zadowolone niż osoby, które opuściły 15 lat lub mniej (31 % i 27 %). Biorąc pod uwagę czynniki społeczno-ekonomiczne, poziom zadowolenia jest najwyższy wśród kadry kierowniczej (40 % w przypadku rządów i, wraz z innymi białymi kołnierzykami, 40 % w przypadku UE) oraz tych, którzy rzadko lub nigdy nie mają trudności z opłaceniem rachunków (37 % i 35 %), podczas gdy są najniżej wśród bezrobotnych (20 % i 21 %) oraz tych, którzy mają trudności z płaceniem rachunków przez większość czasu (21 % i 20 %).

Respondenci, którzy mają pozytywny wizerunek UE, są bardziej skłonni niż ci, którzy mają negatywny wizerunek, są zadowoleni ze środków podjętych przez UE (48 % wobec 10 %). Ponadto są one również bardziej narażone na zadowolenie z działań swoich rządów krajowych (44 % w porównaniu z 17 %).

Osoby, które spodziewają się poprawy sytuacji w gospodarce narodowej i warunków życia w ciągu jednego roku, są bardziej narażone na zadowolenie z podjętych środków. Na przykład 47 % osób, które spodziewają się poprawy warunków życia, jest zadowolonych ze środków podjętych przez rządy krajowe i UE, w porównaniu z 22 % osób, które przewidują pogorszenie warunków życia.

Podobnie ci, którzy twierdzą, że poziom życia został obniżony, są mniej skłonni powiedzieć, że są zadowoleni ze środków podjętych przez rządy krajowe i UE (23 % w przypadku obu) w porównaniu z tymi, którzy twierdzą, że doświadczyli wzrostu lub nie spodziewają się żadnych zmian (49 % w przypadku rządów krajowych i 45 % w przypadku UE).

QA24 Jak bardzo jesteś zadowolony ze środków podjętych do tej pory w celu rozwiązania problemu rosnących kosztów utrzymania (na przykład rosnących cen żywności lub energii) przez... (% – UE-27)

	Rząd (krajowy)	UE
UE-27	33	32
Płeć		
Człowiek	34	33
Kobieta	32	31
Wiek		
15-24	32	34
25-39	32	34
40-54	33	33
55+	34	30
Edukacja (koniec)		
—15	31	27
16-19	32	32
20+	36	35
Nadal studiuje	34	34
Kategoria społeczno-zawodowa		
Samozatrudniony	36	33
Zarządcy	40	40
Pozostałe białe kołnierze	35	40
Pracownicy ręczni	29	29
Osoby domowe	25	26
Bezrobotny	20	21
Emerytowany	34	29
Studenci	34	34
Trudności z płaceniem rachunków		
Przez większość czasu	21	20
Od czasu do czasu	27	30
Prawie nigdy/Nigdy	37	35
Wizerunek UE		
Pozytywne	44	48
Neutralny	27	24
Negatywne	17	10
Oczekiwana sytuacja gospodarki narodowej		
Lepiej	58	54
Gorzej	22	24
To samo	41	40
Oczekiwana sytuacja warunków życia		
Lepiej	47	47
Gorzej	22	22
To samo	40	38
Twój standard życia ma...		
Zostało już zredukowane	23	23
Nie został jeszcze zmniejszony, ale będzie	40	40
Nie zmieniono/ zwiększono	49	45

1.3. Życie obywateli w czasach wielu kryzysów

Zmiany w standardzie życia Europejczyków

Prawie ośmiu na dziesięciu doświadczyło już spadku lub przewiduje spadek poziomu życia w przyszłym roku, mimo że odsetek ten maleje.

Respondenci zostali poproszeni o zastanowienie się nad ich osobistym standardem życia, myśląc o takich kwestiach jak konsekwencje pandemii COVID-19, wojna w Ukrainie oraz rosnąca inflacja i ceny. Połowa respondentów twierdzi, że ich poziom życia został już obniżony i spodziewają się, że tak będzie w przyszłym roku. Blisko trzech na dziesięć (29 %) wskazuje, że ich poziom życia nie został jeszcze obniżony, ale uważają, że tak będzie w przyszłym roku. Prawie jedna piąta (19 %) nie spodziewa się żadnych zmian ani wpływu na ich standard życia, podczas gdy 1 % twierdzi, że ich poziom życia wzrósł.

QA25 Wiele elementów, takich jak konsekwencje pandemii COVID-19, wojna w Ukrainie oraz rosnąca inflacja i ceny wpływają na gospodarkę światową, w tym na państwa członkowskie Unii Europejskiej. Zastanawiając się nad osobistym standardem życia (np. towarami i usługami, na które możesz sobie pozwolić), które z tych stwierdzeń znajduje się najbliżej Twojej sytuacji osobistej? (%)

Po raz kolejny wyniki te są zgodne z wynikami standardowego badania Eurobarometru z stycznia i lutego 2023 r., w którym skoncentrowano się w szczególności na wpływie wojny w Ukrainie na finanse osobiste, przy czym zdecydowana większość obywateli UE (63 %) stwierdziła, że wojna w Ukrainie ma poważne konsekwencje finansowe dla nich osobiście¹⁹.

¹⁹ Komisja Europejska, standardowe badanie Eurobarometr 98 – zima 2022–2023 (EB 98.2), dostępne pod adresem: <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2872>

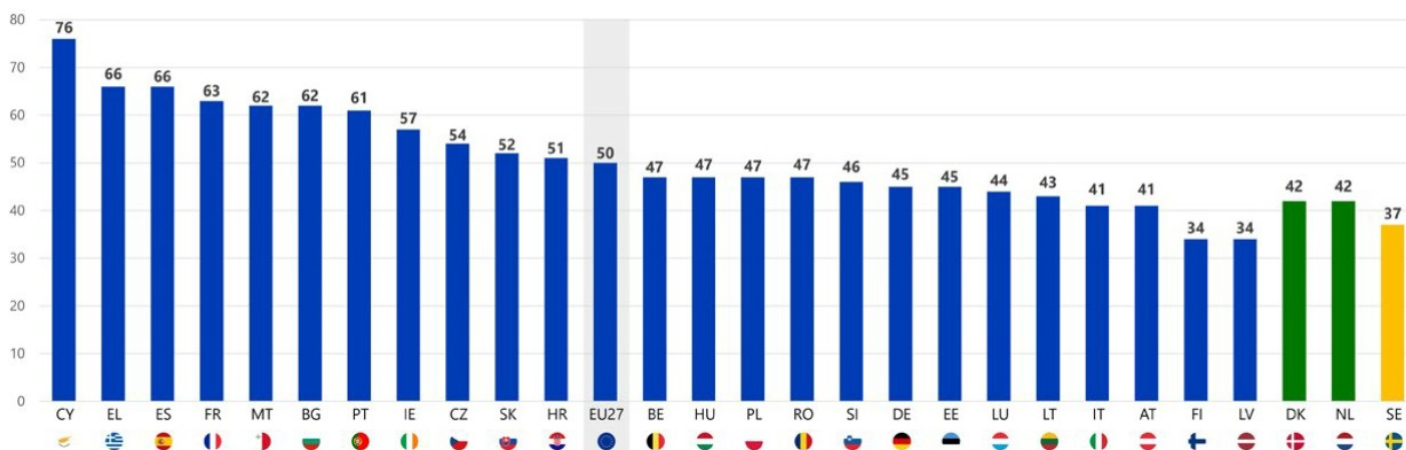
Porównując te wyniki z wynikami obserwowanymi w październiku i listopadzie 2022 r., pojawia się niejednoznaczny obraz zmian w standardzie życia obywateli UE. Z jednej strony odsetek osób, które doświadczyły pogorszenia się poziomu życia, nieznacznie wzrósł (+4 p.p.). Z drugiej strony respondenci są obecnie znacznie mniej skłonni powiedzieć, że chociaż ich poziom życia nie został jeszcze obniżony, nadal spodziewają się pogorszenia w przyszłym roku (-10 p.p.), a także częściej wskazują, że nie spodziewają się żadnych zmian (+5 p.p.).

W 24 państwach (w porównaniu z 14 w październiku i listopadzie 2022 r.) najczęstszą odpowiedzią respondentów jest to, że poziom ich życia został już obniżony i spodziewają się, że tak będzie w przyszłym roku. Odsetek osób, które odnotowały pogorszenie poziomu życia, jest szczególnie wysoki na Cyprze (76 %), w Grecji i Hiszpanii (66 %).

W Danii i Holandii (oba 42 %) większość respondentów twierdzi, że nie spodziewa się żadnych zmian ani wpływu na poziom życia, podczas gdy osoby w Szwecji (37 %) najprawdopodobniej wskazują, że ich poziom życia nie został jeszcze obniżony, ale uważają, że tak będzie w przyszłym roku.

QA25 Wiele elementów, takich jak konsekwencje pandemii COVID-19, wojna w Ukrainie oraz rosnąca inflacja i ceny wpływają na gospodarkę światową, w tym na państwa członkowskie Unii Europejskiej. Zastanawiając się nad osobistym standardem życia (np. towarami i usługami, na które możesz sobie pozwolić), które z tych stwierdzeń znajduje się najbliżej Twojej sytuacji osobistej? (% – najczęściej wymieniana odpowiedź według kraju)

- Twój poziom życia został już obniżony i oczekujesz, że nadal tak będzie w przyszłym roku.
- Nie spodziewasz się żadnych zmian ani wpływu na poziom życia
- Twój poziom życia nie został jeszcze obniżony, ale myślisz, że tak będzie w przyszłym roku

W 17 krajach respondenci są bardziej skłonni niż w październiku i listopadzie 2022 r. powiedzieć, że ich poziom życia został już obniżony i oczekiwać, że tak będzie w przyszłym roku. Wzrost o co najmniej dziesięć punktów procentowych odnotowano w Hiszpanii (66 %, +12 p.p.), Bułgarii (62 %, +11 p.p.), Słowacji (52 %, +11 p.p.), Irlandii (57 %, +10 p.p.) i w Polsce (47 %, +10 p.p.). Spadek tego odsetka respondentów można zaobserwować w Danii (34 %, -5 p.p.), na Łotwie (34 %, -4 p.p.), Belgii (47 %, -3 p.p.) i na Malcie (62 %, -3 p.p.).

Proporcje, których poziom życia nie został jeszcze obniżony, ale spodziewają się, że nastąpi to w przyszłym roku, spadają we wszystkich krajach, przede wszystkim w Luksemburgu (31 %, -18 p.p.), Danii (22 %, -16 p.p.), Czechach (26 %, -16 p.p.), Finlandii (30 %, -16 p.p.) i Słowacji (34 %, -16 p.p.). Z kolei respondenci są obecnie bardziej skłonni powiedzieć, że nie spodziewają się

żadnych zmian ani wpływu na ich poziom życia w 17 krajach. Dotyczy to w szczególności Danii (42 %, +20 p.p.), Belgii (23 %, +12 p.p.) i Niderlandów (42 %, +12 p.p.).

QA25 Wiele elementów, takich jak konsekwencje pandemii COVID-19, wojna w Ukrainie oraz rosnąca inflacja i ceny wpływają na gospodarkę światową, w tym na państwa członkowskie Unii Europejskiej. Zastanawiając się nad osobistym standardem życia (np. towarami i usługami, na które możesz sobie pozwolić), które z tych stwierdzeń znajduje się najbliżej Twojej sytuacji osobistej? (%)

	Twój poziom życia został już obniżony i oczekujesz, że tak będzie w przyszłym roku		Twój poziom życia nie został jeszcze obniżony, ale myślisz, że tak będzie w przyszłym roku		Nie spodziewasz się żadnych zmian ani wpływu na poziom życia		Twój poziom życia wzrósł		Nie wiem		„Myślisz, że twój poziom życia zmniejszy się w przyszłym roku”	
	Marzec 2023 r.	Zróżnicować. Marzec 2023 r. – październik/listopad 2022 r.	Marzec 2023 r.	Zróżnicować. Marzec 2023 r. – październik/listopad 2022 r.	Marzec 2023 r.	Zróżnicować. Marzec 2023 r. – październik/listopad 2022 r.	Marzec 2023 r.	Zróżnicować. Marzec 2023 r. – październik/listopad 2022 r.	Marzec 2023 r.	Zróżnicować. Marzec 2023 r. – październik/listopad 2022 r.	Marzec 2023 r.	Zróżnicować. Marzec 2023 r. – październik/listopad 2022 r.
UE-27	50	4	29	-10	19	5	1	0	1	1	79	-6
BADŻ	47	-3	27	-10	23	12	2	1	1	0	74	-13
BG	62	11	20	-8	15	-2	1	0	2	-1	82	3
CZ	54	6	26	-16	17	7	1	1	2	2	80	-10
DK	34	-5	22	-16	42	20	2	2	0	-1	56	-21
DE	45	5	33	-13	21	8	1	0	0	0	78	-8
EE	45	-1	31	-6	20	6	2	1	2	0	76	-7
IE	57	10	26	-12	14	1	1	1	2	0	83	-2
EL	66	0	25	-4	9	4	0	0	0	0	91	-4
ES	66	12	24	-12	9	-1	0	0	1	1	90	0
FR	63	1	21	-5	12	0	2	2	2	2	84	-4
HR	51	5	36	-4	11	-2	2	1	0	0	87	1
IT	41	0	30	-10	26	9	2	1	1	0	71	-10
CY	76	6	13	-5	8	-3	2	1	1	1	89	1
LV	34	-4	29	-11	30	11	6	4	1	0	63	-15
LT	43	3	26	-15	25	10	4	2	2	0	69	-12
LU	44	8	31	-18	22	9	2	1	1	0	75	-10
HU	47	3	40	-7	13	5	0	-1	0	0	87	-4
MT	62	-3	21	-9	14	11	3	3	0	-2	83	-12
NL	31	-2	21	-14	42	12	6	4	0	0	52	-16
PRZY	41	8	36	-9	20	1	2	1	1	-1	77	-1
PL	47	10	35	-10	15	-1	1	0	2	1	82	0
PT	61	4	28	-6	8	1	1	1	2	0	89	-2
RO	47	7	37	-5	13	-3	2	1	1	0	84	2
SI	46	7	28	-11	23	4	2	0	1	0	74	-4
SK	52	11	34	-16	13	5	0	0	1	0	86	-5
FI	34	7	30	-16	31	6	4	3	1	0	64	-9
SE	24	0	37	-10	36	9	3	1	0	0	61	-10

Obywatele większości kategorii społeczno-demograficznych doznali pogorszenia się poziomu życia i spodziewają się, że tak będzie w przyszłym roku.

Respondenci w wieku 15–24 lat są mniej skłonni powiedzieć, że już zaobserwowali spadek poziomu życia (43 % w porównaniu z 49 %-52 % w starszych grupach wiekowych) i nieco bardziej prawdopodobne jest, że nie spodziewają się żadnych zmian ani wpływu na ich standard życia (22 % w porównaniu z 17 %-19 %). Respondenci, którzy odeszli z kształcenia w pełnym wymiarze godzin w wieku 15 lat lub młodszych, częściej twierdzą, że ich poziom życia uległ już pogorszeniu (61 % wobec 41 % osób, które ukończyły studia w wieku 20 lat lub starszych), podczas gdy osoby, które zakończyły naukę w wieku 20 lat lub starszych, najczęściej twierdzą, że nie spodziewają się żadnych zmian (23 % w porównaniu z 14-15 % osób, które ukończyły 19 lat lub młodszych).

Respondenci w gorszej sytuacji społeczno-gospodarczej częściej twierdzą, że doświadczyli pogorszenia się poziomu życia i rzadziej mówią, że nie spodziewają się żadnych zmian. Na przykład ponad dwie trzecie (67 %) bezrobotnych twierdzi, że ich poziom życia uległ pogorszeniu, w porównaniu z 38 % menedżerów. Podobnie ponad trzy czwarte (78 %) osób, które przez większość czasu mają trudności z płaceniem rachunków, twierdzi, że doświadczyło pogorszenia się poziomu życia, w porównaniu z 41 % osób, które nigdy lub rzadko nie mają trudności.

Im wyżej respondenci stawiają się na drabinie społecznej, tym mniej prawdopodobne jest, że ich poziom życia pogorszył się: 26-28 % tych, którzy uważają się za część wyższej lub wyższej klasy średniej społeczeństwa, twierdzi to, w porównaniu z 67 % tych, którzy postrzegają siebie jako klasę robotniczą.

QA25 Wiele elementów, takich jak konsekwencje pandemii COVID-19, wojna w Ukrainie oraz rosnąca inflacja i ceny wpływają na gospodarkę światową, w tym na państwa członkowskie Unii Europejskiej. Zastanawiając się nad osobistym standardem życia (np. towarami i usługami, na które możesz sobie pozwolić), które z tych stwierdzeń znajduje się najbliżej Twojej sytuacji osobistej? (%)

	Twój poziom życia został już obniżony i oczekujesz, że tak będzie w przyszłym roku	Twój poziom życia nie został jeszcze obniżony, ale myślisz, że tak będzie w przyszłym roku	Nie spodziewasz się żadnych zmian ani wpływu na poziom życia	Twój poziom życia wzrósł
UE-27	50	29	19	1
Płeć				
Człowiek	48	29	20	2
Kobieta	52	29	17	1
Wiek				
15-24	43	29	22	3
25-39	49	31	17	2
40-54	51	29	17	2
55+	52	27	19	1
Edukacja (koniec)				
—15	61	23	14	1
16-19	55	28	15	1
20+	42	32	23	2
Nadal studiuje	41	30	25	1
Kategoria społeczno-zawodowa				
Samozatrudniony	45	30	23	2
Zarządcy	38	33	26	2
Pozostałe białe kołnierze	45	34	18	2
Pracownicy ręczni	56	28	13	2
Osoby domowe	61	23	14	2
Bezrobotny	67	18	12	1
Emerytowany	53	26	19	1
Studenci	41	30	25	1
Trudności z płaceniem rachunków				
Przez większość czasu	78	13	7	1
Od czasu do czasu	62	26	10	1
Prawie nigdy/Nigdy	41	32	24	2
Wizerunek Parlamentu Europejskiego				
Pozytywne	41	34	23	2
Neutralny	51	29	17	1
Negatywne	65	20	13	1

Jak wygląda sytuacja w życiu osobistym obywateli?

Blisko dwie trzecie (64 %, +1 p.p. od października do listopada 2022 r.) czuje, że sprawy idą we właściwym kierunku w ich życiu osobiście, podczas gdy nieco ponad jedna piąta (22 %, -2 p.p.) twierdzi, że sprawy idą w złym kierunku.

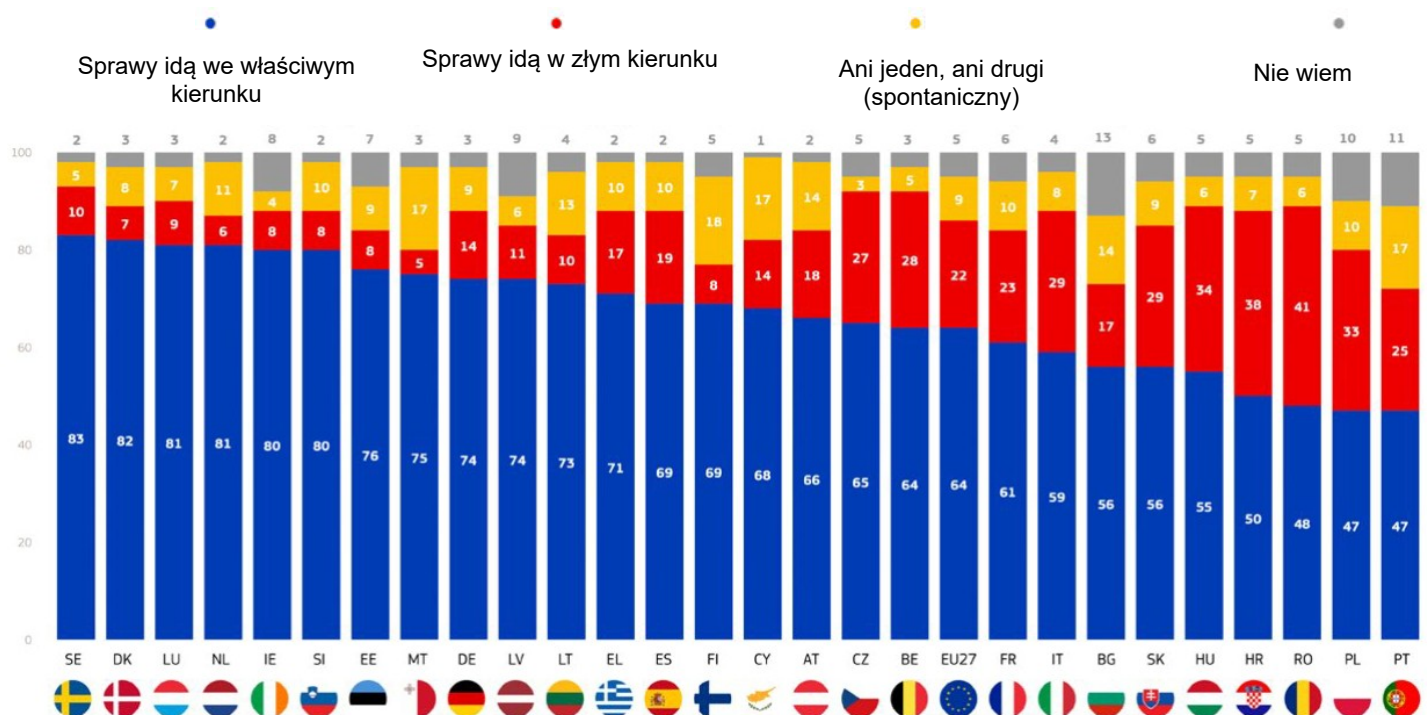
Biorąc pod uwagę niewielki spadek ogólnego udziału osób, które już doświadczyły spadku poziomu życia lub przewidują go w ciągu następnego roku, nie dziwi fakt, że w bieżącym badaniu ustabilizował się odsetek mówiący o tym, że sytuacja idzie we właściwym kierunku, po jego pogorszeniu między kwietniem a majem a październikiem i listopadem 2022 r.

D73.4 Czy w chwili obecnej powiedziałbyś, że ogólnie rzecz idzie we właściwym kierunku, czy w złym kierunku, w...? Twoje życie osobiste (UE27) (%)

WE wszystkich państwach członkowskich większość uważa, że sprawy idą we właściwym kierunku dla nich osobiście, a ponad osiem na dziesięć podziela to uczucie w Szwecji (83 %), Danii (82 %), Holandii i Luksemburgu (zarówno 81 %). Po drugiej stronie spektrum, mniej niż połowa w Polsce, Portugalii (zarówno 47 %) i Rumunii (48 %) pozytywnie ocenia swoje życie osobiste.

D73.4 Czy w chwili obecnej powiedziałbyś, że ogólnie rzecz idzie we właściwym kierunku, czy w złym kierunku, w...? Twoje życie osobiste (%)

Optymizm, że sprawy idą we właściwym kierunku w ich życiu osobistym, jest bardziej powszechny niż w październiku-listopad 2022 r. w dziewięciu krajach, w szczególności w Belgii (64 %, +10 p.p.), we Włoszech (59 %, +9 p.p.), Danii (82 %, +7 p.p.) i Finlandii (69 %, +7 p.p.). Spadek ten zmniejszył się natomiast w Czechach (65 %, -6 p.p.), Austrii (66 %, -5 p.p.) i na Słowacji (56 %, -4 p.p.). Odsetek osób, które czują, że sprawy idą we właściwym kierunku, pozostaje stabilny lub niezmienny w 15 krajach.

D73.4 Czy w chwili obecnej powiedziałbyś, że ogólnie rzecz idzie we właściwym kierunku, czy w złym kierunku, w...? Twoje życie osobiście (%)

	Sprawy idą we właściwym kierunku		Sprawy idą w złym kierunku		Ani jeden, ani drugi (spontaniczny)		Nie wiem	
	Zróżnicować. Marzec 2023		Zróżnicować. Marzec 2023		Zróżnicować. Marzec 2023		Zróżnicować. Marzec 2023	
	Marzec 2023 r.	r. – październik/li stopad 2022 r.	Marzec 2023 r.	r. – październik/li stopad 2022 r.	Marzec 2023 r.	r. – październik/li stopad 2022 r.	Marzec 2023 r.	r. – październik/li stopad 2022 r.
UE-27	64	1	22	-2	9	1	5	0
BADŹ	64	10	28	-7	5	0	3	-3
BG	56	3	17	0	14	1	13	-4
CZ	65	-6	27	5	3	0	5	1
DK	82	7	7	-5	8	-3	3	1
DE	74	-2	14	1	9	0	3	1
EE	76	5	8	-3	9	1	7	-3
IE	80	0	8	-1	4	-2	8	3
EL	71	1	17	1	10	-1	2	-1
ES	69	2	19	-4	10	2	2	0
FR	61	0	23	-3	10	2	6	1
HR	50	-2	38	4	7	-1	5	-1
IT	59	9	29	-7	8	0	4	-2
CY	68	0	14	1	17	1	1	-2
LV	74	1	11	-1	6	-2	9	2
LT	73	1	10	-1	13	0	4	0
LU	81	-1	9	2	7	-2	3	1
HU	55	5	34	-7	6	0	5	2
MT	75	-1	5	0	17	1	3	0
NL	81	4	6	-5	11	1	2	0
PRZY	66	-5	18	5	14	0	2	0
PL	47	0	33	-3	10	3	10	0
PT	47	1	25	-3	17	5	11	-3
RO	48	-1	41	1	6	1	5	-1
SI	80	1	8	-1	10	1	2	-1
SK	56	-4	29	6	9	-2	6	0
FI	69	7	8	-7	18	4	5	-4
SE	83	3	10	0	5	-3	2	0

Im młodszy respondenci, tym większe prawdopodobieństwo, że poczuć się optymistycznie pod względem kierunku, w którym sprawy idą w ich życiu osobistym (74 % osób w wieku 15-24 lat w porównaniu z 60 % osób w wieku 55 lat lub starszych). Ważną rolę odgrywa również poziom wykształcenia: 72 % osób, które ukończyły edukację w pełnym wymiarze godzin w wieku 20 lat lub starszych, którzy czują, że sprawy idą we właściwym kierunku, w porównaniu z 52 %, którzy czują się w ten sposób wśród osób, które opuściły edukację w wieku 15 lat lub młodszych.

Menedżerowie (79 %) są najbardziej pozytywni (w porównaniu z 42 % bezrobotnych), podobnie jak ci, którzy mają najmniej trudności finansowe (75 % tych, którzy rzadko lub nigdy nie mają trudności z opłaceniem rachunków w porównaniu z 34 % osób, które przez większość czasu mają trudności). Ponadto poczucie, że sprawy idą w złym kierunku w ich życiu, jest podzielane przez większość tych, którzy mają największe trudności z zapłaceniem rachunków (49 %).

Ci, którzy stawiają się wyżej na drabinie społecznej, są bardziej skłonni do pozytywnego postrzegania kierunku, w jakim zmierza ich życie (83 % tych, którzy uważają się za część wyższej lub wyższej klasy średniej w porównaniu z 51 % tych, którzy postrzegają siebie jako klasę robotniczą).

Wreszcie ci, którzy doświadczyli pogorszenia standardu życia, są znacznie mniej skłonni do odczuwania, że rzeczy idą we właściwym kierunku w ich życiu osobistym niż ci, którzy (jeszcze) nie doświadczyli spadku (55 % w porównaniu z 72-78 %).

D73.4 Czy w chwili obecnej powiedziałbyś, że ogólnie rzecz idzie we właściwym kierunku, czy w złym kierunku, w...? Twoje życie osobiste (% – UE-27)

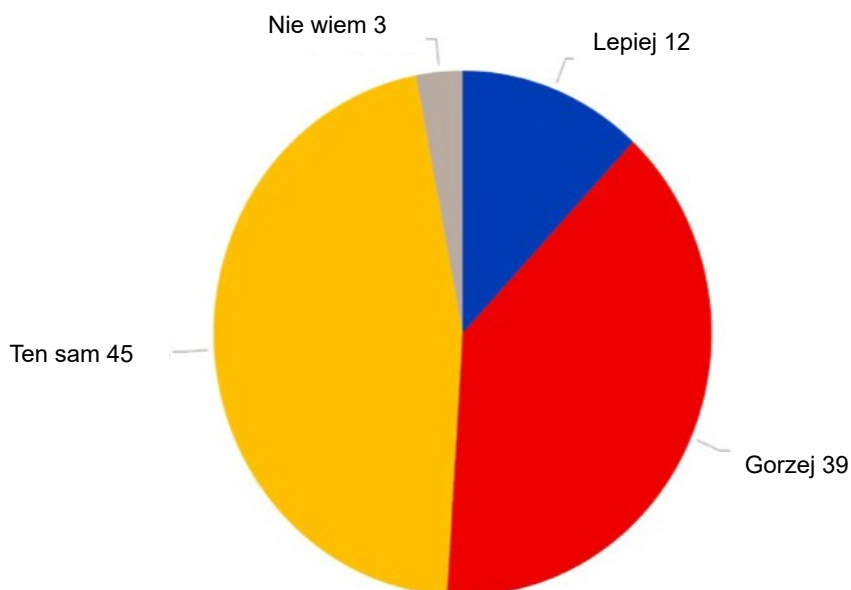
	Sprawy idą we właściwym kierunku	Sprawy idą w złym kierunku	Nie wiem
UE-27	64	22	5
Płeć			
Człowiek	66	21	4
Kobieta	63	23	5
Wiek			
15-24	74	16	3
25-39	68	20	4
40-54	63	24	4
55+	60	23	6
Edukacja (koniec)			
—15	52	29	7
16-19	60	26	4
20+	72	16	4
Nadal studiuje	77	13	4
Kategoria społeczno-zawodowa			
Samozatrudniony	69	18	5
Zarządcy	79	11	3
Pozostałe białe kołnierze	67	22	4
Pracownicy ręczni	59	27	4
Osoby domowe	52	31	7
Bezrobotny	42	41	4
Emerytowany	61	22	6
Studenci	77	13	4
Trudności z płaceniem rachunków			
Przez większość czasu	34	49	5
Od czasu do czasu	50	35	5
Prawie nigdy/Nigdy	75	13	4
Założmy, że należymy do			
Klasa robotnicza	51	31	6
Niższa klasa średnia	55	30	4
Klasa średnia	71	17	4
Wyższa klasa średnia	83	10	2
Klasa wyższa	83	11	3
Twój standard życia ma			
Została już zmniejszona	55	28	5
Nie został jeszcze zmniejszony, ale będzie	72	17	4
Bez zmian/wzrostu	78	13	3

Oczekiwania obywateli co do warunków życia w ciągu jednego roku

Okolo czterech na dziesięciu (39 %, -1 p.p. od października do listopada 2022 r.) spodziewa się, że ich warunki życia będą gorsze za rok, podczas gdy nieco więcej niż jeden na dziesięć (12 %, -1 p.p.) uważa, że będą lepsze. Większość (46 %, +4 p.p.) oczekuje, że pozostaną tacy sami.

Podobnie jak w przypadku optymizmu co do przyszłego kierunku ich życia osobistego, ustabilizowały się również oczekiwania, że warunki życia będą się pogarszać, po znacznym wzroście między listopadem a grudniem 2021 r. a październikiem i listopadem 2022 r.

SD21.1 Czy za rok uważasz, że każda z poniższych będzie lepsza, gorsza, czy taka sama jak dzisiaj? Warunki życia (UE27) (%)

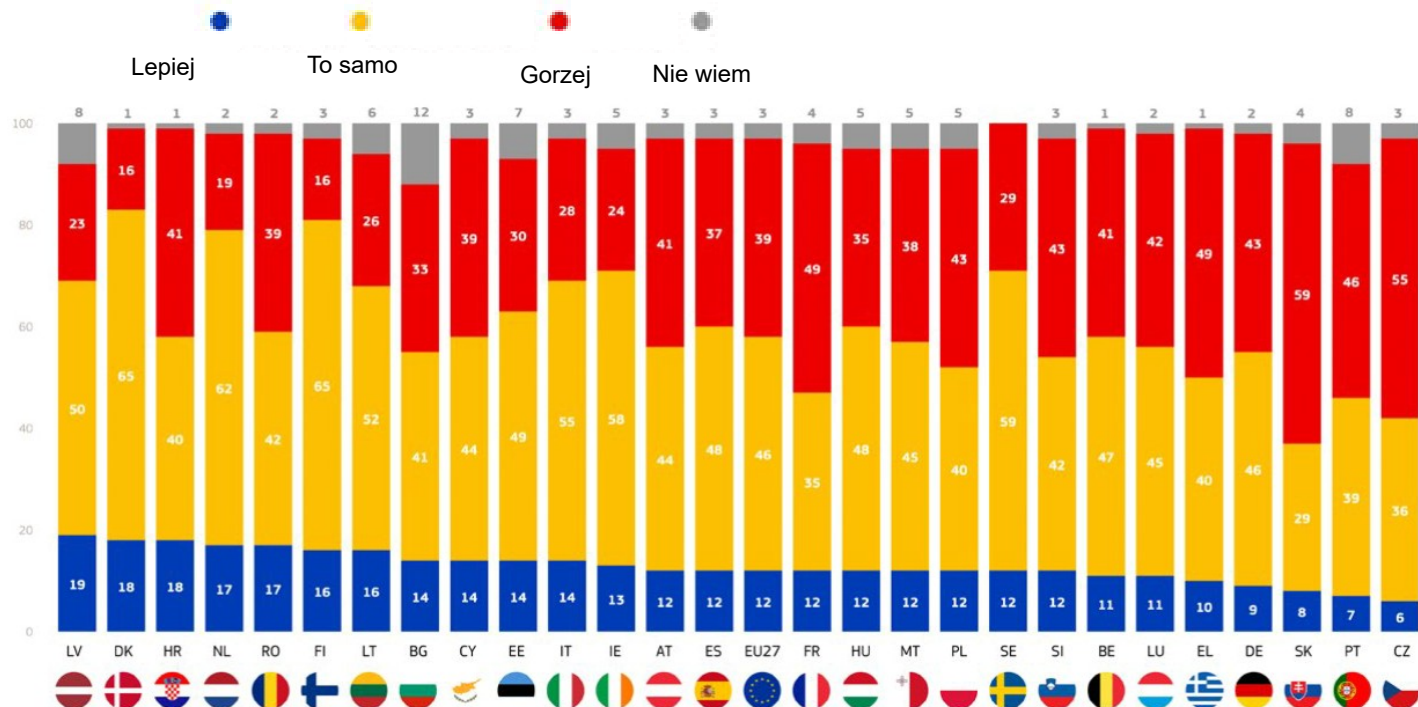

W ośmiu krajach większość uważa, że w przyszłym roku warunki życia będą się pogarszać, przy czym najwyższe proporcje zaobserwowano na Słowacji (59 %), Czechach (55 %), Francji i Grecji (po 49 %). W pozostałych 19 krajach większość spodziewa się, że warunki życia pozostaną takie same. Dotyczy to w szczególności Danii, Finlandii (zarówno 65 %) jak i Niderlandów (62 %).

WE wszystkich krajach mniej niż jedna piąta uważa, że ich warunki życia będą lepsze za rok. Respondenci najczęściej podzielają ten pogląd na Łotwie (19 %), Chorwacji i Danii (obie 18 %).

W ośmiu państwach respondenci są mniej skłonni niż w październiku i listopadzie 2022 r. oczekiwać poprawy warunków życia w ciągu jednego roku, przy czym największe spadki odnotowano w Szwecji (12 %, -7 p.p.), Luksemburgu (11 %, -6 p.p.) i Rumunii (17 %, -6 p.p.).

SD21.1 Czy za rok uważasz, że każda z poniższych będzie lepsza, gorsza, czy taka sama jak dzisiaj? Twoje warunki życia (%)

Hiszpania (37 %, +8 p.p.), Luksemburg (42 %, +7 p.p.), Francja (49 %, +4 p.p.) i Słowenia (43 %, +4 p.p.) są jedynymi krajami, w których proporcje, które spodziewają się pogorszenia się warunków życia w ciągu następnego roku, wzrosły. Z drugiej strony odsetek respondentów spadł w 11 krajach, głównie na Malcie (38 %, -9 p.p.), na Łotwie (23 %, -9 p.p.), na Węgrzech (35 %, -8 p.p.) i na Litwie (26 %, -8 p.p.).

SD21.1 Czy za rok uważasz, że każda z poniższych będzie lepsza, gorsza, czy taka sama jak dzisiaj? Twoje warunki życia (%)

	Lepiej		Gorzej		To samo		Nie wiem	
	Marzec 2023 r.	Zróżnicować. Marzec 2023 r. – październik/li stopad 2022 r.	Marzec 2023 r.	Zróżnicować. Marzec 2023 r. – październik/li stopad 2022 r.	Marzec 2023 r.	Zróżnicować. Marzec 2023 r. – październik/li stopad 2022 r.	Marzec 2023 r.	Zróżnicować. Marzec 2023 r. – październik/li stopad 2022 r.
UE-27	12	-1	39	-1	46	4	3	-2
BADŹ	11	-2	41	-6	47	9	1	-1
BG	14	0	33	-2	41	3	12	-1
CZ	6	-2	55	2	36	0	3	0
DK	18	0	16	-6	65	7	1	-1
DE	9	1	43	-6	46	7	2	-2
EE	14	1	30	-3	49	3	7	-1
IE	13	-4	24	1	58	4	5	-1
EL	10	1	49	-4	40	4	1	-1
ES	12	-4	37	8	48	-3	3	-1
FR	12	0	49	4	35	-3	4	-1
HR	18	-4	41	2	40	2	1	0
IT	14	-4	28	-6	55	13	3	-3
CY	14	2	39	-4	44	6	3	-4
LV	19	1	23	-9	50	10	8	-2
LT	16	2	26	-8	52	5	6	1
LU	11	-6	42	7	45	2	2	-3
HU	12	2	35	-8	48	4	5	2
MT	12	-1	38	-9	45	10	5	0
NL	17	-4	19	-1	62	4	2	1
PRZY	12	0	41	2	44	0	3	-2
PL	12	0	43	0	40	1	5	-1
PT	7	-2	46	-3	39	7	8	-2
RO	17	-6	39	-4	42	12	2	-2
SI	12	-2	43	4	42	-1	3	-1
SK	8	-2	59	2	29	3	4	-3
FI	16	-1	16	0	65	1	3	0
SE	12	-7	29	-1	59	9	0	-1

Respondenci w większości grup społeczno-demograficznych są bardziej skłonni sądzić, że ich warunki życia będą gorsze za rok, niż sądzą, że będą lepsze.

Respondenci w wieku 25 lat lub więcej są bardziej skłonni niż osoby w wieku 15-24 lat spodziewać się pogorszenia warunków życia (37-41 % w porównaniu z 30 %). Poczucie, że warunki życia będą gorsze, jest również bardziej rozpowszechnione wśród respondentów, którzy ukończyli naukę w pełnym wymiarze godzin przed 20 rokiem życia (43-46 % w porównaniu z 35 % osób, które ukończyły edukację w wieku 20 lat lub starszych).

Bezrobotni (48 %), osoby zajmujące się domem (46 %) i pracownicy ręczni (45 %) najprawdopodobniej uważają, że ich warunki życia będą gorsze za rok, zwłaszcza w porównaniu z osobami zarządzającymi (31 %). To samo dotyczy tych, którzy mają największe trudności z płaceniem rachunków (61 %, w porównaniu z 32 % tych, którzy nigdy lub rzadko mają trudności).

Respondenci, którzy uważają się za część wyższej klasy społecznej, są jedynymi, wśród których powszechne jest poczucie, że warunki życia będą lepsze (26 % „lepsze” w porównaniu z 20 % „gorszymi”), a wraz z tymi, którzy uważają się za wyższą klasę średnią (22 %), są najmniej skłonni oczekiwać pogorszenia się warunków (w porównaniu z 50 % tych, którzy uważają się za klasę robotniczą).

Respondenci, którzy mieszkają w wioskach wiejskich lub małych/średnich miastach, są bardziej skłonni niż ci, którzy mieszkają w większych miastach, spodziewają się pogorszenia się sytuacji (40-41 % w porównaniu z 35 %).

Odsetek respondentów, którzy spodziewają się poprawy warunków życia w przyszłym roku, jest najwyższy wśród osób w wieku 15-24 lat (20 %), bezrobotnych (19 %) i tych, którzy postrzegają siebie jako klasę wyższą (26 %).

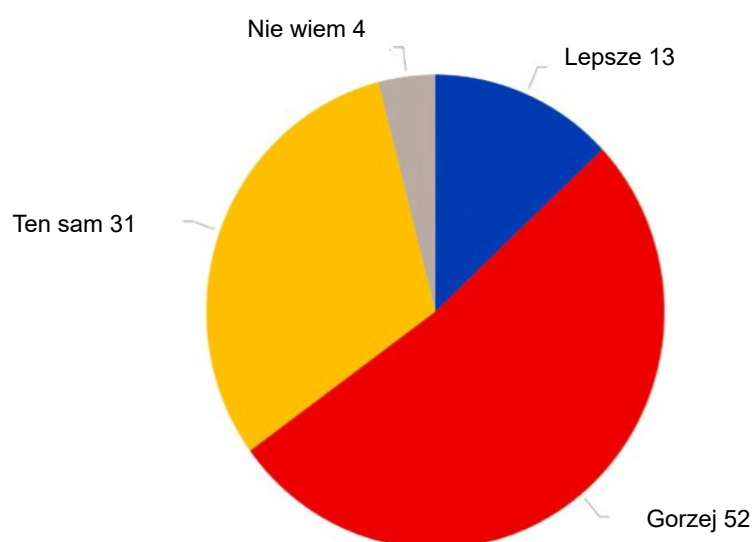
SD21.1 Czy za rok uważasz, że każda z poniższych będzie lepsza, gorsza, czy taka sama jak dzisiaj? Warunki życia (UE27) (%)

	Lepiej	Gorzej	To samo	Nie wiem
UE-27	12	39	46	3
Płeć				
Człowiek	14	37	46	3
Kobieta	10	41	46	3
Wiek				
15-24	20	30	45	5
25-39	18	37	42	3
40-54	12	41	44	3
55+	7	41	49	3
Edukacja (koniec)				
—15	7	46	43	4
16-19	12	43	42	3
20+	13	35	50	2
Nadal studiuje	18	28	48	6
Kategoria społeczno-zawodowa				
Samozatrudniony	15	34	48	3
Zarządcy	14	31	53	2
Pozostałe białe kołnierze	13	36	48	3
Pracownicy ręczni	14	45	38	3
Osoby domowe	9	46	42	3
Bezrobotny	19	48	29	4
Emerytowany	5	42	50	3
Studenci	18	28	48	6
Trudności z płaceniem rachunków				
Przez większość czasu	11	61	26	2
Od czasu do czasu	11	49	37	3
Prawie nigdy/Nigdy	13	32	52	3
Założmy, że należymy do				
Klasa robotnicza	9	50	38	3
Niższa klasa średnia	9	48	40	3
Klasa średnia	14	34	49	3
Wyższa klasa średnia	16	22	60	2
Klasa wyższa	26	20	53	1
Subiektywna urbanizacja				
Wiejska wieś	10	41	46	3
Małe/średnie miasteczko	13	40	44	3
Duże miasto	13	35	48	4

Oczekiwania obywateli co do ich gospodarki narodowej

Obywatele UE stali się mniej pesymistyczni co do sytuacji w swojej gospodarce narodowej, mimo że nie przekłada się to bezpośrednio na silniejsze pozytywne perspektywy. Większość respondentów (52 %) oczekuje, że krajowa sytuacja gospodarcza pogorszy się za rok. Odsetek ten zmniejszył się o osiem punktów procentowych od października do listopada 2022 r. w następstwie znacznego wzrostu tego odsetka respondentów między listopadem a grudniem 2021 r. a październikiem-listopadem 2022 r. (+23 p.p.). Około trzech na dziesięciu (31 %) uważa, że sytuacja pozostanie taka sama – wzrost o siedem punktów procentowych. Ponadto więcej niż jeden na dziesięć (13 %, +2 p.p.) spodziewa się poprawy sytuacji w ciągu przyszłego roku.

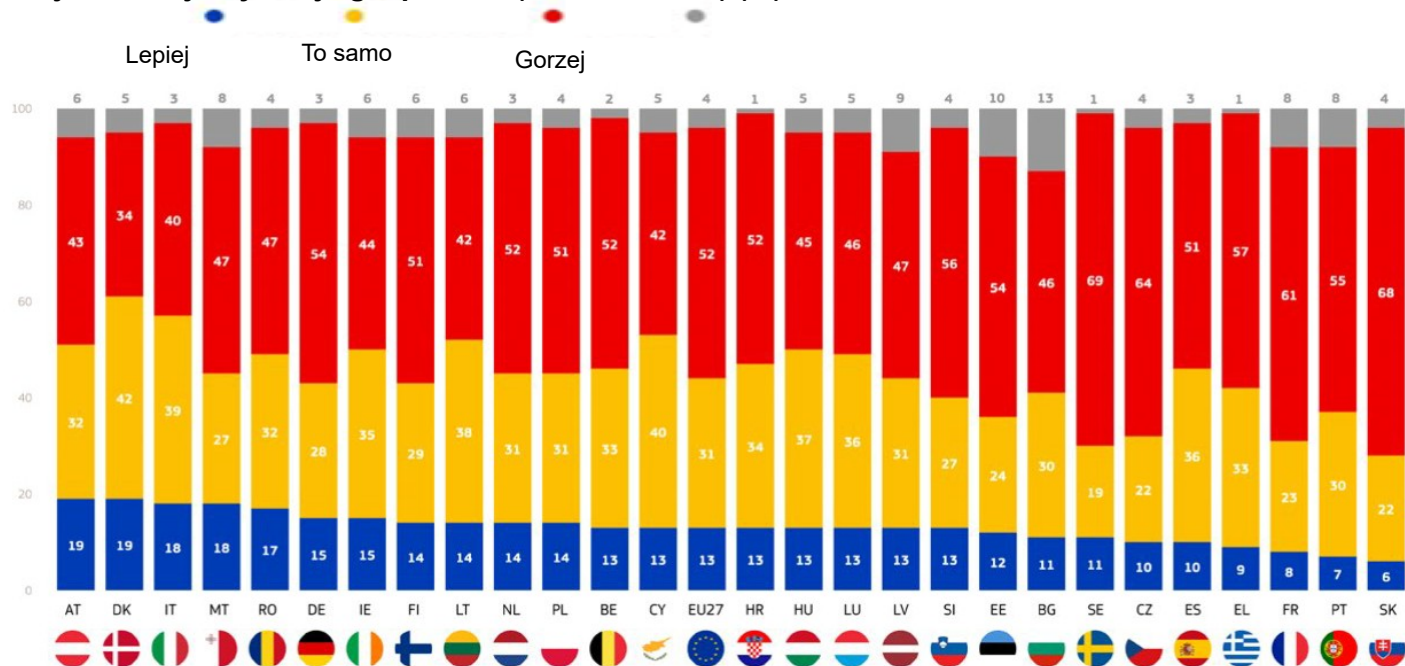
SD21.2 Czy za rok uważasz, że każda z poniższych będzie lepsza, gorsza, czy taka sama jak dzisiaj? Sytuacja gospodarki (narodowości) (UE27) (%)

WE wszystkich państwach członkowskich, z wyjątkiem jednego, większość spodziewa się pogorszenia sytuacji ich gospodarki narodowej w ciągu jednego roku, przy czym odsetek ten waha się od 69 % w Szwecji, 68 % na Słowacji i 64 % w Czechach, do 40 % we Włoszech i 42 % na Litwie i na Cyprze. Dania (34 %) jest jedynym krajem, w którym respondenci, którzy spodziewają się pogorszenia sytuacji, znajdują się w mniejszości.

Podobnie jak Dania (42 %), stosunkowo wysoki odsetek respondentów na Cyprze (40 %), we Włoszech (39 %) i na Litwie (38 %) uważa, że sytuacja w gospodarce narodowej pozostanie taka sama. Mniej niż jedna piąta w każdym kraju spodziewa się poprawy sytuacji. Respondenci w Danii, Austrii (po 19 %), we Włoszech i na Malcie (18 %) są najbardziej optymistyczni.

SD21.2 Czy za rok uważasz, że każda z poniższych będzie lepsza, gorsza, czy taka sama jak dzisiaj? Sytuacja gospodarki (NATIONALITY) (%)

W 21 krajach odnotowano spadek liczby osób, które spodziewają się pogorszenia sytuacji w gospodarce narodowej za rok. Spadek o co najmniej dziesięć punktów procentowych odnotowano w dziewięciu krajach, w szczególności w Niemczech (54 %, -20 p.p.), Niderlandach (52 %, -17 p.p.) i na Litwie (42 %, -16 p.p.).

Optymizm co do sytuacji gospodarki narodowej w przyszłym roku wzrósł w ośmiu krajach, zwłaszcza w Niemczech (15 %, +9 p.p.), Austrii (19 %, +5 p.p.), na Węgrzech (13 %, +5 p.p.) i Finlandii (14 %, +5 p.p.).

SD21.2 W ciągu jednego roku, czy uważasz, że każda z poniższych będzie lepsza, gorsza, czy taka sama jak dzisiaj? Sytuacja gospodarki narodowej (%)

	Lepiej		Gorzej		To samo		Nie wiem	
	Zróżnicować.		Zróżnicować.		Zróżnicować.		Zróżnicować.	
	Marzec 2023		Marzec 2023		Marzec 2023		Marzec 2023	
	r.	r. – październik/li stopad 2022	r.	r. – październik/li stopad 2022	r.	r. – październik/li stopad 2022	r.	r. – październik/li stopad 2022
UE-27	13	2	52	-8	31	7	4	-1
BADŹ	13	3	52	-12	33	9	2	0
BG	11	-1	46	-3	30	1	13	3
CZ	10	2	64	-8	22	6	4	0
DK	19	2	34	-11	42	8	5	1
DE	15	9	54	-20	28	12	3	-1
EE	12	4	54	-13	24	6	10	3
IE	15	1	44	-2	35	5	6	-4
EL	9	1	57	-6	33	6	1	-1
ES	10	-1	51	1	36	2	3	-2
FR	8	1	61	-1	23	-2	8	2
HR	13	-2	52	-3	34	6	1	-1
IT	18	0	40	-9	39	10	3	-1
CY	13	1	42	-10	40	10	5	-1
LV	13	-1	47	-4	31	8	9	-3
LT	14	2	42	-16	38	13	6	1
LU	13	-1	46	0	36	5	5	-4
HU	13	5	45	-10	37	4	5	1
MT	18	-1	47	-7	27	8	8	0
NL	14	3	52	-17	31	13	3	1
PRZY	19	5	43	-9	32	4	6	0
PL	14	1	51	-7	31	7	4	-1
PT	7	0	55	-6	30	8	8	-2
RO	17	-2	47	-3	32	6	4	-1
SI	13	3	56	-2	27	0	4	-1
SK	6	-1	68	-4	22	7	4	-2
FI	14	5	51	-12	29	6	6	1
SE	11	-1	69	-1	19	3	1	-1

Wyniki społeczno-demograficzne są podobne do tych obserwowanych pod względem oczekiwań co do warunków życia. Respondenci w wieku powyżej 24 lat są bardziej skłonni niż ich młodszy odpowiednicy oczekiwać, że sytuacja ich gospodarki narodowej pogorszy się za rok (52-55 % w porównaniu z 45 %).

Osoby zajmujące się domem (60 %), bezrobotni i pracownicy ręczni (zarówno 57 %) najczęściej uważają, że krajowa sytuacja gospodarcza będzie gorsza, w porównaniu do kadry kierowniczej (51 %), osób samozatrudnionych i innych białych kołnierzyków (zarówno 50 %).

Respondenci, którzy przez większość czasu mają trudności z płaceniem rachunków, są znacznie bardziej prawdopodobni niż ci, którzy rzadko lub nigdy nie mają trudności z oczekiwaniem pogorszenia się sytuacji (67 % wobec 48 %). Podobnie ci, którzy uważają się za część wyższej klasy społecznej, są mniej skłonni niż ci, którzy uważają się za klasę robotniczą lub niższą klasę średnią, sądzą, że krajowa sytuacja gospodarcza ulegnie pogorszeniu (43 % w porównaniu z 57-58 %).

Oczekiwania w odniesieniu do krajowej sytuacji gospodarczej są również związane z oczekiwaniami dotyczącymi warunków życia. Ponad osiem na dziesięć (86 %) osób, które spodziewają się pogorszenia warunków życia, również oczekuje tego dla swojej gospodarki narodowej.

Optymizm co do perspektyw gospodarki narodowej w ciągu jednego roku jest najbardziej rozpowszechniony wśród 15-24-latków (15 %), menedżerów (16 %), tych, którzy nigdy lub rzadko mają trudności z płaceniem rachunków (15 %) oraz tych, którzy uważają się za należących do wyższej lub wyższej klasy średniej (19-20 %).

SD21.2 Czy za rok uważasz, że każda z poniższych będzie lepsza, gorsza, czy taka sama jak dzisiaj? Sytuacja gospodarki (NATIONALITY) (% – UE-27)

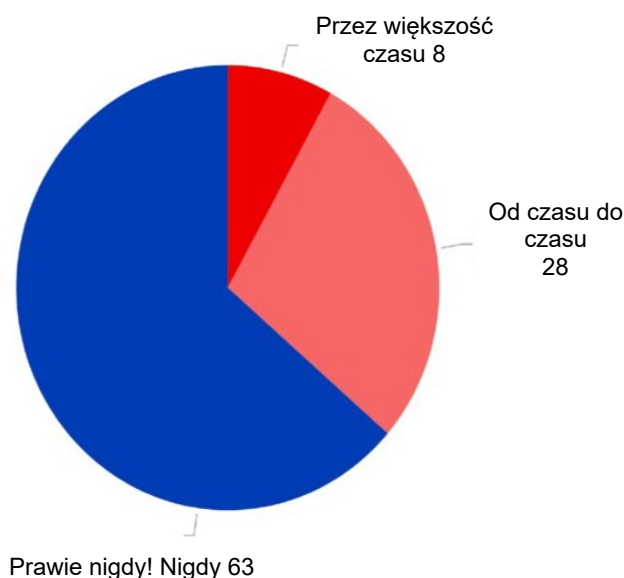
	Lepiej	Gorzej	To samo	Nie wiem
UE-27	13	52	31	4
Płeć				
Człowiek	14	50	31	5
Kobieta	12	54	30	4
Wiek				
15-24	15	45	33	7
25-39	14	54	29	3
40-54	13	55	29	3
55+	11	52	32	5
Kategoria społeczno-zawodowa				
Samozatrudniony	15	50	31	4
Zarządcy	16	51	31	2
Pozostałe białe kołnierze	15	50	32	3
Pracownicy ręczni	12	57	27	4
Osoby domowe	9	60	28	3
Bezrobotny	11	57	27	5
Emerytowany	11	51	32	6
Studenci	15	43	35	7
Trudności z płaceniem rachunków				
Przez większość czasu	8	67	21	4
Od czasu do czasu	10	57	29	4
Prawie nigdy/Nigdy	15	48	33	4
Założmy, że należymy do				
Klasa robotnicza	8	58	29	5
Niższa klasa średnia	10	57	29	4
Klasa średnia	15	48	33	4
Wyższa klasa średnia	19	49	29	3
Klasa wyższa	20	43	36	1
Oczekiwana sytuacja warunków życia				
Lepiej	56	28	14	2
Gorzej	4	86	8	2
To samo	9	31	57	3

Trudności z płaceniem rachunków

Większość respondentów (63 %) nigdy lub prawie nigdy nie ma trudności z opłaceniem rachunków, co oznacza wzrost o trzy punkty procentowe od października do listopada 2022 r. Prawie trzy na dziesięć (28 %, -2 p.p.) mają trudności od czasu do czasu, a mniej niż jeden na dziesięć (8 %, -1 p.p.) ma trudności przez większość czasu.

WE wszystkich państwach członkowskich, z wyjątkiem jednego, większość spodziewa się pogorszenia sytuacji ich gospodarki narodowej w ciągu jednego roku, przy czym odsetek ten waha się od 69 % w Szwecji, 68 % na Słowacji i 64 % w Czechach, do 40 % we Włoszech i 42 % na Litwie i na Cyprze. Dania (34 %) jest jedynym krajem, w którym respondenci, którzy spodziewają się pogorszenia sytuacji, znajdują się w mniejszości.

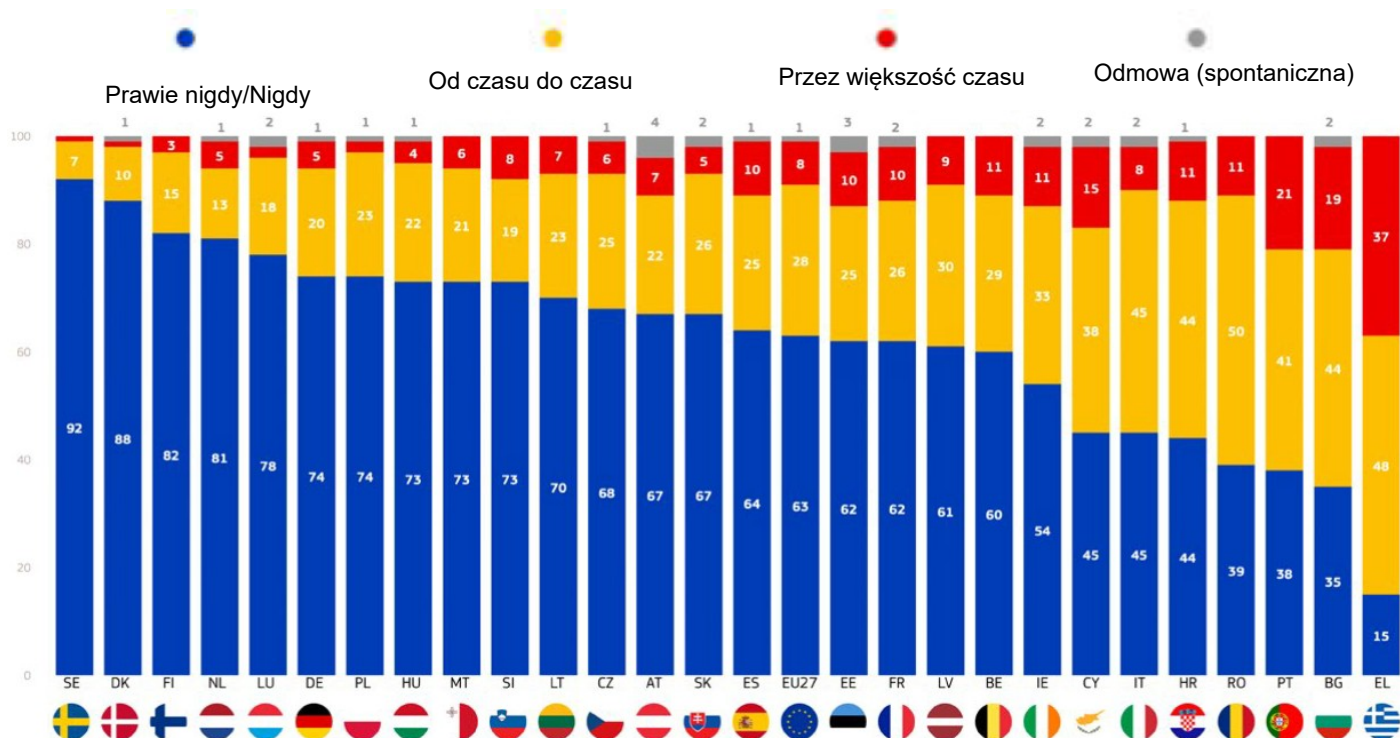
D60 W ciągu ostatnich dwunastu miesięcy powiedziałbyś, że masz trudności z opłaceniem rachunków pod koniec miesiąca...? (UE27) (%)

W 20 krajach większość twierdzi, że nigdy lub rzadko ma trudności z płaceniem rachunków, przy czym najwyższe proporcje odnotowano w Szwecji (92 %), Danii (88 %) i Finlandii (82 %).

Respondenci w Grecji (37 %) są zdecydowanie najbardziej skłonni powiedzieć, że przez większość czasu mają trudności z płaceniem rachunków, a następnie w Portugalii (21 %) i Bułgarii (19 %). Grecja jest również jedynym krajem, w którym odsetek respondentów, którzy przez większość czasu mają trudności, jest wyższy niż ten, który nigdy lub prawie nigdy nie ma trudności (15 %).

D60 W ciągu ostatnich dwunastu miesięcy powiedziałbyś, że masz trudności z opłaceniem rachunków pod koniec miesiąca...? (%)

W porównaniu z październikiem i listopadem 2022 r. respondenci na Malcie (73 %, +23 p.p.) znacznie częściej twierdzą, że nigdy lub prawie nigdy nie mają trudności z płaceniem rachunków, a następnie we Włoszech (45 %, +11 p.p.), Słowenii (73 %, +6 p.p.) i na Cyprze (45 %, +5 p.p.). Malta (6 %, -6 p.p.) i Włochy (8 %, -5 p.p.) to również kraje, w których odnotowano znaczący spadek odsetka respondentów, którzy twierdzą, że przez większość czasu mają trudności.

D60 W ciągu ostatnich dwunastu miesięcy powiedziałbyś, że masz trudności z opłaceniem rachunków pod koniec miesiąca...? (%)

	Przez większość czasu		Od czasu do czasu		Prawie nigdy/Nigdy		Odmowa (spontaniczna)	
	Zróżnicować.		Zróżnicować.		Zróżnicować.		Zróżnicować.	
	Marzec 2023		Marzec 2023		Marzec 2023		Marzec 2023	
	r.	r. – październik/li stopad 2022	r.	r. – październik/li stopad 2022	r.	r. – październik/li stopad 2022	r.	r. – październik/li stopad 2022
UE-27	8	-1	28	-2	63	3	1	0
BADŹ	11	0	29	-2	60	3	0	-1
BG	19	1	44	-2	35	1	2	0
CZ	6	-1	25	3	68	-2	1	0
DK	1	0	10	2	88	-3	1	1
DE	5	0	20	-2	74	2	1	0
EE	10	2	25	-5	62	1	3	2
IE	11	2	33	-2	54	0	2	0
EL	37	2	48	-3	15	1	0	0
ES	10	1	25	-1	64	-1	1	1
FR	10	-1	26	-2	62	1	2	2
HR	11	2	44	-6	44	3	1	1
IT	8	-5	45	-6	45	11	2	0
CY	15	-3	38	-3	45	5	2	1
LV	9	1	30	4	61	-4	0	-1
LT	7	-3	23	1	70	3	0	-1
LU	2	-1	18	4	78	-4	2	1
HU	4	0	22	-2	73	2	1	0
MT	6	-6	21	-17	73	23	0	0
NL	5	0	13	2	81	-2	1	0
PRZY	7	1	22	-1	67	0	4	0
PL	2	-1	23	-4	74	4	1	1
PT	21	4	41	-7	38	4	0	-1
RO	11	1	50	-3	39	2	0	0
SI	8	-3	19	-3	73	6	0	0
SK	5	2	26	-2	67	-1	2	1
FI	3	-1	15	-1	82	2	0	0
SE	1	-1	7	0	92	1	0	0

Analiza społeczno-demograficzna pokazuje, że najstarsi respondenci (w wieku 55 lat lub starsi) najczęściej twierdzą, że nigdy lub rzadko mają trudności z opłaceniem rachunków (66 % w porównaniu z 59-61 % osób w wieku 15-54 lat). To samo dotyczy osób o najwyższym poziomie wykształcenia (75 % osób, które ukończyły naukę w pełnym wymiarze godzin w wieku 20 lat lub starszych, w porównaniu z 51-57 % osób, które opuściły 19 lat lub mniej).

Menedżerowie (81 %) najczęściej twierdzą, że nigdy lub prawie nigdy nie mają trudności, zwłaszcza w porównaniu z osobami bezrobotnymi (33 %). Im wyżej respondenci stawiają się na drabinie społecznej, tym bardziej prawdopodobne jest, że nigdy lub rzadko nie doświadczają trudności finansowych (87-91 % tych, którzy postrzegają siebie jako część wyższej lub wyższej klasy średniej społeczeństwa w porównaniu z 45 % tych, którzy uważają się za klasę robotniczą).

Ci, którzy doświadczyli obniżenia poziomu życia, są najmniej skłonni powiedzieć, że nigdy lub prawie nigdy nie mają trudności z zapłaceniem rachunków (51 % w porównaniu z 70-79 % tych,

którzy twierdzą, że ich poziom życia nie został jeszcze obniżony, ale spodziewają się, że tak będzie, a ci, którzy nie doświadczyli żadnych zmian).

Proporcje, które przez większość czasu mają trudności z płaceniem rachunków, są najwyższe wśród osób, które ukończyły edukację w wieku 15 lat lub młodszych (15 %), bezrobotnych (28 %) i tych, którzy uważają się za część klasy robotniczej (18 %).

D60 W ciągu ostatnich dwunastu miesięcy powiedziałbyś, że masz trudności z opłaceniem rachunków pod koniec miesiąca...?

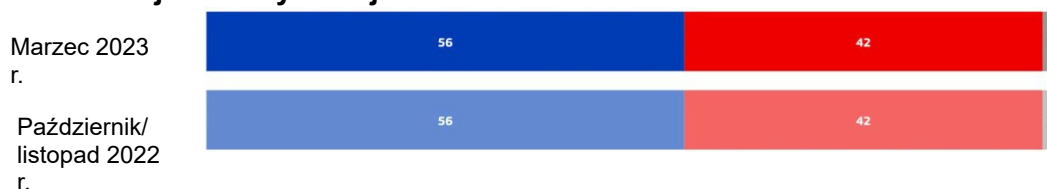
	Przez większość czasu	Od czasu do czasu	Prawie nigdy/Nigdy
UE-27	8	28	63
Płeć			
Człowiek	8	26	64
Kobieta	8	30	61
Wiek			
15-24	8	29	59
25-39	9	30	61
40-54	9	30	60
55+	8	25	66
Edukacja (koniec)			
—15	15	33	51
16-19	9	33	57
20+	5	19	75
Nadal studiuje	6	26	63
Kategoria społeczno-zawodowa			
Samozatrudniony	8	24	67
Zarządcy	2	16	81
Pozostałe białe kołnierze	6	29	64
Pracownicy ręczni	10	36	53
Osoby domowe	15	37	48
Bezrobotny	28	39	33
Emerytowany	7	24	68
Studenci	6	26	63
Założmy, że należymy do			
Klasa robotnicza	18	36	45
Niższa klasa średnia	12	37	50
Klasa średnia	4	25	70
Wyższa klasa średnia	2	10	87
Klasa wyższa	0	8	91
Twój standard życia ma			
Została już zmniejszona	13	35	51
Nie została jeszcze zmniejszona, ale będzie	4	25	70
Bez zmian/wzrostu	4	16	79

1.4. Stan demokracji w UE

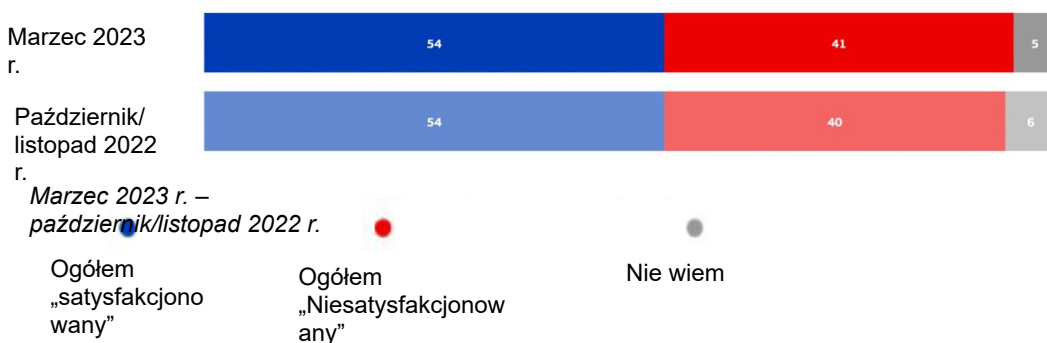
Większość Europejczyków jest zadowolona ze sposobu funkcjonowania demokracji zarówno w UE, jak i w ich kraju. Ponad połowa (54 %) jest zadowolona ze sposobu funkcjonowania demokracji w UE, w tym co dwudziestu, którzy są „bardzo zadowoleni”. Dane te pozostają niezmienione od października do listopada 2022 r. Około czterech na dziesięć (41 %, +1 p.p.) twierdzi, że nie są zadowoleni, a co dziesiąty (bez zmian), którzy „w ogóle nie są zadowoleni”.

Podobnie prawie sześciu na dziesięciu (56 %) jest zadowolonych ze sposobu funkcjonowania demokracji w ich kraju, a 7 % twierdzi, że jest „bardzo usatysfakcjonowana”. Nawet w tym przypadku dane liczbowe pozostały niezmienione od października do listopada 2022 r. Około czterech na dziesięć (42 %, brak zmian) nie jest zadowolonych, w tym 11 % (-1 p.p.), którzy „w ogóle nie są zadowoleni”.

SD18a Ogólnie rzecz biorąc, czy jesteś bardzo zadowolony, dość zadowolony, niezbyt usatysfakcjonowany, czy w ogóle nie jesteś zadowolony ze sposobu funkcjonowania demokracji w naszym kraju?

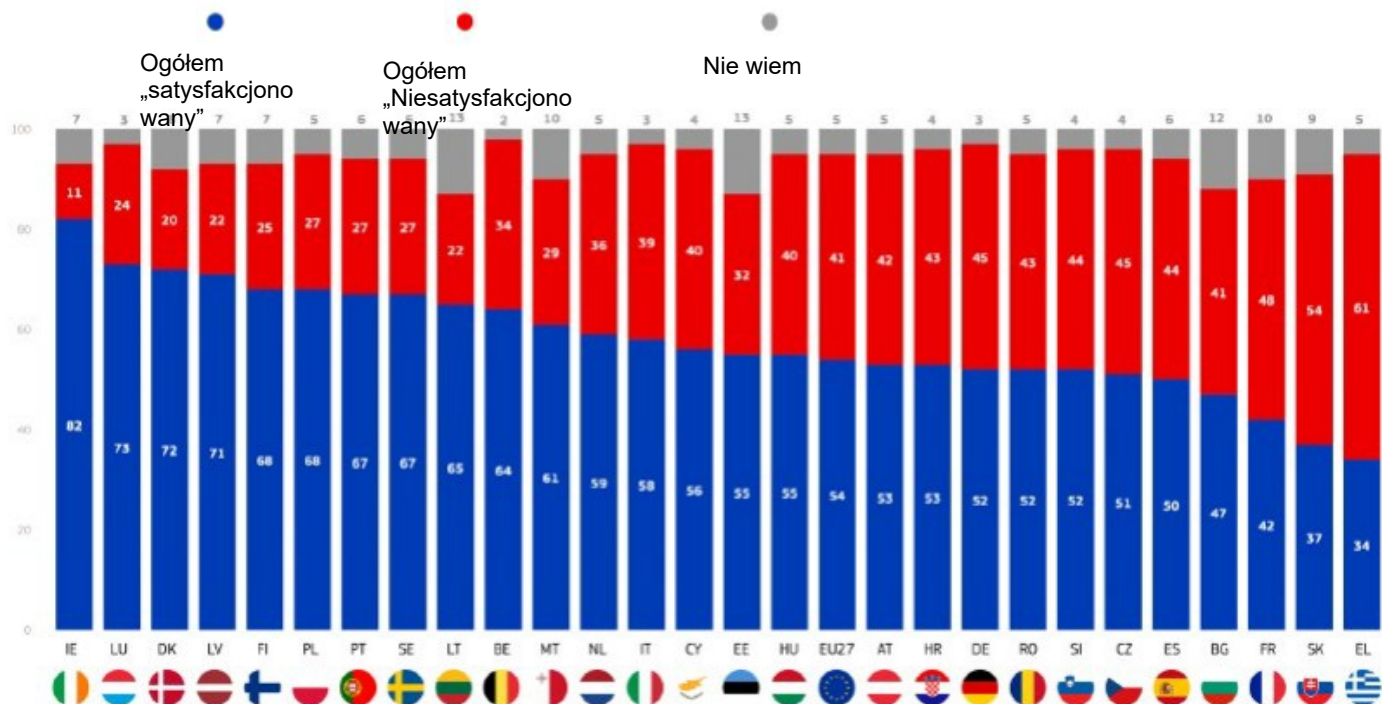

SD18b A co z tym, jak działa demokracja w UE?

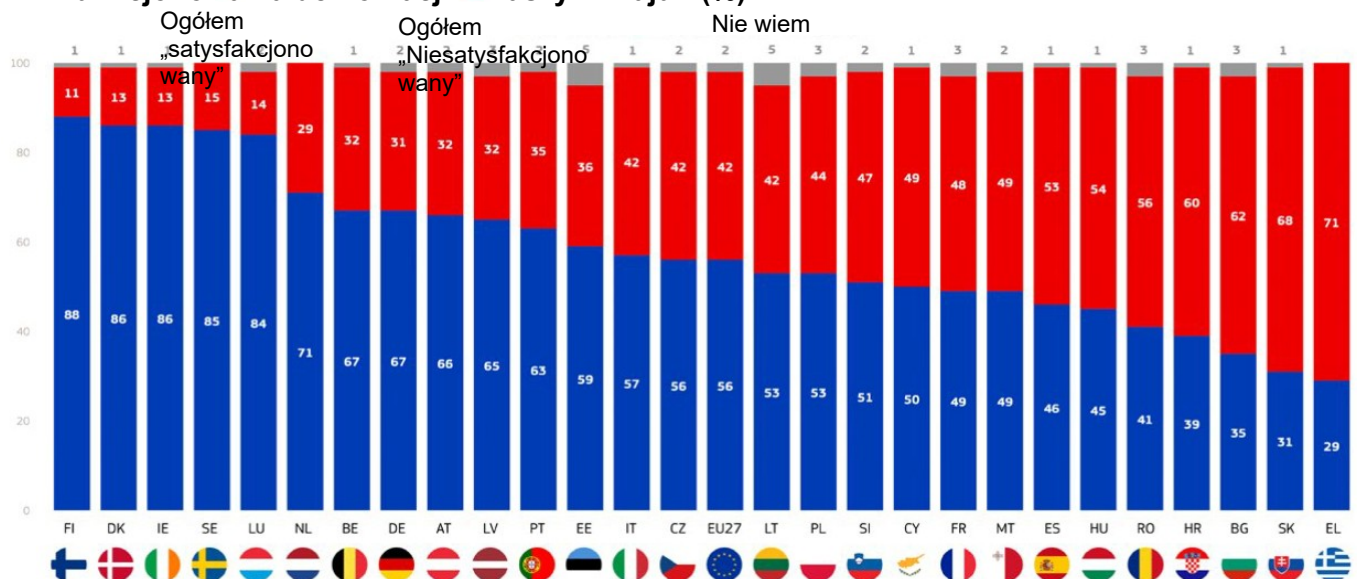
W 24 krajach większość jest zadowolona ze sposobu funkcjonowania demokracji na szczeblu UE, przy czym największy odsetek odnotowano w Irlandii (82 %), Luksemburgu (73 %) i Danii (72 %). Grecja (34 % „zadowolona” w porównaniu z 61 % „niesatysfakcjonowana”), Słowacja (37 % vs 54 %) i Francja (42 % vs 48 %) są jedynymi krajami, w których zaspokojona jest tylko mniejszość. Stosunkowo wysoki odsetek osób „bardzo zadowolonych” ze sposobu funkcjonowania demokracji w UE znajduje się w Irlandii (21 %) i Danii (14 %).

SD18b A co z tym, jak działa demokracja w UE? (%)

Większość w 19 krajach jest usatysfakcjonowana sposobem funkcjonowania demokracji w ich kraju, przy czym najbardziej prawdopodobne jest zadowolenie z demokracji w Finlandii (88 %), Danii i Irlandii (86 %). Poziom zadowolenia jest najniższy w Grecji (29 %), Słowacji (31 %) i Bułgarii (35 %). W tych krajach, podobnie jak w pozostałych czterech, poglądami większości jest niezadowolenie, podczas gdy opinie są podzielone na Malcie (49 % „zadowolonych” w porównaniu z 49 % niesatysfakcjonowanych). Ponad jedną piątą respondentów w Danii (40 %), Finlandii (28 %), Irlandii (25 %) i Szwecji (24 %) jest „bardzo zadowolona” ze sposobu funkcjonowania demokracji na szczeblu krajowym.

SD18a Ogólnie rzecz biorąc, czy jesteś bardzo zadowolony, dość zadowolony, niezbyt usatysfakcjonowany, czy w ogóle nie jesteś zadowolony ze sposobu funkcjonowania demokracji w naszym kraju? (%)

Poziom zadowolenia ze sposobu funkcjonowania demokracji na szczeblu krajowym wzrósł w 12 państwach członkowskich od października do listopada 2022 r., a przede wszystkim w Niderlandach (71 %, +12 p.p.), na Cyprze (50 %, +10 p.p.) i na Litwie (53 %, +8 p.p.). Zadowolenie spadło w siedmiu krajach, przy czym na Malcie (49 %, -21 p.p.) odnotowano bardzo duży spadek, a następnie w Rumunii (41 %, -6 p.p.) i Portugalii (63 %, -5 p.p.).

SD18a Ogólnie rzecz biorąc, czy jesteś bardzo zadowolony, dość zadowolony, niezbyt usatysfakcjonowany, czy w ogóle nie jesteś zadowolony ze sposobu funkcjonowania demokracji w naszym kraju? (%)

	Bardzo zadowolony		Dość usatysfakcjonowany		Niezbyt usatysfakcjonowany		Wcale nie usatysfakcjonowany		Nie wiem		Nie wiem		Ogółem „Niesatysfakcjonowane”	
	Marzec 2023 r.	Zróżnicować. Marzec 2023 r. – październik/listopad 2022 r.	Marzec 2023 r.	Zróżnicować. Marzec 2023 r. – październik/listopad 2022 r.	Marzec 2023 r.	Zróżnicować. Marzec 2023 r. – październik/listopad 2022 r.	Marzec 2023 r.	Zróżnicować. Marzec 2023 r. – październik/listopad 2022 r.	Marzec 2023 r.	Zróżnicować. Marzec 2023 r. – październik/listopad 2022 r.	Marzec 2023 r.	Zróżnicować. Marzec 2023 r. – październik/listopad 2022 r.	Marzec 2023 r.	Zróżnicować. Marzec 2023 r. – październik/listopad 2022 r.
UE-27	7	0	49	0	31	1	11	-1	2	0	56	0	42	0
BADŹ	7	0	60	4	26	-1	6	-3	1	0	67	4	32	-4
BG	4	1	31	0	36	0	26	-1	3	0	35	1	62	-1
CZ	7	1	49	-5	30	4	12	-1	2	1	56	-4	42	3
DK	40	-3	46	0	9	2	4	1	1	0	86	-3	13	3
DE	8	1	59	-2	25	2	6	-1	2	0	67	-1	31	1
EE	8	4	51	0	25	-2	11	-1	5	-1	59	4	36	-3
IE	25	2	61	0	11	0	2	0	1	-2	86	2	13	0
EL	2	-1	27	-4	40	1	31	5	0	-1	29	-5	71	6
ES	6	-1	40	-3	40	3	13	3	1	-2	46	-4	53	6
FR	4	-1	45	0	31	2	17	-1	3	0	49	-1	48	1
HR	2	0	37	0	46	1	14	-1	1	0	39	0	60	0
IT	5	0	52	5	34	-1	8	-4	1	0	57	5	42	-5
CY	4	-1	46	11	39	-1	10	-9	1	0	50	10	49	-10
LV	7	0	58	4	23	0	9	-4	3	0	65	4	32	-4
LT	3	-1	50	9	36	-3	6	-6	5	1	53	8	42	-9
LU	19	-3	65	2	12	2	2	-1	2	0	84	-1	14	1
HU	3	0	42	1	38	2	16	-3	1	0	45	1	54	-1
MT	4	-34	45	13	35	12	14	10	2	-1	49	-21	49	22
NL	12	4	59	8	23	-9	6	-2	0	-1	71	12	29	-11
PRZY	16	3	50	1	22	-4	10	0	2	0	66	4	32	-4
PL	5	0	48	6	29	-1	15	-4	3	-1	53	6	44	-5
PT	1	0	62	-5	31	5	4	0	2	0	63	-5	35	5
RO	3	1	38	-7	45	7	11	-1	3	0	41	-6	56	6
SI	2	0	49	3	38	-5	9	1	2	1	51	3	47	-4
SK	1	-1	30	1	50	2	18	-2	1	0	31	0	68	0
FI	28	7	60	-2	10	-2	1	-1	1	-2	88	5	11	-3
SE	24	-3	61	6	12	-4	3	1	0	0	85	3	15	-3

Zadowolenie z funkcjonowania demokracji w UE zwiększyło się w dziesięciu krajach w porównaniu z październikiem i listopadem 2022 r. Cypr (56 %, +13 p.p.) wyróżnia się dużym wzrostem zadowolenia, a następnie Łotwa (71 %, +8 p.p.) i Belgia (64 %, +8 p.p.). Odsetek respondentów zmniejszył się w sześciu krajach, w szczególności na Malcie (61 %, -11 p.p.), Czechach (51 %, -7 p.p.) i Danii (72 %, -6 p.p.).

SD18b A co z tym, jak działa demokracja w UE? (%)

	Bardzo zadowolony		Dość usatysfakcjonowany		Niezbýt usatysfakcjonowany		Wcale nie usatysfakcjonowany		Nie wiem		Nie wiem		Ogółem „Niesatysfakcjonowane”	
	Marzec 2023 r.	Zróznic ować. Marzec 2023 r. – październik/list opad 2022 r.	Marzec 2023 r.	Zróznic ować. Marzec 2023 r. – październik/list opad 2022 r.	Marzec 2023 r.	Zróznic ować. Marzec 2023 r. – październik/list opad 2022 r.	Marzec 2023 r.	Zróznic ować. Marzec 2023 r. – październik/list opad 2022 r.	Marzec 2023 r.	Zróznic ować. Marzec 2023 r. – październik/list opad 2022 r.	Marzec 2023 r.	Zróznic ować. Marzec 2023 r. – październik/list opad 2022 r.	Marzec 2023 r.	Zróznic ować. Marzec 2023 r. – październik/list opad 2022 r.
UE-27	5	0	49	0	31	1	10	0	5	-1	54	0	41	1
BADŹ	6	2	58	6	27	-3	7	-4	2	-1	64	8	34	-7
BG	8	-1	39	0	26	0	15	1	12	0	47	-1	41	1
CZ	4	0	47	-7	32	6	13	0	4	1	51	-7	45	6
DK	14	-3	58	-3	16	3	4	0	8	3	72	-6	20	3
DE	4	0	48	-1	37	2	8	-1	3	0	52	-1	45	1
EE	5	2	50	4	23	-2	9	0	13	-4	55	6	32	-2
IE	21	2	61	2	9	-3	2	-1	7	0	82	4	11	-4
EL	2	0	32	-1	37	2	24	-2	5	1	34	-1	61	0
ES	6	-1	44	-1	35	2	9	1	6	-1	50	-2	44	3
FR	0	-2	42	-1	30	2	18	1	10	0	42	-3	48	3
HR	3	1	50	-1	38	-1	5	0	4	1	53	0	43	-1
IT	5	0	53	5	33	1	6	-6	3	0	58	5	39	-5
CY	3	-2	53	15	32	-7	8	-5	4	-1	56	13	40	-12
LV	7	0	64	8	18	-1	4	-4	7	-3	71	8	22	-5
LT	6	0	59	6	18	-7	4	-1	13	2	65	6	22	-8
LU	11	2	62	-5	16	0	8	3	3	0	73	-3	24	3
HU	2	-2	53	3	31	-1	9	1	5	-1	55	1	40	0
MT	3	-35	58	24	25	5	4	3	10	3	61	-11	29	8
NL	3	0	56	2	29	-1	7	0	5	-1	59	2	36	-1
PRZY	11	1	42	2	29	-1	13	-3	5	1	53	3	42	-4
PL	11	-1	57	2	22	-1	5	1	5	-1	68	1	27	0
PT	2	0	65	-3	24	4	3	0	6	-1	67	-3	27	4
RO	6	2	46	-4	33	-1	10	3	5	0	52	-2	43	2
SI	3	2	49	1	35	-4	9	1	4	0	52	3	44	-3
SK	2	-1	35	2	39	0	15	2	9	-3	37	1	54	2
FI	7	3	61	2	22	-4	3	-1	7	0	68	5	25	-5
SE	5	-3	62	4	23	0	4	1	6	-2	67	1	27	1

Analiza społeczno-demograficzna podkreśla podobne wzorce, jeśli chodzi o zadowolenie ze sposobu funkcjonowania demokracji zarówno na szczeblu UE, jak i na szczeblu krajowym, przy czym młodzi i lepiej wykształceni respondenci oraz osoby znajdujące się w lepszej sytuacji społeczno-gospodarczej są bardziej narażone na zadowolenie.

Respondenci w wieku 15–24 lat są najbardziej skłonni do zadowolenia ze sposobu funkcjonowania demokracji zarówno na poziomie UE (61 % w porównaniu z 51–56 % osób w wieku 25 lat lub starszych), jak i krajowym (62 % w porównaniu z 55–56 %). Respondenci, którzy ukończyli kształcenie w pełnym wymiarze godzin w wieku 20 lat lub starszych, są również bardziej zadowoleni niż ci, którzy ukończyli 19 lat lub mniej (61 % w porównaniu z 43–51 % na szczeblu UE, 63 % w porównaniu z 49–52 % na szczeblu krajowym).

Kadra kierownicza (66 % na szczeblu UE, 69 % na szczeblu krajowym) jest najbardziej zadowolona ze sposobu funkcjonowania demokracji, zwłaszcza w porównaniu z osobami bezrobotnymi (40 % i 41 %). Respondenci, którzy nigdy lub rzadko nie mają trudności z płaceniem rachunków, są bardziej zadowoleni niż ci, którzy mają trudności częściej (60 % w porównaniu z 32–48 % na szczeblu UE, 64 % w porównaniu z 32–47 % na szczeblu krajowym).

Ponadto ci, którzy mają pozytywny wizerunek UE, są bardziej skłonni niż ci, którzy mają negatywny wizerunek, są zadowoleni ze sposobu funkcjonowania demokracji w UE (78 % w porównaniu z 16 %). To samo dotyczy wizerunku Parlamentu Europejskiego (81 % wobec 19 %).

SD18 Ogólnie rzecz biorąc, czy jesteś bardzo zadowolony, dość usatysfakcjonowany, niezbyt zadowolony lub w ogóle nie zadowolony ze sposobu, w jaki działa demokracja... (% – UE-27)

	(Nasz kraj)	UE
UE-27	56	54
Płeć		
Człowiek	58	56
Kobieta	56	53
Wiek		
15-24	62	61
25-39	56	56
40-54	55	54
55+	56	51
Edukacja (koniec)		
—15	49	43
16-19	52	51
20+	63	61
Nadal studiuje	65	65
Kategoria społeczno-zawodowa		
Samozatrudniony	58	55
Zarządcy	69	66
Pozostałe białe kołnierze	60	61
Pracownicy ręczni	50	48
Osoby domowe	47	47
Bezrobotny	41	40
Emerytowany	56	51
Studenci	65	65
Trudności z płaceniem rachunków		
Przez większość czasu	32	32
Od czasu do czasu	47	48
Prawie nigdy/Nigdy	64	60
Wizerunek UE		
Pozytywne	73	78
Neutralny	51	43
Negatywne	27	16

Wizerunek Parlamentu Europejskiego

Pozytywne	74	81
Neutralny	56	48
Negatywne	28	19

Zadowolenie z różnych aspektów demokracji w UE

W niniejszym badaniu oceniono również poziom zadowolenia z dziesięciu różnych aspektów demokracji w UE i stwierdzono, że większość obywateli UE jest zadowolona z 7 z tych 10 aspektów.

Obywatele UE są najbardziej zadowoleni z wolnych i uczciwych wyborów (70 %) i wolności słowa (70 %), a następnie poszanowania praw podstawowych (66 %), możliwości uczestnictwa poszczególnych obywateli w życiu politycznym (61 %) i różnorodności mediów (60 %). Większość jest również usatysfakcjonowana możliwościami dla społeczeństwa obywatelskiego (tj. obywateli, stowarzyszeń, organizacji pozarządowych) w zakresie ochrony demokracji (59 %) i praworządności (58 %).

QA11 Jak bardzo jesteś zadowolony z następujących aspektów demokracji w Unii Europejskiej? (UE27) (%)

Wolne i uczciwe wybory

Wolność słowa

Możliwość uczestnictwa poszczególnych obywateli w życiu politycznym (tj. jako kandydaci w wyborach, członkowie partii politycznych)

Różnorodność mediów

Praworządność (Le. poszanowanie niezawisłości sądownictwa, integralność i bezstronność systemu wyborczego)

● Bardzo zadowolony
 ● Dość usatysfakcjonowany
 ● Niezbýt usatysfakcjonowany
 ● Zupełnie niesatysfakcjonowany
 ● Nie wiem

Niemniej jednak poziom zadowolenia partii politycznych jest znacznie niższy, biorąc pod uwagę interesy osób takich jak oni (43 %), walkę z dezinformacją w mediach (41 %) i walkę z korupcją (35 %). Są to również jedyne aspekty, w których panuje niezadowolenie (odpowiednio 52 %, 52 % i 60 %).

QA11 Jak bardzo jesteś zadowolony z następujących aspektów demokracji w Unii Europejskiej? (UE27) (%)

Poszanowanie praw podstawowych

Możliwości dla społeczeństwa obywatelskiego (Le. obywatele, stowarzyszenia, N605) w zakresie ochrony demokracji

Partie polityczne uwzględniające interesy ludzi takich jak Ty

Przeciw dezinformacji w mediach (Le. false. przesadzone lub fałszywie przedstawiane wiadomości)

Walka z korupcją

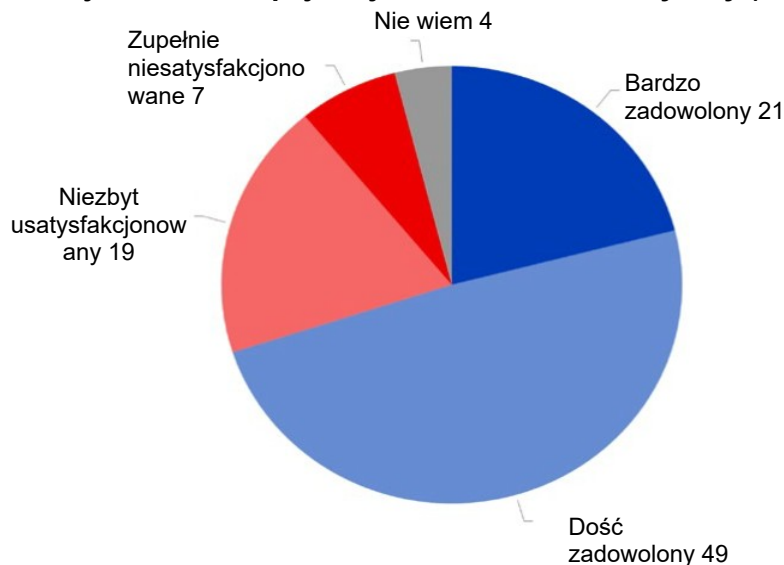

Legend:

- Bardzo zadowolony
- Dość usatysfakcjonowany
- Niezbýt usatysfakcjonowany
- Zupełnie niesatysfakcjonowany
- Nie wiem

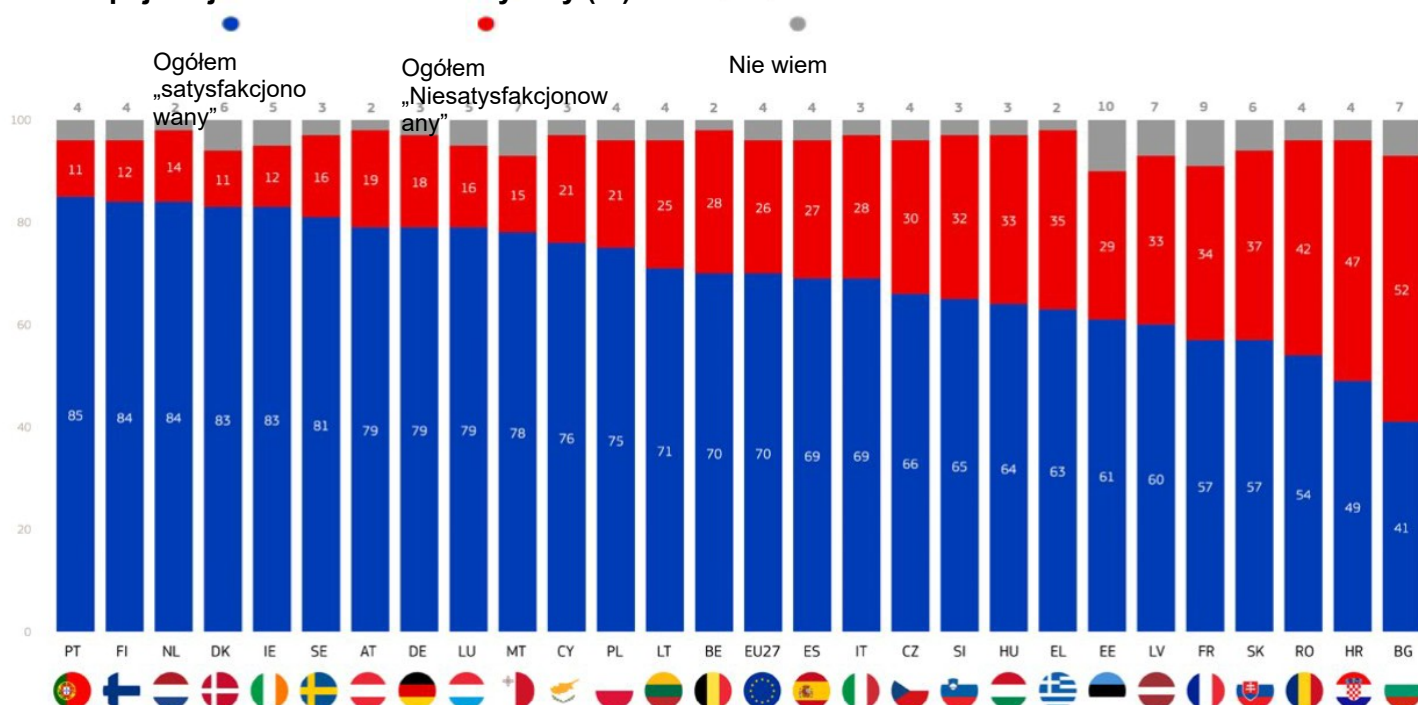
Siedmiu na dziesięciu jest zadowolonych z wolnych i uczciwych wyborów w UE, w tym około jednej piątej (21 %) osób, które są „bardzo usatysfakcjonowane”. Natomiast około jedna czwarta (26 %) twierdzi, że nie jest zadowolona z tego aspektu.

QA11.1 Jak bardzo jesteś zadowolony z następujących aspektów demokracji w Unii Europejskiej? Wolne i uczciwe wybory (UE-27) (%)

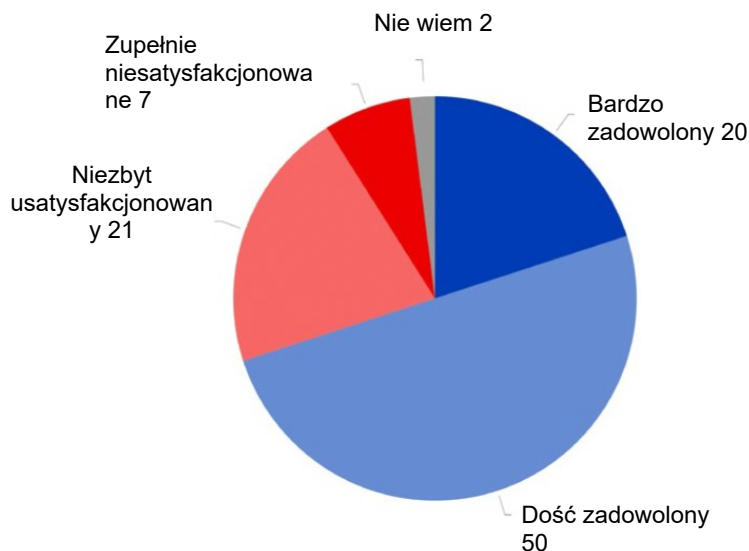
WE wszystkich krajach, z wyjątkiem jednego, większość respondentów jest zadowolona z wolnych i uczciwych wyborów w UE, przy czym najwyższy odsetek odnotowano w Portugalii (85 %), Holandii i Finlandii (84 %). Jedynym wyjątkiem jest Bułgaria, gdzie 41 % jest zadowolonych, a 52 % jest niezadowolonych. Wraz z Bułgarią poziom zadowolenia jest najniższy w Chorwacji (49 %) i Rumunii (54 %).

QA11.1 Jak bardzo jesteś zadowolony z następujących aspektów demokracji w Unii Europejskiej? Wolne i uczciwe wybory (%)

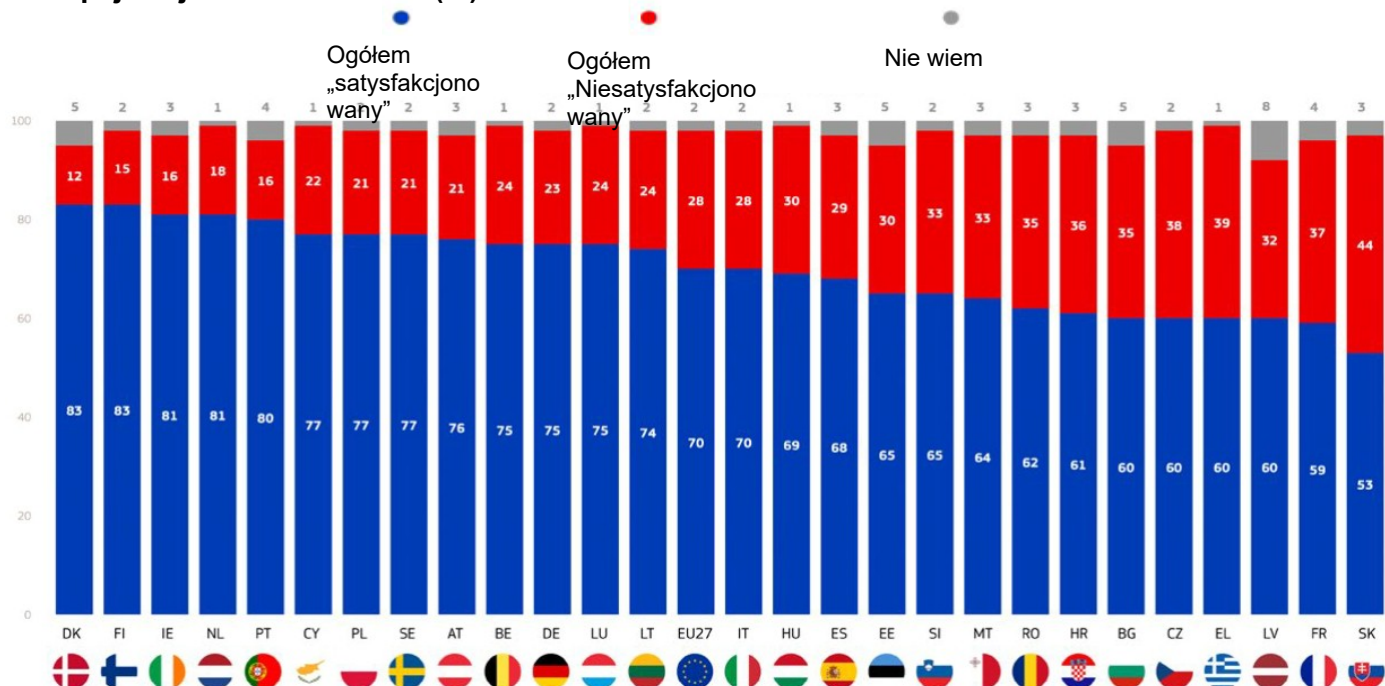
Siedmiu na dziesięciu jest również zadowolonych z wolności słowa, a piąta mówi, że jest „bardzo usatysfakcjonowana”. Blisko trzech na dziesięciu (28 %) nie jest zadowolonych z tego aspektu.

QA11.2 Jak bardzo jesteś zadowolony z następujących aspektów demokracji w Unii Europejskiej? Wolność słowa (UE27) (%)

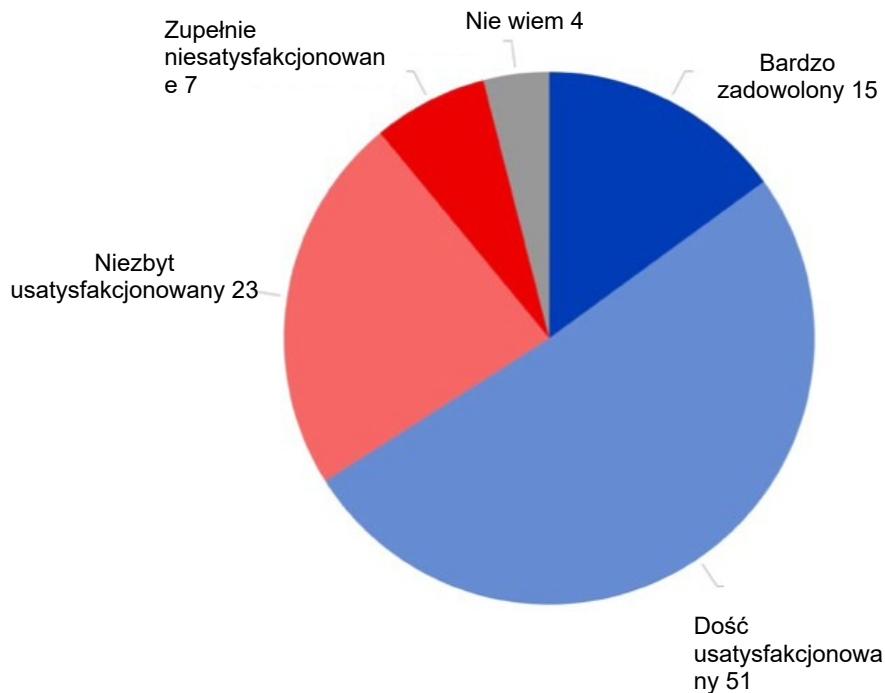
Respondenci, którzy są zadowoleni z wolności słowa, są w większości we wszystkich krajach. Proporcje wahają się od ponad ośmiu na dziesięć w Danii, Finlandii (zarówno 83 %), Irlandii i Niderlandach (zarówno 81 %) do sześciu na dziesięciu lub mniej na Słowacji (53 %), we Francji (59 %), Bułgarii, Czechach, Grecji i na Łotwie (wszystkie 60 %).

QA11.2 Jak bardzo jesteś zadowolony z następujących aspektów demokracji w Unii Europejskiej? Wolność słowa (%)

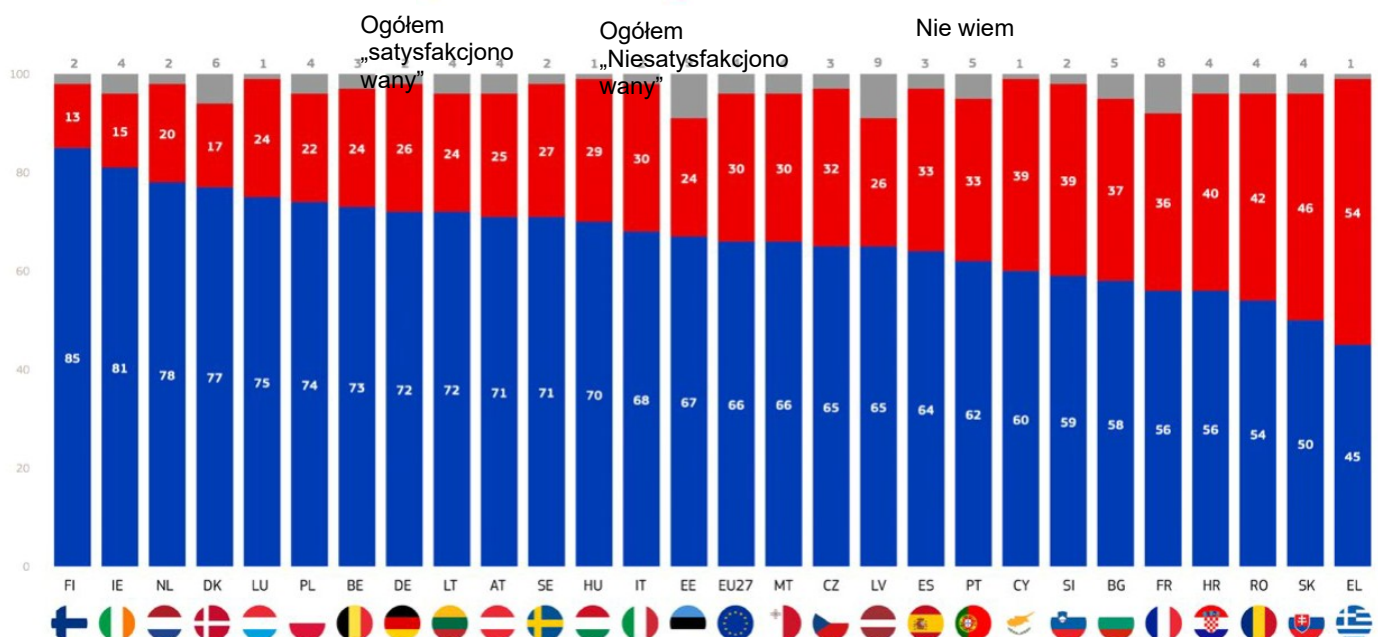
Dwie trzecie respondentów (66 %) jest zadowolonych z poszanowania praw podstawowych, w tym 15 % „bardzo zadowolonych”, podczas gdy trzy na dziesięć twierdzi, że nie są usatysfakcjonowane.

QA11.6 Jak bardzo jesteś zadowolony z następujących aspektów demokracji w Unii Europejskiej? Poszanowanie praw podstawowych (UE27) (%)

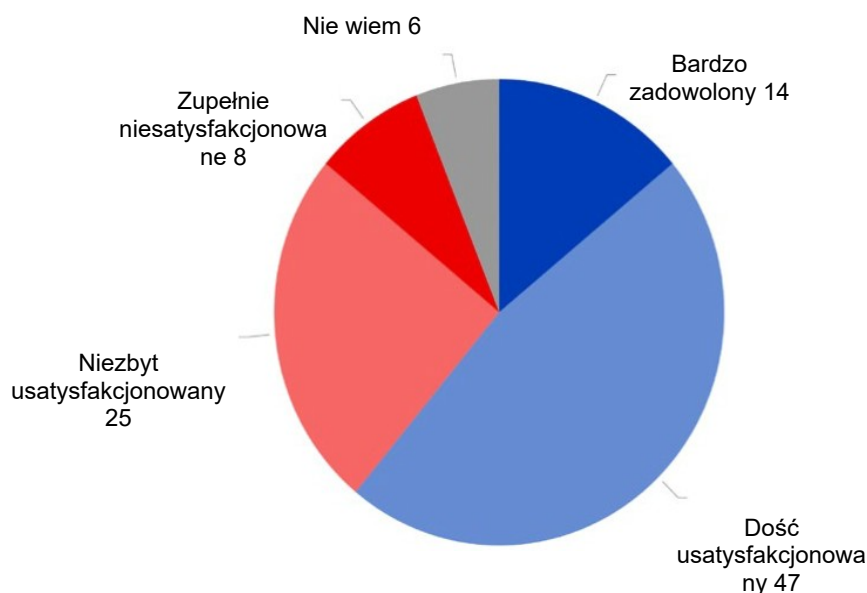
Większość jest usatysfakcjonowana poszanowaniem praw podstawowych w 26 państwach członkowskich UE. Respondenci są najprawdopodobniej zadowoleni z tego aspektu w Finlandii (85 %), Irlandii (81 %) i Holandii (78 %). Na przeciwległym końcu skali Grecja jest jedynym krajem, w którym osoby, które są usatysfakcjonowane, znajdują się w mniejszości (45 % „zadowolonych” w porównaniu z 54 % „nieszczęśliwym”). Poziom zadowolenia jest również stosunkowo niższy na Słowacji (50 %) i w Rumunii (54 %).

QA11.6 Jak bardzo jesteś zadowolony z następujących aspektów demokracji w Unii Europejskiej? Poszanowanie praw podstawowych (%)

Okolo sześciu na dziesięciu (61 %) wyraża zadowolenie z możliwości uczestnictwa poszczególnych obywateli w życiu politycznym, a 14 % twierdzi, że są „bardzo zadowoleni”. Jedna trzecia respondentów (33 %) nie jest zadowolona z tego aspektu demokracji w UE.

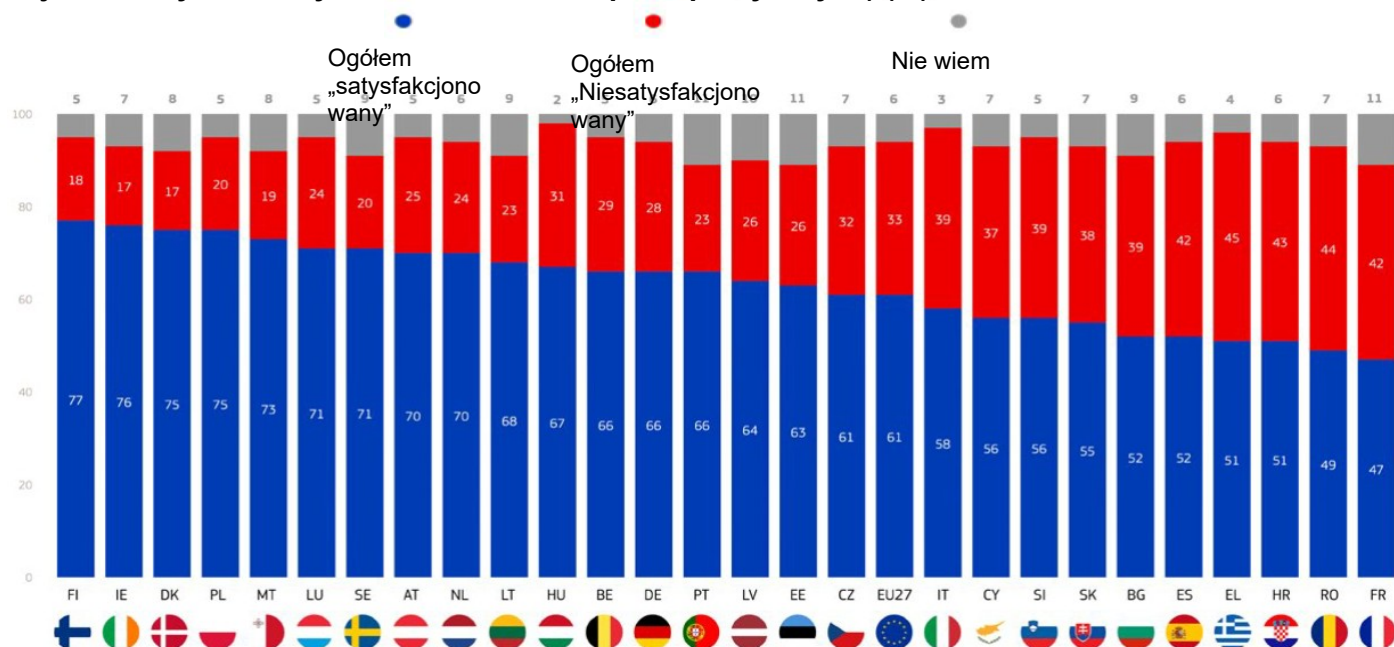
QA11.4 Jak bardzo jesteś zadowolony z następujących aspektów demokracji w Unii Europejskiej? Możliwość uczestnictwa poszczególnych obywateli w życiu politycznym (tj. jako kandydaci w wyborach, członkowie partii politycznych) (UE27) (%)

Większość we wszystkich krajach jest usatysfakcjonowana możliwością uczestnictwa poszczególnych obywateli w życiu politycznym, przy czym proporcje wahają się od co najmniej

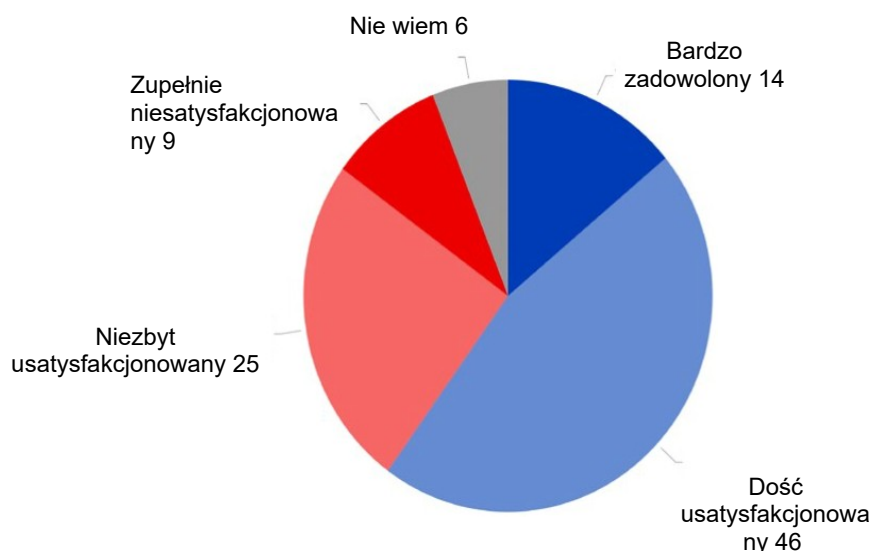
trzech czwartych w Finlandii (77 %), Irlandii (76 %), Danii i Polsce (po 75 %) do mniej niż połowy we Francji (47 %) i Rumunii (49 %).

QA11.4 Jak bardzo jesteś zadowolony z następujących aspektów demokracji w Unii Europejskiej? Możliwość uczestnictwa poszczególnych obywateli w życiu politycznym (tj. jako kandydaci w wyborach, członkowie partii politycznych) (%)

Sześciu na dziesięciu twierdzi, że jest zadowolonych z różnorodności mediów w UE, w tym 14 % z nich jest „bardzo zadowolonych”. Nieco ponad jedna trzecia (34 %) twierdzi, że nie jest zadowolona z tego aspektu.

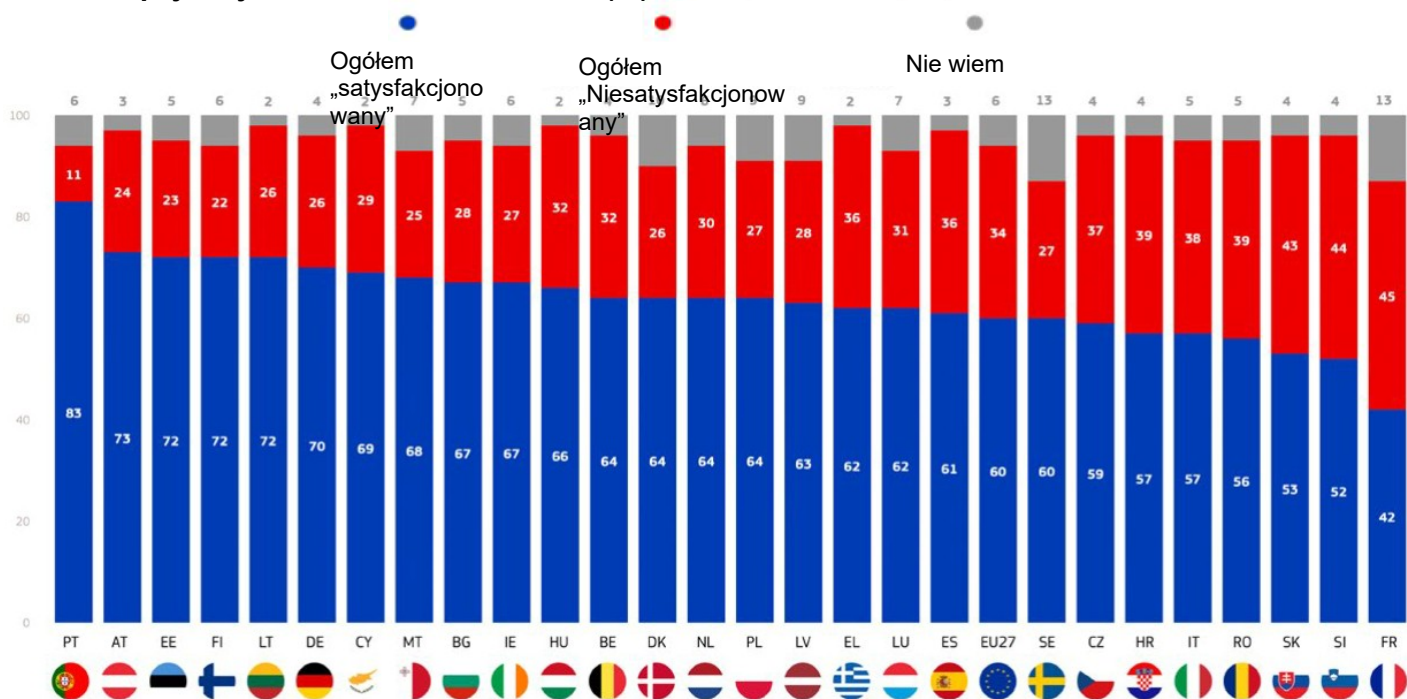
QA11.3 Jak bardzo jesteś zadowolony z następujących aspektów demokracji w Unii Europejskiej? Różnorodność mediów (UE27) (%)

Zadowolenie z różnorodności mediów przeważa nad niezadowoleniem we wszystkich państwach członkowskich UE z wyjątkiem jednego. Ponad siedmiu na dziesięciu w Portugalii (83 %), Austrii

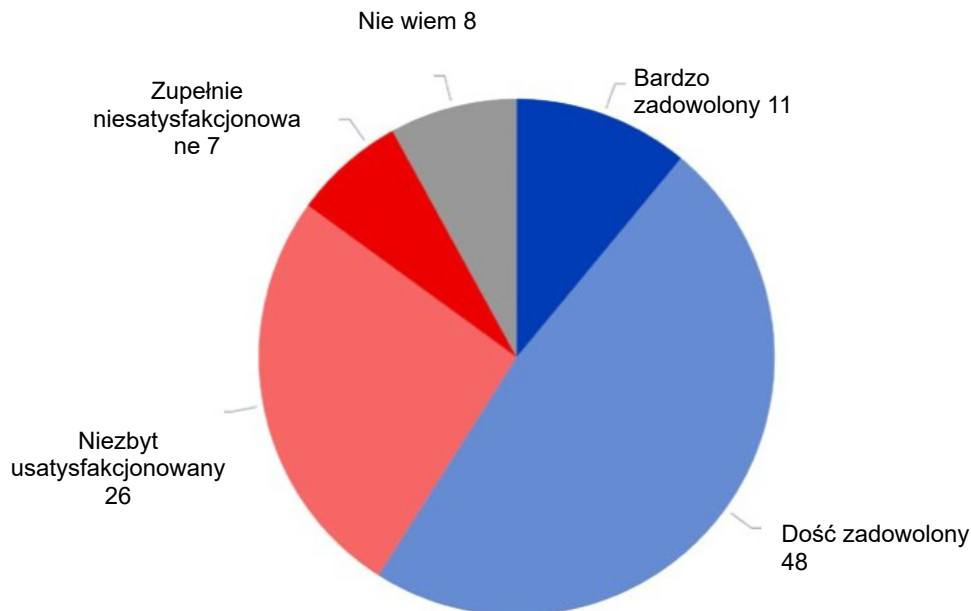
(73 %), Estonii, Finlandii i na Litwie (wszystkie 72 %) jest zadowolonych z tego aspektu, podczas gdy Francja jest jedynym krajem, w którym mniejszość jest usatysfakcjonowana (42 % „zadowolony” w porównaniu z 45 % „niezadowolony”). Wraz z Francją poziom zadowolenia jest najniższy w Słowenii (52 %) i na Słowacji (53 %).

QA11.3 Jak bardzo jesteś zadowolony z następujących aspektów demokracji w Unii Europejskiej? Różnorodność mediów (%)

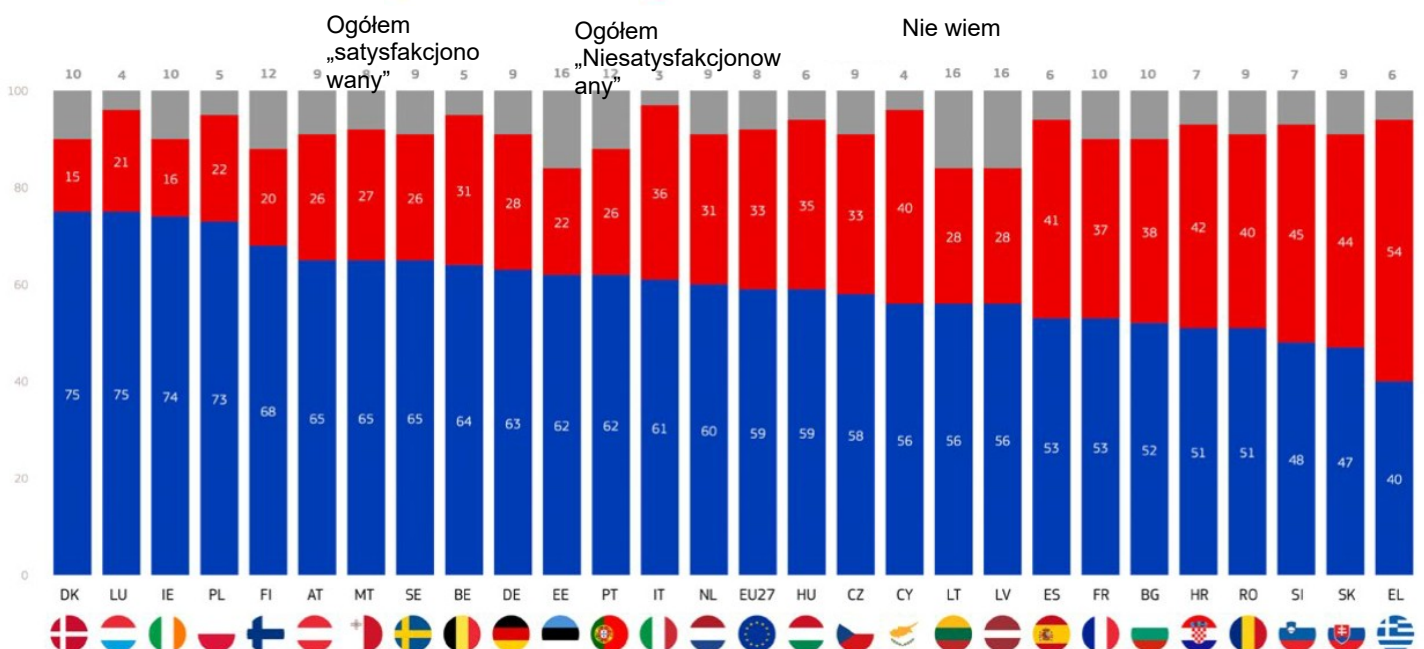
Większość respondentów (59 %) jest zadowolona z możliwości dla społeczeństwa obywatelskiego (tj. obywateli, stowarzyszeń, organizacji pozarządowych) w zakresie ochrony demokracji, przy czym 11 % jest „bardzo zadowolonych”. Jedna trzecia respondentów (33 %) wyraża niezadowolnienie z tego aspektu demokracji w UE.

QA11.7 Jak bardzo jesteś zadowolony z następujących aspektów demokracji w Unii Europejskiej? Możliwości dla społeczeństwa obywatelskiego (tj. obywateli, stowarzyszeń, organizacji pozarządowych) w zakresie ochrony demokracji (UE-27) (%)

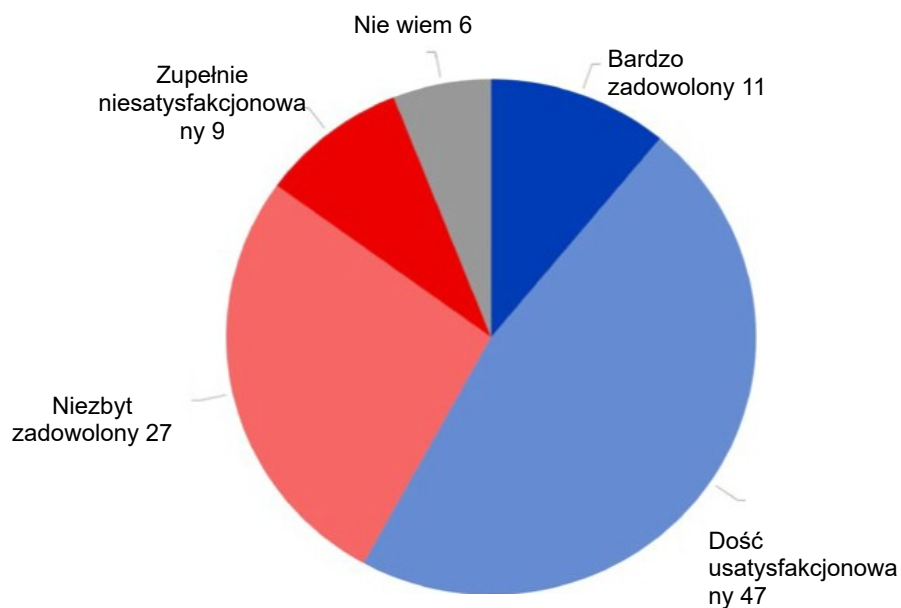
Respondenci, którzy są zadowoleni z możliwości, jakie społeczeństwo obywatelskie (tj. obywatele, stowarzyszenia, organizacje pozarządowe) mogą chronić demokrację, znajdują się w większości w 26 krajach. Poziom zadowolenia jest szczególnie wysoki w Danii, Luksemburgu (75 %) i Irlandii (74 %). Grecja jest jedynym krajem, w którym mniejszość respondentów jest usatysfakcjonowana (40 % „zadowolony” w porównaniu z 54 % „nieszczęśliwym”), a mniej niż połowa jest usatysfakcjonowana również na Słowacji (47 %) i w Słowenii (48 %).

QA11.7 Jak bardzo jesteś zadowolony z następujących aspektów demokracji w Unii Europejskiej? Możliwości dla społeczeństwa obywatelskiego (tj. obywateli, stowarzyszeń, organizacji pozarządowych) w zakresie ochrony demokracji (%)

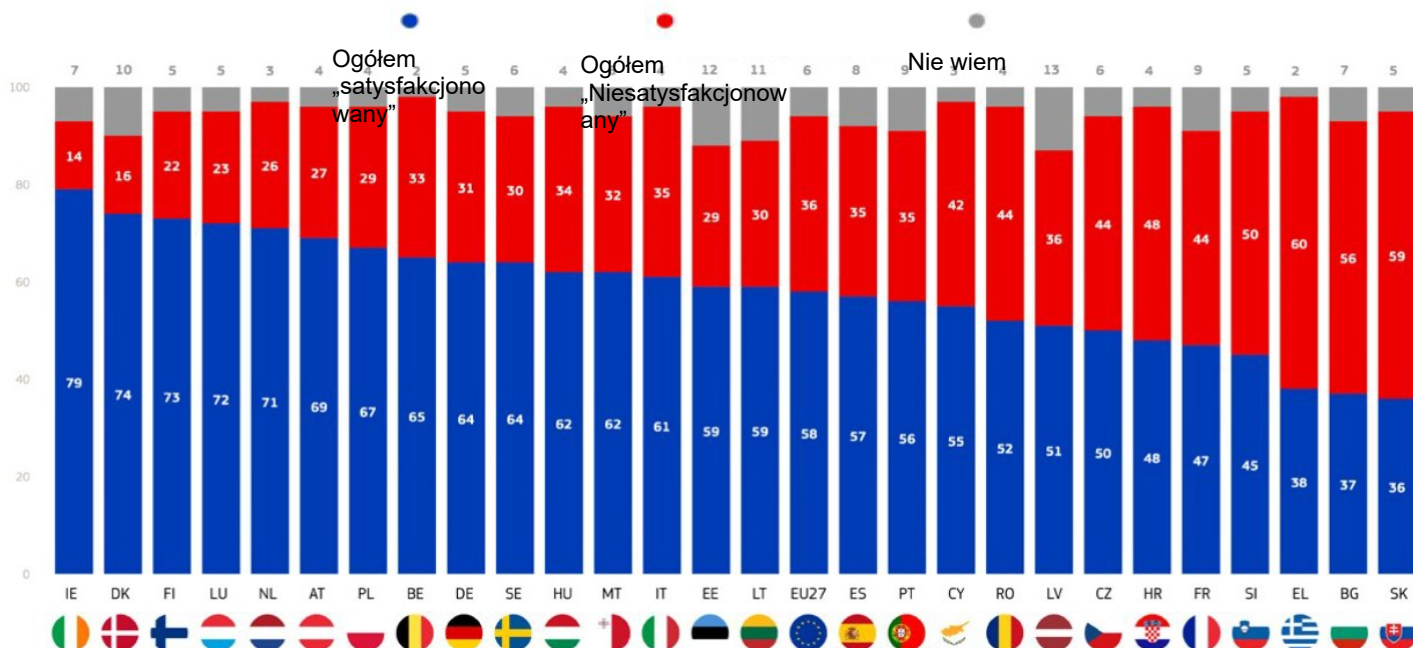
Prawie sześciu na dziesięciu (58 %) twierdzi, że jest zadowolonych z praworządności w Unii Europejskiej, w tym około jednej na dziesięciu (11 %) osób, które twierdzą, że są „bardzo usatysfakcjonowane”. Ponad jedna trzecia (36 %) wyraża niezadowolenie.

QA11.5 Jak bardzo jesteś zadowolony z następujących aspektów demokracji w Unii Europejskiej? Praworządność (tj. poszanowanie niezawisłości sądownictwa, uczciwość i bezstronność systemu wyborczego) (UE27) (%)

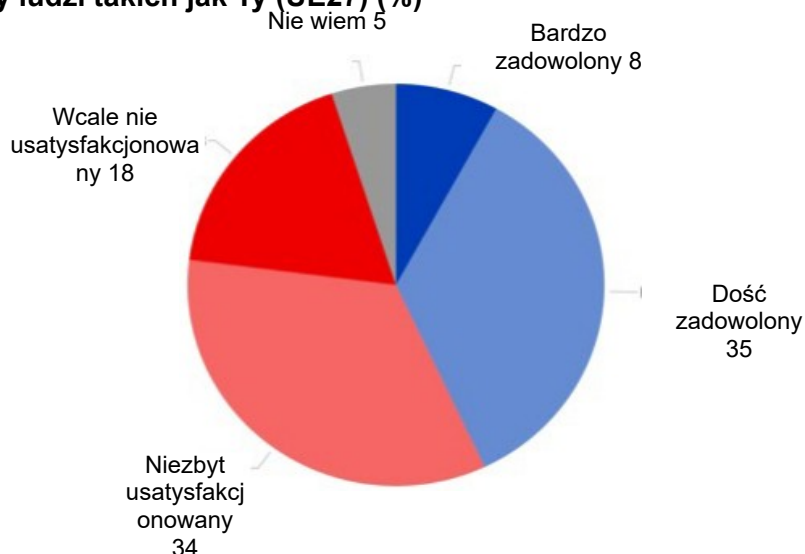
W 22 krajach większość osób jest zadowolona z praworządności w Unii Europejskiej, a respondenci w Irlandii (79 %), Danii (74 %) i Finlandii (73 %) są najbardziej zadowoleni z tego aspektu. I odwrotnie, niezadowolenie przeważa nad satysfakcją w czterech krajach: Słowacja (36 % „zadowolony” w porównaniu z 59 % „nieszczęśliwym”), Bułgaria (37 % vs 56 %), Grecja (38 % vs 60 %) i Słowenia (45 % vs 50 %). Opinie są podzielone w Chorwacji (48 % „zadowolonych” w porównaniu z 48 % „nieszczęśliwym”).

QA11.5 Jak bardzo jesteś zadowolony z następujących aspektów demokracji w Unii Europejskiej? Praworządność (tj. poszanowanie niezawisłości sądownictwa, uczciwość i bezstronność systemu wyborczego) (%)

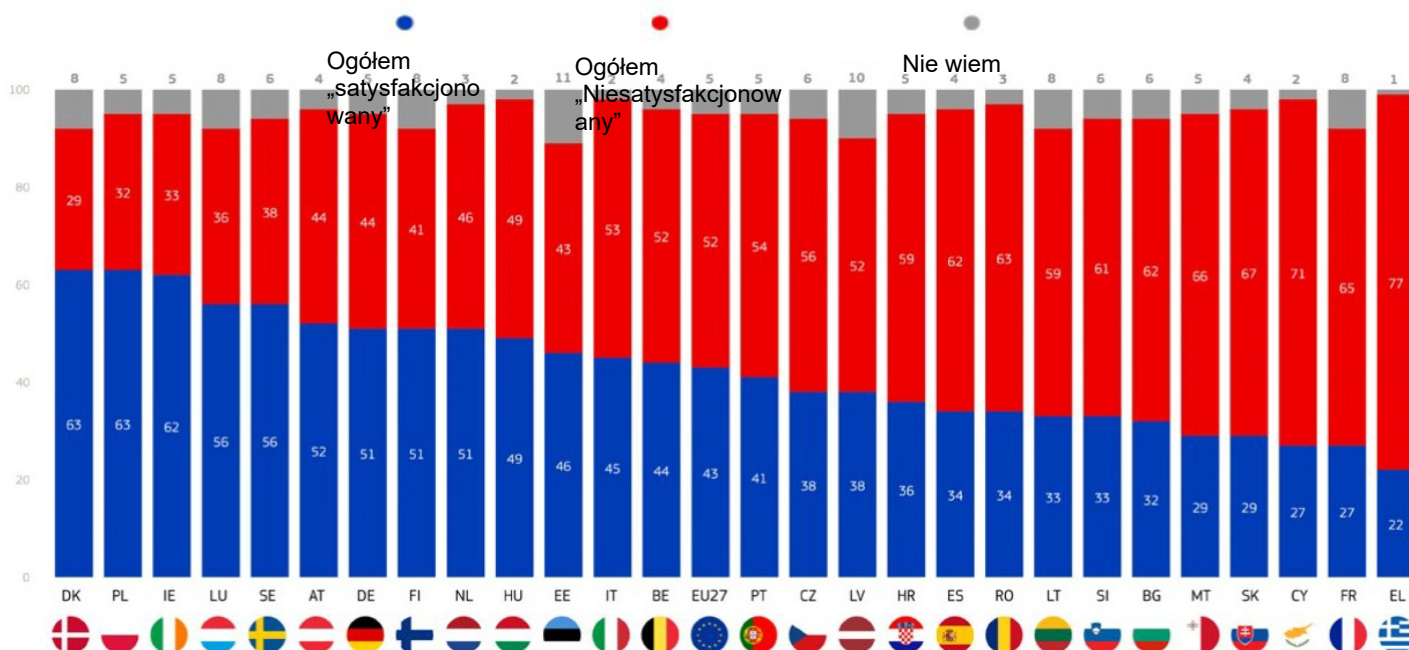
Mrudy niż cztery na dziesięć (43 %) są usatysfakcjonowane partiami politycznymi, biorąc pod uwagę interesy ludzi takich jak oni, a mniej niż dziesiąta (8 %) twierdzi, że są „bardzo usatysfakcjonowani”. Natomiast większość (52 %) jest niezadowolona z tego aspektu, w tym blisko jedna piąta (18 %), która twierdzi, że „w ogóle nie jest usatysfakcjonowana”.

QA11.8 Jak bardzo jesteś zadowolony z następujących aspektów demokracji w Unii Europejskiej? Partie polityczne uwzględniające interesy ludzi takich jak Ty (UE27) (%)

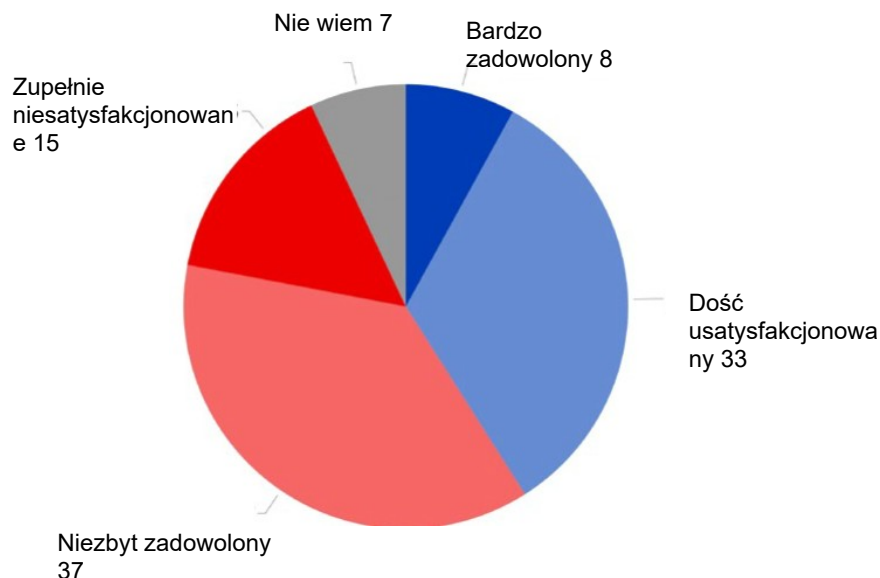
W dziesięciu krajach respondenci są bardziej zadowoleni niż niezadowoleni z partii politycznych, biorąc pod uwagę interesy osób takich jak oni, przy czym odsetek ten waha się od ponad sześciu na dziesięciu w Danii, Polsce (zarówno 63 %) i Irlandii (62 %), do 22 % w Grecji i 27 % na Cyprze i we Francji.

QA11.8 Jak bardzo jesteś zadowolony z następujących aspektów demokracji w Unii Europejskiej? Partie polityczne uwzględniające interesy ludzi takich jak Ty (%)

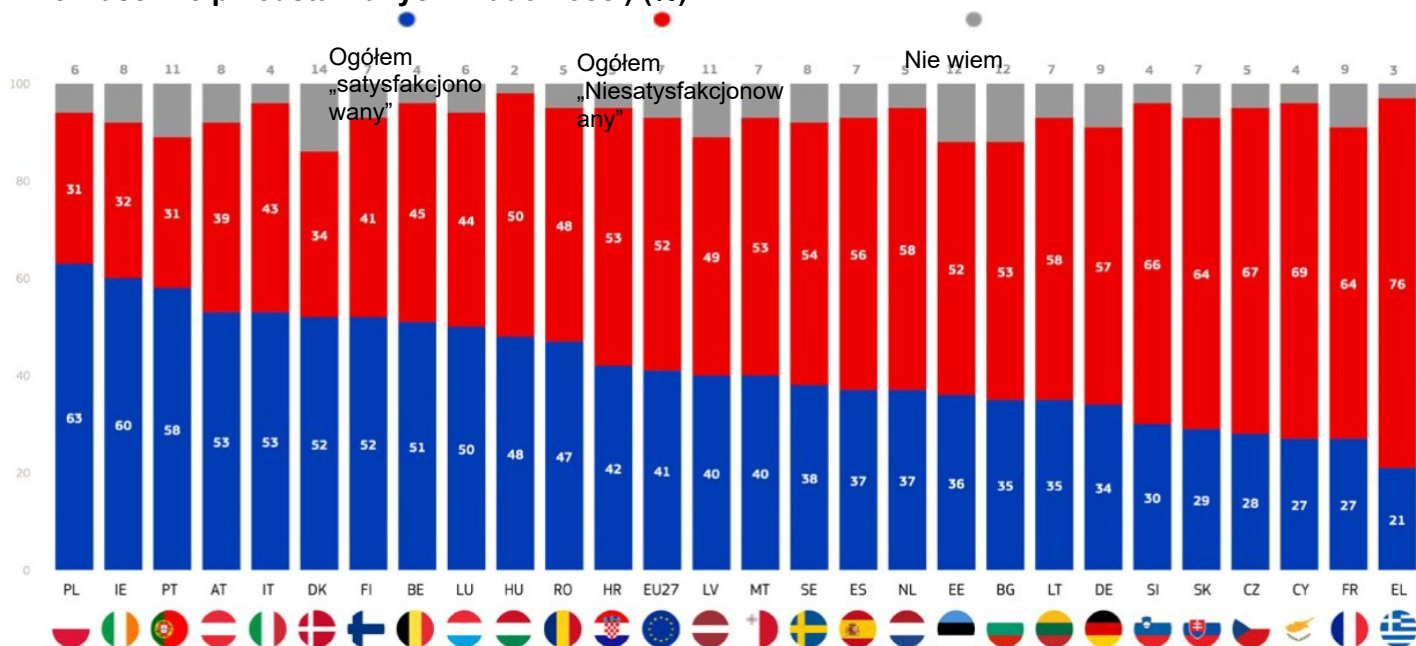
Mniejszość respondentów (41 %) jest zadowolona z walki z dezinformacją w mediach, w tym mniej niż co dziesiąta (8 %) „bardzo usatysfakcjonowana”. Z drugiej strony ponad połowa (52 %) nie jest zadowolona z tego aspektu. Odsetek ten obejmuje 15 % osób, które twierdzą, że są „w ogóle niesatysfakcjonowane”.

QA11.9 Jak bardzo jesteś zadowolony z następujących aspektów demokracji w Unii Europejskiej? Zwalczanie dezinformacji w mediach (tj. fałszywych, przesadzonych lub fałszywie przedstawianych wiadomości) (UE27) (%)

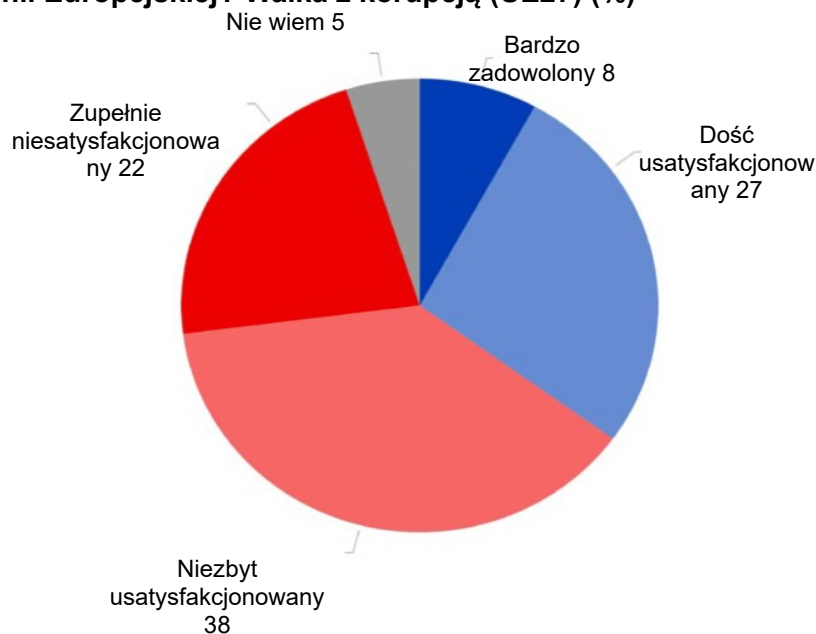
Zadowolenie z walki z dezinformacją w mediach przewyższa niezadowolenie w dziewięciu krajach. Polska (63 %), Irlandia (60 %) i Portugalia (58 %) to kraje, w których respondenci są najbardziej zadowoleni z tego aspektu. Z drugiej strony 21 % w Grecji i 27 % na Cyprze i we Francji twierdzi, że są zadowoleni.

QA11.9 Jak bardzo jesteś zadowolony z następujących aspektów demokracji w Unii Europejskiej? Zwalczanie dezinformacji w mediach (tj. fałszywych, przesadzonych lub niewłaściwie przedstawianych wiadomości) (%)

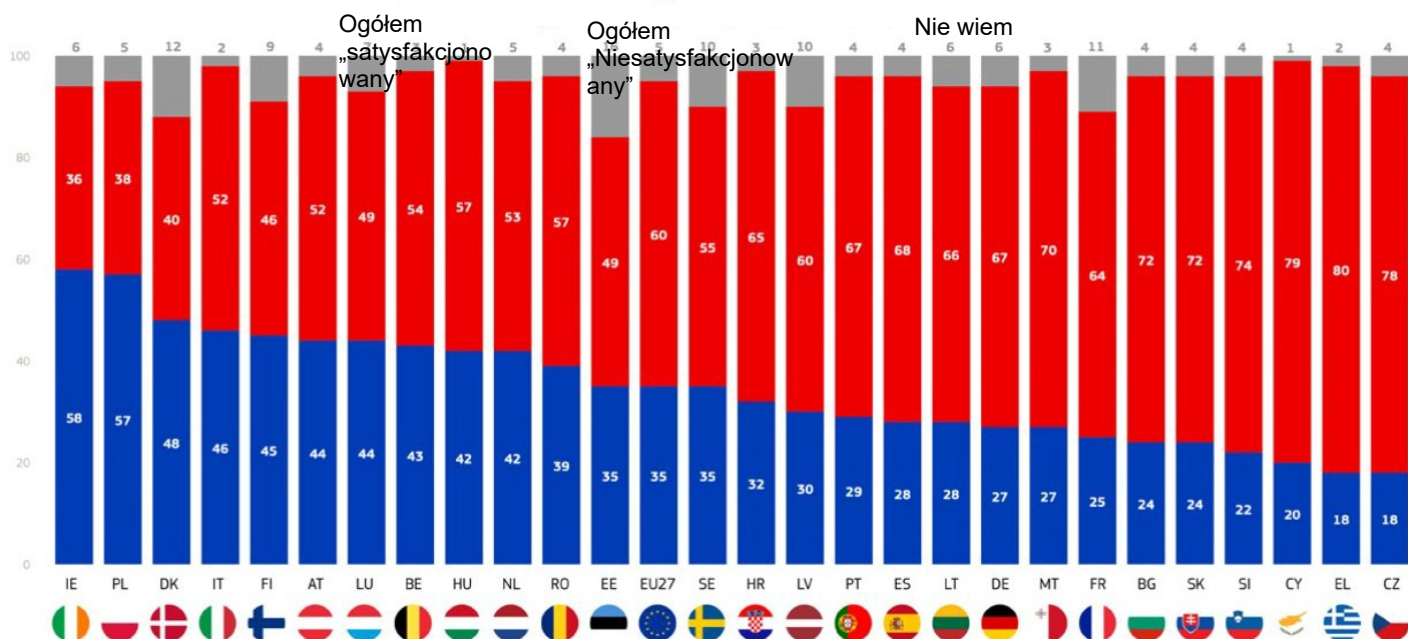
Nieco powyżej jednej trzeciej (35 %) jest zadowolonych z walki z korupcją, a 8 % twierdzi, że jest „bardzo usatysfakcjonowana”. Zdecydowana większość respondentów (60 %) wyraża jednak niezadowolenie z tego aspektu, w tym ponad jedną piątą (22 %) osób, które „w ogóle nie są usatysfakcjonowane”.

QA11.10 Jak bardzo jesteś zadowolony z następujących aspektów demokracji w Unii Europejskiej? Walka z korupcją (UE27) (%)

W Irlandii (58 %), Polsce (57 %) i Danii (48 %) większość jest usatysfakcjonowana walką z korupcją, podczas gdy pogląd ten znajduje się w mniejszości w pozostałych 24 krajach. Najniższy poziom zadowolenia odnotowano w Czechach, Grecji (zarówno 18 %) i na Cyprze (20 %).

QA11.10 Jak bardzo jesteś zadowolony z następujących aspektów demokracji w Unii Europejskiej? Walka z korupcją (%)

Analizując wyniki na podstawie cech społeczno-demograficznych respondentów, można zaobserwować spójne wzorce poziomów satysfakcji we wszystkich aspektach demokracji w Unii Europejskiej. W szczególności poziom zadowolenia różni się w zależności od wieku, poziomu wykształcenia, statusu społeczno-ekonomicznego i postaw wobec UE.

Najmłodsi respondenci (w wieku od 15 do 24 lat) wyrażają większe zadowolenie z większości aspektów demokracji w UE. Ten schemat jest najbardziej zauważalny, jeśli chodzi o walkę z korupcją (40 % wobec 31 % osób w wieku 55 lat lub starszych) oraz partie polityczne uwzględniające interesy takich osób (48 % vs 40 %).

Bardziej wykształceni respondenci są bardziej skłonni do zadowolenia z każdego z konkretnych aspektów. Na przykład osoby, które zakończyły naukę w pełnym wymiarze godzin w wieku 20 lat lub starszych, są bardziej narażone na zadowolenie z poszanowania praw podstawowych (72 % w porównaniu z 59 % osób, które ukończyły edukację w wieku 15 lat lub młodszych) oraz z możliwości ochrony demokracji przez społeczeństwo obywatelskie (64 % w porównaniu z 51 %).

Menedżerowie są najbardziej zadowoleni z większości aspektów. Na przykład blisko siedmiu na dziesięciu (68 %) menedżerów jest zadowolonych z możliwości ochrony demokracji przez społeczeństwo obywatelskie, w porównaniu z 49 % osób mieszkających w domu.

Respondenci, którzy nigdy lub rzadko mają trudności z opłaceniem rachunków, są o wiele bardziej skłonni niż ci, którzy przez większość czasu mają trudności z satysfakcją z każdego aspektu demokracji. Dotyczy to w szczególności poszanowania praw podstawowych (72 % wobec 49 %) i praworządności (63 % vs 40 %). Ten wzór jest podobny do tych, którzy uważają się za część wyższej lub wyższej klasy średniej społeczeństwa w porównaniu do tych, którzy postrzegają siebie jako klasę robotniczą, a dla tych, którzy twierdzą, że ich poziom życia nie zmienił się w porównaniu z tymi, którzy doświadczyli pogorszenia. To odkrycie sygnalizuje, że poziom zadowolenia z każdego aspektu demokracji wzrasta wraz z (postrzegany) statusem społeczno-ekonomicznym respondentów.

Respondenci z pozytywnym wizerunkiem UE są bardziej skłonni niż ci, którzy mają negatywny wizerunek, są zadowoleni z każdego aspektu. Dotyczy to w szczególności poszanowania praw podstawowych (83 % vs 36 %) oraz praworządności (75 % wobec 28 %). Podobnie, jeśli respondenci zgadzają się co do tego, że ich głos liczy się w UE i w ich własnym kraju, są bardziej skłonni wyrazić zadowolenie z każdego z tych aspektów. Na przykład 76 % tych, którzy zgadzają się co do tego, że ich głos liczy się w UE (w 46 % tych, którzy się nie zgadzają) i 72 % tych, którzy zgadzają się, że ich głos liczy się we własnym kraju (vs 42 % tych, którzy się nie zgadzają) jest zadowolonych z możliwości uczestnictwa poszczególnych obywateli w życiu politycznym.

Wreszcie poziom zadowolenia jest wyższy wśród tych, którzy głosowali w ostatnich wyborach europejskich, zwłaszcza w przypadku wolnych i uczciwych wyborów (76 % wobec 61 % osób, które nie głosowały).

QA11 Jak bardzo jesteś zadowolony z następujących aspektów demokracji w Unii Europejskiej? (% – UE-27)

	Wolne i uczciwe wybory	Wolność słowa	Możliwość uczestnictwa poszczególnych obywateli w życiu politycznym (tj. jako kandydaci w wyborach, członkowie partii politycznych)	Różnorodność mediów	Praworządność (tj. poszanowanie niezawisłości sądownictwa, uczciwość i bezstronność systemu wyborczego)
UE-27	70	70	61	60	56
Płeć					
Człowiek	72	71	61	61	66
Kobieta	68	69	60	66	57
Wiek					
15-24	73	73	64	64	63
25-39	71	69	62	61	60
40-54	67	69	59	60	59
55+	71	70	59	60	56
Edukacja (koniec)					
—15	66	66	53	57	53
16-19	67	67	58	59	56
20+	75	75	65	64	64
Nadal studiuje	75	75	66	65	64
Kategoria społeczno-zawodowa					
Samozatrudniony	72	70	58	61	61
Zarządcy	78	77	68	65	67
Pozostałe białe kołnierze	72	72	65	65	63
Pracownicy ręczni	65	66	56	59	53
Osoby domowe	62	65	50	53	53
Bezrobotny	63	62	53	54	49
Emerytowany	70	70	60	60	56
Studenci	75	75	66	65	64
Trudności z płaceniem rachunków					
Przez większość czasu	56	56	43	51	46
Od czasu do czasu	63	64	55	56	54
Prawie nigdy/Nigdy	76	75	65	65	63
Zalóżmy, że należymy do					
Klasa robotnicza	63	61	51	55	50
Niższa klasa średnia	67	67	56	59	54
Klasa średnia	73	73	64	62	61
Wyższa klasa średnia	81	81	72	68	71
Klasa wyższa	81	83	72	67	77
Wizerunek UE					
Pozytywne	84	85	75	74	75
Neutralny	66	66	55	57	53
Negatywne	42	39	35	38	26
Mój głos liczy się w UE					
Zgadzam się	83	83	76	74	74
Nie zgadzam się	58	58	46	49	45
Mój głos liczy się w (Nasz kraj)					
Zgadzam się	81	60	72	71	70
Nie zgadzam się	54	54	42	45	41
Głosowano w ostatnich wyborach do Parlamentu Europejskiego					
Tak	76	75	65	65	64
Nie	61	62	52	53	51
Twój standard życia ma...					
Została już zmniejszona	64	64	54	55	51
Nie została jeszcze zmniejszona, ale będzie	76	76	67	67	67
Niezmienione/zwiększone	77	77	68	67	67

QA11 Jak bardzo jesteś zadowolony z następujących aspektów demokracji w Unii Europejskiej? (% – UE-27)

	Poszanowanie praw podstawowych	Możliwości dla społeczeństwa obywatelskiego (tj. obywateli, stowarzyszeń, organizacji pozarządowych) w zakresie ochrony demokracji	Partie polityczne biorące pod uwagę interesy ludzi takich jak Ty	Zwalczanie dezinformacji w mediach (tj. fałszywych, przesadzonych lub niewłaściwie przedstawianych wiadomości);	Walka z korupcją
UE-27	66	59	43	41	35
Płeć					
Człowiek	68	61	43	41	35
Kobieta	65	59	42	40	35
Wiek					
15-24	70	63	48	45	40
25-39	68	63	45	43	38
40-54	66	58	43	42	35
55+	65	57	40	38	31
Edukacja (koniec)					
—15	59	51	35	35	29
16-19	64	57	42	41	34
20+	72	64	46	42	35
Nadal studiuje	71	67	50	45	41
Kategoria społeczno-zawodowa					
Samozatrudniony	68	58	42	40	35
Zarządcy	74	68	50	43	39
Pozostałe białe kołnierze	72	63	49	49	39
Pracownicy ręczni	62	57	41	41	35
Osoby domowe	58	49	38	36	36
Bezrobotny	59	50	29	34	27
Emerytowany	64	57	39	36	29
Studenci	71	67	50	45	41
Trudności z płaceniem rachunków					
Przez większość czasu	49	43	25	31	24
Od czasu do czasu	60	52	38	41	35
Prawie nigdy/Nigdy	72	64	47	43	36
Zalóżmy, że należymy do					
Klasa robotnicza	57	50	33	35	29
Niższa klasa średnia	62	54	38	40	30
Klasa średnia	70	64	46	44	38
Wyższa klasa średnia	78	70	57	45	41
Klasa wyższa	86	78	63	42	53
Wizerunek UE					
Pozytywne	83	75	58	53	46
Neutralny	60	54	36	37	29
Negatywne	35	30	18	21	17
Mój głos liczy się w UE					
Zgadzam się	80	75	59	51	46
Nie zgadzam się	53	46	28	32	26
Mój głos liczy się w (Nasz kraj)					
Zgadzam się	77	71	54	48	42
Nie zgadzam się	49	42	26	30	25
Głosowano w ostatnich wyborach do Parlamentu Europejskiego					
Tak	71	65	48	44	37
Nie	58	52	37	37	32
Twój standard życia ma...					
Została już zmniejszona	59	53	34	35	28
Nie została jeszcze zmniejszona, ale będzie	73	66	52	49	42
Niezmienione/zwiększone	75	68	54	45	42

2. PRZEGLĄD KADENCJI PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO: CZTERY LATA W

Drugi rozdział koncentruje się na świadomości Europejczyków i postawie wobec działań Unii Europejskiej i Parlamentu Europejskiego w ostatnich latach. Zaczyna się od zbadania, czy obywatele czytali, widzieli lub słyszeli cokolwiek w mediach na temat Parlamentu Europejskiego i wrażenia, jakie wywierają te informacje. Następnie podejmuje się analizy ogólnych postaw w odniesieniu do wpływu działań UE oraz świadomości i poziomu zadowolenia z ostatnich działań podejmowanych przez UE i Parlament Europejski w wielu obszarach polityki.

Wyniki pokazują, że informacje o Parlamencie Europejskim przekazane przez media pozostawiły obywatelom UE pozytywne wrażenie i że zdecydowana większość jest świadoma wpływu, jaki UE wywiera na ich codzienne życie. Ponadto, w kontekście charakteryzującym się szybkimi istotnymi zmianami w polityce UE w celu radzenia sobie z wieloma kryzysami, poziom świadomości i zadowolenia z działań UE w ostatnich latach jest na ogół wysoki. Rok po rosyjskiej inwazji na Ukrainę, wsparcie UE dla Ukrainy jest zdecydowanie najbardziej świadome i najbardziej satysfakcjonujące.

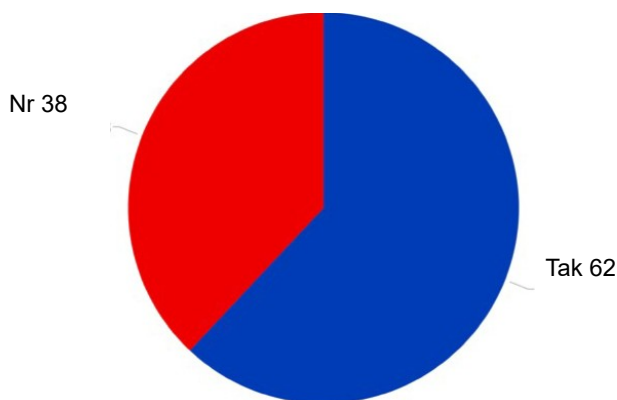
Widoczność Parlamentu Europejskiego w mediach

Świadomość Parlamentu Europejskiego wśród obywateli UE jest ogólnie na bardzo wysokim poziomie. Standardowe badania Eurobarometru wykazały, że od 2006 r. Parlament Europejski konsekwentnie plasuje się na szczycie listy instytucji UE pod względem świadomości. Wyniki ostatniego standardowego badania Eurobarometru przeprowadzonego w okresie styczeń-luty 2023 r. nie są wyjątkiem, a blisko dziewięciu na dziesięciu stwierdziło, że słyszało o Parlamencie Europejskim²⁰.

W związku z tym nie dziwi fakt, że w obecnym badaniu zdecydowana większość obywateli (62 %, - 2 p.p. od października do listopada 2022 r.) czytała ostatnio w prasie, widziana w internecie lub w telewizji lub słyszała w radiu coś o Parlamencie Europejskim. Natomiast mniej niż cztery na dziesięć (38 %, +2 p.p.) odpowiedziało negatywnie na to pytanie. Dane te pozostały zasadniczo stabilne w porównaniu z październikiem i listopadem 2022 r.

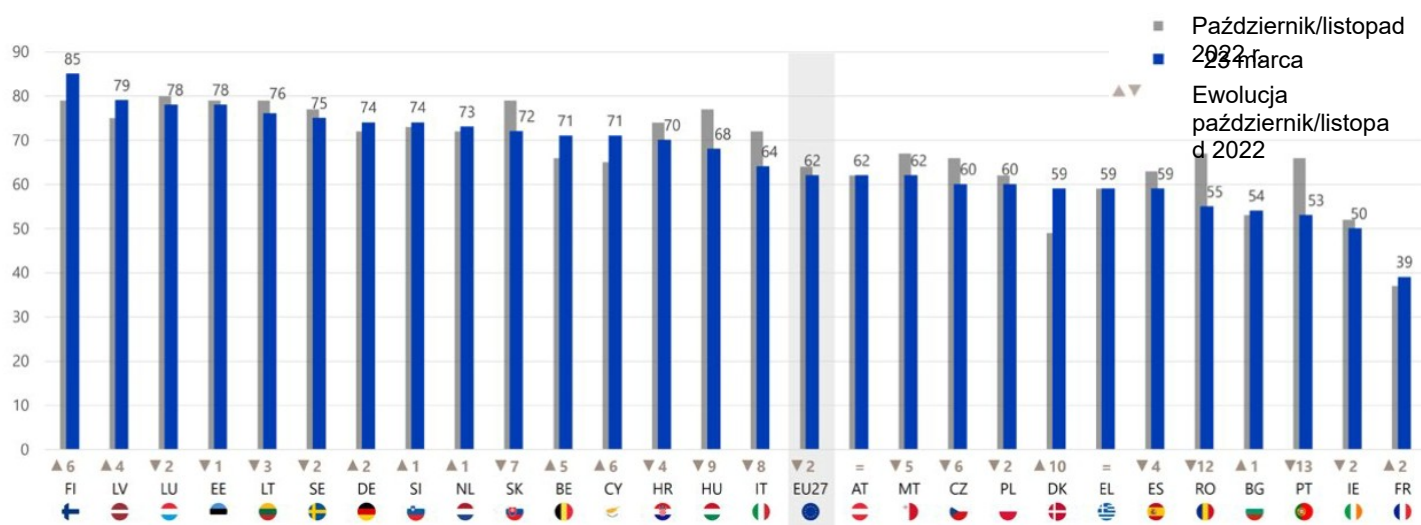
20 Komisja Europejska, standardowe badanie Eurobarometr 98 – zima 2022–2023 (EB 98.2), dostępne pod adresem: <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2872>

QA1 Czy czytałeś ostatnio w prasie, oglądałeś w internecie lub w telewizji lub słyszałeś w radiu coś o Parlamencie Europejskim? (UE27) (%)

Co najmniej trzy czwarte respondentów w sześciu krajach czytało ostatnio, widziało lub słyszało coś o Parlamencie Europejskim, czy to z Internetu, telewizji lub radia: Finlandia (85 %), Łotwa (79 %), Estonia, Luksemburg (zarówno 78 %), Litwa (76 %) i Szwecja (75 %). Kontrastuje to z 39 % we Francji, 50 % w Irlandii i 53 % w Portugalii, które udzieliły tej odpowiedzi.

QA1 Czy czytałeś ostatnio w prasie, oglądałeś w internecie lub w telewizji lub słyszałeś w radiu coś o Parlamencie Europejskim? (% – tak)

W porównaniu z październikiem i listopadem 2022 r. dziesięć państw wykazuje spadek odsetka respondentów, którzy niedawno czytali, widzieli lub słyszeli o Parlamencie Europejskim. Największe spadki odnotowano w Portugalii (53 %, -13 p.p.), Rumunii (55 %, -12 p.p.) i na Węgrzech (68 %, -9 p.p.). Jednocześnie wzrost tego odsetka respondentów odnotowano w pięciu krajach: Dania (59 %, +10 p.p.), Finlandia (85 %, +6 p.p.), Cypr (71 %, +6 p.p.), Belgia (71 %, +5 p.p.) i Łotwa (79 %, +4 p.p.). Liczba ta pozostała stabilna lub niezmienną w pozostałych 12 krajach.

Mężczyźni częściej niż kobiety twierdzą, że ostatnio czytali, widzieli lub słyszeli coś o Parlamencie Europejskim, czy to z internetu, telewizji lub radia (66 % vs 57 %). Ponadto odsetek ten wzrasta wraz z wiekiem, przy czym dwie trzecie osób w wieku 55 lat lub starszych (66 %) stwierdziło, że niedawno czytało, widziało lub słyszało coś o Parlamencie Europejskim, w porównaniu do mniej niż połowy osób w wieku 15-24 lat (49 %).

Im dłużej respondenci nadal kształcą się w pełnym wymiarze godzin, tym bardziej prawdopodobne jest, że niedawno czytali, widzieli lub słyszeli coś o Parlamencie Europejskim. Dotyczy to 69 % osób, które ukończyły edukację w wieku 20 lat lub starszych, w porównaniu do 55 % osób, które odeszły w wieku 15 lat lub młodszych. Najbardziej prawdopodobne jest, że menedżerowie (72 %) odpowiedzą pozytywnie na to pytanie, zwłaszcza w porównaniu z osobami bezrobotnymi (45 %) i domownikami (46 %). Wyższy odsetek respondentów, którzy czytali, widzieli lub słyszeli coś o Parlamencie Europejskim, można również znaleźć wśród tych, którzy nigdy lub rzadko mają trudności z opłaceniem rachunków (66 % wobec 49 % osób, które przez większość czasu mają trudności).

Respondenci, którzy mają pozytywny wizerunek UE, są bardziej skłonni niż ci, którzy mają negatywny wizerunek, twierdząc, że niedawno czytali, widzieli lub słyszeli coś o Parlamencie Europejskim (69 % vs 61 %), a podobną różnicę można zauważyć między tymi, którzy mają pozytywny wizerunek Parlamentu Europejskiego i tymi, którzy mają negatywny wizerunek (73 % w porównaniu z 60 %).

Wreszcie wyższy odsetek osób, które niedawno czytały, widziały lub słyszały o Parlamencie Europejskim, można znaleźć wśród tych, którzy uważają, że ich głos liczy się w UE (70 % wobec 56 % osób, które uważają, że ich głos się nie liczy) i tych, którzy głosowali w ostatnich wyborach europejskich (71 % wobec 48 % osób, które nie głosowały).

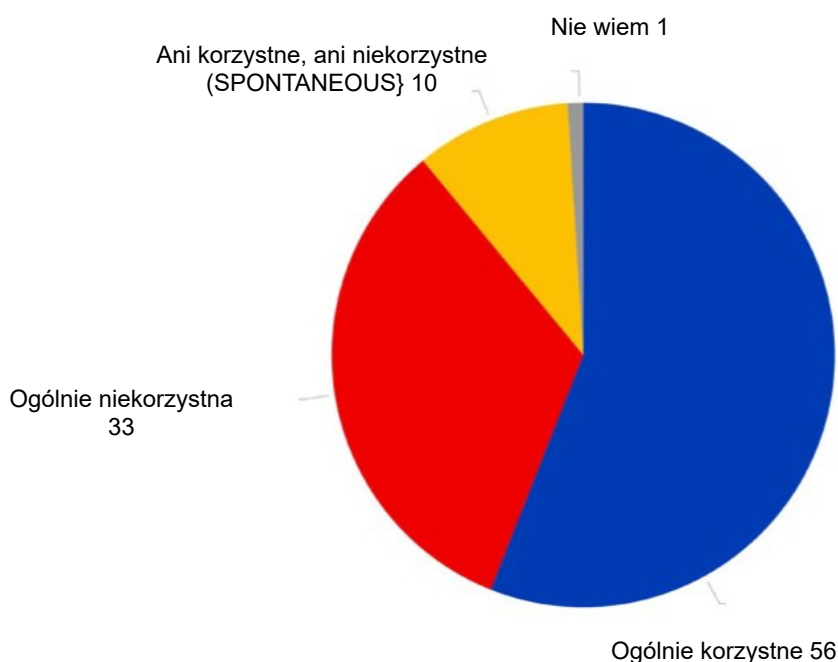
QA1 Czy czytałeś ostatnio w prasie, oglądałeś w internecie lub w telewizji lub słyszałeś w radiu coś o Parlamencie Europejskim? (% – UE)

UE-27	62	38	0
Płeć			
Człowiek	66	33	1
Kobieta	57	43	0
Wiek			
15-24	49	51	0
25-39	58	42	0
40-54	63	36	1
55+	66	33	1
Edukacja (koniec)			
—15	55	44	1
16-19	61	39	0
20+	69	31	0
Nadal studiuje	53	47	0
Kategoria społeczno-zawodowa			
Samozatrudniony	67	32	1
Zarządcy	72	28	0
Pozostałe białe kołnierze	65	35	0
Pracownicy ręczni	57	43	0
Osoby domowe	46	54	0
Bezrobotny	45	55	0
Emerytowany	67	32	1
Studenci	53	47	0
Trudności z płaceniem rachunków			
Przez większość czasu	49	50	1
Od czasu do czasu	56	44	0
Prawie nigdy/Nigdy	66	34	0
Zdjęcie Tghe EU			
Pozytywne	69	31	0
Neutralny	54	46	0
Negatywne	61	39	0
Mój głos liczy się w UE			
Zgadzam się	70	30	0
Nie zgadzam się	56	44	0
Głosowano w ostatnich wyborach do Parlamentu Europejskiego			
Tak	71	29	0
Nie	48	51	1
Wizerunek Parlamentu Europejskiego			
Pozytywne	73	27	0
Neutralny	53	46	1
Negatywne	60	39	1

Wrażenie pozostawione przez media na temat Parlamentu Europejskiego

Respondenci, którzy powiedzieli, że coś czytali, widzieli lub słyszeli, zostali również zapytani, czy dało im to ogólnie korzystne lub niekorzystne wrażenie Parlamentu Europejskiego. Większość (56 %) twierdzi, że pozostawiono im ogólnie korzystne wrażenie, podczas gdy jedna trzecia (33 %) spontanicznie twierdzi, że wrażenie było niekorzystne, a co dziesiąty twierdzi, że nie było to ani korzystne, ani niekorzystne.

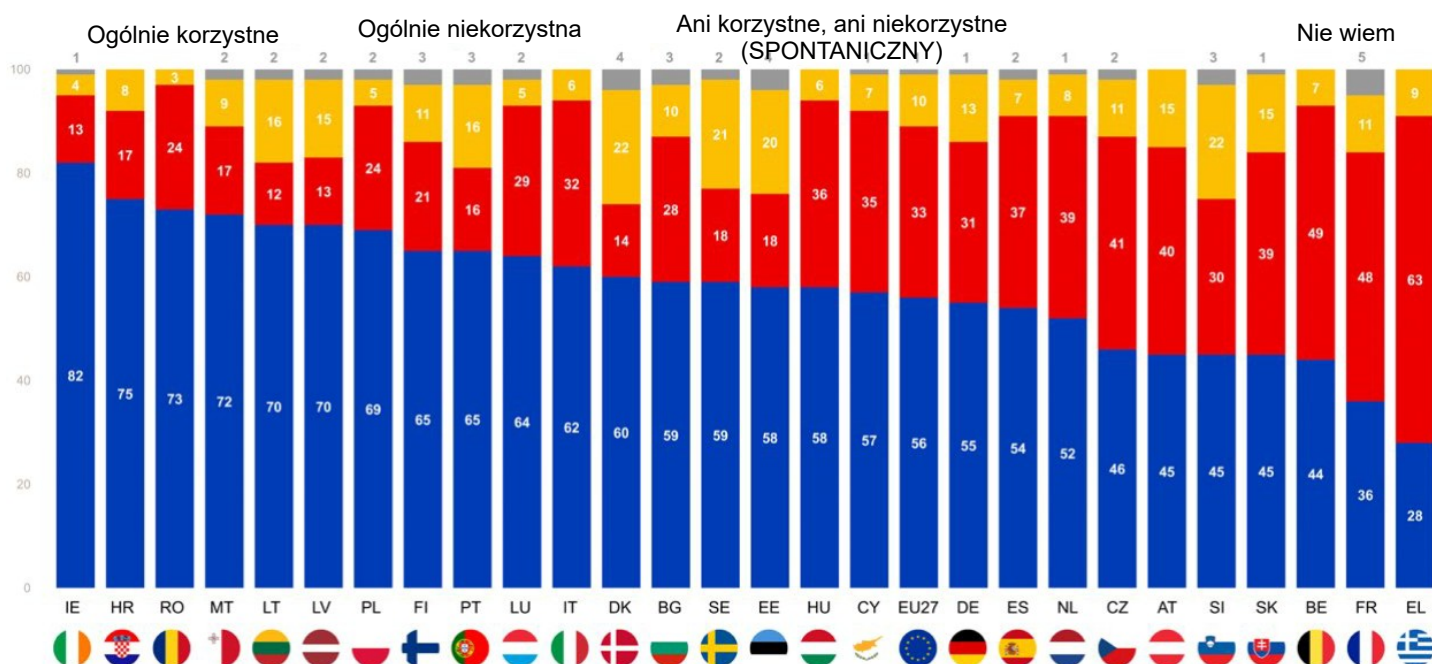
QA1b Czy to, co przeczytałeś, widziałeś lub słyszeliście, dało Panu ogólnie korzystne lub niekorzystne wrażenie Parlamentu Europejskiego? (UE27) (%)

Istotne zmiany można zaobserwować od czasu ostatniego zadawania tego pytania we wrześniu 2015 r. W szczególności odsetek tych, którzy mówią to, co czytali, widzieli lub słyszeli, dał im pozytywne wrażenie o 26 punktów procentowych – wzrost, który prawie w całości wynika ze spadku odsetka osób, które twierdzą, że wrażenie, że zostały pozostawione, nie był ani korzystny, ani niekorzystny (-23 p.p.)²¹. Wręcz przeciwnie, odsetek tych, którzy mówią o wiadomościach, które spożywali, pozostawił im negatywne wrażenie, pozostał stabilny (-2 p.p.).

21 Należy zauważyć, że we wrześniu 2015 r. byliśmy w samym środku kryzysu migracyjnego, a większość ankietowanych miała na uwadze śmierć Aylan, tego małego dziecka, które utonęło na tureckim wybrzeżu. Ten kontekst zdecydowanie odgrywa rolę w dużej ewolucji w porównaniu z poprzednią falą. Ponadto należy wspomnieć, że kody spontaniczne były bardziej widoczne dla badanych: w rezultacie, w tym okresie, te spontaniczne kody były wymieniane przez większą część respondentów.

QA1B Czy to, co przeczytałeś, widziałeś lub słyszełeś, dało Panu ogólnie korzystne lub niekorzystne wrażenie Parlamentu Europejskiego? (%)

Liczba respondentów, którzy twierdzą, że otrzymane informacje dały im ogólnie pozytywne wrażenie Parlamentu Europejskiego, jest bardzo zróżnicowana. Najwyższe proporcje dające pozytywną odpowiedź zaobserwowano w Irlandii (82 %), Chorwacji (75 %) i Rumunii (73 %). Porównuje się to do 28 % w Grecji, 36 % we Francji i 44 % w Belgii, którzy twierdzą, że pozostawiono im pozytywne wrażenie.

Odzwierciedlając duże pozytywne zmiany na szczycie UE od września 2015 r., odsetek respondentów, którzy mieli ogólnie pozytywne wrażenie Parlamentu Europejskiego, wzrósł we wszystkich krajach, a w 12 krajach wzrost ten wynosi co najmniej 30 punktów procentowych. Dotyczy to zwłaszcza Łotwy (70 %, +53 p.p.), Malty (72 %, +42 p.p.) i Irlandii (82 %, +37 p.p.).

Młodszy i lepiej wykształceni respondenci są bardziej skłonni do stwierdzenia, że wiadomości, które wykorzystali na temat Parlamentu Europejskiego, pozostawiły im pozytywne wrażenie. W szczególności 64 % osób w wieku 15–24 lat (w porównaniu z 53 % osób w wieku 55 lat lub starszych) i 58 % osób, które ukończyły kształcenie w pełnym wymiarze godzin w wieku 20 lat lub starszych (w porównaniu z 48 % osób, które opuściły wiek 15 lat lub młodszych), daje pozytywną odpowiedź.

Pracownicy umysłowi (61 %) i kierownicy (60 %) są najbardziej skłonni powiedzieć, że wrażenie, w którym zostali, było korzystne, zwłaszcza w porównaniu z bezrobotnymi (48 %) i osobami domowymi (49 %). Podobnie ci, którzy nigdy lub rzadko mają trudności z płaceniem rachunków, częściej udzielają tej odpowiedzi niż ci, którzy przez większość czasu mają trudności (57 % vs 43 %).

Osoby, które mają pozytywny wizerunek UE, są o wiele bardziej skłonne do powiedzenia tego, co ostatnio czytały, widziały lub słyszały, dały im pozytywne wrażenie Parlamentu Europejskiego (77 % wobec 12 % osób, które mają negatywny wizerunek). Dotyczy to również tych, którzy zgadzają się ze swoim głosem w UE (69 % wobec 40 % tych, którzy się nie zgadzają), tych, którzy są zadowoleni z demokracji w UE (72 % w porównaniu z 33 % tych, którzy nie są zadowoleni) oraz tych, którzy głosowali w ostatnich wyborach europejskich (59 % w porównaniu z 47 % tych, którzy nie głosowali).

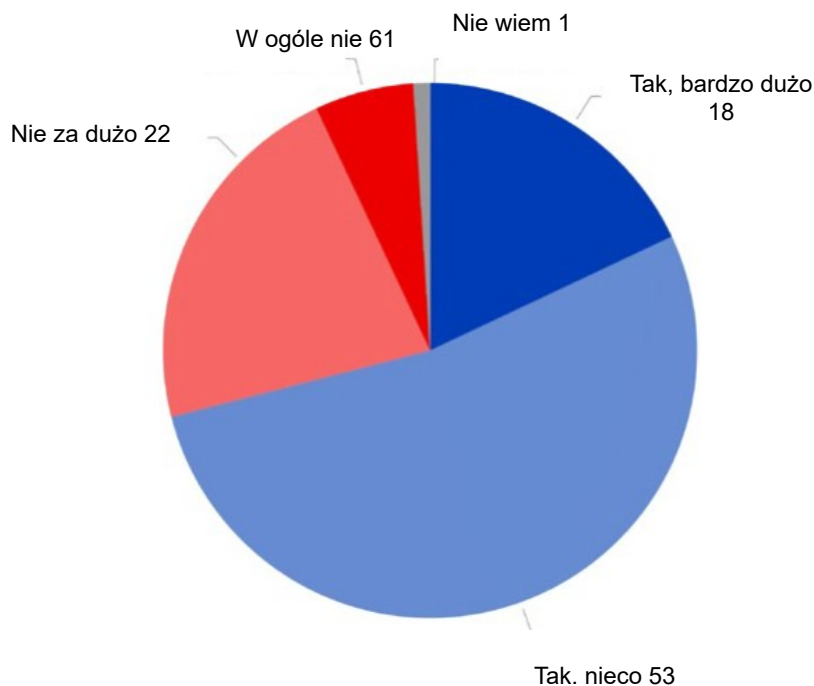
QA1b Czy to, co przeczytałeś, widziałeś lub słyszeliście, dało Panu ogólnie korzystne lub niekorzystne wrażenie Parlamentu Europejskiego? (% – UE)

	Ogólnie korzystne	Ogólnie niekorzystna	Ani korzystne, ani niekorzystne (SPONTANEOUS)	Nie wiem
UE-27	56	33	10	1
Płeć				
Człowiek	55	34	10	1
Kobieta	56	32	10	2
Wiek				
15-24	64	26	8	2
25-39	58	31	10	1
40-54	55	35	9	1
55+	53	35	10	2
Edukacja (koniec)				
—15	48	39	11	2
16-19	54	35	10	1
20+	58	30	10	2
Nadal studiuje	61	27	10	2
Kategoria społeczno-zawodowa				
Samozatrudniony	54	34	10	2
Zarządcy	60	30	9	1
Pozostałe białe kołnierze	61	29	9	1
Pracownicy ręczni	55	35	9	1
Osoby domowe	49	36	12	3
Bezrobotny	48	42	9	1
Emerytowany	52	35	11	2
Studenci	61	27	10	2
Trudności z płaceniem rachunków				
Przez większość czasu	43	46	9	2
Od czasu do czasu	54	38	7	1
Prawie nigdy/Nigdy	57	30	11	2
Wizerunek UE				
Pozytywne	77	14	8	1
Neutralny	44	39	15	2
Negatywne	12	83	4	1
Mój głos liczy się w UE				
Zgadzam się	69	21	9	1
Nie zgadzam się	40	49	10	1
Zadowolenie z demokracji w UE				
Zadowolona	72	18	9	1
Niezadowolony	33	56	10	1
Głosowano w ostatnich wyborach do Parlamentu Europejskiego				
Tak	59	30	10	1
Niezadowolony	47	41	10	2

Postrzegany wpływ UE na codzienne życie obywateli

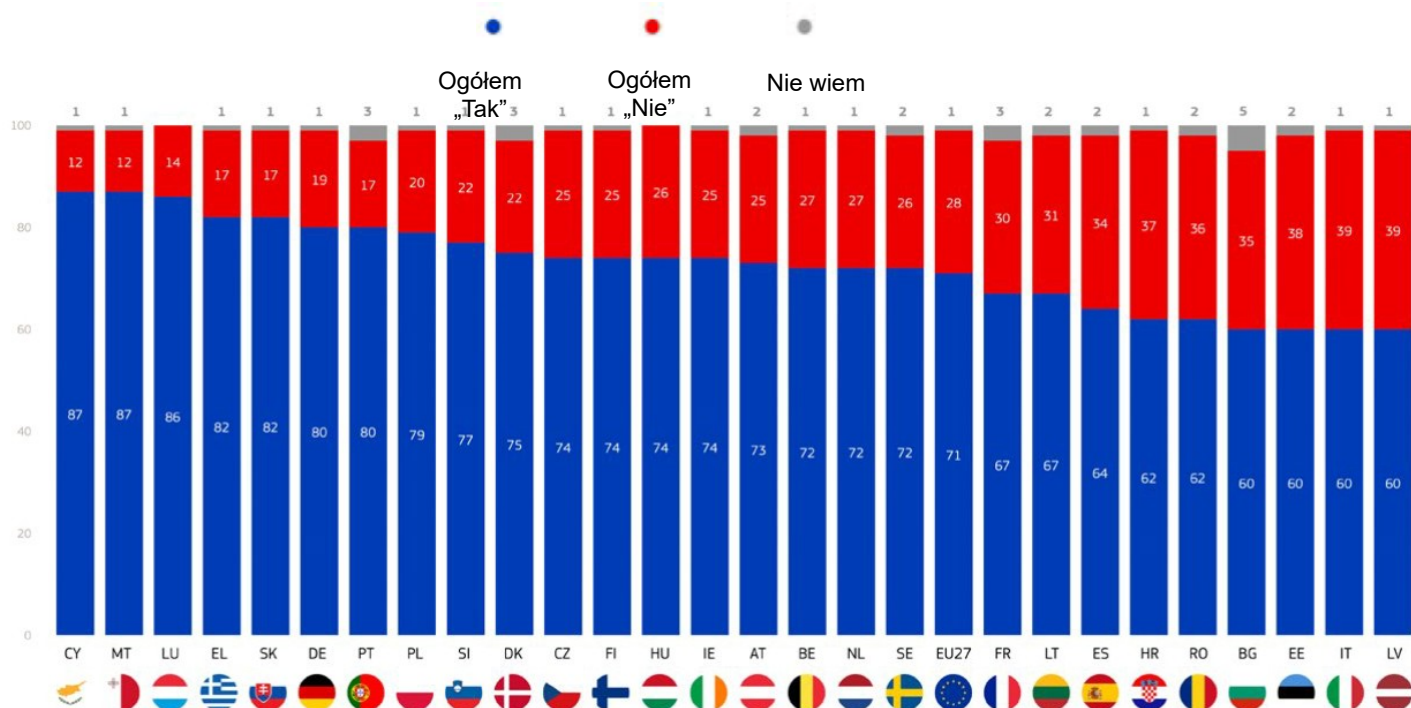
Zdecydowana większość uważa, że działania UE mają wpływ na ich codzienne życie. Około siedmiu na dziesięciu (71 %) podziela tę opinię, w tym blisko jedną piątą (18 %) na którą działania UE „bardzo” mają wpływ. Z kolei prawie trzech na dziesięciu (28 %) uważa, że tak nie jest, a 6 % twierdzi, że UE nie ma żadnego wpływu na ich codzienne życie.

QA12 Czy powiedziałbyś, że działania UE mają wpływ na Twoje codzienne życie? (UE27) (%)

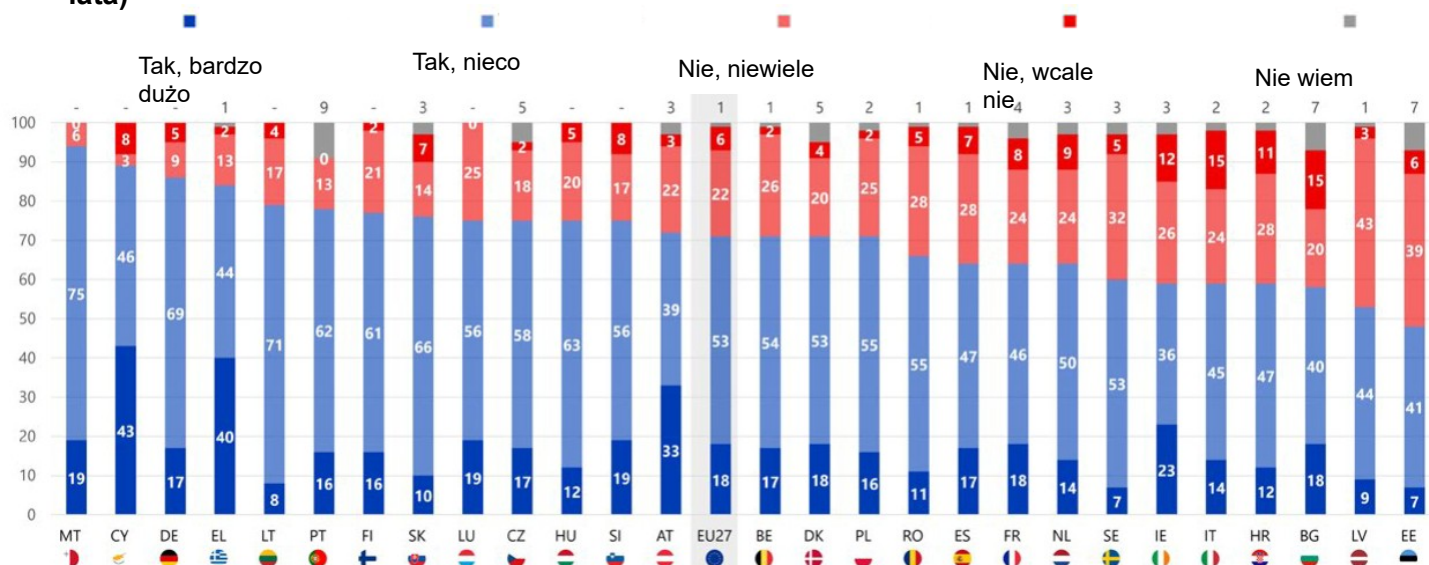
Większość we wszystkich krajach uważa, że działania UE mają wpływ na ich codzienne życie, od 87 % na Cyprze i Malcie i 86 % w Luksemburgu, do 60 % w Bułgarii, Estonii, we Włoszech i na Łotwie. Włochy, Łotwa (zarówno 39 %) jak i Estonia (38 %) są również państwami, w których proporcje, według których UE nie ma wpływu na ich życie, są najwyższe.

QA12 Czy powiedziałbyś, że działania UE mają wpływ na Twoje codzienne życie? (%)

Skupienie się na wynikach wśród najmłodszych respondentów pokazuje, że nie ma istotnych różnic między postawami osób w wieku 15-24 lat a postawami ogółu społeczeństwa w tej kwestii. Siedem na dziesięć osób w wieku 15–24 lat uważa, że działania UE mają wpływ na ich codzienne życie (w porównaniu ze średnią 71 %), przy czym 17 % (w porównaniu z 18 %) stwierdziło, że działania te mają bardzo duży wpływ. Z kolei 28 % (tak samo jak średnia UE) uważa, że UE nie ma wpływu na ich codzienne życie.

QA12 Czy powiedziałbyś, że działania UE mają wpływ na Twoje codzienne życie? (% – 15-24 lata)

Respondenci w centralnej grupie wiekowej (tj. w wieku 25–54 lat) częściej niż młodszy lub starsi zgadzają się, że działania UE mają wpływ na ich codzienne życie (74 % w porównaniu z 68 %).

osób w wieku 55+ i 70 % osób w wieku 15–24 lat). Ponadto osoby o wyższym poziomie wykształcenia są również bardziej skłonne powiedzieć, że działania UE mają wpływ. W szczególności ponad trzy czwarte (77 %) osób, które ukończyły kształcenie w pełnym wymiarze godzin w wieku 20 lat lub starszych, pozytywnie odpowiedziało na to pytanie, w porównaniu do mniej niż sześciu na dziesięciu (58 %) osób, które ukończyły 15 lat lub mniej.

Menedżerowie (82 %) są najbardziej skłonni sądzić, że działanie UE ma wpływ, zwłaszcza w porównaniu z osobami zajmującymi się domem (65 %), a ci, którzy rzadko lub nigdy nie mają trudności z płaceniem rachunków, są nieco bardziej prawdopodobni niż ci, którzy częściej mają trudności z udzieleniem tej odpowiedzi (73 % w porównaniu z 68 %).

Ponadto respondenci, którzy mają pozytywny wizerunek UE, częściej twierdzą, że działania UE mają wpływ na ich codzienne życie (79 % wobec 69 % osób, które mają negatywny wizerunek). To samo można zaobserwować w przypadku osób, które podążają za polityką europejską (81 % wobec 58 %, którzy nie głosują) i tych, którzy głosowali w ostatnich wyborach do Parlamentu Europejskiego (76 % wobec 63 % osób, które nie głosowały).

QA12 Czy powiedziałbyś, że działania UE mają wpływ na Twoje codzienne życie? (% – UE-27)

	Ogółem „Tak”	Ogółem „Nie”
UE-27	71	28
Płeć		
Człowiek	73	26
Kobieta	69	29
Wiek		
15-24	70	28
25-39	74	25
40-54	74	25
55+	68	30
Edukacja (koniec)		
—15	58	39
16-19	70	29
20+	77	22
Nadal studiuje	72	26
Kategoria społeczno-zawodowa		
Samozatrudniony	77	22
Zarządcy	82	18
Pozostałe białe kołnierze	76	23
Pracownicy ręczni	68	31
Osoby domowe	65	33
Bezrobotny	66	32
Emerytowany	66	31
Studenci	72	26
Trudności z płaceniem rachunków		
Przez większość czasu	68	29
Od czasu do czasu	68	30
Prawie nigdy/Nigdy	73	26
Wizerunek UE		
Pozytywne	79	20
Neutralny	63	35
Negatywne	69	30
Głosowano w ostatnich wyborach do Parlamentu Europejskiego		
Tak	76	23
Nie	63	35
Śledź politykę europejską		
Śledź	81	19
Nie podążaj za	58	39

Świadomość działań Parlamentu Europejskiego w konkretnych obszarach polityki

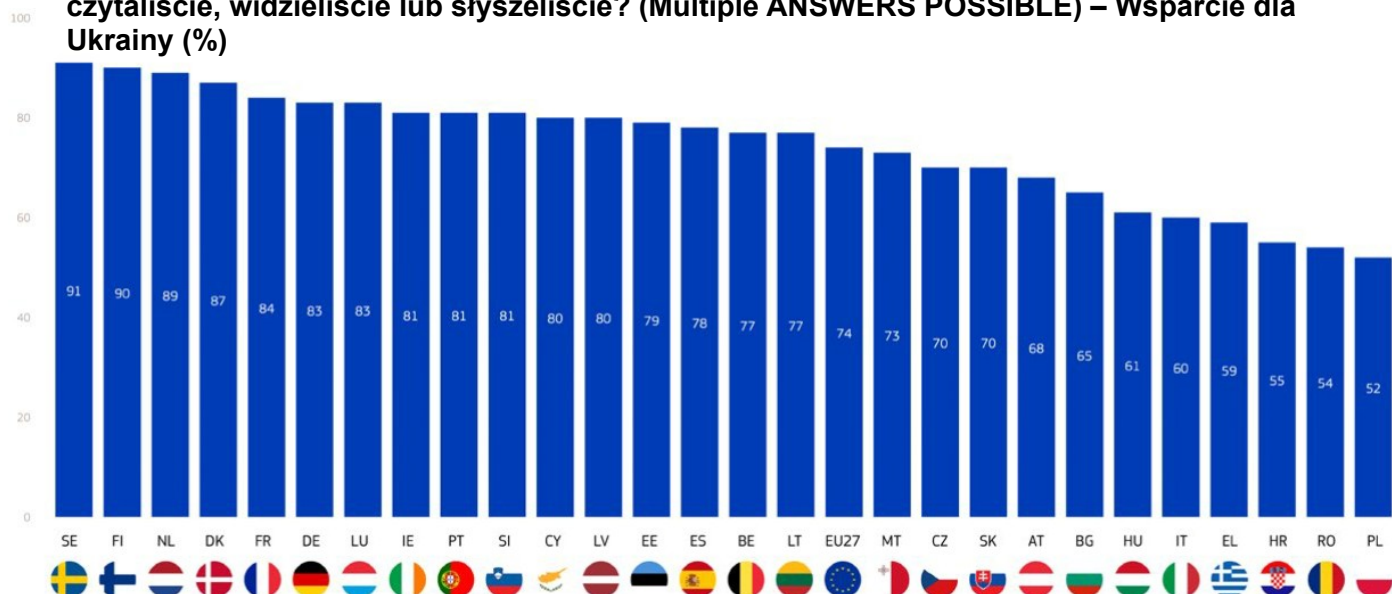
Myśląc o kwestiach, które UE, a zwłaszcza Parlament Europejski, podejmowały w ciągu ostatnich czterech lat, poparcie dla Ukrainy (74 %) jest zdecydowanie tym, o czym obywatele UE najczęściej czytali, widzieli lub słyszeli. Następnie pojawiają się tematy związane z migracją i azylem (38 %) oraz Zielonym Ładem UE (37 %). Polityka zagraniczna (29 %) oraz ożywienie gospodarcze i społeczne (28 %) są wymienione przez prawie trzech na dziesięciu, podczas gdy mniej niż jedna czwarta przypomina, że czytała, widziała lub słyszała o zdrowiu i ochronie konsumentów (24 %), prawach demokratycznych i poszanowaniu praworządności (23 %) oraz o agendzie cyfrowej (17 %).

QA2 Unia Europejska, a w szczególności Parlament Europejski, w ciągu ostatnich czterech lat podejmowały działania w kilku kwestiach. O którym z poniższych tematów, jeśli w ogóle, czytaliście, widzieliście lub słyszeliście? (MOŻLIWOŚĆ WIELU ODPOWIEDZI) (UE27) (%)

WE wszystkich państwach członkowskich wsparcie dla Ukrainy znajduje się na szczycie listy tematów, które respondenci czytali, widzieli lub słyszeli wśród osób, które UE, a zwłaszcza Parlament Europejski, podejmowały działania w ciągu ostatnich czterech lat. Proporcje, które przytaczają ten temat, wahają się od 91 % w Szwecji, 90 % w Finlandii i 89 % w Holandii, do 52 % w Polsce, 54 % w Rumunii i 55 % w Chorwacji. Temat ten jest częściej wymieniany w krajach skandynawskich i zachodnich niż w krajach wschodnich.

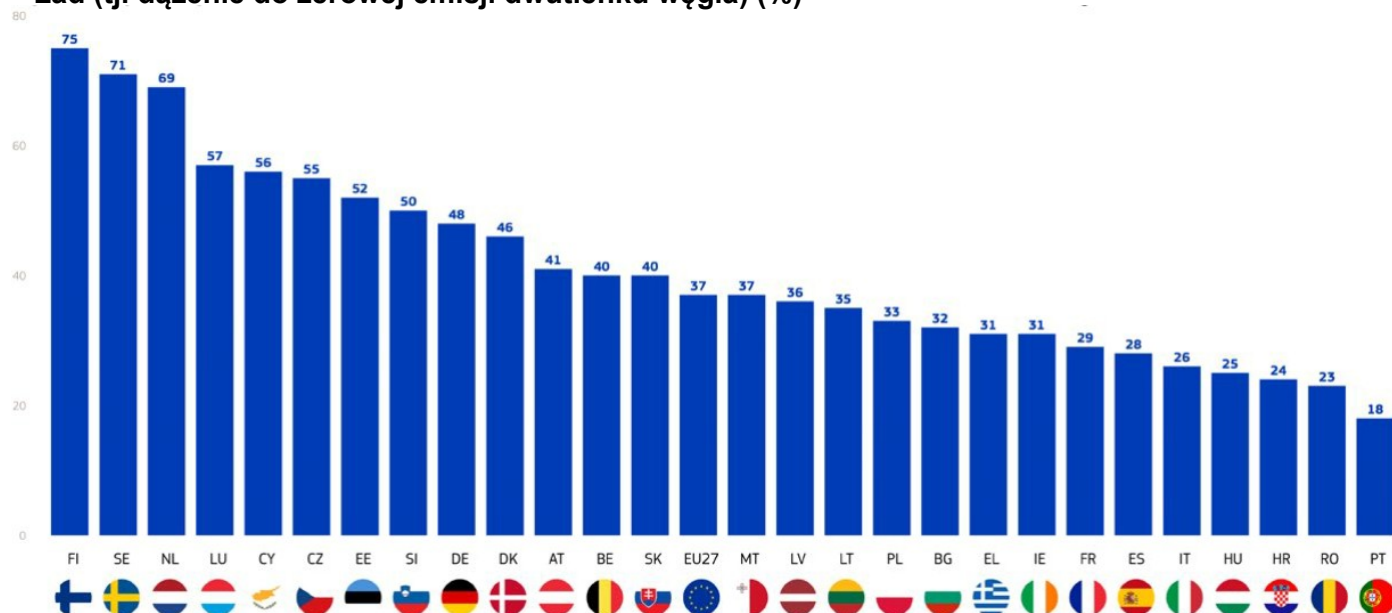
QA2 Unia Europejska, a w szczególności Parlament Europejski, w ciągu ostatnich czterech lat podejmowały działania w kilku kwestiach. O którym z poniższych tematów, jeśli w ogóle, czytaliście, widzieliście lub słyszeliście? (Multiple ANSWERS POSSIBLE) – Wsparcie dla Ukrainy (%)

W 24 krajach kwestie związane z migracją i azylem plasują się wśród trzech najważniejszych tematów, o których respondenci najczęściej czytali, widzieli lub słyszeli. Ponad dwie trzecie w Holandii (77 %), Szwecji (71 %) i Finlandii (68 %) wspomina o tych tematach, natomiast mniej niż jedna czwarta w Chorwacji (17 %), Polsce (19 %) i Portugalii (22 %).

Europejski Zielony Ład należy do trzech najwyżej ocenianych tematów w 20 krajach, przy czym respondenci w Finlandii (75 %), Szwecji (71 %) i Holandii (69 %) ponownie najczęściej o tym wspominają. Na drugim końcu spektrum respondenci w Portugalii (18 %), Rumunii (23 %) i Chorwacji (24 %) są najmniej skłonni przeczytać, zobaczyć lub usłyszeć o Europejskim Zielonym Ładzie.

QA2 Unia Europejska, a w szczególności Parlament Europejski, w ciągu ostatnich czterech lat podejmowały działania w kilku kwestiach. O którym z poniższych tematów, jeśli w ogóle, czytaliście, widzieliście lub słyszeliście? (Multiple ANSWERS POSSIBLE) – Europejski Zielony Ład (tj. dążenie do zerowej emisji dwutlenku węgla) (%)

Szwecja (60 %), Finlandia (54 %), Dania i Holandia (w obu 48 %) również najczęściej czytały, widziały lub słyszały o kwestiach związanych z polityką zagraniczną. Kontrastuje to z mniej niż jedną piątą, która porusza te tematy w Portugalii (12 %), Chorwacji, Polsce (zarówno 18 %) i Rumunii (19 %).

Cypr (59 %) jest zdecydowanie krajem o najwyższym odsetku respondentów, którzy twierdzą, że czytali, widzieli lub słyszeli na tematy związane zżywieniem gospodarczym i społecznym, a następnie w Szwecji (44 %) i Holandii (43 %). W Portugalii (17 %), Czechach (18 %), Bułgarii, Estonii i Polsce (wszystkie 20 %).

Cypr (54 %) ponownie wyróżnia się szczególnie wysokim odsetkiem, jeśli chodzi o zdrowie i ochronę konsumentów, a następnie Słowenię (38 %) i Finlandię (35 %). Wysoki odsetek respondentów twierdzi, że czytał, widział lub słyszał na tematy związane z prawami demokratycznymi i poszanowaniem praworządności w Finlandii (50 %), Szwecji (47 %) i na Cyprze (42 %). Szwecja (37 %) jest również krajem, w którym najczęściej wymieniana jest agenda cyfrowa, wraz z Danią (35 %) i Cyprzem (33 %).

QA2 Unia Europejska, a w szczególności Parlament Europejski, w ciągu ostatnich czterech lat podejmowały działania w kilku kwestiach. O którym z poniższych tematów, jeśli w ogóle, czytaliście, widzieliście lub słyszeliście? (MOŻLIWOŚĆ WIELU ODPOWIEDZI) (%)

	Prawa demokratyczne i poszanowanie praworządności	Ożywienie gospodarcze i społeczne (tj. wdrożenie ustawy o płacach minimalnych)	Europejski Zielony Ład (tj. dążenie do zerowej emisji dwutlenku węgla)	Agenda cyfrowa (tj. zapewnienie bezpieczeństwa, sprawiedliwych i przejrzystych usług i platform internetowych)	Polityka zagraniczna (tj. Europa jako partner na arenie międzynarodowej)	Migracja i azyl (tj. sprawiedliwe traktowanie obywateli państw trzecich lub ochrona granic zewnętrznych)	Zdrowie i ochrona konsumentów (tj. budowanie Unii Zdrowotnej lub pobudzanie zrównoważonej konsumpcji)	Wsparcie dla Ukrainy	Pozostałe (SPONTANEOUS)	Brak (SPONTANEOUS)	Nie wiem
UE-27	23	28	37	17	29	38	24	74	0		
BADŹ	19	29	40	14	28	44	24	77	1		
BG	14	20	32	10	22	26	12	65	0		
CZ	20	18	55	17	27	45	19	70	0		
DK	33	40	46	35	48	52	25	87	0	4	2
DE	30	31	48	21	42	49	25	83	0	2	0
EE	19	20	52	19	35	45	18	79	1	7	4
IE	17	26	31	13	23	39	17	81	0	2	3
EL	10	28	31	7	24	27	17	59	4	2	1
ES	18	37	28	15	24	28	21	78	1	3	0
FR	17	21	29	16	23	33	28	84	0	1	2
HR	20	28	24	12	18	17	21	55	0	4	1
IT	16	30	26	14	22	33	23	60	0	17	2
CY	42	59	56	33	33	63	54	80	0	6	2
LV	24	36	36	16	36	39	27	80	0	6	2
LT	19	30	35	16	41	43	30	77	0	2	1
LU	32	34	57	22	35	51	35	83	0	2	1
HU	30	26	25	13	20	46	21	61	0	5	2
MT	23	29	37	23	27	43	22	73	0	3	1
NL	36	43	69	31	48	77	33	89	0	5	3
PRZY	23	24	41	16	30	43	21	68	0	1	0
PL	29	20	33	12	18	19	20	52	0	2	1
PT	15	17	18	9	12	22	19	81	0	2	7
RO	21	25	23	19	19	27	26	54	0	2	0
SI	35	38	50	29	35	48	38	81	0	4	2
SK	24	26	40	20	32	39	25	70	0	2	3
FI	50	36	75	32	54	68	35	90	0	4	5
SE	47	44	71	37	60	71	28	91	0	2	2

Bliższe spojrzenie na wyniki socjodemograficznej charakterystyki respondentów pokazuje, że wśród tematów, na które UE, a zwłaszcza Parlament Europejski, działały w ciągu ostatnich czterech lat, mężczyźni częściej niż kobiety mówili, że czytali, widzieli lub słyszeli o migracji i azylu (41 % w porównaniu z 36 %), polityką zagraniczną (33 % w porównaniu z 25 %), prawami demokratycznymi i poszanowaniem praworządności (26 % w porównaniu z 20 %) oraz agendą cyfrową (20 % vs 15 %).

Respondenci w wieku co najmniej 55 lat częściej wymieniają migrację i azyl (41 % w porównaniu z 34 % wśród osób w wieku 15–24 lat), politykę zagraniczną (31 % vs 24 %), zdrowie i ochronę konsumentów (26 % vs 21 %) oraz prawa demokratyczne i poszanowanie praworządności (25 % wobec 19 %). Najmłodszy są najmniej świadomi działań na rzecz Europejskiego Zielonego Ładu (33 % w porównaniu z 37–38 % starszych respondentów) oraz ożywienia gospodarczego i społecznego (22 % w porównaniu z 29–30 %).

Menedżerowie są najbardziej skłonni powiedzieć, że pozyskiwali informacje na temat każdego z tematów. Dotyczy to w szczególności Europejskiego Zielonego Ładu, o którym mówi 51 % kadry kierowniczej, w porównaniu z 25 % osób zajmujących się domem. Ci, którzy znajdują się w lepszej sytuacji finansowej, są również bardziej skłonni wspomnieć o każdym z tematów. Na przykład 43 % osób, które rzadko lub nigdy nie mają trudności z opłaceniem rachunków, twierdzi, że czytało, widziało lub słyszało o problemach związanych z migracją i azylem, w porównaniu z 29 % osób, które przez większość czasu mają trudności.

Zwykli internauci są bardziej świadomi działań podejmowanych w odniesieniu do każdego z tych tematów. Na przykład ci, którzy codziennie korzystają z internetu, częściej wspominają o Europejskim Zielonym Ładzie niż ci, którzy korzystają z niego rzadziej (39 % w porównaniu z 22–25 %).

Osoby, które podążają za polityką europejską, są znacznie bardziej prawdopodobne niż ci, którzy nie mają informacji na temat każdego z tych tematów, przy czym luka ta jest szczególnie duża, jeśli chodzi o migrację i azyl (48 % w porównaniu z 25 %), Europejskim Zielonym Ładem (47 % w porównaniu z 24 %) oraz polityką zagraniczną (39 % vs 16 %).

QA2 Unia Europejska, a w szczególności Parlament Europejski, w ciągu ostatnich czterech lat podejmowały działania w kilku kwestiach. O którym z poniższych tematów, jeśli w ogóle, czytaliście, widzieliście lub słyszeliście? (MOŻLIWOŚĆ WIELU ODPOWIEDZI) (% – UE-27)

	Prawa demokratyczne i poszanowanie praworządności	Ożywienie gospodarcze i społeczne (tj. wdrożenie ustawy o płacach minimalnych)	Europejski Zielony Ład (tj. dążenie do zerowej emisji dwutlenku węgla)	Agenda cyfrowa (tj. zapewnienie bezpiecznych, sprawliwych i przejrzystych usług i platform internetowych)	Polityka zagraniczna (tj. Europa jako partner na arenie międzynarodowej)	Migracja i azyl (tj. sprawiedliwe traktowanie obywateli państw trzecich lub ochrona granic zewnętrznych)	Zdrowie i ochrona konsumentów (tj. budowanie Unii Zdrowotnej lub pobudzanie zrównoważonej konsumpcji)	Wsparcie dla Ukrainy
UE-27	23	28	37	17	29	38	24	74
Płeć								
Człowiek	26	29	39	20	33	41	25	74
Kobieta	20	28	35	15	25	36	23	73
Wiek								
15-24	19	22	33	15	24	34	21	76
25-39	22	29	37	18	28	36	23	72
40-54	23	30	38	18	28	38	23	72
55+	25	29	37	17	31	41	26	74
Edukacja (koniec)								
—15	16	25	21	8	19	29	20	69
16-19	21	28	33	15	25	36	23	72
20+	30	33	48	25	39	47	28	78
Nadal studiuje	19	22	37	17	28	36	23	76
Kategoria społeczno-zawodowa								
Samozatrudniony	27	30	40	21	31	41	23	71
Zarządcy	30	31	51	26	40	49	29	80
Pozostałe białe kołnierze	24	29	38	18	29	37	22	71
Pracownicy ręczni	21	29	32	15	24	34	23	70
Osoby domowe	15	27	25	11	19	29	18	69
Bezrobotny	16	25	32	15	24	31	22	74
Emerytowany	25	29	36	15	30	42	25	76
Studenci	19	22	37	17	28	36	23	76
Trudności z płaceniem rachunków								
Przez większość czasu	16	25	25	12	20	29	20	70
Od czasu do czasu	18	26	28	14	22	31	22	67
Prawie nigdy/Nigdy	27	30	42	20	33	43	25	77
Korzystanie z Internetu								
Codzienny	24	30	39	19	31	40	25	75
Często/czasami	18	25	25	11	22	33	22	69
Nigdy	16	20	22	7	17	27	19	66
Brak dostępu do internetu	19	18	22	9	23	25	6	66
Śledź politykę europejską								
Śledź	32	37	47	24	39	48	31	77
Nie podążaj za	13	18	24	9	16	25	16	69

Zadowolenie z działań UE w różnych obszarach polityki

Przedstawione powyżej ustalenia pokazują, że poparcie dla Ukrainy jest zdecydowanie tematem, który obywatele UE najczęściej czytali, widzieli lub słyszeli wśród osób, które UE, a zwłaszcza Parlament Europejski, podejmowali działania w ciągu ostatnich czterech lat. Wsparcie dla Ukrainy to również obszar, w którym poziom zadowolenia z działań UE jest najwyższy, a blisko siedmiu na dziesięciu (69 %) twierdzi, że jest „bardzo” lub „właściwie” zadowolony z tego, co robi UE. Poziom zadowolenia jest również wysoki z działań UE w dziedzinie praw demokratycznych i poszanowania praworządności (64 %), a ponad połowa twierdzi, że jest zadowolona z działań UE w dziedzinie polityki zagranicznej (54 %), zdrowia i ochrony konsumentów (53 %), agendy cyfrowej oraz żywienia gospodarczego i społecznego (zarówno 51 %).

Mniej niż połowa twierdzi, że jest zadowolona z Europejskiego Zielonego Ładu (47 %), podczas gdy migracja i azyl są jedynym obszarem, w którym mniejszość respondentów jest zadowolona z działań UE (43 % „zadowolonych” w porównaniu z 50 % „niesatysfakcjonowanych”).

QA13 W ciągu ostatnich kilku lat Unia Europejska skupiła się na kilku kluczowych obszarach polityki. Jak bardzo jesteś zadowolony z tego, co UE robi w każdym z poniższych obszarów? (UE27) (%)

Wsparcie dla Ukrainy

Prawa demokratyczne i poszanowanie

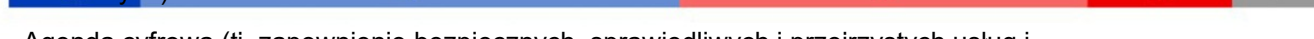
Polityka zagraniczna (tj. Europa jako partner na arenie międzynarodowej)

Zdrowie i ochrona konsumentów (tj. budowanie Unii Zdrowotnej lub pobudzanie zrównoważonej konsumpcji)

Ożywienie gospodarcze i społeczne (tj. wdrożenie ustawy o płacach minimalnych)

Agenda cyfrowa (tj. zapewnienie bezpiecznych, sprawiedliwych i przejrzystych usług i platform internetowych)

Europejski Zielony Ład (tj. dążenie do zerowej emisji dwutlenku węgla)

Migracja i azyl (tj. sprawiedliwe traktowanie obywateli państw trzecich lub ochrona granic zewnętrznych)

Bardzo zadowolony

Dość usatysfakcjonowany

Niezbyst usatysfakcjonowany

Wcale nie usatysfakcjonowany

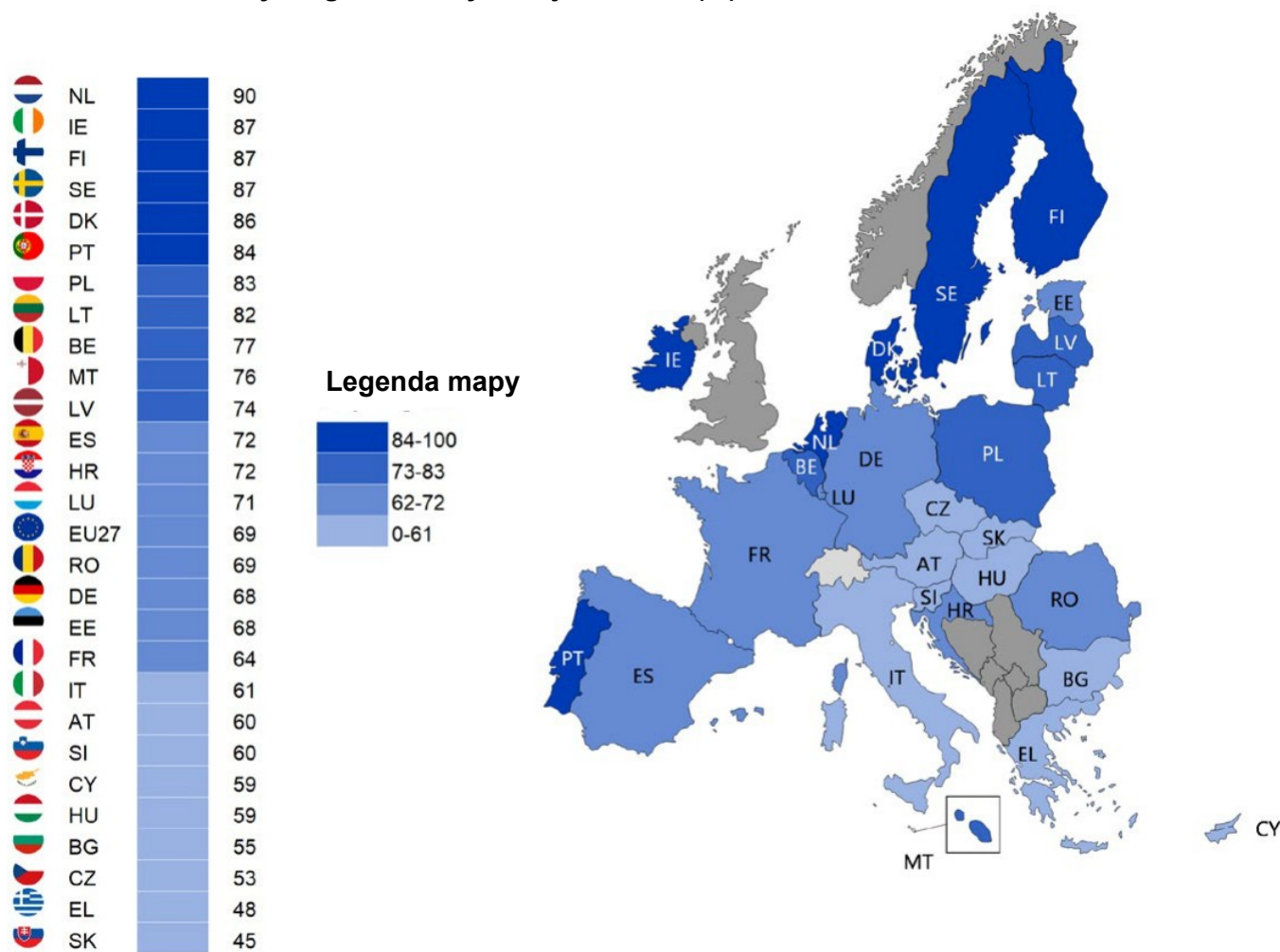
Nie wiem

Na poziomie krajowym najwyższy odsetek respondentów, którzy są zadowoleni z działań UE we wszystkich dziedzinach, znajduje się w Irlandii i Polsce. Jedynym wyjątkiem jest poparcie dla Ukrainy, a respondenci w Irlandii nadal należą do najbardziej zadowolonych z działań UE. Grecja i, w mniejszym stopniu, Bułgaria, Francja, Słowacja i Słowenia są jednak konsekwentnie wśród krajów o najniższym poziomie zadowolenia.

Prawie siedmiu na dziesięciu (69 %) jest zadowolonych z działań UE we wspieraniu Ukrainy, w tym około jednej piątej (21 %) osób, które twierdzą, że są „bardzo usatysfakcjonowane”. Natomiast około jedna czwarta (26 %) nie jest usatysfakcjonowana działaniami UE w tej dziedzinie.

Większość z 25 krajów jest zadowolona ze wsparcia UE dla Ukrainy, w szczególności w Holandii (90 %), Finlandii, Irlandii i Szwecji (wszystkie 87 %). Słowacja (45 % „zadowolona” w porównaniu z 51 % „niesatysfakcjonowana”) i Grecja (48 % vs 49 %) są jedynymi krajami, w których większość jest niezadowolona.

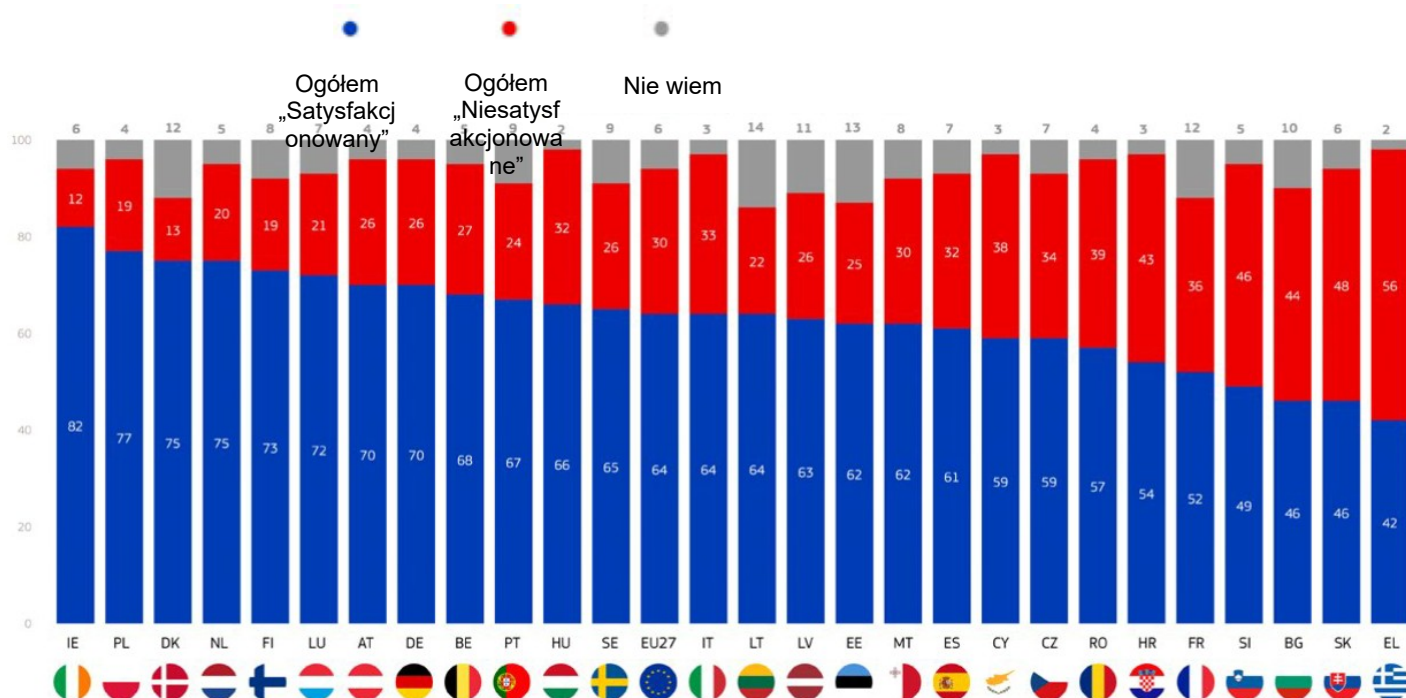
QA13.8 W ciągu ostatnich kilku lat Unia Europejska skupiła się na kilku kluczowych obszarach polityki. Jak bardzo jesteś zadowolony z tego, co UE robi w każdym z poniższych obszarów? Wsparcie dla Ukrainy – ogółem „satysfakcjonowani” (%)

Prawie dwie trzecie respondentów (64 %) jest zadowolonych z działań UE w dziedzinie praw demokratycznych i poszanowania praworządności, przy czym nieco więcej niż jedna na dziesięć (12 %) twierdzi, że jest „bardzo usatysfakcjonowana”. Trzy na dziesięć osób wyraża niezadowolnienie z działań UE w tej dziedzinie.

W 25 krajach większość respondentów jest zadowolona z działań UE w dziedzinie praw demokratycznych i poszanowania praworządności. Poziom zadowolenia jest szczególnie wysoki w Irlandii (82 %), Polsce (77 %), Danii i Holandii (po 75 %). Po raz kolejny Grecja (42 % „zadowolona” w porównaniu z 56 % „niesatysfakcjonowana”) i Słowacja (46 % vs 48 %) są jedynymi krajami, w których większość jest niezadowolona, przy czym mniej niż połowa jest usatysfakcjonowana również w Bułgarii (46 %) i Słowenii (49 %).

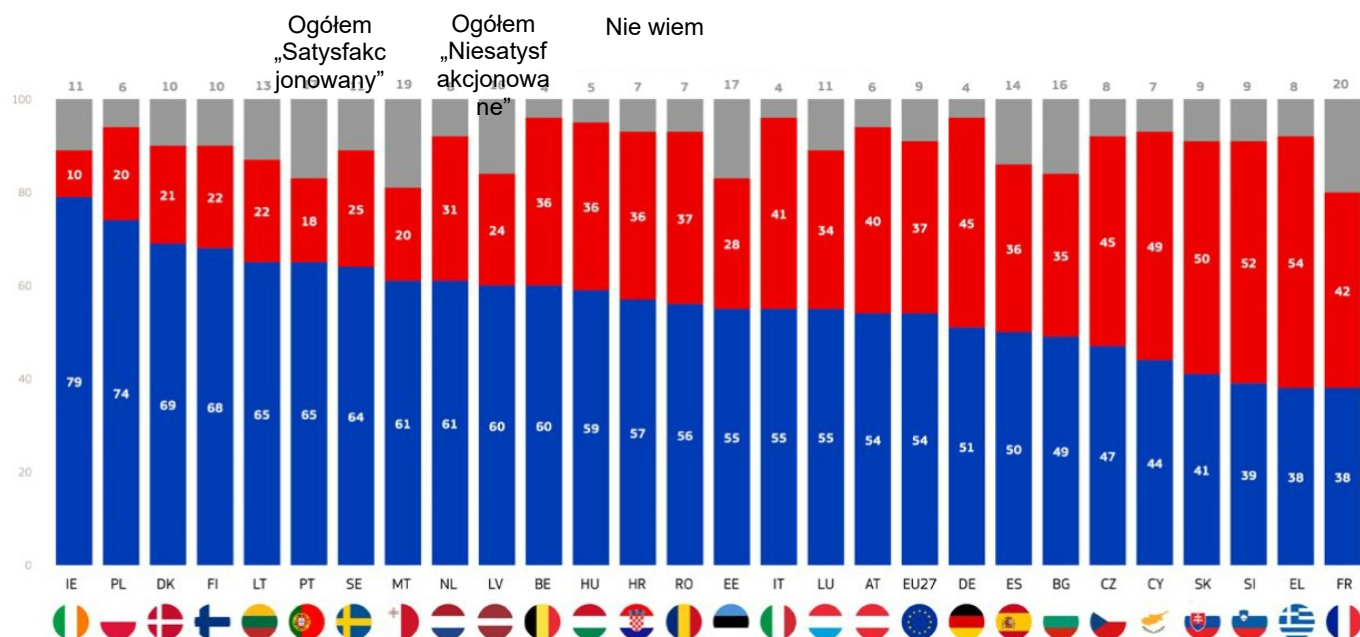
QA13.1 W ciągu ostatnich kilku lat Unia Europejska skupiła się na kilku kluczowych obszarach polityki. Jak bardzo jesteś zadowolony z tego, co UE robi w każdym z poniższych obszarów? Prawa demokratyczne i poszanowanie praworządności (%)

Ponad połowa (54 %) jest zadowolona z działań UE w dziedzinie polityki zagranicznej, w tym 9 % jest „bardzo zadowolonych”. Ponad jedna trzecia (37 %) twierdzi, że nie jest usatysfakcjonowana.

Większość respondentów wyraża zadowolenie z działań UE w zakresie polityki zagranicznej w 22 krajach, przy czym odsetek ten waha się od 79 % w Irlandii, 74 % w Polsce i 69 % w Danii, do 38 % we Francji i Grecji i 39 % w Słowenii.

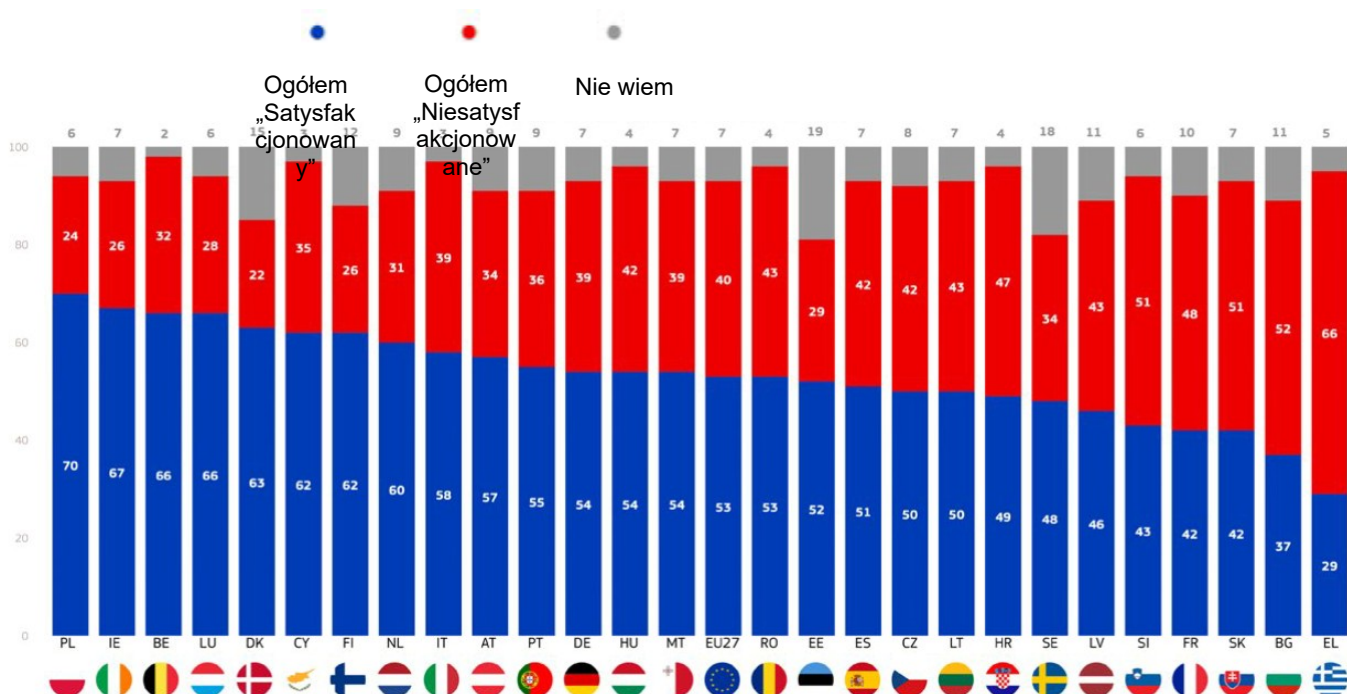
QA13.5 W ciągu ostatnich kilku lat Unia Europejska skupiła się na kilku kluczowych obszarach polityki. Jak bardzo jesteś zadowolony z tego, co UE robi w każdym z poniższych obszarów? Polityka zagraniczna (tj. Europa jako partner na arenie międzynarodowej) (%)

Bezwzględna większość respondentów (53 %) jest zadowolona z działań UE w dziedzinie zdrowia i ochrony konsumentów, a blisko co dziesiąta (9 %) twierdzi, że jest „bardzo usatysfakcjonowana”. Czterech na dziesięciu wyraża swoje niezadowolenie, w tym jeden na dziesięciu, którzy „w ogóle nie są zadowoleni”.

W 22 krajach większość jest usatysfakcjonowana działaniami UE w zakresie zdrowia i ochrony konsumentów, na czele z Polską (70 %), Irlandią (67 %), Belgią i Luksemburgiem (zarówno 66 %). Najniższy poziom zadowolenia z działań UE w tym obszarze odnotowano w Grecji (29 %), Bułgarii (37 %), Francji i Słowacji (42 %).

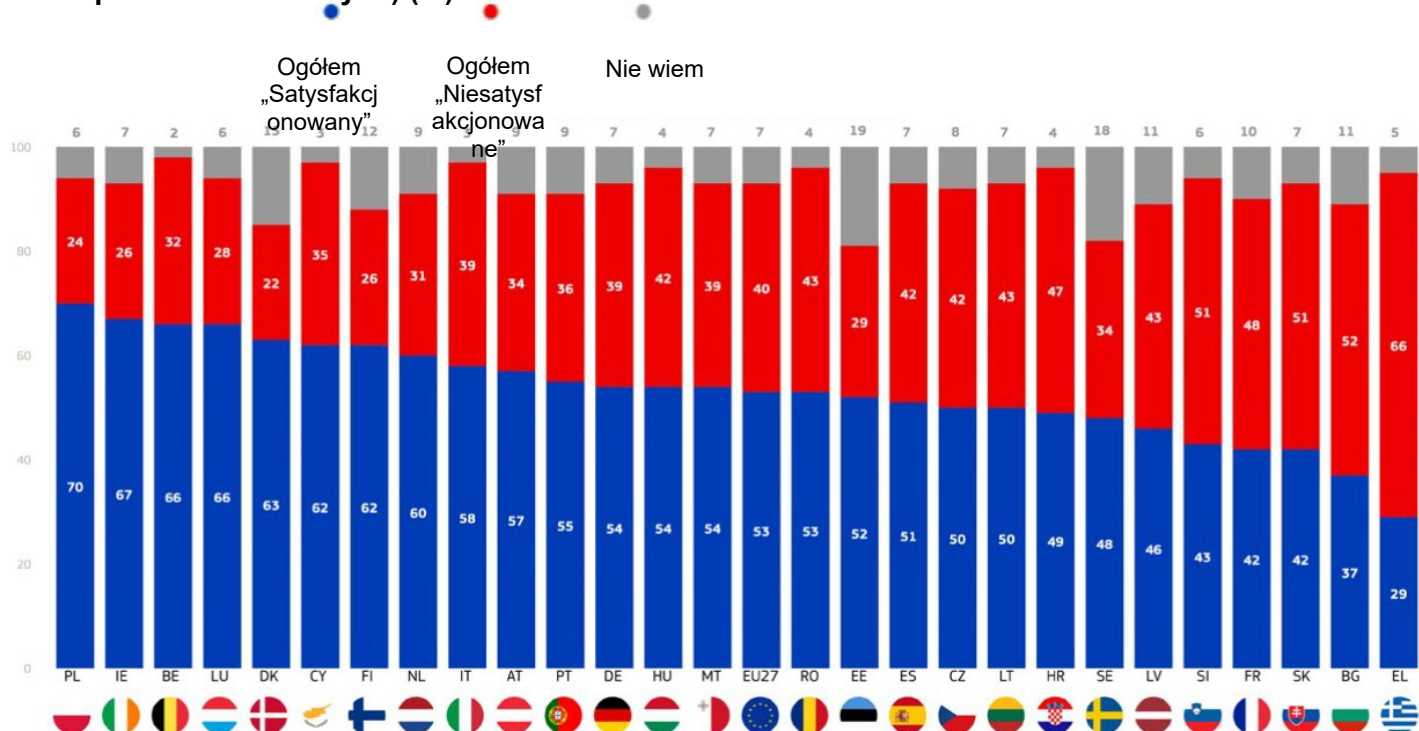
QA13.7 W ciągu ostatnich kilku lat Unia Europejska skupiła się na kilku kluczowych obszarach polityki. Jak bardzo jesteś zadowolony z tego, co UE robi w każdym z poniższych obszarów? Zdrowie i ochrona konsumentów (tj. budowanie Unii Zdrowotnej lub pobudzanie zrównoważonej konsumpcji) (%)

Nieco powyżej połowy (51 %) jest zadowolonych z działań UE w zakresie żywienia gospodarczego i społecznego, przy czym co dziesiąta osoba twierdzi, że jest „bardzo usatysfakcjonowana”. Ponad czterech na dziesięciu (42 %) nie jest zadowolonych, w tym 11 %, którzy „w ogóle nie są zadowoleni”.

W 18 krajach większość respondentów jest zadowolona z działań UE dotyczących żywienia gospodarczego i społecznego. Poziom zadowolenia jest szczególnie wysoki w Polsce (75 %), Irlandii i Holandii (po 71 %), natomiast nieco ponad jedna piąta w Grecji (22 %), 33 % we Francji i 34 % w Bułgarii wyraża swoje zadowolenie.

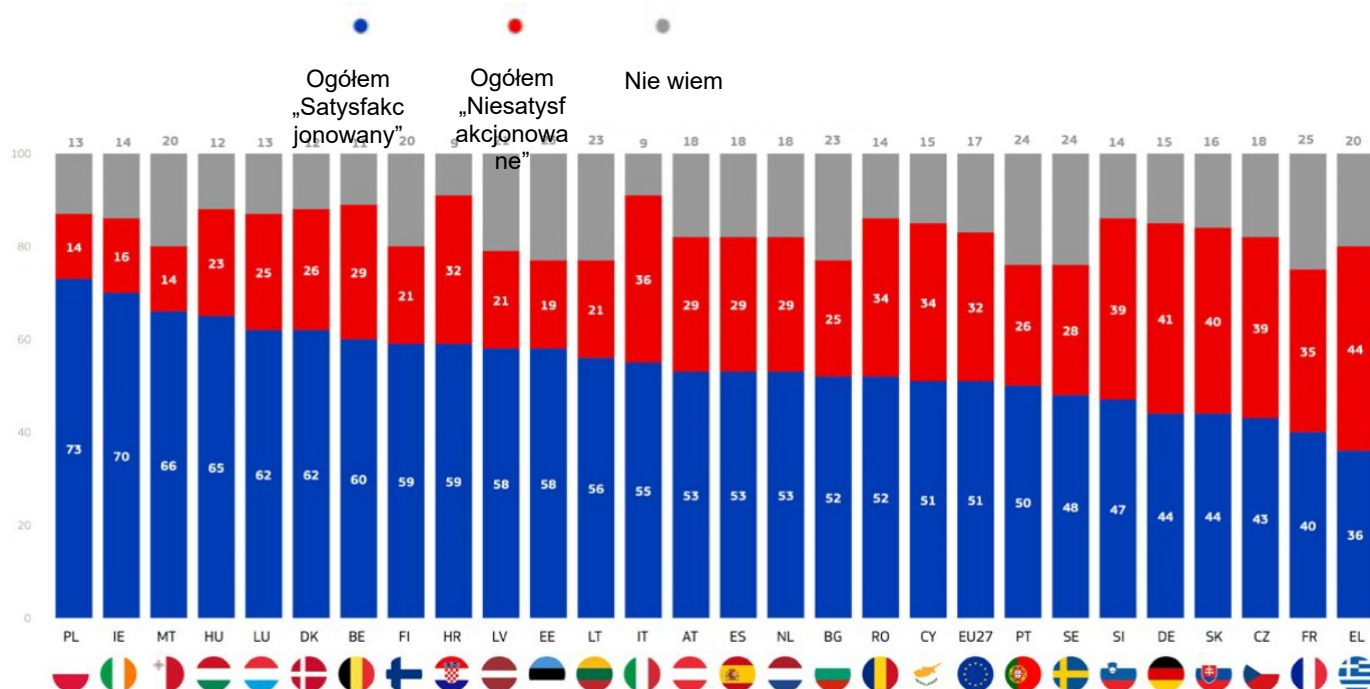
QA13.2 W ciągu ostatnich kilku lat Unia Europejska skupiła się na kilku kluczowych obszarach polityki. Jak bardzo jesteś zadowolony z tego, co UE robi w każdym z poniższych obszarów? Żywność gospodarcza i społeczna (tj. wdrożenie ustawy o płacach minimalnych) (%)

Większość respondentów (51 %) jest zadowolona z działań UE w zakresie agendy cyfrowej, a 9 % twierdzi, że są „bardzo zadowoleni”. Około jedna trzecia (32 %) jest niezadowolona z działań UE w tej dziedzinie. Jest to jedyny obszar, na który więcej niż jeden na dziesięć (17 %) odpowiada, że „nie wiedzą”, czy są zadowoleni, czy nie.

Większość respondentów w 26 krajach twierdzi, że jest zadowolona z działań UE w odniesieniu do agendy cyfrowej, przy czym odsetek ten waha się od dwóch trzecich lub więcej w Polsce (73 %), Irlandii (70 %) i na Maltcie (66 %), do 36 % w Grecji, 40 % we Francji i 43 % w Czechach. Należy jednak zauważyć, że co najmniej jeden na pięć twierdzi, że nie wie o tym w dziesięciu krajach, zwłaszcza we Francji (25 %), Portugalii i Szwecji (oba 24 %).

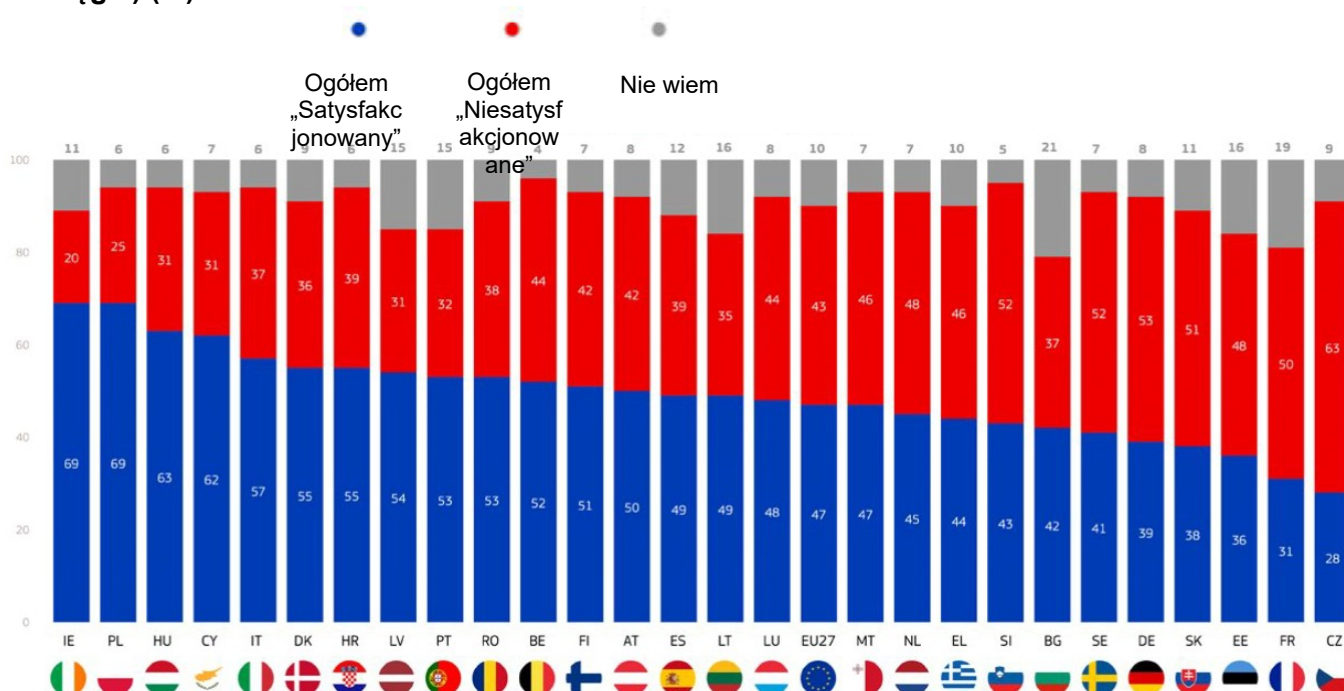
QA13.4 W ciągu ostatnich kilku lat Unia Europejska skupiła się na kilku kluczowych obszarach polityki. Jak bardzo jesteś zadowolony z tego, co UE robi w każdym z poniższych obszarów? Agenda cyfrowa (tj. zapewnienie bezpiecznych, uczciwych i przejrzystych usług i platform internetowych) (%)

Ponad czterech na dziesięciu (47 %) jest zadowolonych z działań UE w odniesieniu do Europejskiego Zielonego Ładu, w tym co dziesiąty, który twierdzi, że jest „bardzo zadowolony”. Mniejszość (43 %) twierdzi, że nie jest usatysfakcjonowana, a 12 % twierdzi, że „w ogóle nie jest usatysfakcjonowana”.

Większość respondentów w 18 krajach jest zadowolona z Europejskiego Zielonego Ładu, a poziom zadowolenia jest najwyższy w Irlandii, Polsce (zarówno 69 %) i na Węgrzech (63 %). Z drugiej strony 28 % w Czechach, 31 % we Francji i 36 % w Estonii twierdzi, że są zadowoleni z działań UE w tej dziedzinie.

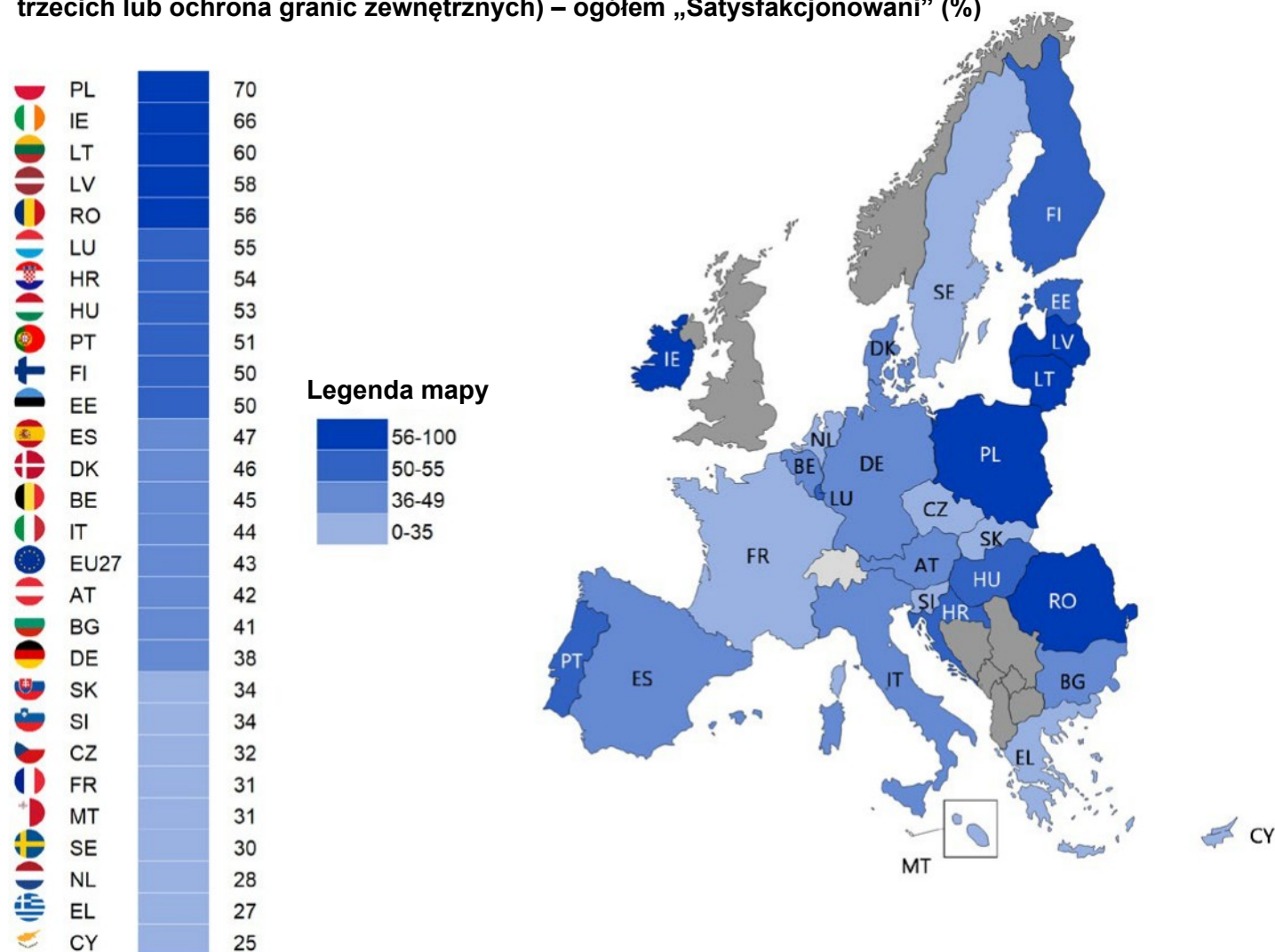
QA13.3 W ciągu ostatnich kilku lat Unia Europejska skupiła się na kilku kluczowych obszarach polityki. Jak bardzo jesteś zadowolony z tego, co UE robi w każdym z poniższych obszarów? Europejski Zielony Ład (tj. dążenie do zerowej emisji dwutlenku węgla) (%)

Migracja i azyl to jedyny obszar, w którym respondenci, którzy twierdzą, że są zadowoleni z działań UE, należą do mniejszości (43 %), a mniej niż co dziesiąta (8 %) twierdzi, że jest „bardzo usatysfakcjonowana”. Natomiast połowa respondentów nie jest usatysfakcjonowana tym, co robi UE, w tym 14 % respondentów, którzy „w ogóle nie są zadowoleni”.

W 12 krajach większość jest zadowolona z działań UE w dziedzinie migracji i azylu, a Polska (70 %), Irlandia (66 %) i Litwa (60 %) wykazują najwyższy poziom zadowolenia. Mniej niż trzech na dziesięciu jest zadowolonych na Cyprze (25 %), w Grecji (27 %) i w Holandii (28 %). Opinie są podzielone w Danii (46 % „zadowolonych” a 46 % „niesatysfakcjonowanych”).

QA13.6 W ciągu ostatnich kilku lat Unia Europejska skupiła się na kilku kluczowych obszarach polityki. Jak bardzo jesteś zadowolony z tego, co UE robi w każdym z poniższych obszarów? Migracja i azyl (tj. sprawiedliwe traktowanie obywateli państw trzecich lub ochrona granic zewnętrznych) – ogółem „Satysfakcjonowani” (%)

Analiza społeczno-demograficzna pokazuje, że najmłodszy respondenci są najbardziej skłonni do zadowolenia z działań UE w każdym z obszarów testowanych w badaniu. Jest to najbardziej widoczne, jeśli chodzi o agendę cyfrową, przy czym sześć na dziesięć osób w wieku 15–24 lat jest zadowolonych, w porównaniu z 44 % osób w wieku 55 lat lub starszych.

Z wyjątkiem kwestii migracji i azylu, im wyższy poziom wykształcenia, tym bardziej prawdopodobne jest, że respondenci będą zadowoleni z działań UE. Na przykład osoby, które ukończyły kształcenie w pełnym wymiarze godzin w wieku 20 lat lub starszych, częściej wyrażają zadowolenie z działań UE z agendą cyfrową (56 % wobec 37 % osób, które zakończyły naukę w wieku 15 lat lub młodszych) oraz w dziedzinie praw demokratycznych i poszanowania praworządności (69 % w porównaniu z 56 %).

Respondenci, którzy znajdują się w lepszej sytuacji finansowej, są bardziej skłonni do zadowolenia z działań UE w każdym z tych obszarów. Dotyczy to w szczególności praw demokratycznych i poszanowania praworządności, w przypadku których 69 % osób, które nigdy lub rzadko mają trudności z opłaceniem rachunków, twierdzi, że jest zadowolonych z działań UE, w porównaniu z 45 % osób, które mają trudności przez większość czasu, oraz w przypadku ożywienia gospodarczego i społecznego (56 % w porównaniu z 32 %).

Ci, którzy mają pozytywny wizerunek UE, są bardziej skłonni niż ci, którzy mają negatywny wizerunek, są usatysfakcjonowani w każdej dziedzinie, przy czym luka jest największa w odniesieniu do praw demokratycznych i poszanowania praworządności (82 % w porównaniu z 30 %). Poziom zadowolenia jest również wyższy wśród tych, którzy śledzą politykę europejską i tych, którzy częściej rozmawiają o europejskich sprawach politycznych. Na przykład 59 % osób, które prowadzą politykę europejską (w porównaniu z 41 % tych, którzy tego nie robią) i 61 % tych, którzy często mówią o europejskich sprawach politycznych (w porównaniu z 41 % tych, którzy nigdy tego nie robią) jest zadowolonych z działań UE w zakresie naprawy gospodarczej i społecznej.

QA13 W ciągu ostatnich kilku lat Unia Europejska skupiła się na kilku kluczowych obszarach polityki. Jak bardzo jesteś zadowolony z tego, co UE robi w każdym z poniższych obszarów? (% – UE-27)

	Prawa demokratyczne i poszanowanie praworządności	Ożywienie gospodarcze i społeczne (tj. wdrożenie ustawy o płacach minimalnych)	Europejski Zielony Ład (tj. dążenie do zerowej emisji dwutlenku węgla)	Agenda cyfrowa (tj. zapewnienie bezpiecznych, sprawliwych i przejrzystych usług i platform internetowych)	Polityka zagraniczna (tj. Europa jako partner na arenie międzynarodowej)	Migracja i azyl (tj. sprawliw traktowanie obywateli państw trzecich lub ochrona granic zewnętrznych)	Zdrowie i ochrona konsumentów (tj. budowanie Unii Zdrowotnej lub pobudzanie zrównowazonej konsumpcji)	Wsparcie dla Ukrainy
UE-27	64	51	47	51	54	43	53	69
Płeć								
Człowiek	64	53	48	53	54	43	55	68
Kobieta	63	51	46	49	53	42	52	70
Wiek								
15-24	69	55	50	60	58	49	60	74
25-39	65	54	49	59	56	44	55	69
40-54	63	52	48	54	53	43	54	69
55+	62	48	45	44	52	40	50	68
Edukacja (koniec)								
—15	56	43	42	37	47	41	47	64
16-19	61	50	47	50	52	42	52	66
20+	69	54	49	56	58	43	55	74
Nadal studiuje	71	57	49	59	60	49	62	76
Trudności z płaceniem rachunków								
Przez większość czasu	45	32	34	36	39	30	35	54
Od czasu do czasu	58	47	47	50	51	43	50	64
Prawie nigdy/Nigdy	69	56	49	54	57	45	57	73
Rozmowa o sprawach politycznych w Europie								
Często	70	61	57	61	64	48	60	73
Sporadycznie	67	55	50	55	57	45	56	71
Nigdy	55	41	38	42	44	37	45	64
Wizerunek UE								
Pozytywne	82	66	61	65	72	56	69	85
Neutralny	57	45	40	45	45	38	47	64
Negatywne	30	27	24	29	24	21	29	40
Śledź politykę europejską								
Śledź	70	59	54	57	61	47	60	74
Nie podążaj za	55	41	39	44	45	38	45	63

Połączenie świadomości obywateli na temat działań UE w określonym obszarze polityki z ich satysfakcją z tego działania zapewnia dodatkowy wgląd. W przypadku wsparcia UE dla Ukrainy przypomnienie (74 %) i zadowolenie (69 %) są ściśle ze sobą powiązane. W pozostałych siedmiu

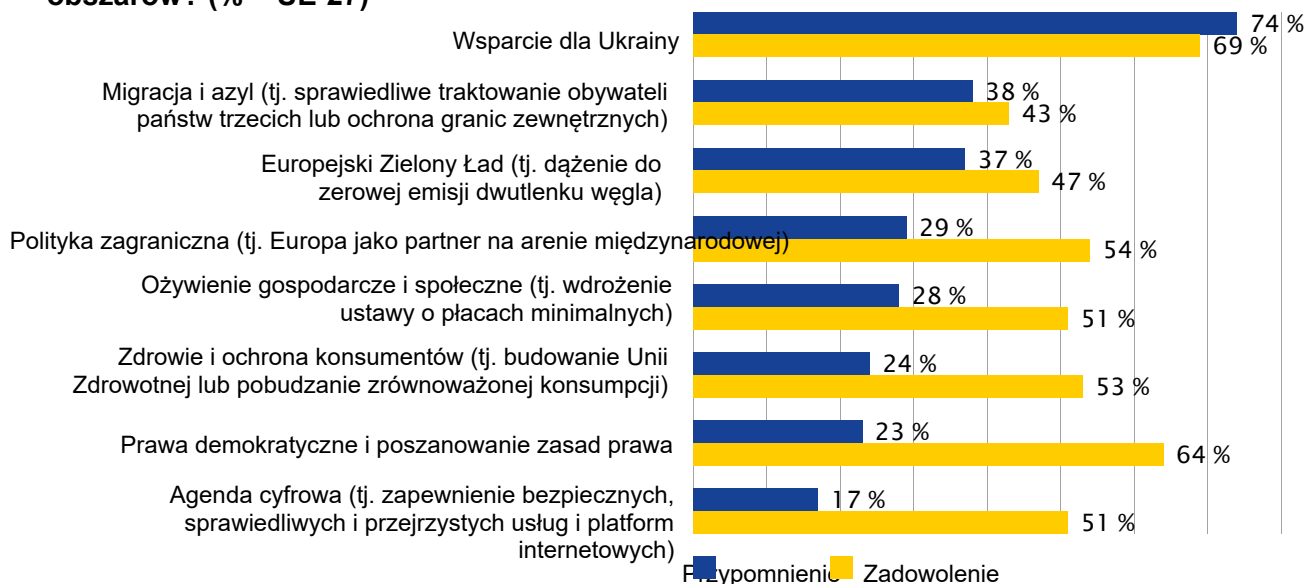
obszarach polityki świadomość i zadowolenie obywateli są bardzo zróżnicowane. Najwyższy poziom świadomości po wsparciu dla Ukrainy to migracja i azyl (38 %) oraz Europejski Zielony Ład (37 %), a jednak odnotowano najniższy poziom zadowolenia w porównaniu z pozostałymi tematami (odpowiednio 43 % i 47 %).

Inne obszary działań UE są mniej znane obywatelom, ale odnotowują większą satysfakcję, takie jak agenda cyfrowa, przy czym 17 % przypadków odwołań, ale 51 % satysfakcji. Również działania w dziedzinie praw demokratycznych i praworządności są przywoływane przez 23 %, ale cieszą się drugim najwyższym poziomem zadowolenia (64 %). Polityka zagraniczna znajduje się w centrum pod względem wycofania (29 %), ale cieszy się trzecią najwyższą wartością zadowolenia (54 %).

QA2 Które z poniższych tematów, jeśli w ogóle, czytaliście, widzieliście lub słyszeliście? (% – UE-27)

&

QA13 Jak bardzo są Państwo zadowoleni z działań UE w każdym z poniższych obszarów? (% – UE-27)

3. ROK PRZED WYBORAMI EUROPEJSKIMI W 2024 R.: OBYWATELE PRZED GŁOSOWANIEM

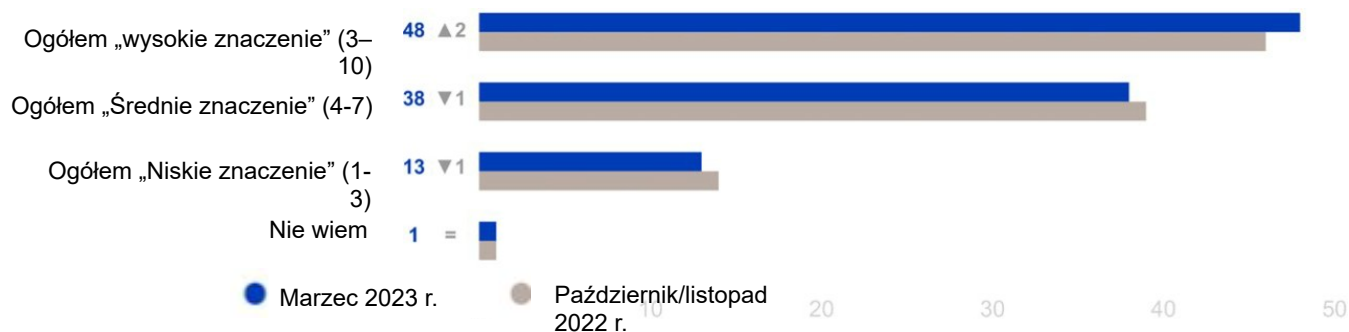
W trzecim rozdziale omówiono stosunek obywateli do wyborów, w szczególności wyborów europejskich. Ocenia między innymi znaczenie, jakie Europejczycy przywiązują do głosowania w wyborach europejskich i krajowych, zainteresowanie i prawdopodobieństwo głosowania w następnych wyborach europejskich w 2024 r., ich świadomość daty wyborów, ich zachowanie w głosowaniu i poglądy na temat powodów, dla których ludzie głosują lub nie głosują. W rozdziale tym skoncentrowano się również na podejściu do kolejnych wyborów europejskich wśród młodzieży europejskiej.

Ogólnie rzecz biorąc, Europejczycy postrzegają głosowanie zarówno w wyborach europejskich, jak i krajowych jako o dużym znaczeniu osobistym i są zainteresowani kolejnymi wyborami europejskimi. W rezultacie prawdopodobieństwo głosowania w tych wyborach pozostaje wysokie, a znaczna część już zna datę wyborów. Co ważne, obywatele wydają się bardziej zainteresowani wyborami do Parlamentu Europejskiego niż w podobnym momencie przed ostatnimi wyborami w 2019 r., a także mają większą wiedzę na temat daty wyborów.

3.1. Wybory europejskie

Znaczenie głosowania w wyborach europejskich

QA16a Proszę powiedzieć, jak ważne jest, aby osobiście głosować w wyborach europejskich? Proszę użyć skali od 1 do 10, gdy 1 oznacza, że głosowanie jest czymś, co w ogóle nie ma dla Ciebie znaczenia, a 10 oznacza, że głosowanie jest czymś, co uważasz za istotne lub kluczowym obowiązkiem dla Ciebie jako obywatela. Pozostałe liczby wskazują coś pomiędzy tymi dwoma pozycjami. (%)

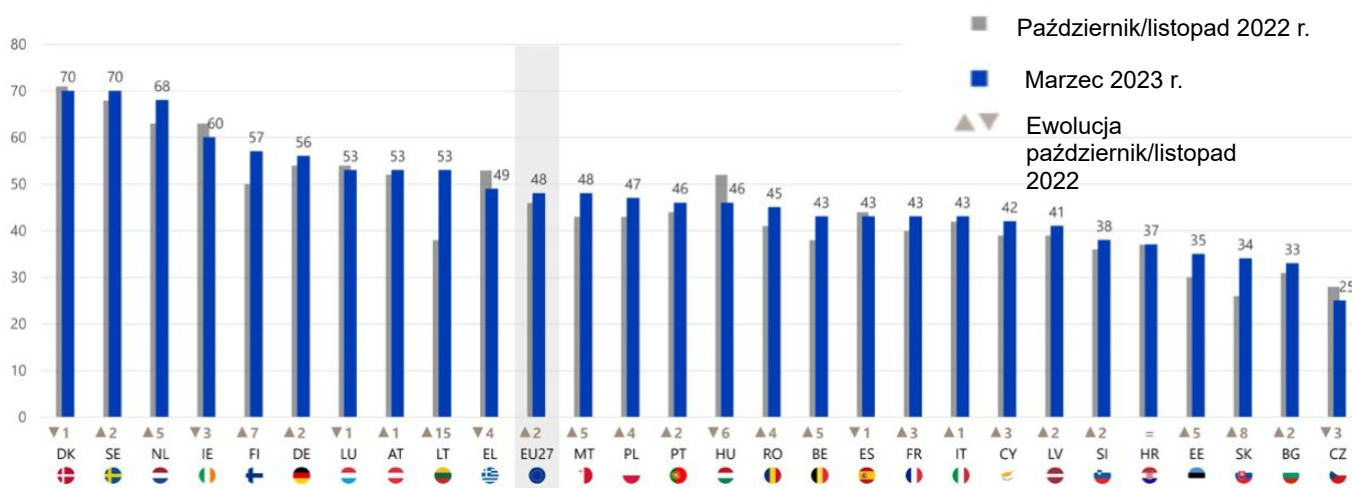

W obecnym badaniu znaczenie głosowania w wyborach europejskich pozostało zasadniczo stabilne w porównaniu z październikiem i listopadem 2022 r., przy czym prawie połowa obywateli (48 %, +2 p.p.) przywiązuje dużą wagę do głosowania. Blisko czterech na dziesięciu (38 %, -1 p.p.) uważa, że głosowanie w wyborach europejskich ma średnie znaczenie, podczas gdy 13 % (-1 p.p.) przywiązuje niewielką wagę do tych wyborów.

Warto zauważyć, że dane te są zgodne z danymi odnotowanymi w równoważnym czasie przed ostatnimi wyborami do Parlamentu Europejskiego w 2019 r. W badaniu Eurobarometru Parlamentu Europejskiego przeprowadzonym w kwietniu 2018 r. (tj. około 13 miesięcy przed wyborami) 49 % przywiązało dużą wagę do głosowania, podczas gdy 17 % przywiązało do niego niewielką wagę²².

W 17 krajach istotność wyborów europejskich jest uznawana większością głosów, przy czym najwyższe proporcje mówią, że głosowanie jest dla nich bardzo ważne osobiście w Danii, Szwecji (zarówno 70 %) i Holandii (68 %). W dziewięciu państwach członkowskich większość przywiązuje wagę do głosowania w tych wyborach, w szczególności w Rumunii, Włoszech (46 %) i Chorwacji (45 %). W Belgii równe proporcje przywiązują duże znaczenie (43 %) i średnie znaczenie (43 %) do tych wyborów. Ponadto w sześciu krajach co najmniej jeden na pięć ma niewielkie znaczenie przy głosowaniu w tych wyborach, a respondenci w Czechach (30 %), Bułgarii (23 %), Cyprze i Słowacji (po 22 %) najczęściej udzielają tej odpowiedzi.

QA16a Proszę powiedzieć, jak ważne jest, aby osobiście głosować w wyborach europejskich? Proszę użyć skali od 1 do 10, gdy 1 oznacza, że głosowanie jest czymś, co w ogóle nie ma dla Ciebie znaczenia, a 10 oznacza, że głosowanie jest czymś, co uważasz za istotne lub kluczowym obowiązkiem dla Ciebie jako obywatela. Pozostałe liczby wskazują coś pomiędzy tymi dwoma pozycjami. (% – ogółem „wysokie znaczenie (8-10)”)

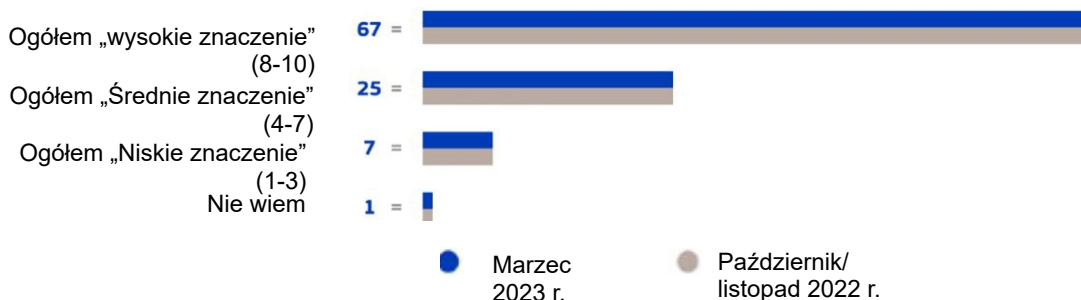
W 11 krajach respondenci częściej niż w październiku i listopadzie 2022 r. przywiązują dużą wagę do głosowania w wyborach europejskich. Litwa (53 %, +15 p.p.) wyróżnia się szczególnie dużą pozytywną ewolucją, a następnie Słowacją (34 %, +8 p.p.) i Finlandią (57 %, +7 p.p.). Odsetek ten zmniejszył się tylko na Węgrzech (46 %, -6 p.p.), Grecji (49 %, -4 p.p.), Czechach (25 %, -3 p.p.) i Irlandii (60 %, -3 p.p.), podczas gdy pozostał stabilny lub nie zmienił się w pozostałych 12 krajach.

²² Wyniki badania Eurobarometru z kwietnia 2018 r. przeprowadzonego przez Parlament Europejski (EB 89.2) są dostępne na stronie internetowej: <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2332>

Znaczenie głosowania w wyborach krajowych

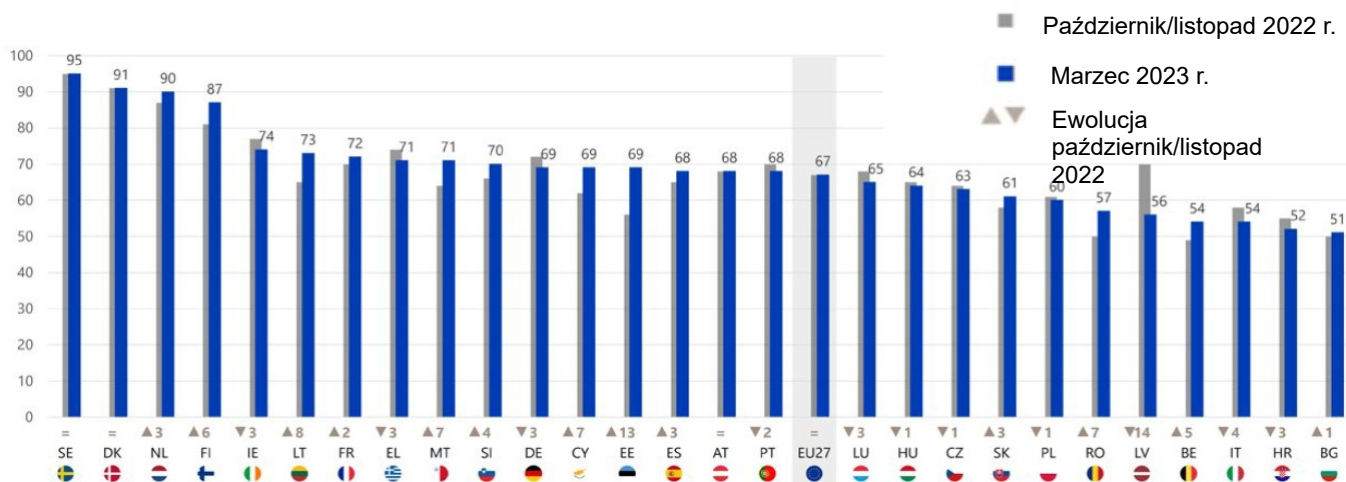
Około dwie trzecie respondentów (67 %) twierdzi, że bardzo ważne jest, aby osobiście głosowali w wyborach krajowych. Jedna czwarta przypisuje średnie znaczenie głosowaniu w tych wyborach, podczas gdy 7 % twierdzi, że ma to niewielkie znaczenie. Dane te pozostają niezmienione od października do listopada 2022 r.

QA16b I jak ważne jest, aby głosować w wyborach krajowych w (naszym KRAJU)? (UE27) (%)

WE wszystkich państwach członkowskich większość respondentów przywiązuje dużą wagę osobistą do głosowania w wyborach krajowych, przy czym odsetek ten wynosi od dziewięciu na dziesięć lub więcej w Szwecji (95 %), Danii (91 %) i Holandii (90 %), do nieco ponad połowy w Bułgarii (51 %), Chorwacji (52 %), Belgii i Włoszech (54 %). W ośmiu krajach co najmniej jeden na dziesięć przywiązuje niewielką wagę do głosowania w tych wyborach, w szczególności w Bułgarii (13 %), Cyprze, Łotwie i Malcie (wszystkie 11 %).

QA16b I jak ważne jest, aby głosować w wyborach krajowych w (naszym KRAJU)? (% – ogółem „wysokie znaczenie (8-10)”)

Respondenci są bardziej skłonni przywiązywać dużą wagę do głosowania w wyborach krajowych niż do wyborów europejskich we wszystkich krajach. Wielkość tej luki różni się jednak znacznie w poszczególnych państwach członkowskich. Największy z nich można znaleźć w Czechach (63 % w kraju, UE 25 %), a następnie w Estonii (69 %, UE 35 %) i Słowenii (70 %, UE 38 %). Najniższą różnicę można natomiast zaobserwować we Włoszech, Belgii (54 % w kraju, UE 43 % w obu krajach), Luksemburgu (65 %, UE 53 %) i Rumunii (57 %, UE 45 %).

W 11 krajach respondenci częściej niż w październiku i listopadzie 2022 r. twierdzą, że głosowanie w wyborach krajowych ma dla nich duże znaczenie. Największy wzrost odnotowano w Estonii

(69 %, +13 p.p.), na Litwie (73 %, +8 p.p.), na Malcie (71 %, +7 p.p.), na Cyprze (69 %, +7 p.p.) i w Rumunii (57 %, +7 p.p.). Odsetek ten spadł w siedmiu krajach, ale tylko na Łotwie (56 %, -14 p.p.) spadek ten był zauważalny. Liczba ta pozostała stabilna lub niezmieniona w dziewięciu krajach.

Znaczenie, jakie respondenci przywiązują do głosowania w wyborach krajowych i europejskich, zależy od wieku, poziomu wykształcenia i statusu społeczno-ekonomicznego. Respondenci w wieku 25 lat lub więcej są bardziej skłonni niż młodsi, aby przywiązywać dużą wagę do głosowania w wyborach krajowych (66-70 % vs 58 %) i europejskich (48-50 % vs 42 %). Podobnie osoby, które ukończyły kształcenie w pełnym wymiarze godzin w wieku 20 lat lub starszych, częściej niż osoby, które opuściły 15 lat lub mniej, przywiązują do niego dużą wagę (77 % w porównaniu z 63 % w przypadku wyborów krajowych, 58 % wobec 38 % w przypadku wyborów do UE).

Kadra kierownicza (80 % na szczeblu krajowym, 61 % w UE) najczęściej przywiązuje dużą wagę do głosowania w tych wyborach, zwłaszcza w porównaniu z osobami bezrobotnymi (53 % krajowymi, 36 % z UE) i domownikami (55 % krajowymi, 33 % UE). Ci, którzy rzadko lub nigdy nie mają trudności z opłaceniem rachunków, są znacznie bardziej skłonni do głosowania w wyborach krajowych (74 % vs 54 %) i wyborów europejskich (55 % vs 35–37 %).

Przewidywalnie znaczenie, jakie przywiązuje się do głosowania, wiąże się również z poczuciem, że liczy się głos, oraz z poziomem zadowolenia z demokracji zarówno na szczeblu krajowym, jak i unijnym. Na przykład ci, którzy zgadzają się co do tego, że ich głos liczy się w UE (67 % wobec 31 % tych, którzy się nie zgadzają) oraz ci, którzy są zadowoleni z demokracji w UE (59 % wobec 36 % osób, które nie są zadowoleni), przywiązują większą wagę do głosowania w wyborach europejskich.

W podobny sposób osoby, które mają pozytywny wizerunek Parlamentu Europejskiego, częściej twierdzą, że głosowanie w wyborach europejskich ma duże znaczenie (67 % wobec 33 % osób, które mają negatywny wizerunek), podobnie jak ci, którzy chcieliby, aby Parlament Europejski odgrywał ważniejszą rolę (59 % w porównaniu z 33 % tych, którzy chcieliby, aby jego rola była mniej ważna).

QA16a Proszę powiedzieć, jak ważne jest, aby osobiście głosować w wyborach europejskich? Proszę użyć skali od 1 do 10, gdy 1 oznacza, że głosowanie jest czymś, co w ogóle nie ma dla Ciebie znaczenia, a 10 oznacza, że głosowanie jest czymś, co uważasz za istotne lub kluczowym obowiązkiem dla Ciebie jako obywatela. Pozostałe liczby wskazują coś pomiędzy tymi dwoma pozycjami. (% – UE-27)

	Ogółem „Niskie znaczenie” (1-3)	Ogółem „Średnie znaczenie” (4-7)	Ogółem „wysokie znaczenie” (8-10)
UE-27	13	38	48
Płeć			
Człowiek	15	37	47
Kobieta	13	38	48
Wiek			
15-24	13	42	42
25-39	12	40	48
40-54	14	38	48
55+	13	36	50
Edukacja (koniec)			
—15	21	40	38
16-19	15	41	44
20+	9	33	58
Nadal studiuje	11	38	48
Kategoria społeczno-zawodowa			
Samozatrudniony	12	39	49
Zarządcy	7	32	61
Pozostałe białe kołnierze	10	40	50
Pracownicy ręczni	15	44	41
Osoby domowe	18	48	33
Bezrobotny	24	39	36
Emerytowany	16	33	51
Studenci	11	38	48
Trudności z płaceniem rachunków			
Przez większość czasu	24	40	35
Od czasu do czasu	15	47	37
Prawie nigdy/Nigdy	11	34	55
Mój głos liczy się w UE			
Zgadzam się	4	29	67
Nie zgadzam się	23	45	31
Zadowolenie z demokracji w UE			
Zadowolona	6	34	59
Niezadowolony	21	43	36
Rola Parlamentu Europejskiego			
Ważniejsze	7	34	59
Mniej ważne	23	44	33
Bez zmian	11	37	51

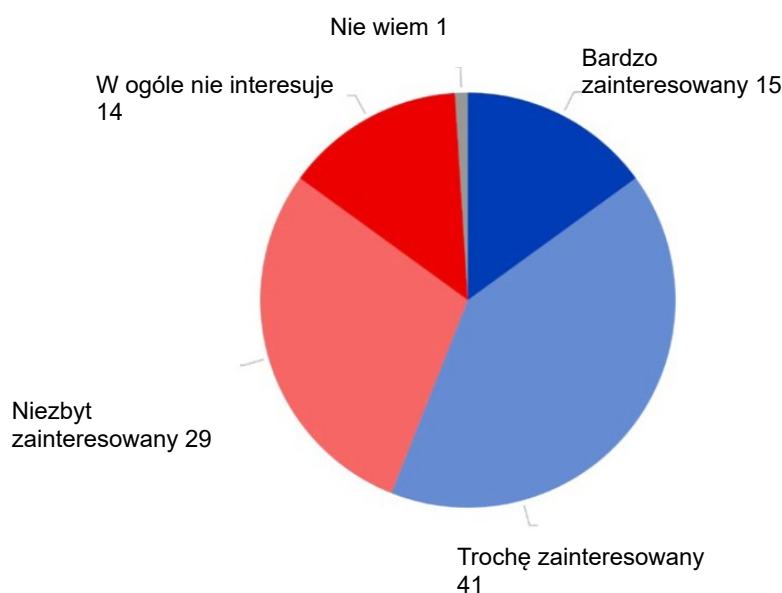
**QA16b I jak ważne jest, aby głosować w wyborach krajowych w (naszym KRAJU)?
(% – UE-27)**

	Ogółem „Niskie znaczenie” (1-3)	Ogółem „Średnie znaczenie” (4-7)	Ogółem „wysokie znaczenie” (8-10)
UE-27	7	25	67
Płeć			
Człowiek	6	26	67
Kobieta	7	25	67
Wiek			
15-24	8	31	58
25-39	7	27	66
40-54	6	26	67
55+	7	23	70
Edukacja (koniec)			
—15	12	25	63
16-19	8	30	62
20+	4	19	77
Nadal studiuje	7	28	62
Kategoria społeczno-zawodowa			
Samozatrudniony	5	26	69
Zarządcy	3	17	80
Pozostałe białe kołnierze	5	28	67
Pracownicy ręczni	9	32	59
Osoby domowe	11	33	55
Bezrobotny	14	32	53
Emerytowany	7	20	73
Studenci	7	28	62
Trudności z płaceniem rachunków			
Przez większość czasu	14	31	54
Od czasu do czasu	9	36	54
Prawie nigdy/Nigdy	5	20	74
Mój głos liczy się w UE			
Zgadzam się	2	18	80
Nie zgadzam się	11	32	56
Zadowolenie z demokracji w UE			
Zadowolona	3	21	75
Niezadowolony	11	31	58
Wizerunek Parlamentu Europejskiego			
Pozytywne	2	17	80
Neutralny	6	32	61
Negatywne	15	27	57
Rola Parlamentu Europejskiego			
Ważniejsze	4	22	74
Mniej ważne	11	33	56
Bez zmian	6	21	72

Zainteresowanie kolejnymi wyborami europejskimi

Zdecydowana większość respondentów (56 %, +2 p.p. od października do listopada 2022 r.) jest zainteresowana kolejnymi wyborami do Parlamentu Europejskiego, w tym 15 % (+1 p.p.), którzy twierdzą, że są „bardzo zainteresowani”. I odwrotnie, więcej niż cztery na dziesięć (43 %, -2 p.p.) twierdzą, że nie są zainteresowani, a 14 % (-1 p.p.) mówi, że „w ogóle nie są zainteresowani”. Proporcje te pozostały stabilne w porównaniu z październikiem i listopadem 2022 r.

QA15 Następne wybory europejskie odbędą się w maju lub czerwcu 2024 r. Jak bardzo jesteś zainteresowany czy nie w tych wyborach? (UE27) (%)

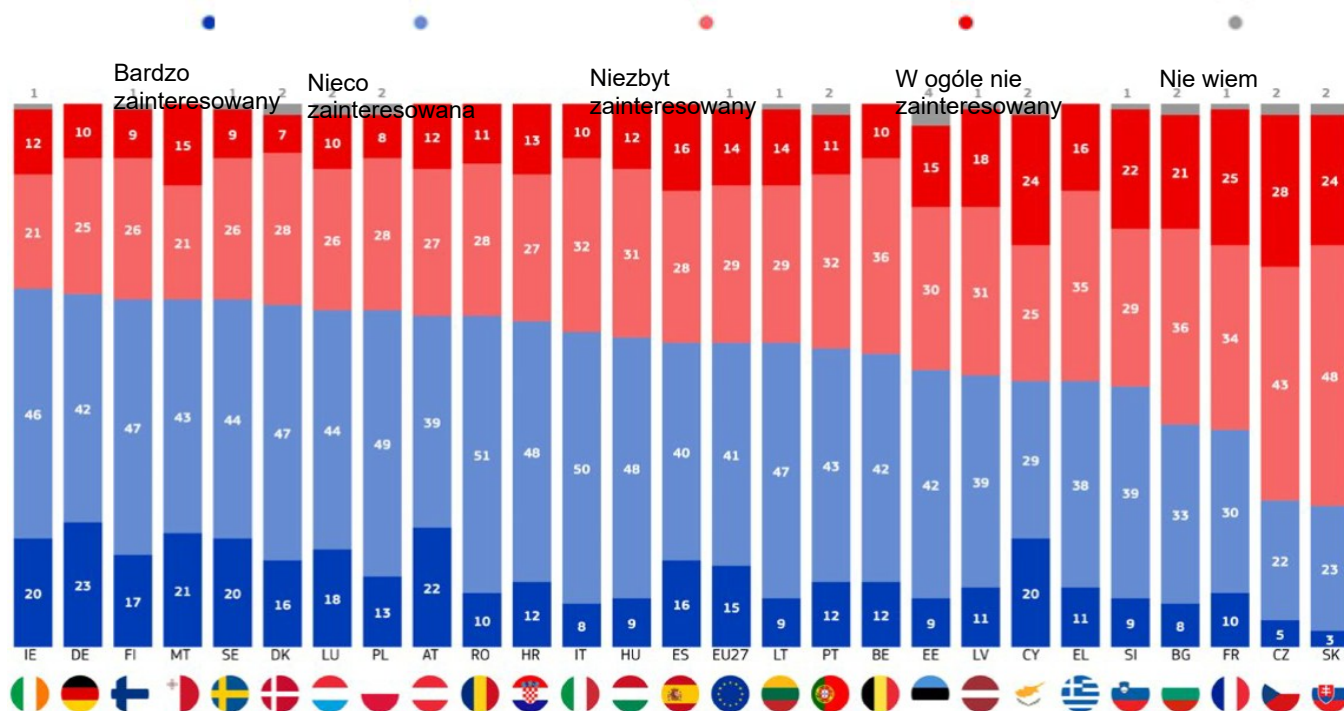

Porównując wyniki z wynikami obserwowanymi w analogicznych ramach czasowych przed ostatnimi wyborami do Parlamentu Europejskiego, można zauważyć, że odsetek respondentów zainteresowanych kolejnymi wyborami do Parlamentu Europejskiego jest obecnie o 6 punktów procentowych wyższy niż w kwietniu 2018 r., kiedy 50 % stwierdziło, że jest zainteresowanych, a 48 % stwierdziło, że nie jest zainteresowanych²³.

W 20 państwach członkowskich większość twierdzi, że jest zainteresowana kolejnymi wyborami do Parlamentu Europejskiego, przy czym największy odsetek odnotowano w Holandii (75 %), Irlandii (66 %) i Niemczech (65 %). Słowacja (26 %) i Czechy (27 %) są zdecydowanie krajami, w których zainteresowanie kolejnymi wyborami jest najniższe, a następnie Francja (40 %) i Bułgaria (41 %).

²³ Wyniki badania Eurobarometru z kwietnia 2018 r. przeprowadzonego przez Parlament Europejski (EB 89.2) są dostępne na stronie internetowej: <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2332>

QA15 Następane wybory europejskie odbędą się w maju lub czerwcu 2024 r. Jak bardzo jesteś zainteresowany czy nie w tych wyborach? (%)

W 14 krajach respondenci są bardziej skłonni niż w październiku i listopadzie 2022 r. powiedzieć, że są zainteresowani kolejnymi wyborami do Parlamentu Europejskiego. Poziom zainteresowania wzrósł o co najmniej dziesięć punktów procentowych w Estonii (51 %, +14 p.p.), Finlandii (64 %, +11 p.p.) i na Łotwie (50 %, +10 p.p.). Niemniej jednak odsetek zainteresowanych osób zmniejszył się o siedem punktów procentowych w Grecji (49 %) i na Malcie (64 %), a w 11 krajach pozostał stabilny lub niezmienny.

Podobnie jak w przypadku znaczenia, jakie przywiązuje się do głosowania, poziom zainteresowania kolejnymi wyborami do Parlamentu Europejskiego różni się w zależności od wieku, poziomu wykształcenia i statusu społeczno-ekonomicznego respondentów. Osoby w wieku 25 lat lub starsze są bardziej prawdopodobne niż młodsi respondenci, którzy twierdzą, że są zainteresowani (56-58 % w porównaniu z 49 %). Osoby, które ukończyły edukację w pełnym wymiarze godzin w wieku 20 lat lub starszych, są bardziej skłonne powiedzieć, że są zainteresowane w porównaniu do osób, które zakończyły edukację w wieku 15 lat lub młodszych (65 % vs 45 %). Kadra kierownicza (70 %) wykazuje najwyższe zainteresowanie, zwłaszcza w porównaniu z osobami bezrobotnymi (41 %), podobnie jak ci, którzy nigdy lub rzadko mają trudności z opłaceniem rachunków (62 % wobec 40 % osób, które przez większość czasu mają trudności).

Respondenci mieszkający w dużych miastach są bardziej skłonni do zainteresowania kolejnymi wyborami do Parlamentu Europejskiego niż mieszkańcy wsi lub mniejszych miast (62 % w porównaniu z 54 %).

Ponadto ci, którzy zgadzają się ze swoim głosem, liczą się w UE (76 % w porównaniu z 40 % tych, którzy się nie zgadzają) i ci, którzy są zadowoleni z demokracji w UE (69 % wobec 43 % osób, które nie są usatysfakcjonowane) są bardziej skłonni powiedzieć, że są zainteresowani kolejnymi wyborami do Parlamentu Europejskiego. Ponadto poziom zainteresowania jest również wyższy wśród respondentów, którzy mają pozytywny wizerunek Parlamentu Europejskiego (79 % wobec

35 % osób o negatywnym wizerunku) oraz tych, którzy chcieliby, aby odgrywał on ważniejszą rolę (70 % wobec 39 % osób, które chciałyby, aby jego rola była mniej ważna).

QA15 Następane wybory europejskie odbędą się w maju lub czerwcu 2024 r. Jak bardzo jesteś zainteresowany czy nie w tych wyborach? (% – UE-27)

	Ogółem „zainteresowani”	Ogółem „Niezainteresowane”
UE-27	56	43
Płeć		
Człowiek	58	42
Kobieta	54	45
Wiek		
15-24	49	49
25-39	56	44
40-54	58	42
55+	58	42
Edukacja (koniec)		
—15	45	54
16-19	53	46
20+	65	34
Nadal studiuje	56	43
Kategoria społeczno-zawodowa		
Samozatrudniony	61	39
Zarządcy	70	30
Pozostałe białe kołnierze	59	40
Pracownicy ręczni	50	49
Osoby domowe	45	54
Bezrobotny	41	58
Emerytowany	57	42
Studenci	56	43
Trudności z płaceniem rachunków		
Przez większość czasu	40	59
Od czasu do czasu	49	50
Prawie nigdy/Nigdy	62	38
Subiektywna urbanizacja		
Wiejska wieś	54	45
Inteligentne/średnie miasteczko	54	45
Duże miasto	62	37
Mój głos liczy się w UE		
Zgadzam się	76	24
Nie zgadzam się	40	59
Zadowolenie z demokracji w UE		
Zadowolona	69	30
Niezadowolony	43	56
Wizerunek Parlamentu Europejskiego		
Pozytywne	79	20
Neutralny	47	52
Negatywne	35	64
Rola Parlamentu Europejskiego		
Ważniejsze	70	30
Mniej ważne	39	61
Bez zmian	54	44

Wyniki tego pytania wskazują również na to, że zainteresowanie obywateli wyborami koreluje z ich poziomem dochodów. Tylko 44 % obywateli europejskich o niższych dochodach jest zainteresowanych wyborami do Parlamentu Europejskiego w 2024 r. Jest to jedyna grupa dochodowa, w której znajdujemy więcej obywateli, którzy nie są zainteresowani (55 %) niż ci, którzy są zainteresowani (44 %).

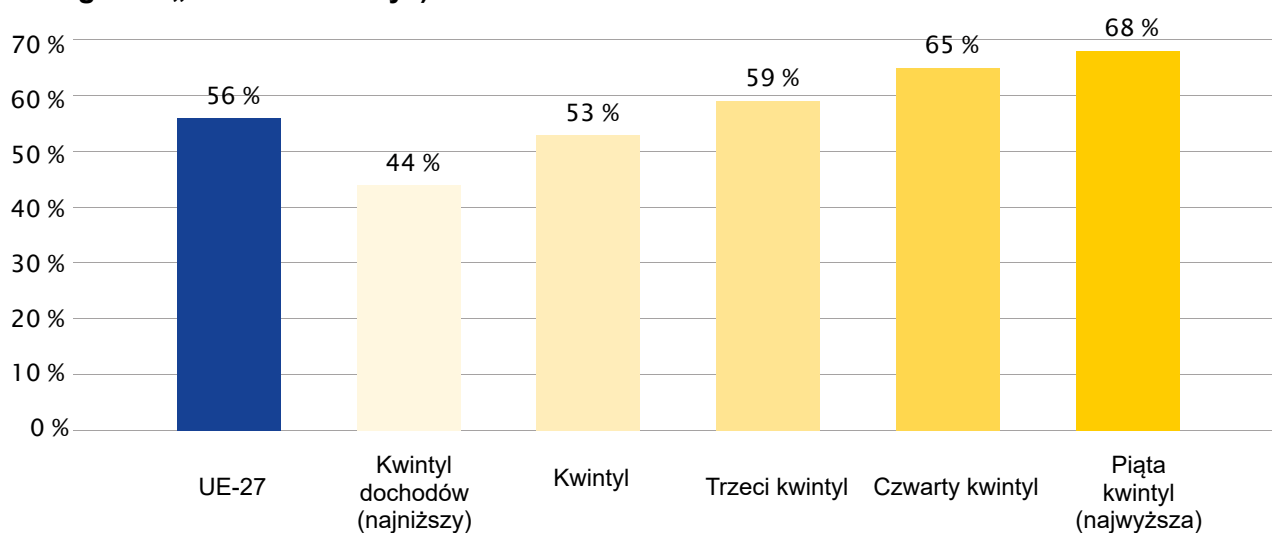
W przypadku czterech grup wyższych dochodów (kwintyli) większość obywateli zainteresowanych wyborami: z 53 % zainteresowanych wyborami w drugim kwintylu (nadal poniżej średniej UE), do ponad dwóch trzecich obywateli UE w kwintylu o najwyższym dochodzie (68 %) zainteresowanych tymi wyborami.

QA15 Następane wybory europejskie odbędą się w maju lub czerwcu 2024 r. Jak bardzo jesteś zainteresowany czy nie w tych wyborach? (% – UE-27)

&

SD17 Całkowity dochód do dyspozycji gospodarstwa domowego (kwintyl) (% –

ogółem „zainteresowany”)

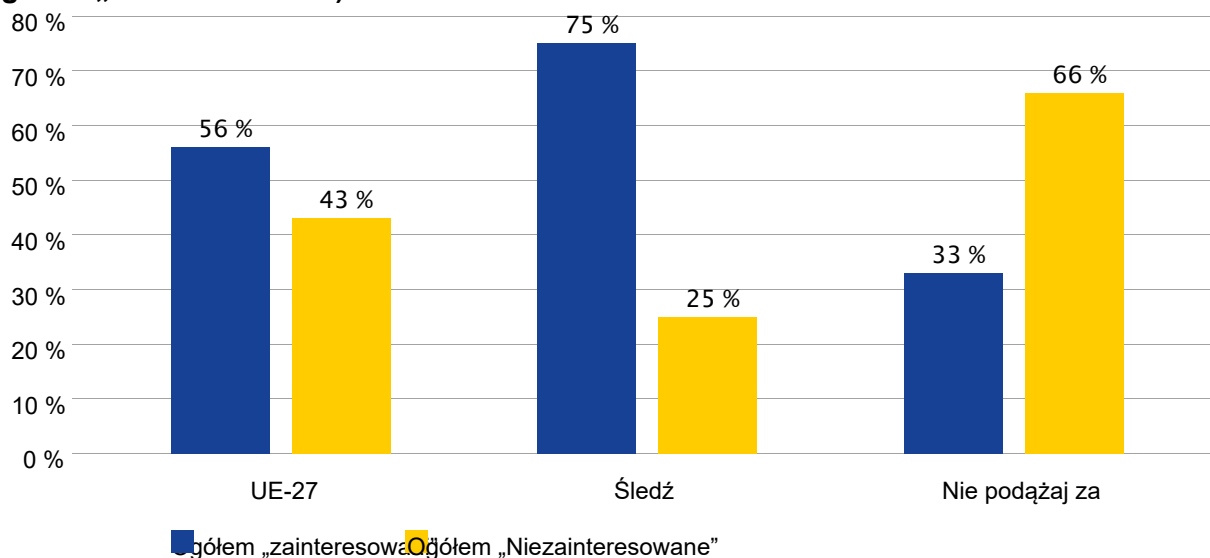
Uwaga: w oryginalnym wykresie znajdował się „3kwintyl” zamiast „4 kwintylu”.

Zainteresowanie wyborami europejskimi w 2024 r. jest również znacznie wyższe wśród tych, którzy śledzą politykę Unii Europejskiej (75 % z nich interesuje się wyborami europejskimi 2024 r.), niż wśród tych, którzy nie śledzą polityki UE (33 %).

QA15 Następane wybory europejskie odbędą się w maju lub czerwcu 2024 r. Jak bardzo jesteś zainteresowany czy nie w tych wyborach? (% – UE-27)

&

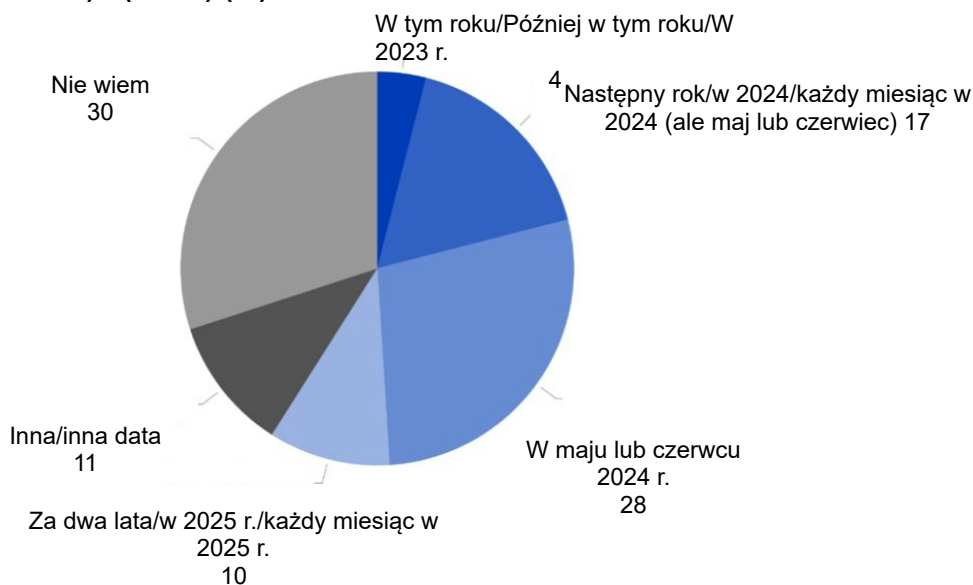
QA3 Czy powiedziałbyś, że śledzisz to, co dzieje się w polityce Unii Europejskiej: (% – ogółem „zainteresowani”)

Znajomość daty następnych wyborów do Parlamentu Europejskiego

Blisko trzech na dziesięciu (28 %) słusznie wskazuje, że następne wybory europejskie odbędą się w maju lub czerwcu 2024 r., co oznacza wzrost o trzy punkty procentowe od października do listopada 2022²⁴r. Odsetek, który prawidłowo wybiera rok wyborów, ale nie określa żadnego miesiąca lub wskazuje niewłaściwy miesiąc, również wzrósł (+6 p.p.) i wynosi teraz 17 %. Jedna czwarta (+1 p.p.) daje błędną odpowiedź, mówiąc, że wybory odbędą się w 2023 r. (4 %, +3 p.p.) lub w 2025 r. (10 %, -3 p.p.) lub podając inny termin (11 %, +1 p.p.).

QA14 Państwa zdaniem, kiedy odbędą się tutaj następne wybory europejskie (nasze PAŃSTWO)? (UE27) (%)

Poziom wiedzy na temat następnych wyborów europejskich jest obecnie znacznie wyższy (+9 p.p.) niż w podobnym momencie przed ostatnimi wyborami do Parlamentu Europejskiego w 2019 r. Około 13 miesięcy przed tymi wyborami, w kwietniu 2018 r., 19 % prawidłowo określiło datę wyborów (maj 2019 r.), a 13 % wiedziało tylko, że odbędzie się on w przyszłym roku²⁵.

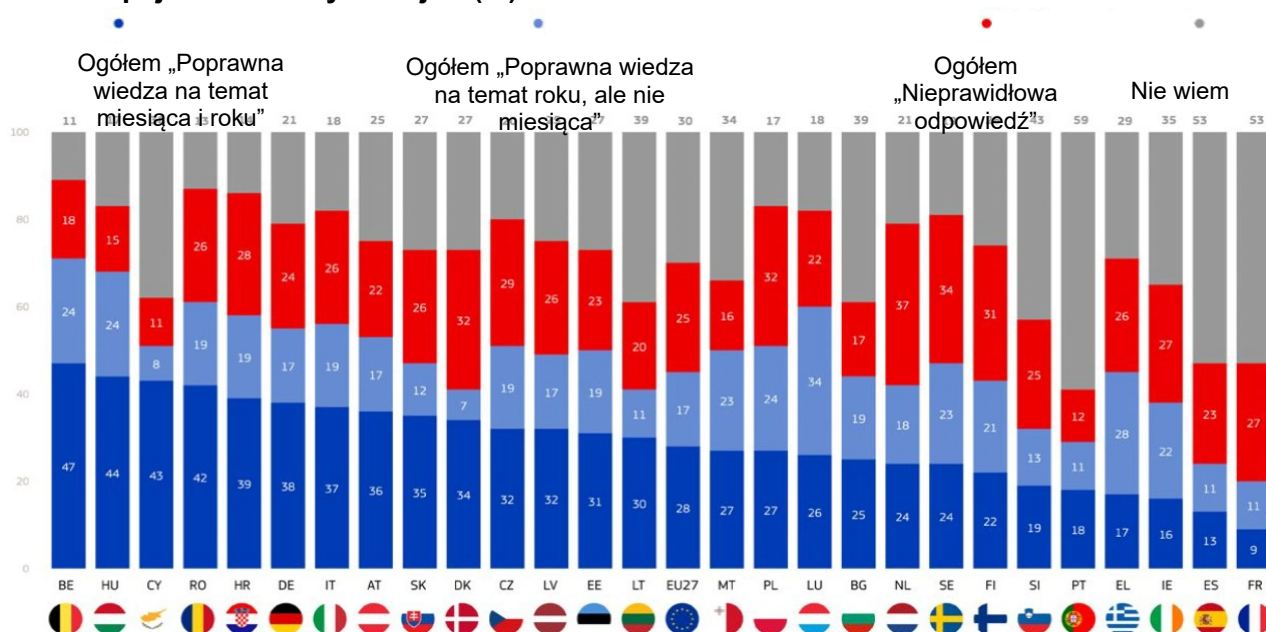
Poziom wiedzy na temat daty wyborów europejskich jest bardzo zróżnicowany w poszczególnych krajach. W 14 państwach członkowskich co najmniej trzy na dziesięć prawidłowo określiły datę wyborów w maju lub czerwcu 2024 r., przy czym najwyższy odsetek odnotowano w Belgii (47 %), na Węgrzech (44 %) i na Cyprze (43 %). Na przeciwległym końcu skali 9 % we Francji, 13 % w Hiszpanii i 16 % w Irlandii wykazuje prawidłową znajomość dokładnej daty (maj lub czerwiec 2024 r.).

Holandia (37 %), Szwecja (34 %), Polska i Dania (32 %) to kraje, w których respondenci najczęściej udzielają błędnej odpowiedzi. Ponad połowa w Portugalii (59 %), Francji i Hiszpanii (53 %) twierdzi, że nie wie.

²⁴ Za prawidłową odpowiedź uznano maj/czerwiec 2024 r., ponieważ dokładna data wyborów nie została jeszcze uzgodniona w czasie prac w terenie.

²⁵ Wyniki badania Eurobarometru z kwietnia 2018 r. przeprowadzonego przez Parlament Europejski (EB 89.2) są dostępne na stronie internetowej: <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2332>

QA14: Kiedy Państwa zdaniem odbędą się następne wybory europejskie w naszym kraju? (%)

W 17 państwach poziom wiedzy na temat daty kolejnych wyborów europejskich wzrósł od października do listopada 2022 r. Dotyczy to zwłaszcza Łotwy (32 %, +15 p.p.), Rumunii (42 %, +12 p.p.) i Litwy (30 %, +11 p.p.). Poziom wiedzy spadł na Malcie (27 %, -24 p.p.), Luksemburgu (26 %, -13 p.p.), Polsce (27 %, -7 p.p.) i Irlandii (16 %, -6 p.p.), podczas gdy odsetek udzielający prawidłowej odpowiedzi pozostał stabilny lub nie zmienił się w sześciu państwach członkowskich.

Wyniki społeczno-demograficzne podkreślają, że respondenci w centralnej grupie wiekowej (w wieku 25–54 lat) są nieco bardziej skłonni niż młodsi i starsi do prawidłowej identyfikacji daty następnych wyborów europejskich (29-30 % w porównaniu z 24-26 %).

Niemniej jednak poziom wykształcenia i sytuacja społeczno-ekonomiczna respondentów wydają się odgrywać większą rolę. Osoby, które ukończyły kształcenie w pełnym wymiarze godzin w wieku 16 lat lub starszych, są bardziej prawdopodobne niż osoby, które ukończyły studia w wieku 15 lat lub młodszych, aby podać prawidłową datę (29-30 % vs 18 %). Menedżerowie i inne białe kołnierze są również bardziej skłonni do prawidłowej odpowiedzi na pytanie (35-36 % vs 14 % osób domowych), podobnie jak ci, którzy mają trudności z płaceniem rachunków od czasu do czasu lub rzadko/nigdy (27-29 % vs 17 % osób, które mają trudności przez większość czasu).

Respondenci mieszkający w dużych miastach są bardziej skłonni znać datę wyborów niż osoby mieszkające w wiejskich wsiach lub mniejszych miastach (32 % w porównaniu z 25-27 %).

Poziom wiedzy jest również wyższy wśród osób, które mają pozytywny wizerunek Parlamentu Europejskiego (34 % wobec 24 % osób, które mają negatywny wizerunek) oraz wśród tych, którzy głosowali w ostatnich wyborach europejskich (33 % wobec 18 % osób, które nie głosowały).

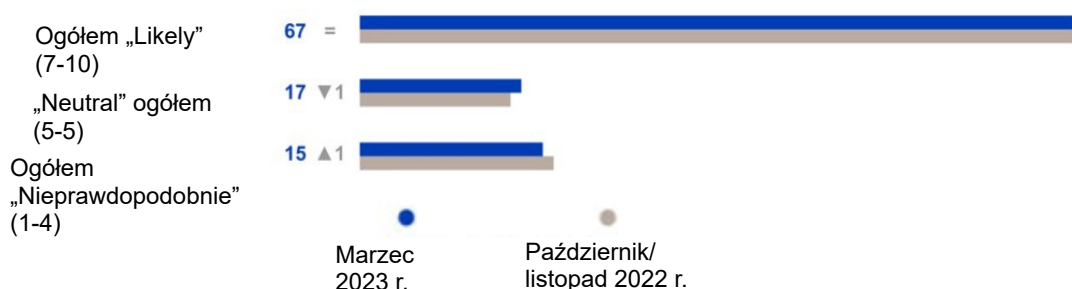
QA14: Kiedy Państwa zdaniem odbędą się następne wybory europejskie w naszym kraju? (%)

	Ogółem „Poprawna wiedza na temat miesiąca i roku”	Ogółem „Poprawna wiedza na temat roku, ale nie miesiąca”	Ogółem „Nieprawidłowa odpowiedź”
UE-27	28	17	25
Płeć			
Człowiek	28	18	26
Kobieta	27	16	25
Wiek			
15-24	24	15	27
25-39	29	18	27
40-54	30	18	25
55+	26	17	25
Edukacja (koniec)			
—15	18	12	25
16-19	29	17	25
20+	30	19	27
Nadal studiuje	24	17	25
Kategoria społeczno-zawodowa			
Samozatrudniony	30	21	25
Zarządcy	35	20	26
Pozostałe białe kołnierze	36	19	24
Pracownicy ręczni	26	26	28
Osoby domowe	14	14	30
Bezrobotny	18	11	28
Emerytowany	25	16	24
Studenci	24	17	25
Trudności z płaceniem rachunków			
Przez większość czasu	17	15	28
Od czasu do czasu	27	18	28
Prawie nigdy/Nigdy	29	17	25
Subiektywna urbanizacja			
Wiejska wieś	25	16	26
Inteligentne/średnie miasteczko	27	15	26
Duże miasto	32	19	25
Głosowano w ostatnich wyborach do Parlamentu Europejskiego			
Tak	33	20	24
Nie	18	13	29
Wizerunek Parlamentu Europejskiego			
Pozytywne	34	20	25
Neutralny	25	15	26
Negatywne	24	15	28

Prawdopodobieństwo głosowania w następnych wyborach europejskich

W związku z niewielkim spadkiem między kwietniem a majem a październikiem i listopadem 2022 r. prawdopodobieństwo głosowania w następnych wyborach europejskich pozostało stabilne w obecnym badaniu, przy czym około dwie trzecie (67 %, brak zmian) stwierdziło, że prawdopodobnie zgłoszą w takich wyborach, gdyby odbyły się w przyszłym tygodniu (7–10 w skali od 1 do 10).

QA22 Gdyby następne wybory europejskie odbędą się w przyszłym tygodniu, to jak prawdopodobne byłoby, że zgłosuje Pan w tych wyborach? Proszę użyć skali od 1 do 10, gdzie „1” oznacza „nieprawdopodobnie” i „10” oznacza „bardzo prawdopodobne”. (UE27) (%)

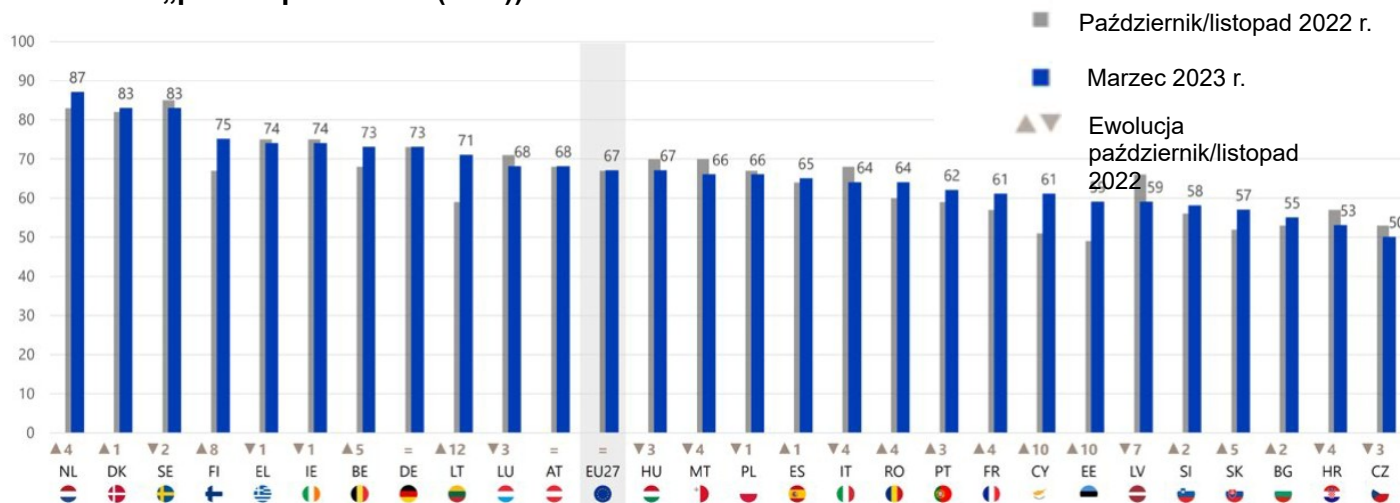

Podobne pytanie uwzględniono w badaniu Eurobarometru Parlamentu Europejskiego z kwietnia 2018 r. W skali od 1 do 10 respondentów zapytano o prawdopodobieństwo, że zgłoszą w następnych wyborach europejskich, które odbędą się w maju 2019 r., a 58 % stwierdziło, że prawdopodobnie to zrobią (7-10)²⁶. Chociaż kwestia ta została sformułowana inaczej, a porównanie należy interpretować ostrożnie, może to jednak wskazywać, że obywatele są obecnie bardziej skłonni do udziału w wyborach europejskich w 2024 r. niż w podobnym momencie przed wyborami w 2019 r.

Większość we wszystkich krajach twierdzi, że prawdopodobnie głosowałyby w wyborach europejskich, gdyby odbyły się w przyszłym tygodniu, przy czym odsetek ten wahałby się od ponad ośmiu na dziesięć w Holandii (87 %), Danii i Szwecji (zarówno 83 %), do 50 % w Czechach, 53 % w Chorwacji i 55 % w Bułgarii. Co najmniej jedna czwarta twierdzi, że prawdopodobnie nie uda się głosować w Czechach (29 %), Słowenii (27 %), Bułgarii, Cyprze i Francji (wszystkie 25 %).

²⁶ Należy zauważyć, że wyniki na szczelbu UE w 2018 r. również obejmowały Wielką Brytanię. Wyniki badania Eurobarometru z kwietnia 2018 r. przeprowadzonego przez Parlament Europejski (EB 89.2) są dostępne na stronie internetowej: <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2332>

QA22 Gdyby następne wybory europejskie odbyły się w przyszłym tygodniu, to jak prawdopodobne byłoby, że zagłosuje Pan w tych wyborach? Proszę użyć skali od 1 do 10, gdzie „1” oznacza „nieprawdopodobnie” i „10” oznacza „bardzo prawdopodobne”. (% – suma „prawdopodobnie” (7-10))

Od października do listopada 2022 r. prawdopodobieństwo głosowania w kolejnych wyborach europejskich zwiększyło się w dziesięciu krajach, w szczególności na Litwie (71 %, +12 p.p.), na Cyprze (61 %, +10 p.p.) i w Estonii (59 %, +10 p.p.). Odsetek osób, które twierdzą, że prawdopodobnie zagłosują w takich wyborach, zmniejszył się o siedem punktów procentowych na Łotwie (59 %) i o trzy lub cztery punkty w kolejnych sześciu krajach. Odsetek respondentów pozostał stabilny lub niezmienny w dziesięciu krajach.

Prawdopodobieństwo przystąpienia do głosowania w kolejnych wyborach europejskich wzrasta wraz ze wzrostem wieku, poziomu wykształcenia i statusu społeczno-ekonomicznego respondentów.

Osoby w wieku 25 lat lub starsze są bardziej skłonne powiedzieć, że prawdopodobnie zagłosują, gdyby wybory te odbyły się w przyszłym tygodniu (68-70 % vs 55 % osób w wieku 15-24 lat), podobnie jak ci, którzy ukończyli naukę w pełnym wymiarze godzin w wieku 20 lat lub starszych (78 % w porównaniu z 59 % osób, które zakończyły naukę w wieku 15 lat lub młodszych). Menedżerowie (81 % w porównaniu z 54 % bezrobotnych) i ci, którzy nigdy lub rzadko mają trudności z opłaceniem rachunków (73 % w porównaniu z 52-58 % osób, które mają trudności częściej) również częściej deklarują, że będą głosować.

Respondenci, którzy często mówią o europejskich sprawach politycznych (84 % w porównaniu z 49 % tych, którzy nigdy tego nie robią) i ci, którzy przestrzegają europejskiej polityki (80 % vs 51 % tych, którzy tego nie robią), częściej deklarują, że głosowaliby, gdyby wybory odbyły się jutro, podobnie jak ci, którzy już głosowali w ostatnich wyborach europejskich (88 % wobec 34 % osób, które nie głosowały). Ponadto rolę odgrywa również respondenci z Parlamentu Europejskiego, przy czym 85 % osób, które mają pozytywny wizerunek, jest bardziej skłonnych do głosowania, w porównaniu z 51 % osób, które mają negatywny wizerunek.

QA22 Gdyby następne wybory europejskie odbędą się w przyszłym tygodniu, to jak prawdopodobne byłoby, że zgłasza Pan w tych wyborach? Proszę użyć skali od 1 do 10, gdzie „1” oznacza „nieprawdopodobnie” i „10” oznacza „bardzo prawdopodobne”. (% – UE-27)

	Ogółem „Nieprawdopodobnie” (1-4)	„Neutral” ogółem (5-5)	Ogółem „Likely” (7-10)
UE-27	17	15	67
Płeć			
Człowiek	17	15	66
Kobieta	16	15	67
Wiek			
15-24	21	17	55
25-39	17	15	68
40-54	16	14	70
55+	16	14	69
Edukacja (koniec)			
—15	25	15	59
16-19	18	17	64
20+	11	11	78
Nadal studiuje	19	15	58
Kategoria społeczno-zawodowa			
Samozatrudniony	13	15	72
Zarządcy	8	11	81
Pozostałe białe kołnierze	13	16	71
Pracownicy ręczni	19	18	63
Osoby domowe	24	19	56
Bezrobotny	32	13	54
Emerytowany	17	12	70
Studenci	19	15	58
Trudności z płaceniem rachunków			
Przez większość czasu	28	18	52
Od czasu do czasu	21	20	58
Prawie nigdy/Nigdy	13	12	73
Subiektywna urbanizacja			
Wiejska wieś	16	15	67
Inteligentne/średnie miasteczko	18	16	65
Duże miasto	14	13	71
Głosowano w ostatnich wyborach do Parlamentu Europejskiego			
Tak	3	9	88
Nie	40	23	34
Wizerunek Parlamentu Europejskiego			
Pozytywne	5	8	85
Neutralny	19	19	60
Negatywne	33	16	51

Powody głosowania w wyborach europejskich

Najczęściej wymieniane powody, dla których respondenci twierdzą, że głosują w wyborach europejskich, to dlatego, że to ich obowiązek jako obywateli (38 %, +1 p.p. od października do listopada 2022 r.), ponieważ zazwyczaj głosują w wyborach politycznych i dlatego, że chcą wspierać partię polityczną (zarówno 36 %, +2 p.p.). Ranking tych powodów pozostał niezmienny w porównaniu z październikiem i listopadem 2022 r. Inne powody podane przez co najmniej jedną na pięć to: chcąc zmienić rzeczy poprzez głosowanie w wyborach europejskich (29 %, bez zmian), chcąc poprzeć konkretnego kandydata (23 %, +1 p.p.), chcąc wyrazić swoje niezadowolenie (21 %, -2 p.p.) i chcąc wyrazić swoje poparcie dla Unii Europejskiej (21 %, bez zmian).

QA17ab Jakie są Państwa zdaniem powody, dla których ludzie głosują w wyborach europejskich? Po pierwsze? A potem? (MAKS. 4 ODPOWIEDZI) (UE27) (%)

W 14 krajach najbardziej wymienionym powodem, dla którego obywatele decydują się na głosowanie w wyborach europejskich, jest to, że jest to ich obowiązek jako obywateli. Zazwyczaj głosowanie w wyborach politycznych jest najczęstszą przyczyną podaną przez respondentów w pięciu krajach, a chęć poparcia partii politycznej znajduje się na szczycie listy powodów w kolejnych pięciu krajach. W Holandii i Szwecji najczęstszą przyczyną jest to, że chcą zmienić sytuację poprzez głosowanie w wyborach europejskich, podczas gdy na Słowacji chęć wsparcia konkretnego kandydata jest najwyższej oceniana.

Obowiązek obywateli jest jednym z trzech głównych powodów, dla których obywatele mają głosować w wyborach europejskich w 20 krajach, przy czym najwyższy odsetek odnotowano na Litwie (61 %), na Cyprze (52 %), Łotwie i Luksemburgu (zarówno 51 %). Respondenci są najmniej skłonni wybrać ten powód w Czechach (17 %), Polsce i na Słowacji (oba 27 %).

W 17 krajach, zazwyczaj głosowanie w wyborach politycznych plasuje się w pierwszej trójce powodów. Najczęściej wspominają o tym respondenci w Szwecji (47 %), Danii (46 %) i Finlandii (44 %). Osoby na Łotwie (21 %), Estonii (24 %), Belgii i Słowacji (po 25 %) są najmniej prawdopodobne, że podają to jako przyczynę.

Chęć wspierania partii politycznej jest jednym z trzech głównych powodów, dla których uważa się, że ludzie głosują w 23 państwach członkowskich. Odsetek ten jest szczególnie wysoki w Grecji (65 %), na Malcie (61 %) i na Cyprze (58 %). Liczba ta jest wybierana przez mniej niż trzy na dziesięć w Estonii, Francji, na Łotwie i w Luksemburgu (wszystkie 29 %).

QA17ab Jakie są Państwa zdaniem powody, dla których ludzie głosują w wyborach europejskich? Po pierwsze? A potem? (Maks. 4 ANSWERS) (% – Najbardziej wymieniona odpowiedź według kraju)

Respondenci w Szwecji (51 %), Holandii (48 %) i Finlandii (43 %) są najbardziej skłonni sądzić, że ludzie głosują w wyborach europejskich, ponieważ chcą to zmienić. Przyczyna ta jest najmniej prawdopodobna w Polsce, Portugalii (zarówno 21 %), Francji i Słowenii (oba 22 %).

Najwyższe proporcje, które wymieniają chęć poparcia konkretnego kandydata jako powód, dla którego ludzie głosowali w wyborach europejskich, znajdują się na Cyprze (53 %), na Malcie (52 %), w Grecji i na Litwie (po 39 %), podczas gdy najmniej często podaje się to w Holandii, Hiszpanii (zarówno 13 %) i Szwecji (14 %).

Co najmniej jedna czwarta we Francji, Holandii (zarówno 31 %) jak i w Belgii (25 %) podaje jako powód do głosowania, że chcą wyrazić swoje niezadowolenie, podczas gdy 8 % na Litwie, 10 % w Bułgarii i 11 % na Cyprze podaje ten powód.

Ponadto respondenci w Danii, Grecji i Słowenii (wszystkie 27 %) najczęściej twierdzą, że ludzie głosują w wyborach europejskich, ponieważ chcą wyrazić swoje poparcie dla Unii Europejskiej, podczas gdy osoby na Cyprze (12 %), Rumunii (15 %) i Belgii (16 %) są najmniej skłonne do tego.

QA17ab Jakie są Państwa zdaniem powody, dla których ludzie głosują w wyborach europejskich? Po pierwsze? A potem? (%)

	UE-27	BA DZ	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	PR ZY	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE
To ich obowiązek jako obywateli	38	49	29	17	49	35	38	42	33	41	44	38	39	52	51	61	51	33	34	45	32	27	41	37	37	27	35	37
Zazwyczaj głosują w wyborach politycznych	36	25	40	35	46	42	24	41	36	33	35	31	33	33	21	41	34	37	27	35	38	35	29	35	29	25	44	47
Chcą wspierać partię polityczną	36	36	42	33	36	37	29	33	65	36	29	33	35	58	29	30	29	30	61	42	39	33	34	34	34	30	41	45
Chcą coś zmienić, głosując w wyborach europejskich	29	28	29	32	26	33	29	26	37	26	22	29	31	34	38	27	25	27	23	48	29	21	21	25	22	29	43	51
Chcą wspierać konkretnego kandydata	23	25	33	30	23	15	37	35	39	13	19	29	24	53	30	39	15	22	52	13	31	31	34	30	33	35	38	14
Chcą wyrazić swoje niezadowolenie	21	25	10	19	14	20	15	16	16	21	31	23	22	11	17	8	23	14	12	31	19	14	13	20	15	19	15	22
Chcą wyrazić swoje poparcie dla Unii Europejskiej	21	16	25	25	27	21	19	19	27	22	17	23	24	12	20	20	23	22	24	23	22	22	23	15	27	24	19	18
Chcą wspierać rząd (narodowość)	16	13	10	13	14	19	16	22	23	12	12	10	21	17	21	17	14	17	26	9	21	14	28	16	17	11	15	9
Chcą uniknąć sukcesu wyborczego innych partii politycznych, których nie lubią.	16	21	13	18	8	20	16	8	16	15	17	13	10	12	17	16	13	23	15	17	20	14	12	13	10	14	7	21
W trakcie kampanii wyborczej poruszane są kwestie polityczne i społeczne będące ich przedmiotem zainteresowania.	13	19	14	12	24	14	18	17	14	9	6	17	14	7	13	12	8	14	9	28	20	12	11	16	12	14	23	26
Chcą wyrazić niezadowolenie z Unii Europejskiej	12	13	7	16	12	12	10	8	12	8	13	11	13	5	5	3	10	12	4	23	14	8	8	11	7	12	13	15
Chcą wyrazić niezadowolenie z rządu (narodowości)	11	14	8	10	4	10	6	8	13	7	14	15	10	4	11	4	5	14	10	10	14	13	8	13	7	10	4	6
Chcą mieć wpływ na to, kto zostanie kolejnym przewodniczącym Komisji Europejskiej	10	11	9	7	10	11	8	10	10	11	8	13	13	4	6	3	7	15	5	7	20	12	13	11	8	9	3	5
Informacje, które otrzymali w trakcie kampanii, przekonały ich do głosowania	10	11	12	13	12	10	14	16	9	9	6	13	12	3	10	7	6	19	8	10	14	11	9	15	11	16	14	14
W tym samym czasie odbyły się kolejne ważne wybory	5	10	3	9	13	4	2	8	4	3	2	6	7	1	4	7	2	6	5	6	6	7	4	12	5	3	2	6
Nie wiem	2	1	3	4	4	1	2	1	1	2	5	2	1	0	2	1	2	2	3	0	1	2	3	0	2	3	2	1
Inne (spontaniczne)	1	1	0	0	0	1	1	1	0	1	1	0	1	0	1	1	1	0	1	0	0	0	1	1	0	1	0	0
Brak (spontaniczny)	1	0	0	3	1	2	2	1	0	2	3	1	1	3	2	2	4	1	1	1	2	0	0	0	1	2	1	2

Odsetek respondentów, którzy twierdzą, że głosuje się w wyborach europejskich, ponieważ ich obowiązkiem jako obywateli wzrósł od października do listopada 2022 r. w 14 krajach, w szczególności w Luksemburgu (51 %, +13 p.p.), na Litwie (61 %, +10 p.p.) i w Rumunii (37 %, +8 p.p.). Odsetek ten zmniejszył się w ośmiu krajach, przy czym największy spadek odnotowano w Szwecji (37 %, -8 p.p.), Portugalii (41 %, -8 p.p.), Czechach (17 %, -7 p.p.). Odsetek respondentów pozostał stabilny lub niezmienny w pięciu krajach.

W 12 krajach respondenci są bardziej skłonni niż w październiku i listopadzie 2022 r. powiedzieć, że ludzie głosują w wyborach europejskich, ponieważ zazwyczaj głosują w wyborach politycznych. Wzrost o 6 punktów procentowych odnotowano w Finlandii (44 %) i na Litwie (41 %), podczas gdy odsetek ten zmniejszył się jedynie nieznacznie na Cyprze (33 %, -4 p.p.) i w Estonii (24 %, -3 p.p.) i pozostał stabilny lub niezmienny w 13 krajach.

Wzrost odsetka respondentów, którzy twierdzą, że ludzie głosują w wyborach europejskich, ponieważ chcą wspierać partię polityczną, odnotowuje się w 12 państwach członkowskich. Stanowią one co najmniej dziesięć punktów procentowych na Malcie (61 %, +18 p.p.), na Łotwie (29 %, +13 p.p.) i w Grecji (65 %, +10 p.p.). Spadek odnotowano tylko na Cyprze (58 %, -7 p.p.) i Czechach (33 %, -5 p.p.), podczas gdy w 13 krajach odsetek respondentów jest stabilny lub pozostaje niezmienny.

Siedem krajów wykazuje wzrost odsetka respondentów, którzy wymieniają chęć poparcia konkretnego kandydata jako powód, dla którego ludzie głosują, przede wszystkim na Malcie (52 %, +7 p.p.), Portugalii (34 %, +6 p.p.) i Belgii (25 %, +6 p.p.). Spadki odnotowano w Czechach (30 %, -5 p.p.), Słowacji (35 %, -4 p.p.), Estonii (37 %, -3 p.p.), Niemczech (15 %, -3 p.p.) i Niderlandach (13 %, -3 p.p.). Odsetek ten pozostał stabilny lub niezmienny w 15 krajach.

Odsetek respondentów, którzy twierdzą, że głosują za wyrażeniem poparcia dla Unii Europejskiej, nieznacznie wzrósł w ośmiu państwach od października do listopada 2022 r., zwłaszcza w Estonii (19 %, +5 p.p.), Danii, Grecji, Słowenii (wszystkie 27 %, -4 p.p.) i na Cyprze (12 %, -4 p.p.). Odsetek respondentów zmniejszył się w pięciu krajach, zwłaszcza na Malcie (24 %, -10 p.p.), Luksemburgu (23 %, -5 p.p.) i Szwecji (18 %, -4 p.p.) i pozostał stabilny lub niezmienny w 14 krajach.

Respondenci są obecnie bardziej skłonni do wyrażenia niezadowolenia w Luksemburgu (23 %, +6 p.p.), Szwecji (22 %, +5 p.p.), na Łotwie (17 %, +5 p.p.) i Niderlandach (31 %, +3 p.p.) niż w październiku i listopadzie 2022 r. Z kolei odsetek ten spadł w Grecji (16 %, -7 p.p.), we Francji (31 %, -4 p.p.), we Włoszech (22 %, -4 p.p.), Bułgarii (10 %, -4 p.p.) i Niemczech (20 %, -3 p.p.), a w 18 państwach członkowskich pozostał stabilny lub niezmienny.

Analiza społeczno-demograficzna pokazuje, że kobiety są nieco bardziej skłonne do głosowania w wyborach europejskich niż mężczyźni, ponieważ to ich obowiązek jako obywateli (40 % wobec 36 %). Ponadto respondenci w wieku 55 lat lub więcej są bardziej skłonni do głosowania, ponieważ jest to ich obowiązek jako obywateli (40 % wobec 35 % osób w wieku 15–24 lat) i że zazwyczaj głosują w wyborach politycznych (39 % w porównaniu z 32 %), podczas gdy osoby w wieku 15–24 lat najczęściej wspominają o chęci zmiany rzeczy jako przyczyny (33 % w porównaniu z 28 % osób w wieku 55 lat lub starszych).

Im dłużej respondenci pozostają w kształceniu w pełnym wymiarze godzin, tym bardziej prawdopodobne jest, że ludzie głosują, ponieważ chcą coś zmienić (31 % osób, które ukończyły edukację w wieku 20 lat lub starszych, w porównaniu z 25 % osób, które odeszły w wieku 15 lat lub młodszych), a także dlatego, że chcą wyrazić swoje poparcie dla Unii Europejskiej (24 % w porównaniu z 17 %).

Respondenci, którzy mają najmniej trudności z płaceniem rachunków, częściej mówią, że głosują, ponieważ to ich obowiązek jako obywateli (40 % wobec 32–33 % osób, które mają trudności od czasu do czasu lub częściej), ponieważ zazwyczaj głosują w wyborach politycznych (38 % vs 31–

34 %) oraz dlatego, że chcą wyrazić swoje poparcie dla Unii Europejskiej (23 % vs 18 %). Natomiast ci, którzy przez większość czasu mają trudności, są bardziej skłonni wymienić chęć poparcia konkretnego kandydata jako powodu do głosowania (28 % wobec 21 % osób, które rzadko lub nigdy nie mają trudności).

Wreszcie ci, którzy głosowali w ostatnich wyborach do Parlamentu Europejskiego, są bardziej skłonni niż ci, którzy nie głosowali, aby głosowali, ponieważ to ich obowiązek jako obywateli (43 % vs 28 %), ponieważ zazwyczaj głosują w wyborach politycznych (39 % vs 32 %), wspierać partię polityczną (38 % vs 33 %), zmieniać rzeczy (31 % vs 26 %) i wyrażać swoje poparcie dla Unii Europejskiej (23 % vs 18 %).

QA17ab Jakie są Państwa zdaniem powody, dla których ludzie głosują w wyborach europejskich? Po pierwsze? A potem? (% – UE-27)

	To ich obowiązek jako obywateli	Chcą coś zmienić, głosując w wyborach europejskich	Chcą mieć wpływ na to, kto zostanie kolejnym przewodniczącym Komisji Europejskiej	Chcą wyrazić swoje niezadowolenie	Chcą wspierać rząd (narodowość)	Chcą wyrazić niezadowolenie z rządu (narodowości)	Chcą wyrazić niezadowolenie z Unii Europejskiej	Zazwyczaj głosują w wyborach politycznych	Chcą wyrazić swoje poparcie dla Unii Europejskiej	W trakcie kampanii wyborczej poruszane są kwestie polityczne i społeczne będące ich przedmiotem zainteresowania.	Chcą uniknąć sukcesu wyborczego innych partii politycznych, których nie lubią.	Chcą wspierać partię polityczną
UE-27	38	29	10	21	16	11	12	36	21	13	16	36
Płeć												
Człowiek	36	29	10	21	16	11	13	37	21	14	16	37
Kobieta	40	30	10	21	16	10	11	35	21	13	15	35
Wiek												
15-24	35	33	14	22	15	14	12	32	19	14	17	35
25-39	36	31	11	23	14	11	13	35	20	14	17	36
40-54	36	29	12	21	16	11	13	35	21	14	15	37
55+	40	28	8	19	17	9	11	39	22	13	15	35
Edukacja (koniec)												
—15	40	25	8	21	20	9	9	36	17	9	12	35
16-19	37	28	10	21	17	12	12	35	20	12	16	35
20+	39	31	10	20	14	10	13	39	24	16	16	38
Nadal studiuje	36	34	13	23	14	12	12	33	19	16	17	36
Kategoria społeczno-zawodowa												
Samozatrudniony	32	30	11	18	16	11	13	37	24	15	14	36
Zarządcy	41	32	11	20	13	11	13	38	27	16	18	40
Pozostałe białe kołnierze	36	31	12	20	18	11	13	36	22	15	15	39
Pracownicy ręczni	35	28	11	23	17	12	12	32	19	12	16	33
Osoby domowe	41	28	7	21	16	9	11	34	19	10	11	34
Bezrobotny	35	26	11	26	11	15	13	36	15	11	16	34
Emerytowany	41	27	7	19	18	9	11	40	22	12	15	34
Studenci	36	34	13	23	14	12	12	33	19	16	17	36
Trudności z płaceniem rachunków												
Przez większość czasu	32	27	10	21	18	13	13	31	18	10	16	35
Od czasu do czasu	33	27	11	24	17	13	13	34	18	13	16	34
Prawie nigdy/Nigdy	40	30	10	20	15	9	11	38	23	14	16	37
Wizerunek Parlamentu Europejskiego												
Pozytywne	43	32	12	15	17	8	9	39	29	17	15	37
Neutralny	36	29	10	21	17	11	11	35	19	13	15	35
Negatywne	32	26	8	32	13	15	20	33	12	9	18	34

Powody niegłosowania w wyborach europejskich

Najczęściej wymienianym przez respondentów powodem, dla którego ludzie nie głosują w wyborach europejskich, jest przekonanie, że ich głosowanie nic nie zmieni (47 %, brak zmian od października do listopada 2022 r.). Ponad jedna trzecia twierdzi, że ludzie nie głosują, ponieważ nie są zainteresowani polityką w ogóle (37 %, +3 p.p.) lub dlatego, że nie ufają systemowi politycznemu w ogóle (36 %, +2 p.p.).

Inne powody podane przez około jedną piątą lub więcej to: czują, że to, co dzieje się w Parlamencie Europejskim, nie dotyczy ich (23 %, +1 p.p.), zwykle nie głosuje w wyborach politycznych, nie jest przekonane przez żadną partię polityczną ani kandydata (zarówno 22 %, +1 p.p.), sprzeciwia się Unii Europejskiej (19 %, bez zmian), uważają, że Parlament Europejski nie zajmuje się w wystarczającym stopniu problemami, które dotyczą takich osób (19 %, -1 p.p.) i nie wiedzą zbyt dobrze, jaka jest rola Parlamentu Europejskiego (19 %, -2 p.p.).

Z wyjątkiem odsetka osób, które twierdzą, że nie interesują się ogólnie polityką, która nieznacznie wzrosła (+3 p.p.), wszystkie pozostałe dane pozostały stabilne od października do listopada 2022 r.

QA18ab Jakie są Państwa zdaniem powody, dla których ludzie nie głosują w wyborach europejskich? Po pierwsze? A potem? (UE27) (%)

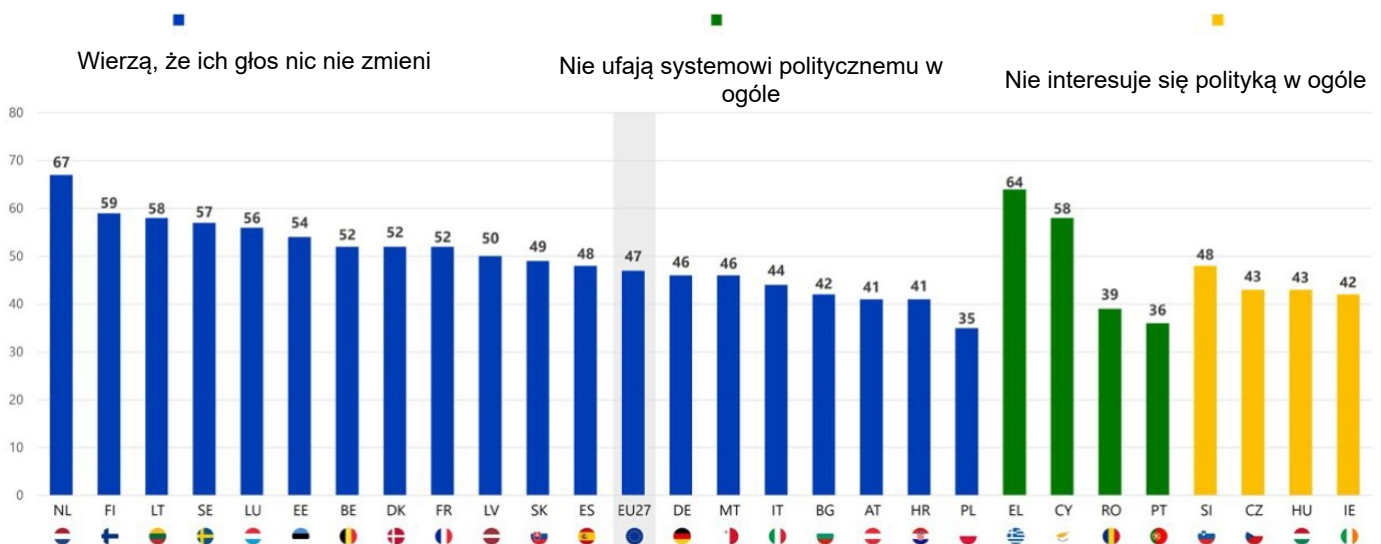
W 19 państwach członkowskich przekonanie, że ich głosowanie nic nie zmieni, jest pierwszym najczęściej wymienianym powodem, dla którego ludzie nie głosują w wyborach europejskich. W czterech krajach najczęstszą przyczyną podaną przez respondentów jest to, że nie są oni zainteresowani polityką w ogóle, podczas gdy nieufność do systemu politycznego w ogóle znajduje się na szczycie listy w kolejnych czterech krajach.

WE wszystkich krajach przekonanie, że ich głosowanie nic nie zmienia, jest pierwszym lub drugim najczęściej wymienianym powodem, dla którego respondenci nie głosują w wyborach europejskich. Proporcje wahają się od 67 % w Holandii, 59 % w Finlandii i 58 % na Litwie, do 34 % w Portugalii, 35 % w Polsce i 37 % w Rumunii.

„Nie są zainteresowani polityką w ogóle” plasują się w pierwszej trójce powodów, dla których ludzie nie głosują w 25 krajach. Największy odsetek respondentów, którzy o tym wspominają, odnotowano na Litwie (51 %), Słowenii (48 %) i Finlandii (46 %). Na drugim końcu widma jest to najmniej prawdopodobne w Austrii (29 %), Portugalii (31 %) i Polsce (32 %).

Ogólnie nieufność do systemu politycznego należy do trzech najważniejszych odpowiedzi w 23 państwach członkowskich. Grecja (64 %) i Cypr (58 %) wyróżniają się szczególnie wysokimi odsetkami, którzy wybierają ten powód niegłosowania, a następnie Litwa (46 %). W Polsce (23 proc.), Finlandii i Szwecji (oba 27 proc.) daje mniej niż jedną czwartą odpowiedzi.

QA18ab Jakie są Państwa zdaniem powody, dla których ludzie nie głosują w wyborach europejskich? Po pierwsze? A potem? (Maks. 4 ANSWERS) (% – Najbardziej wymieniona odpowiedź według kraju)

Respondenci w Danii, Szwecji (47 %) i Holandii (41 %) najczęściej twierdzą, że ludzie nie głosują w wyborach europejskich, ponieważ czują, że to, co dzieje się w Parlamencie Europejskim, nie dotyczy ich. Z kolei 11 % w Hiszpanii i 16 % w Polsce, Luksemburgu i Rumunii podaje to jako powód.

Grecja (48 %) jest krajem, w którym respondenci najczęściej twierdzą, że ludzie nie głosują, ponieważ nie są przekonani przez żadną partię polityczną lub kandydata, a następnie Cypr (36 %) i Austrię (31 %). Respondenci są najmniej skłonni wspomnieć o tym jako przyczynę w Danii (6 %), Holandii (10 %) i Szwecji (11 %).

Najczęściej w Polsce (31 %), na Węgrzech i w Irlandii (po 29 %), podczas gdy rzadziej wymienia się je w Hiszpanii (13 %), na Malcie (14 %), w Belgii i Estonii (po 15 %).

Najwyższy odsetek respondentów, którzy twierdzą, że ludzie nie głosują, ponieważ sprzeciwiają się Unii Europejskiej, obserwuje się w Austrii (36 %), na Malcie (30 %) i w Czechach (29 %). Natomiast mniej niż jedna dziesiąta wspomina o tym na Cyprze (8 %), na Litwie i w Hiszpanii (po 9 %).

Ponad trzech na dziesięciu w Szwecji (36 %), Danii (34 %), Holandii i Portugalii (po 31 %) twierdzi, że powodem, dla którego ludzie nie głosują, jest to, że nie wiedzą zbyt dobrze, jaka jest rola Parlamentu Europejskiego. Porównuje się to z 11 % w Polsce, 13 % w Grecji i 14 % na Słowacji, którzy wspominają o tym jako przyczynę.

QA18ab Jakie są Państwa zdaniem powody, dla których ludzie nie głosują w wyborach europejskich? Po pierwsze? A potem? (%)

	UE- 27	BA DZ	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	PR ZY	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE
Wierzą, że ich głos nic nie zmieni	47	52	42	42	52	46	54	38	55	48	52	41	44	57	50	58	56	39	46	67	41	35	34	37	42	49	59	57
Nie interesuje się polityką w ogóle	37	42	35	43	40	35	45	42	37	44	34	40	33	41	39	51	36	43	42	44	29	32	31	33	48	35	46	41
Nie ufają systemowi politycznemu w ogóle	36	41	38	30	29	36	32	30	64	44	32	39	38	58	42	46	31	33	34	45	35	23	36	39	37	31	27	27
Czują, że to, co dzieje się w Parlamencie Europejskim, nie dotyczy ich	23	28	28	29	47	24	29	17	25	11	24	20	18	21	22	21	16	21	27	41	25	16	22	16	18	22	38	47
Nie są przekonani przez żadną partię polityczną ani kandydata.	22	15	27	20	6	26	22	18	48	24	15	25	26	36	18	25	14	21	29	10	31	21	16	29	20	25	17	11
Zazwyczaj nie głosują w wyborach politycznych	22	15	25	26	20	23	15	29	18	13	25	26	19	23	18	24	20	29	14	18	21	31	20	23	20	18	26	19
Sprzeciwiają się Unii Europejskiej	19	16	24	29	20	22	17	16	26	9	18	16	24	8	14	9	11	15	30	24	36	18	12	14	12	17	16	16
Nie wiedzą, jaka jest rola Parlamentu Europejskiego	19	22	15	17	34	18	16	16	13	18	20	15	21	18	17	15	15	19	21	31	16	11	31	18	18	14	29	36
Uważają, że Parlament Europejski nie zajmuje się w wystarczającym stopniu problemami, które dotyczą osób takich jak oni.	19	21	28	24	23	24	22	14	33	11	16	22	18	17	20	16	16	20	20	23	26	17	14	19	15	24	20	24
Nie wiedzą wystarczająco dużo o pozycjonowaniu różnych partii politycznych w sprawach europejskich.	14	18	11	10	13	13	9	15	8	12	11	14	16	10	11	7	8	13	14	20	16	14	17	14	12	11	15	23
Nie interesujemy się tematami poruszonymi w trakcie kampanii	13	17	12	11	14	15	9	19	9	12	11	14	13	4	9	10	9	19	27	12	18	13	14	15	15	13	10	12
Brakuje im czasu, są zbyt zajęci	11	10	8	11	12	11	13	18	5	9	7	13	10	6	14	12	12	13	4	11	19	16	8	20	13	16	9	10
Nie zdają sobie sprawy z wyborów	9	8	3	7	8	6	9	17	5	10	12	10	10	2	10	5	13	8	2	7	12	8	17	12	9	7	11	17
Nie wiedzą, gdzie i jak głosować	8	9	4	7	5	4	8	11	4	8	8	8	11	4	9	3	12	7	4	8	6	10	11	9	10	5	4	6
Napotykać pewne praktyczne problemy uniemożliwiające im głosowanie (trudność dostania się do lokali wyborczych, niepełnosprawność, problemy zdrowotne itp.)	5	11	5	2	2	2	3	5	8	2	2	10	7	2	4	2	4	7	2	2	11	10	8	14	2	6	3	2
Nie wiem	2	1	1	3	3	1	2	1	0	1	3	1	2	0	2	1	1	1	1	0	1	2	3	0	2	1	2	1
Pozostałe (SPONTANEOUS)	1	0	0	0	1	1	1	0	0	1	2	0	0	0	1	0	1	0	1	0	1	0	0	1	0	0	1	0
Brak (SPONTANEOUS)	1	1	0	2	1	3	1	2	0	1	2	0	0	6	1	2	4	0	1	1	1	0	0	0	1	1	1	1

Ponadto ponad jedna czwarta w Grecji (33 %), Bułgarii (28 %) i Austrii (26 %) wspomina o tym, że ludzie uważają, że Parlament Europejski nie zajmuje się w wystarczającym stopniu problemami,

które dotyczą osób takich jak oni. Osoby w Hiszpanii (11 %), Irlandii i Portugalii (obie 14 %) są najmniej skłonne przytoczyć to jako powód, aby nie głosować.

W 11 krajach respondenci są bardziej skłonni niż w październiku i listopadzie 2022 r. powiedzieć, że ludzie nie głosują w wyborach europejskich, ponieważ uważają, że ich głos nic nie zmienia. Dotyczy to w szczególności Malty (46 %, +14 p.p.), Luksemburga (56 %, +12 p.p.) i Estonii (54 %, +7 p.p.). Odsetek respondentów zmniejszył się we Francji (52 %, -7 p.p.), Austrii (41 %, -4 p.p.), Bułgarii (42 %, -3 p.p.) i Portugalii (34 %, -3 p.p.) i pozostał stabilny lub niezmienny w 12 krajach.

Odsetek respondentów, którzy twierdzą, że ludzie nie głosują, ponieważ nie są zainteresowani polityką w ogóle, wzrósł w 15 krajach od października do listopada 2022 r., w szczególności na Malcie (42 %, +12 p.p.), Irlandii (42 %, +8 p.p.) i Szwecji (41 %, +7 p.p.). Odsetek ten zmniejszył się tylko w Portugalii (31 %, -5 p.p.), na Cyprze (41 %, -5 p.p.) i Grecji (37 %, -4 p.p.), a w dziewięciu krajach pozostał stabilny lub niezmienny.

Wzrost odsetka respondentów, którzy twierdzą, że ludzie nie głosują w wyborach europejskich, ponieważ ogólnie nie ufają systemowi politycznemu, odnotowuje się w 14 państwach członkowskich. Malta (34 %, +9 p.p.) ponownie odnotowała największy wzrost, a następnie Cypr (58 %, +7 p.p.) i Łotwa (42 %, +7 p.p.). Odsetek respondentów tylko nieznacznie spadł na Słowacji (31 %, -3 p.p.) i pozostał stabilny lub niezmienny w 12 krajach.

Dziewięć krajów wykazuje wzrost odsetka osób, które twierdzą, że ludzie czują, że to, co dzieje się w Parlamencie Europejskim, nie dotyczy ich jako powodu, dla którego nie głosują. Największy wzrost odnotowano w Belgii (28 %, +6 p.p.), Estonii (29 %, +5 p.p.) i na Cyprze (21 %, +5 p.p.). Spadek odnotowano w Luksemburgu (16 %, -7 p.p.), Hiszpanii (11 %, -4 p.p.), Austrii (25 %, -3 p.p.) i Czechach (29 %, -3 p.p.). Liczba ta pozostała stabilna lub niezmienna w 14 krajach.

Respondenci w siedmiu krajach są obecnie bardziej skłonni niż w październiku i listopadzie 2022 r. do powiedzenia, że ludzie nie głosują, ponieważ nie są przekonani przez żadną partię polityczną lub kandydata, zwłaszcza na Malcie (29 %, +9 p.p.) i na Łotwie (18 %, +6 p.p.). Odsetek ten nieznacznie spadł w Hiszpanii (24 %, -4 p.p.) i Danii (6 %, -3 p.p.) i pozostał stabilny lub niezmienny w 18 krajach.

W ośmiu krajach odsetek respondentów, którzy wspominają, że ludzie zazwyczaj nie głosują w wyborach politycznych jako powód, aby nie głosować w wyborach europejskich, wzrósł, zwłaszcza na Litwie (24 %, +8 p.p.), Słowenii (20 %, +7 p.p.), na Węgrzech (29 %, +6 p.p.) i na Łotwie (18 %, +6 p.p.). Odsetek ten nieznacznie spadł na Malcie (14 %, -4 p.p.), Czechach (26 %, -3 p.p.) i Portugalii (20 %, -3 p.p.) i pozostał stabilny lub niezmienny w 16 państwach członkowskich.

Respondenci na Łotwie (14 %, +6 p.p.) są bardziej skłonni niż w październiku i listopadzie 2022 r. powiedzieć, że ludzie nie głosują, ponieważ sprzeciwiają się Unii Europejskiej, podczas gdy na Malcie (30 %, -6 p.p.) są obecnie mniej skłonni do tego. W Luksemburgu odnotowano spadek odsetka respondentów, którzy jako powody niewiedzą zbyt dobrze, jaka jest rola Parlamentu Europejskiego (15 %, -7 p.p.) i wierzą, że Parlament Europejski nie zajmuje się w wystarczającym stopniu problemami, które dotyczą takich osób (16 %, -5 p.p.). W Grecji (33 %, +5 p.p.) respondenci częściej twierdzą, że ludzie nie głosują, ponieważ uważają, że Parlament Europejski nie zajmuje się w wystarczającym stopniu problemami, które dotyczą osób takich jak oni.

Respondenci w wieku 15-24 lat najczęściej twierdzą, że ludzie nie głosują w wyborach europejskich, ponieważ nie są zainteresowani polityką w ogóle (42 % w porównaniu z 35-37 % starszych respondentów), a najmniej prawdopodobne jest, że ludzie wierzą, że ich głos nic nie zmienia (42 % w porównaniu z 45-48 %), nie ufają systemowi politycznemu w ogóle (30 % vs 36-38 %) i sprzeciwia się Unii Europejskiej (15 % vs 19-20 %).

Im dłużej respondenci pozostają w kształceniu w pełnym wymiarze godzin, tym częściej wspominają o przekonaniu, że ich głos nic nie zmienia (49 % osób, które ukończyły edukację w

wieku 20 lat lub starszych w porównaniu z 43 % osób, które ukończyły 15 lat lub mniej), czując, że to, co dzieje się w Parlamencie Europejskim, nie dotyczy ich (29 % vs 16 %), nie wiedząc zbyt dobrze, jaka jest rola Parlamentu Europejskiego (22 % w porównaniu z 16 %) oraz przekonanie, że Parlament Europejski nie zajmuje się w wystarczającym stopniu problemami, które dotyczą takich osób (21 % vs 16 %) jako powodów, dla których ludzie nie głosują. Jednak respondenci, którzy odeszli z edukacji w wieku 15 lat lub młodszych, częściej twierdzą, że ludzie nie głosują, ponieważ nie są przekonani przez żadną partię polityczną lub kandydata (25 % wobec 20 % osób, które ukończyły edukację w wieku 20 lat lub starszych).

Respondenci, którzy mają najmniej trudności z opłaceniem rachunków, są bardziej skłonni powiedzieć, że ludzie nie głosują, ponieważ nie są zainteresowani polityką w ogóle (38 % wobec 33 % osób, które mają trudności przez większość czasu) oraz dlatego, że czują, że to, co dzieje się w Parlamencie Europejskim, nie dotyczy ich (25 % vs 16 %). Na odwrót odnosi się nieufność do systemu politycznego w ogóle (41 % osób, które przez większość czasu mają trudności w porównaniu z 35 % osób, które rzadko lub nigdy nie mają trudności) i nie są przekonane przez żadną partię polityczną lub kandydata (27 % vs 21 %).

Ci, którzy często mówią o europejskich sprawach politycznych, są bardziej skłonni niż ci, którzy nigdy tego nie robią, mówią, że ludzie nie głosują, ponieważ czują, że to, co dzieje się w Parlamencie Europejskim, nie dotyczy ich (25 % vs 20 %) oraz dlatego, że uważają, że Parlament Europejski nie zajmuje się w wystarczającym stopniu problemami, które dotyczą takich osób (25 % vs 14 %).

Wreszcie respondenci, którzy głosowali w ostatnich wyborach europejskich, są bardziej skłonni niż ci, którzy nie głosowali, że ludzie wierzą, że ich głos nic nie zmieni (49 % vs 43 %) i czują, że to, co dzieje się w Parlamencie Europejskim, nie dotyczy ich (25 % vs 18 %).

QA18ab Jakie są Państwa zdaniem powody, dla których niektórzy ludzie nie głosują w wyborach europejskich? Po pierwsze? A potem? (% – UE-27)

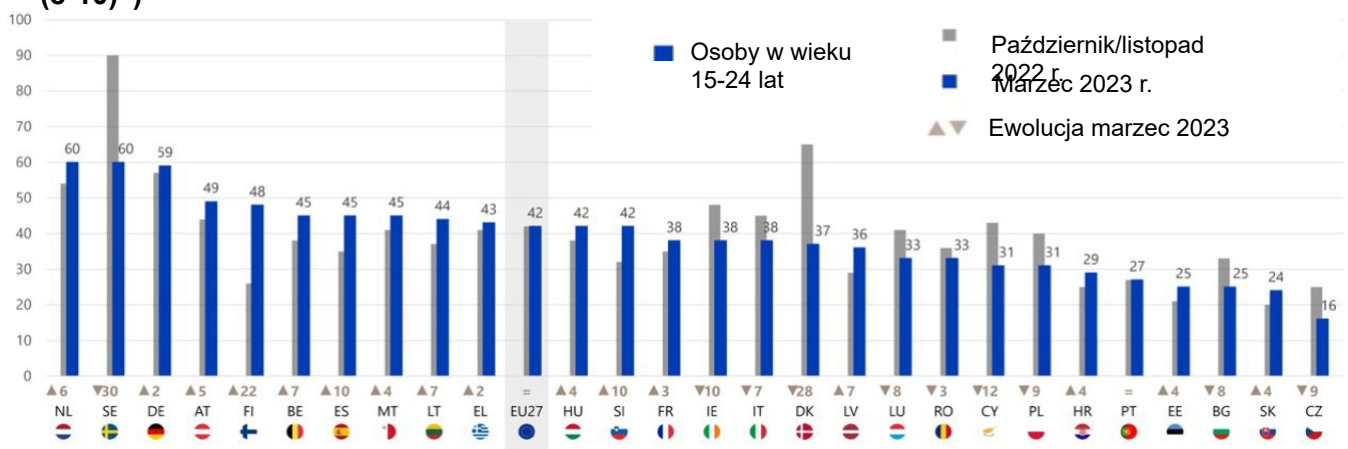
	Nie interesuje się polityką w ogóle	Wierzą, że ich głos nic nie zmieni	Sprzeciwiają się Unii Europejskiej	Nie wiedzą, jaka jest rola Parlamentu Europejskiego	Uważają, że Parlament Europejski nie zajmuje się wystarczającym stopniem problemami, które dotyczą osób takich jak oni.	Nie wiedzą, czy wystarczająco dużo o pozycjonowaniu różnych partii politycznych w sprawach europejskich.	Nie ufają systemowi politycznemu w ogóle	Nie są przekonani przez żadną partię polityczną ani kandydata	Czuja, że to, co dzieje się w Parlamencie Europejskim, nie dotyczy ich
UE-27	15	6	6	0	1	1	36	22	23
Płeć									
Człowiek	16	7	5	0	1	1	37	22	22
Kobieta	15	6	6	0	1	1	35	23	23
Wiek									
15-24	16	10	7	0	0	0	30	24	23
25-39	15	7	6	0	1	1	36	21	24
40-54	16	6	5	0	1	1	36	23	24
55+	15	5	5	0	1	1	38	22	21
Edukacja (koniec)									
—15	14	5	5	1	1	1	40	25	16
16-19	15	6	5	0	1	1	37	23	19
20+	16	6	6	0	1	1	36	20	29
Nadal studiuje	17	11	8	0	0	0	30	23	25
Kategoria społeczno-zawodowa									
Samozatrudniony	15	6	5	0	0	1	37	21	24
Zarządcy	16	7	4	0	1	0	37	19	28
Pozostałe białe kołnierze	15	8	6	0	1	0	36	23	26
Pracownicy ręczni	15	7	5	0	1	1	36	23	20
Osoby domowe	13	4	5	1	0	1	39	25	16
Bezrobotny	15	4	5	1	1	1	40	25	19
Emerytowany	15	4	5	1	1	1	37	22	21
Studenci	17	11	8	0	0	0	30	23	25
Trudności z płaceniem rachunków									
Przez większość czasu	15	7	5	1	1	1	41	27	16
Od czasu do czasu	14	7	6	0	1	1	38	25	20
Prawie nigdy/Nigdy	16	6	5	0	1	1	35	21	25
Wizerunek Parlamentu Europejskiego									
Pozytywne	17	6	6	0	1	1	34	22	26
Neutralny	14	7	6	0	1	1	35	22	22
Negatywne	14	5	3	1	2	1	43	24	19

3.2. Nacisk na młodzież

W niniejszej sekcji skupiono się w szczególności na podejściu do wyborów, a w szczególności w odniesieniu do kolejnych wyborów europejskich, wśród najmłodszych respondentów (tj. w wieku od 15 do 24 lat) i dokonano porównania między wynikami zaobserwowanymi wśród młodzieży europejskiej a wynikami obserwowanymi wśród ogółu społeczeństwa. W badaniu Eurobarometru powyborczego z 2019 r. stwierdzono, że chociaż starsi obywatele byli najbardziej skłonni do głosowania w ostatnich wyborach europejskich, wzrost frekwencji w latach 2014–2019 był najsilniejszy wśród młodych ludzi w wieku poniżej 25 lat (42 %, +14 p.p.) – czynnik, który przyczynił się do osiągnięcia najwyższej ogólnej frekwencji w wyborach europejskich od 1994²⁷. W związku z tym kluczowe wydaje się monitorowanie postaw w tej grupie wiekowej w celu bardziej kompleksowego zrozumienia tendencji w zakresie udziału w wyborach i w polityce w całej UE.

Ponad czterech na dziesięciu respondentów w wieku 15-24 lat (42 %) twierdzi, że bardzo ważne jest, aby osobiście głosowali w wyborach europejskich, podczas gdy 13 % przywiązuje niewielką wagę do tych wyborów. Młodzi respondenci są zatem nieco mniej prawdopodobni niż średnia (48 %) przywiązują dużą wagę do wyborów europejskich.

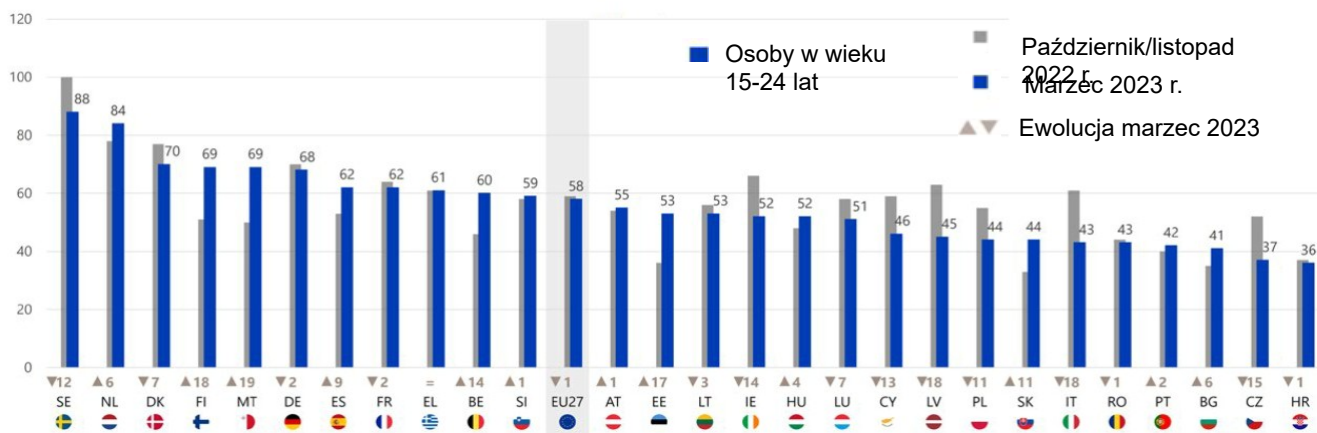
QA16a Proszę powiedzieć, jak ważne jest, aby osobiście głosować w wyborach europejskich? Proszę użyć skali od 1 do 10, gdy 1 oznacza, że głosowanie jest czymś, co w ogóle nie ma dla Ciebie znaczenia, a 10 oznacza, że głosowanie jest czymś, co uważasz za istotne lub kluczowym obowiązkiem dla Ciebie jako obywatela. Pozostałe liczby wskazują coś pomiędzy tymi dwoma pozycjami. (% – ogółem „wysokie znaczenie (8-10)“)

Prawie sześciu na dziesięciu najmłodszych respondentów (58 %) przywiązuje dużą wagę do głosowania w wyborach krajowych, a mniej niż jeden na dziesięciu (8 %) twierdzi, że głosowanie w tych wyborach ma niewielkie znaczenie. Po raz kolejny osoby w wieku 15-24 lat są mniej prawdopodobne niż średnia (67 %) przywiązują dużą wagę do głosowania.

²⁷ Wyniki badania Eurobarometru powyborczego Parlamentu Europejskiego (EB 91.5) przeprowadzonego w czerwcu 2019 r. są dostępne na stronie internetowej: <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2312>

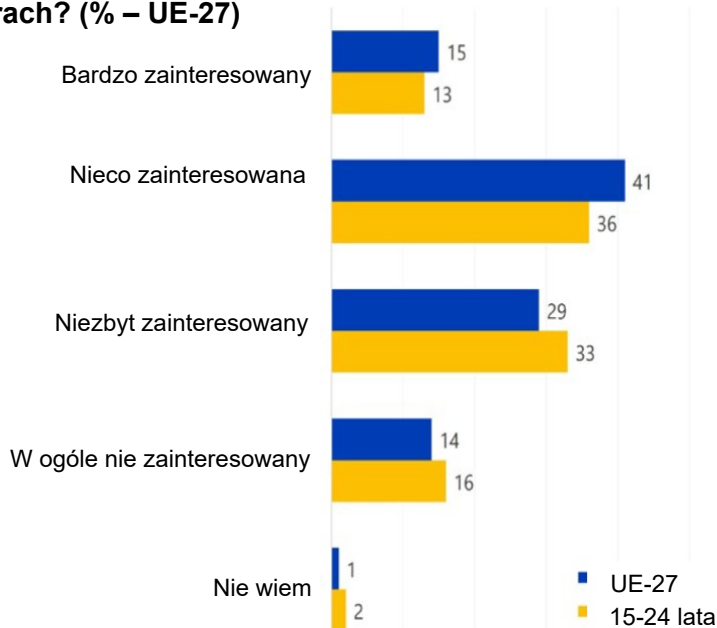
QA16b I jak ważne jest, aby głosować w wyborach krajowych w (naszym KRAJU)? (% – ogółem „wysokie znaczenie (8-10)”)

W związku z tym, podobnie jak w przypadku wyników wśród ogółu społeczeństwa, młodzi respondenci są bardziej skłonni do uznania istotności wyborów krajowych niż wyborów europejskich.

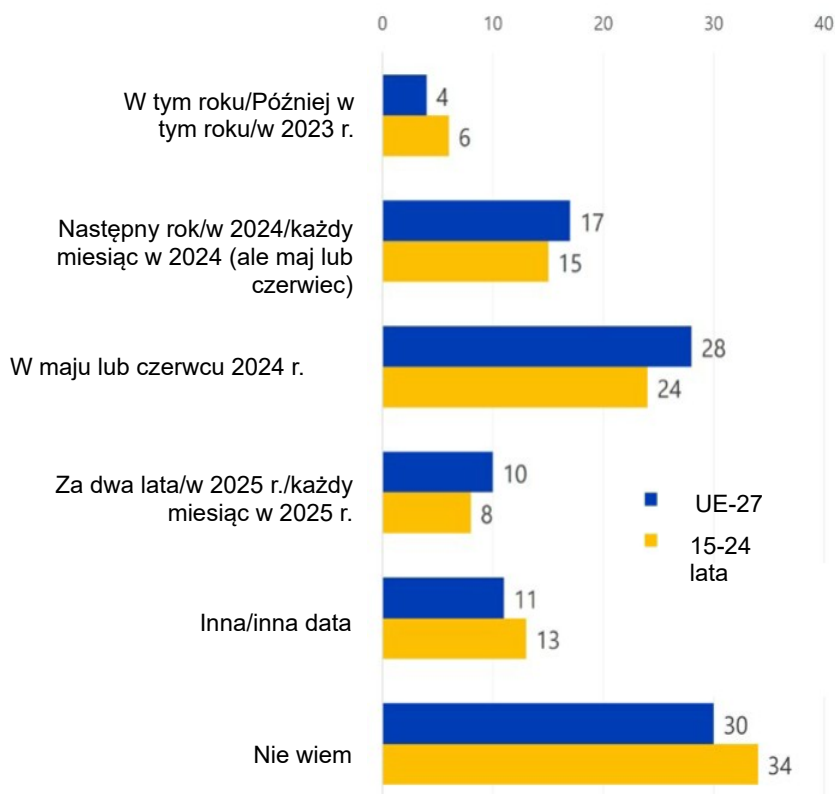
Równe proporcje mówią, że są zainteresowani (49 %) i nie są zainteresowani (49 %) tymi wyborami. W szczególności 13 % twierdzi, że jest „bardzo zainteresowane”, a 36 % – nieco, podczas gdy 16 % „w ogóle nie jest zainteresowanych”, a 33 % „nie jest bardzo zainteresowanych”. Porównując te dane z danymi stwierdzonymi wśród ogólnej populacji, wydaje się jasne, że 15-24 lata są mniej prawdopodobne niż średnia (56 %), mimo że odsetek osób, które twierdzą, że są „bardzo” zainteresowani, jest nieco zbliżony do obserwowanego dla całej próby (15 %).

QA15 Następane wybory europejskie odbędą się w maju lub czerwcu 2024 r. Jak bardzo jesteś zainteresowany/czy nie w tych wyborach? (% – UE-27)

Zapytany o datę następnych wyborów do Parlamentu Europejskiego, prawie jedna czwarta najmłodszych respondentów (24 %) udzieli prawidłowej odpowiedzi w maju lub czerwcu 2024 r., a 15 % prawidłowo identyfikuje rok, ale nie miesiąc, a około jedna czwarta (27 %) udzieli błędnej odpowiedzi. Oznacza to, że osoby w wieku 15-24 lat są nieco mniej prawdopodobne niż średnia, aby były świadome dokładnej daty następnych wyborów (24 % w porównaniu z 28 %).

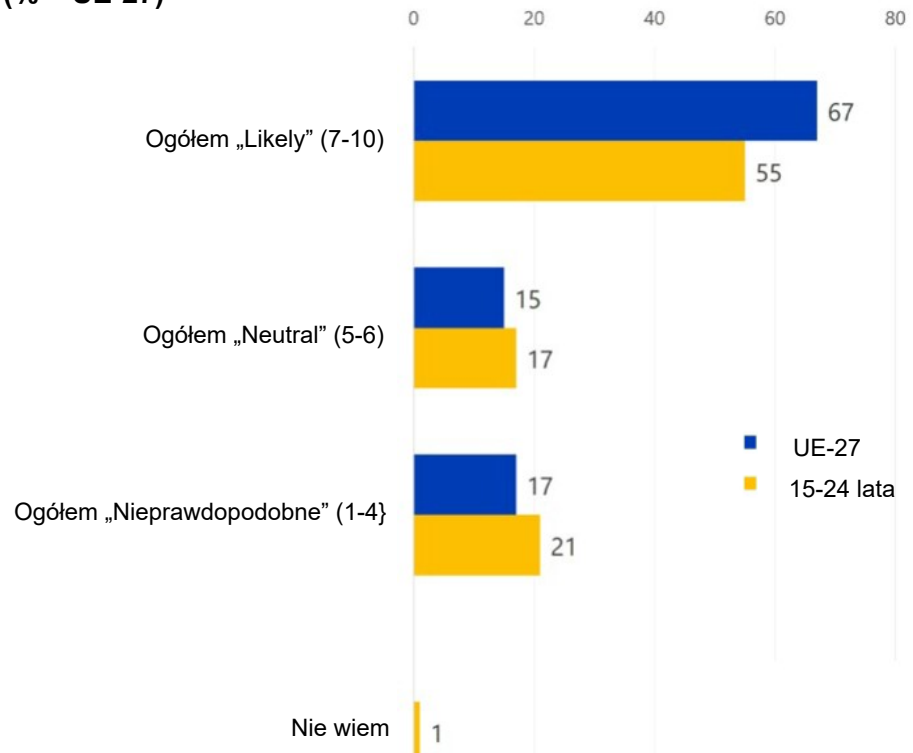
QA14 Następane wybory europejskie odbędą się w maju lub czerwcu 2024 r. Jak bardzo jesteś zainteresowany czy nie w tych wyborach? (% – UE-27)

Prawdopodobieństwo głosowania w następnych wyborach europejskich jest niższe wśród najmłodszych respondentów niż wśród ogółu społeczeństwa, przy czym 55 % osób w wieku 15-24 lat twierdzi, że prawdopodobnie zgłosuje, jeśli następne wybory europejskie odbyły się w przyszłym tygodniu (w porównaniu ze średnią 67 %). Niemniej jednak należy zauważyć, że 6 % respondentów twierdzi, że nie kwalifikuje się jeszcze do głosowania.

Prawdopodobni wyborcy nadal stanowią bezwzględną większość młodych respondentów, podczas gdy tylko około jedna piąta (21 %) twierdzi, że nie zgłosuje (w porównaniu ze średnią 17 %).

QA22 Gdyby następne wybory europejskie odbędą się w przyszłym tygodniu, to jak prawdopodobne byłoby, że zagłosuje Pan w tych wyborach? Proszę użyć skali od 1 do 10, gdzie „1” oznacza „nieprawdopodobnie” i „10” oznacza „bardzo prawdopodobne”. (% – UE-27)

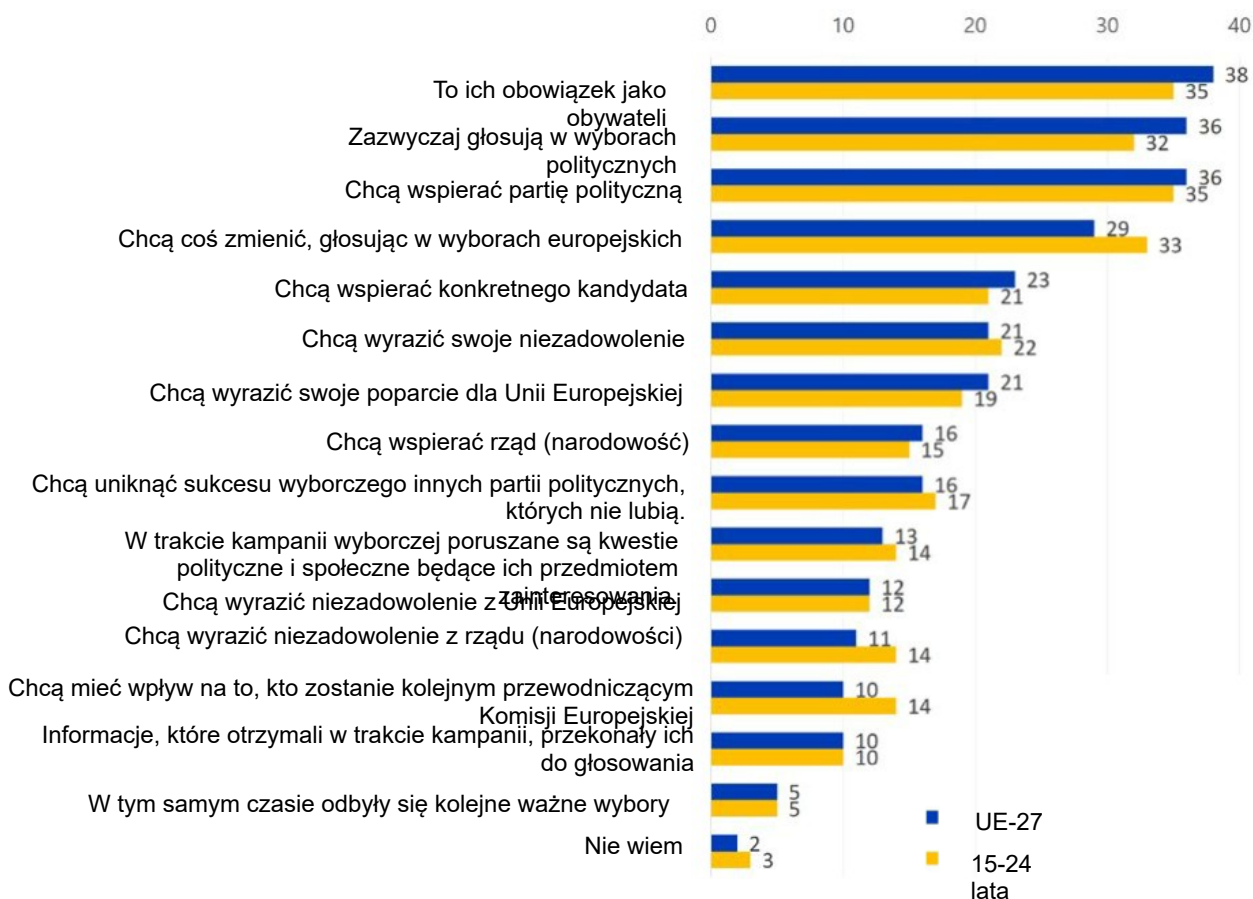

Ranking powodów, dla których ludzie głosują w wyborach europejskich, wyrażony przez respondentów w wieku 15-24 lat, jest tylko nieznacznie inny niż obserwowany wśród ogółu społeczeństwa. Bycie obowiązkiem obywateli (35 % w porównaniu ze średnią 38 %) i chęć wspierania partii politycznej (35 % vs 36 %) nadal znajduje się w pierwszej trójce powodów podanych przez osoby w wieku 15-24 lat. Jednak ci respondenci częściej niż przeciętnie mówią, że ludzie głosują, ponieważ chcą zmienić rzeczy (33 % vs 29 %), co plasuje się na trzecim miejscu wśród podanych powodów. Z drugiej strony, chociaż zazwyczaj głosowanie w wyborach politycznych plasuje się na drugim miejscu (32 %), najmłodsi respondenci rzadziej wspominają o tym niż ogół społeczeństwa (36 %).

Inne powody wybrane przez około jedną piątą to chęć wyrażenia niezadowolenia (22 % w porównaniu ze średnią 21 %) oraz chęć wsparcia konkretnego kandydata (21 % wobec 23 %).

Wreszcie warto zauważyć, że najmłodsi respondenci częściej niż przeciętnie mówią, że ludzie głosują w wyborach europejskich, ponieważ chcą wpływać na tego, kto zostanie następnym przewodniczącym Komisji Europejskiej (14 % w porównaniu z 10 %).

QA17ab Jakie są Państwa zdaniem powody, dla których ludzie głosują w wyborach europejskich? Po pierwsze? A potem? (MAKS. 4 ODPOWIEDZI) (% – UE-27)

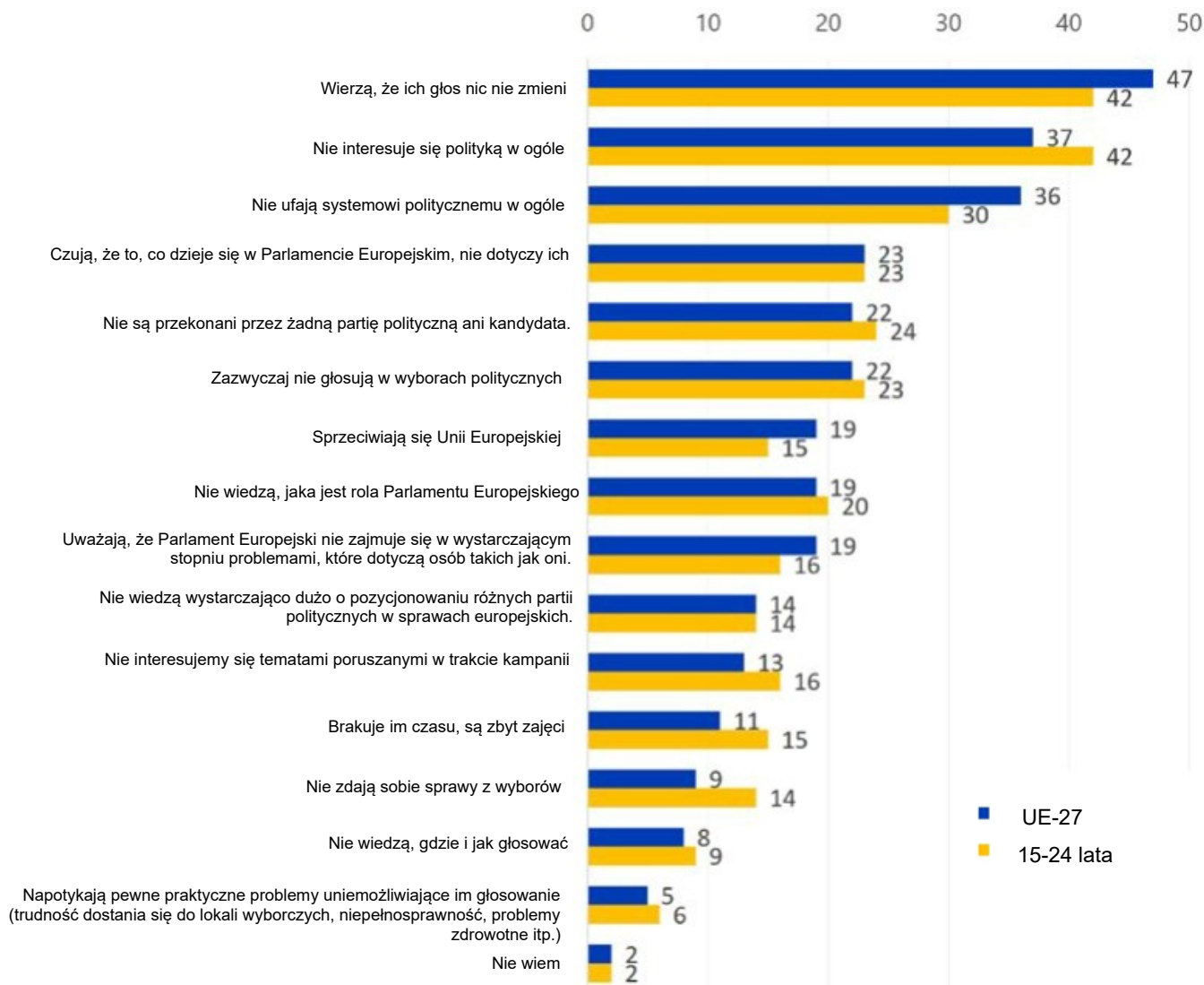
Wśród ogółu społeczeństwa respondenci najczęściej twierdzą, że ludzie nie głosują w wyborach europejskich, ponieważ wierzą, że ich głos nic nie zmieni, nie są zainteresowani polityką w ogóle lub nie ufają systemowi politycznemu w ogóle. Ranking ten jest zasadniczo taki sam wśród najmłodszych respondentów, mimo że można zaobserwować różnice w proporcjach, które wybierają każdy z tych powodów. W szczególności osoby w wieku 15-24 lat częściej niż przeciętnie mówią, że ludzie nie głosują, ponieważ nie są zainteresowani polityką w ogóle (42 % vs 37 %) – co czyni z tego wspólnego najczęściej wymienianego powodu wśród młodzieży. Niemniej jednak, chociaż przekonanie, że ich głosowanie nic nie zmieni, to najmłodsi respondenci są mniej skłonni do wzmianki o tym niż ogół społeczeństwa (42 % vs 47 %), a to samo dotyczy nieufności do systemu politycznego w ogóle (30 % vs 36 %).

Inne powody wymienione przez co najmniej jedną piątą najmłodszych respondentów to: nie będąc przekonanym przez żadną partię polityczną lub kandydata (24 % w porównaniu ze średnią 22 %), czując, że to, co dzieje się w Parlamencie Europejskim, nie dotyczy ich (23 % w porównaniu z 23 %), zwykle nie głosuje w wyborach politycznych (23 % vs 22 %) i nie wie dobrze, jaka jest rola Parlamentu Europejskiego (20 % vs 19 %).

Wśród innych powodów warto zauważyć, że osoby w wieku 15-24 lat są mniej skłonne do mówienia, że ludzie nie głosują, ponieważ są przeciwni Unii Europejskiej (15 % vs 19 %), ale

bardziej skłonni są powiedzieć, że to dlatego, że brakuje im czasu lub są zbyt zajęci (15 % vs 11 %) oraz dlatego, że nie są świadomi wyborów (14 % vs 9 %).

QA18ab Jakie są Państwa zdaniem powody, dla których niektórzy ludzie nie głosują w wyborach europejskich? Po pierwsze? A potem? (MAKS. 4 ODPOWIEDZI) (% – UE-27)

3.3. Sposób głosowania

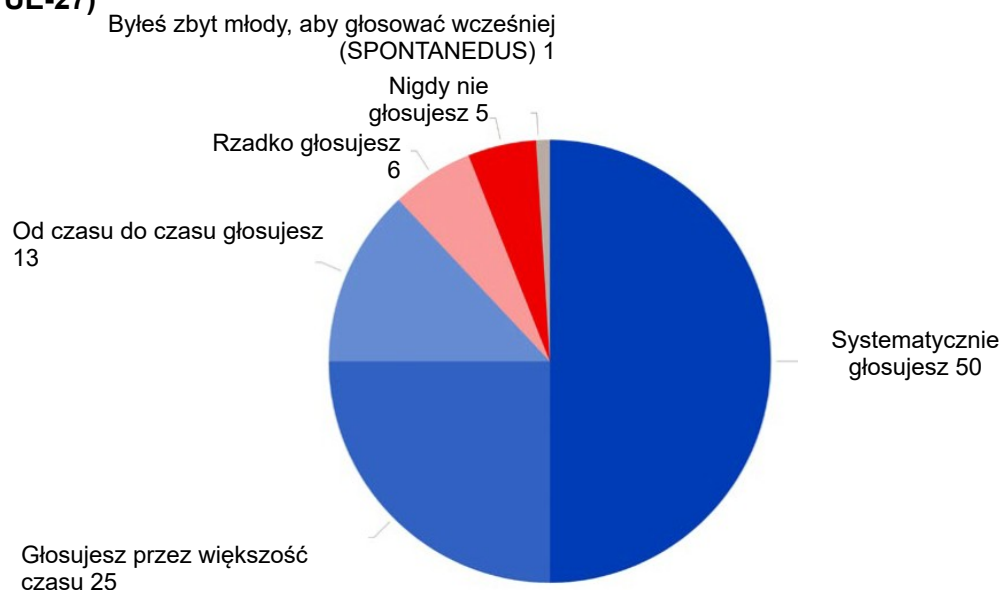
Częstotliwość głosowania w wyborach lokalnych/regionalnych, krajowych i europejskich

Opisując swoje zachowania wyborcze w ostatnich latach na szczeblu lokalnym, regionalnym, krajowym lub europejskim, połowa respondentów (50 %, brak zmian od października do listopada 2022 r.) twierdzi, że zawsze głosuje. Blisko czterech na dziesięć (38 %, brak zmian) twierdzi, że często głosuje, „przez większość czasu” (25 %, -1 p.p.) lub „od czasu do czasu” (13 %, +1 p.p.),

podczas gdy około jeden na dziesięć (11 %, brak zmian) mówi, że „rzadko” (6 %, bez zmian) lub „nigdy” (5 %, bez zmian) głosuje.

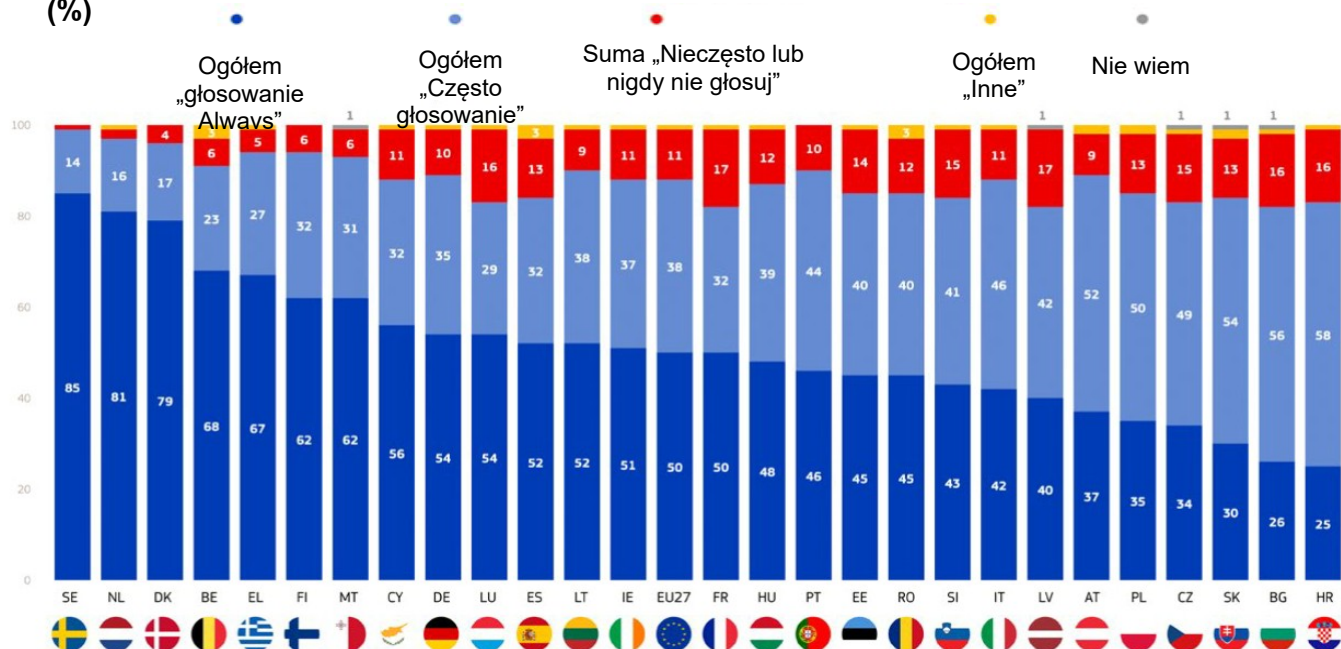
Proporcje te są stabilne lub niezmienione w porównaniu z październikiem i listopadem 2022 r. i są spójne z tymi obserwowanymi w podobnym momencie (kwiecień 2018 r.) przed wyborami do Parlamentu Europejskiego w 2019 r., kiedy 50 % stwierdziło, że zawsze głosuje, a 35 % często głosuje.

QA19 Pomówmy teraz o swoim osobistym zachowaniu wyborczym. Które z poniższych kryteriów najlepiej opisuje Państwa zachowania związane z głosowaniem w ostatnich latach, zarówno na szczeblu lokalnym, jak i regionalnym, krajowym lub europejskim? (% – UE-27)

Respondenci w Szwecji (85 %), Holandii (81 %) i Danii (79 %) najczęściej twierdzą, że zawsze głosują w wyborach na szczeblu lokalnym lub regionalnym, krajowym lub europejskim. Takie podejście do głosowania jest mniej rozpowszechnione w Chorwacji (25 %), Bułgarii (26 %) i na Słowacji (30 %). Odsetek respondentów, którzy rzadko lub nigdy nie głosują, jest najwyższy we Francji, na Łotwie (po 17 %), w Bułgarii, Chorwacji i Luksemburgu (wszystkie 16 %), natomiast najniższy w Szwecji (1 %), Holandii (2 %) i Danii (4 %).

QA19 Pomówmy teraz o swoim osobistym zachowaniu wyborczym. Które z poniższych kryteriów najlepiej opisuje Państwa zachowania związane z głosowaniem w ostatnich latach, zarówno na szczeblu lokalnym, jak i regionalnym, krajowym lub europejskim? (%)

QA19 Pomówmy teraz o swoim osobistym zachowaniu wyborczym. Które z poniższych kryteriów najlepiej opisuje Państwa zachowania związane z głosowaniem w ostatnich latach, zarówno na szczeblu lokalnym, jak i regionalnym, krajowym lub europejskim? (%)

	Systematycznie głosujesz		Głosujesz przez większość czasu		Od czasu do czasu głosujesz		Rzadko głosujesz		Nigdy nie głosujesz		To zależy/Głosujesz tylko w niektórych wyborach (SPONTANEOUS)	
	Marzec 2023 r.	Zróznicow ać. Marzec 2023 r. – październik/listopad 2022 r.	Marzec 2023 r.	Zróznicow ać. Marzec 2023 r. – październik/listopad 2022 r.	Marzec 2023 r.	Zróznicow ać. Marzec 2023 r. – październik/listopad 2022 r.	Marzec 2023 r.	Zróznicow ać. Marzec 2023 r. – październik/listopad 2022 r.	Marzec 2023 r.	Zróznicow ać. Marzec 2023 r. – październik/listopad 2022 r.	Marzec 2023 r.	Zróznicow ać. Marzec 2023 r. – październik/listopad 2022 r.
UE-27	50	0	25	-1	13	1	6	0	5	0	0	0
BADŻ	68	2	16	0	7	0	3	-1	3	-2	0	0
BG	26	-1	33	-2	23	2	12	-1	4	1	0	0
CZ	34	-3	34	2	15	3	8	-2	7	0	0	-1
DK	79	1	14	-1	3	-1	2	1	2	1	0	0
DE	54	-3	23	-3	12	4	5	1	5	1	1	0
EE	45	13	25	0	15	-6	9	-5	5	-3	0	0
IE	51	-4	27	2	10	1	4	-1	7	2	0	0
EL	67	-2	19	0	8	3	3	0	2	0	0	0
ES	52	-6	24	3	8	1	6	0	7	1	1	1
FR	50	2	22	-3	10	1	8	1	9	-2	0	0
HR	25	-8	35	3	23	4	10	0	6	1	0	0
IT	42	-2	31	1	15	2	8	1	3	-1	0	-1
CY	56	2	21	1	11	1	3	-4	8	1	1	1
LV	40	-15	25	3	17	7	10	3	7	1	0	0
LT	52	8	25	-5	13	1	5	0	4	-3	0	0
LU	54	2	21	-3	8	0	8	1	8	1	0	0
HU	48	-5	27	4	12	-1	7	2	5	0	0	0
MT	62	-3	21	-3	10	4	4	1	2	0	0	0
NL	81	4	14	-3	2	-1	1	0	1	-1	0	0
PRZY	37	-2	34	-1	18	0	4	-1	5	3	0	0
PL	35	5	26	-4	24	-3	8	-1	5	3	0	0
PT	46	2	35	2	9	-4	4	-1	6	1	0	0
RO	45	13	24	-7	16	-4	9	-5	3	1	0	0
SI	43	4	29	-2	12	-1	9	1	6	-2	0	0
SK	30	-3	30	-3	24	5	7	-1	6	1	0	0
FI	62	10	25	-2	7	-2	3	-3	3	-2	0	0
SE	85	-4	12	4	2	0	0	-1	1	1	0	0

Odsetek osób, które zawsze głosują w wyborach, wzrasta z wiekiem, ponieważ 57 % osób w wieku 55 lat lub starszych zawsze głosuje, w porównaniu z 37 % osób w wieku 15-24 lat.

Poziom wykształcenia odgrywa również rolę, jeśli chodzi o zachowanie wyborcze. Osoby, które ukończyły edukację w pełnym wymiarze godzin w wieku 20 lat lub starszych, częściej mówią, że zawsze głosują niż osoby, które ukończyły 19 lat lub mniej (61 % w porównaniu z 44-49 %).

Menedżerowie (63 %) są najbardziej skłonni do systematycznego głosowania, zwłaszcza w porównaniu z osobami bezrobotnymi (35 %). Istnieje również różnica pod względem warunków finansowych respondentów, a ci, którzy rzadko lub nigdy nie mają trudności z opłaceniem rachunków, są bardziej prawdopodobni niż ci, którzy mają trudności z mówieniem, że zawsze głosują (59 % w porównaniu z 34-37 %).

Poczucie, że głos liczy się i zadowolenie z demokracji w UE i w ich kraju, to również cechy, które towarzyszą większej skłonności do głosowania w wyborach. Na przykład 61 % osób, które zgadzają się ze swoim głosem, liczy się zawsze w ich kraju, w porównaniu z 36 % tych, którzy się nie zgadzają. To samo dotyczy wizerunku respondentów w Parlamencie Europejskim – 63 % osób,

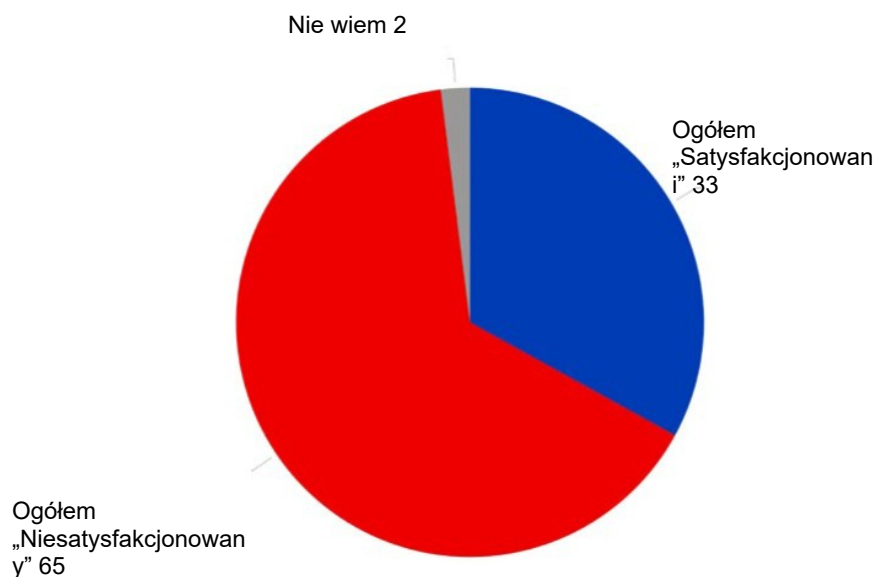
które mają pozytywny wizerunek, twierdzi, że zawsze głosuje, w porównaniu z 39 % osób, które mają negatywny wizerunek.

Deklarowana frekwencja w wyborach europejskich w 2019 r. i w ostatnich wyborach krajowych

60 % (-1 p.p. od października do listopada 2022 r.) twierdzi, że głosowało w ostatnich wyborach europejskich w maju 2019 r., podczas gdy 36 % (+1 p.p.) twierdzi, że nie głosowało.

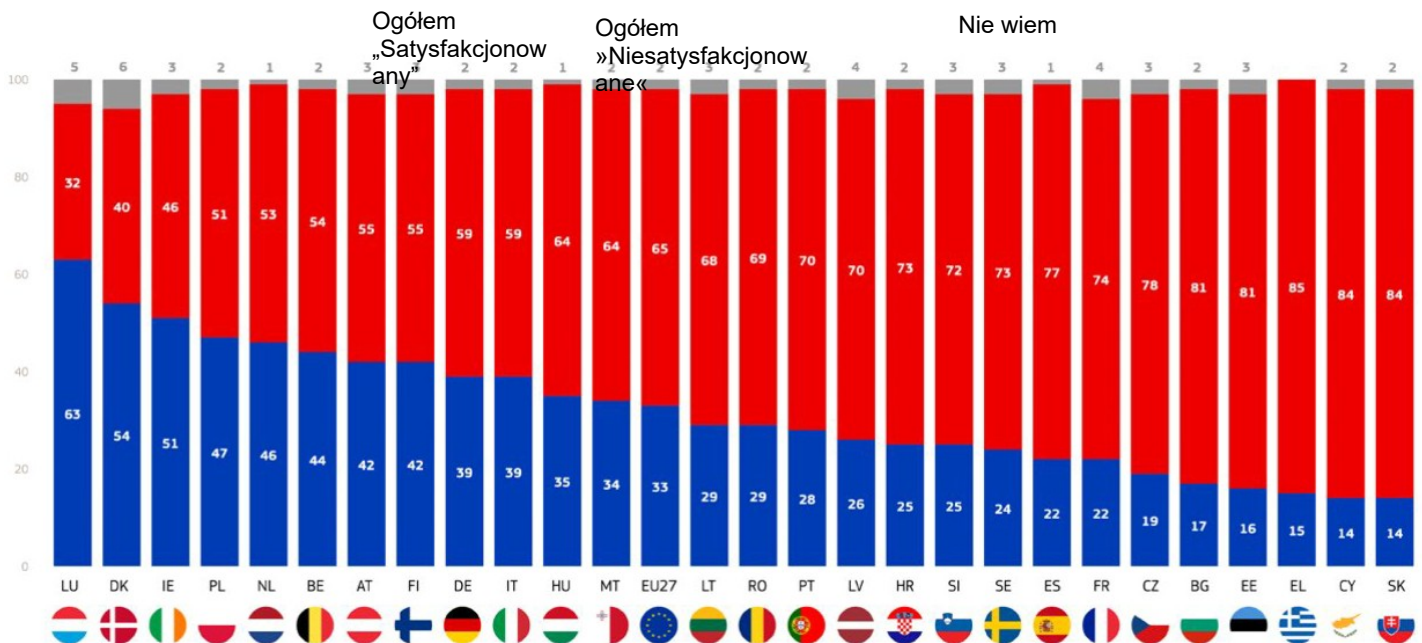
Należy zauważyć, że odsetek ten jest wyższy niż faktyczna frekwencja w ostatnich wyborach do Parlamentu Europejskiego (50,6 %), co oznacza, że liczba osób niegłosujących (w tym odsetek osób, które nie były w wieku uprawniającym do głosowania) zgłosiła, że głosowała w bieżącym badaniu.

QA24.1 Jak bardzo jesteś zadowolony z dotychczasowych działań podjętych w celu rozwiązania problemu rosnących kosztów utrzymania (np. rosnących cen żywności lub energii) przez rząd (NATIONALITY)? (UE27) (%)

WE wszystkich krajach większość respondentów twierdzi, że głosowała w ostatnich wyborach europejskich. Największy odsetek respondentów odnotowano w Holandii (81 %), Belgii (78 %) i Danii (77 %). Z drugiej strony mniej niż połowa twierdzi, że głosowała w Czechach (47 %), Słowenii (48 %), Francji i Słowacji (po 49 %).

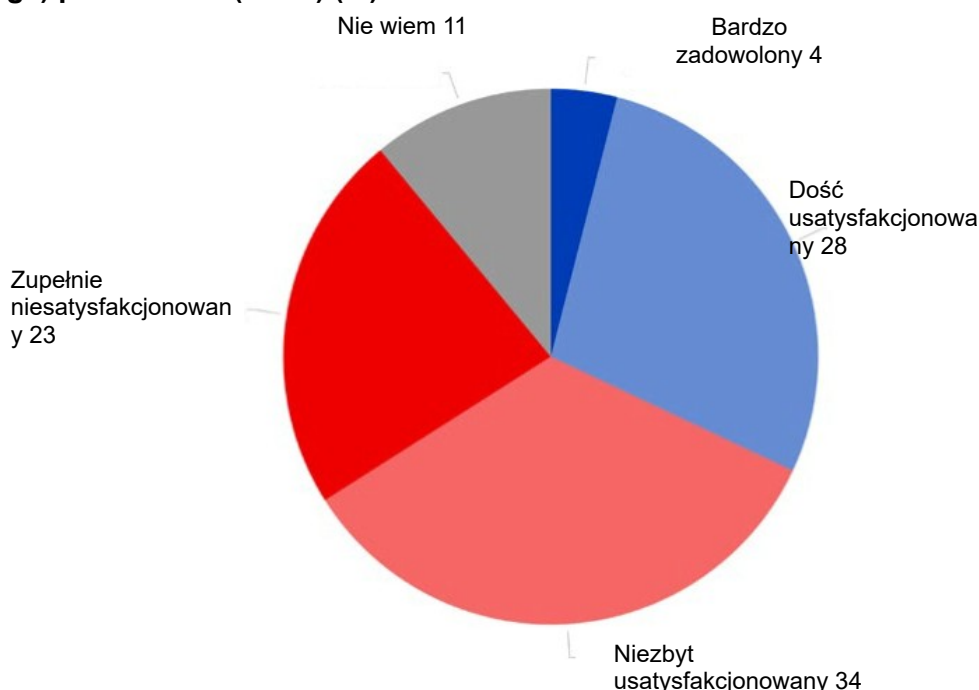
QA24.1 Jak bardzo jesteś zadowolony z dotychczasowych działań podjętych w celu rozwiązania problemu rosnących kosztów utrzymania (np. rosnących cen żywności lub energii) przez rząd (NATIONALITY)? (%)

Respondenci z sześciu krajów są obecnie bardziej skłonni do głosowania w ostatnich wyborach europejskich niż w październiku-listopad 2022 r., w szczególności w Estonii (55 %, +15 p.p.), Litwie (64 %, +8 p.p.), Holandii (81 %, +7 p.p.) i Rumunii (68 %, +7 p.p.). Odsetek ten zmniejszył się w sześciu krajach i o pięć punktów procentowych w Chorwacji (51 %), Szwecji (69 %) i na Maltie (74 %).

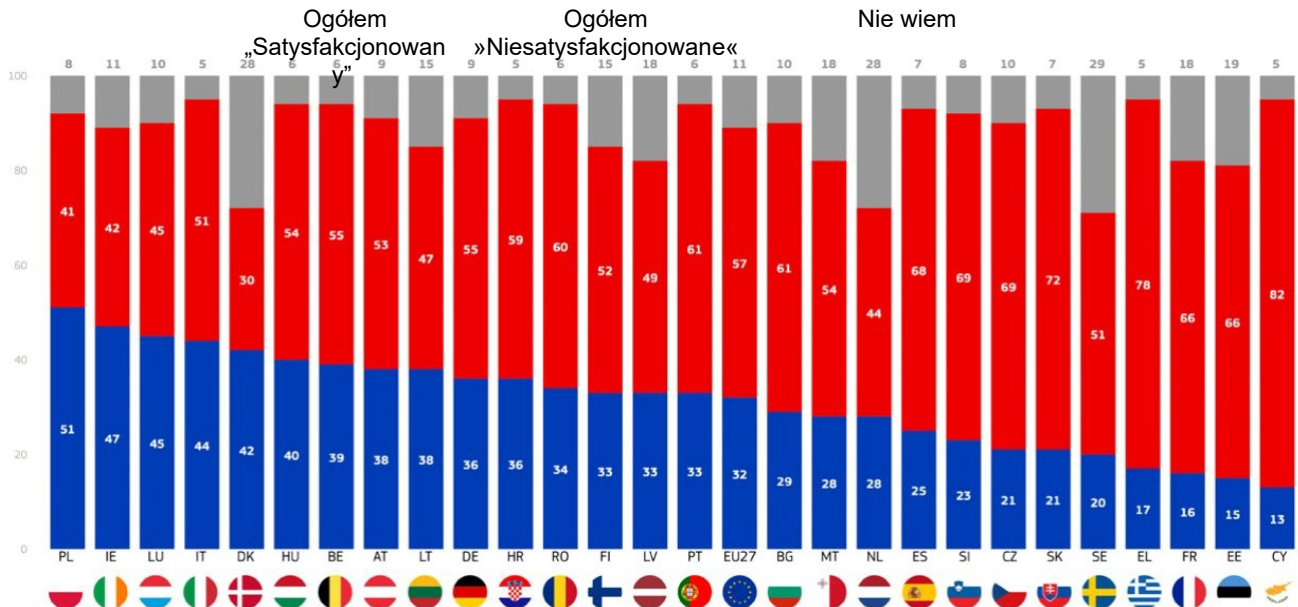
Deklarowana frekwencja jest wyższa, jeśli chodzi o wybory krajowe. Prawie ośmiu na dziesięciu (79 %, -1 p.p. od października do listopada 2022 r.) twierdzi, że głosowała w ostatnich wyborach krajowych, podczas gdy około jedna piąta (19 %, +1 p.p.) twierdzi, że nie głosowała.

QA24.2 Jak bardzo jesteś zadowolony z dotychczasowych działań podjętych w celu rozwiązania problemu rosnących kosztów utrzymania (np. rosnących cen żywności lub energii) przez... UE? (UE27) (%)

Większość we wszystkich państwach członkowskich głosowała w ostatnich wyborach krajowych, przy czym najwyższy odsetek odnotowano w Niderlandach (93 %), Danii (92 %) i Szwecji (91 %). Deklarowana frekwencja w wyborach krajowych jest najniższa w Luksemburgu (61 %), Chorwacji (68 %) i na Łotwie (70 %).

QA24.1 Jak bardzo jesteś zadowolony z dotychczasowych działań podjętych w celu rozwiązania problemu rosnących kosztów utrzymania (np. rosnących cen żywności lub energii) przez... UE? (%)

Odsetek respondentów, którzy twierdzą, że głosowali w ostatnich wyborach krajowych, wzrósł w ośmiu państwach od października do listopada 2022 r. Po raz kolejny Estonia (73 %, +12 p.p.) i Litwa (76 %, +6 p.p.) to kraje, w których deklarowana frekwencja wzrosła najbardziej. Z kolei udział ten zmniejszył się w kolejnych ośmiu krajach, głównie na Łotwie (70 %, -9 p.p.), Chorwacji (68 %, -7 p.p.) i Szwecji (91 %, -6 p.p.).

Z analizy społeczno-demograficznej wynika, że deklarowana frekwencja jest wyższa wśród respondentów w wieku 55 lat lub starszych (87 % krajowych, 69 % w Europie) niż wśród osób w wieku 25–39 lat (80 % krajowych, 59 % europejskich). Niemniej jednak dane te są najniższe wśród osób w wieku 15–24 lat (45 % w kraju, 23 % w Europie), chociaż może to wynikać z faktu, że wielu z tych respondentów nie było w wieku uprawniającym do głosowania w czasie tych wyborów.

Poziom wykształcenia odgrywa również rolę w poziomie deklarowanej frekwencji, przy czym osoby, które ukończyły edukację w wieku 20 lat lub starsze, częściej deklarują, że głosowały w każdym z tych wyborów niż osoby, które ukończyły 15 lat lub mniej (89 % w porównaniu z 77 % w kraju, 74 % vs 58 % w Europie).

Menedżerowie (90 % krajowi, 76 % Europejczycy) są najbardziej skłonni do głosowania, zwłaszcza w porównaniu do bezrobotnych (61 % krajowych, 46 % europejskich). Im bardziej respondenci mają trudności finansowe, tym mniej prawdopodobne jest, że zagłosują. Na przykład 84 % osób, które rzadko lub nigdy nie mają trudności z opłaceniem rachunków, twierdzi, że głosowało w wyborach krajowych, w porównaniu z 67 % osób, które przez większość czasu mają trudności.

Deklarowana frekwencja jest również związana z poczuciem, że liczy się głos i satysfakcja z demokracji na szczeblu unijnym i krajowym. Na przykład 68 % zadowolonych z demokracji w UE twierdzi, że głosowało w ostatnich wyborach europejskich, w porównaniu z 53 % osób, które nie są usatysfakcjonowane. Ponadto respondenci, którzy mają pozytywny wizerunek Parlamentu

Europejskiego, częściej twierdzą, że głosowali w ostatnich wyborach europejskich niż ci, którzy mają negatywny wizerunek (74 % wobec 52 %).

QA24.1 Z tego czy innego powodu niektórzy ludzie w naszym kraju nie głosowali w ostatnich wyborach. Czy sam zagłosowałeś w ostatnim... Wybory do Parlamentu Europejskiego w maju 2019 r. (% – UE-27)

	Tak	Nie	Nie wiem
UE-27	60	36	4
Płeć			
Człowiek	61	36	3
Kobieta	60	36	4
Wiek			
15-24	23	71	6
25-39	59	38	3
40-54	66	31	3
55+	69	27	4
Edukacja (koniec)			
—15	58	39	3
16-19	60	37	3
20+	74	23	3
Nadal studiuje	26	68	6
Kategoria społeczno-zawodowa			
Samozatrudniony	69	28	3
Zarządcy	76	21	3
Pozostałe białe kołnierze	64	33	3
Pracownicy ręczni	56	40	4
Osoby domowe	56	41	3
Bezrobotny	46	51	3
Emerytowany	70	27	3
Studenci	26	68	6
Trudności z płaceniem rachunków			
Przez większość czasu	47	49	4
Od czasu do czasu	54	42	4
Prawie nigdy/Nigdy	66	31	3
Mój głos liczy się w UE			
Zgadzam się	74	23	3
Nie zgadzam się	59	47	3
Mój głos się liczy (nasz kraj)			
Zgadzam się	70	27	3
Nie zgadzam się	49	48	3
Zadowolenie z demokracji w swoim kraju			
Zadowolona	67	30	3
Niezadowolony	53	43	4
Zadowolenie z demokracji w UE			
Zadowolona	68	29	3
Niezadowolony	53	43	4
Wizerunek Parlamentu Europejskiego			
Pozytywne	74	23	3
Neutralny	53	42	5
Negatywne	52	45	3

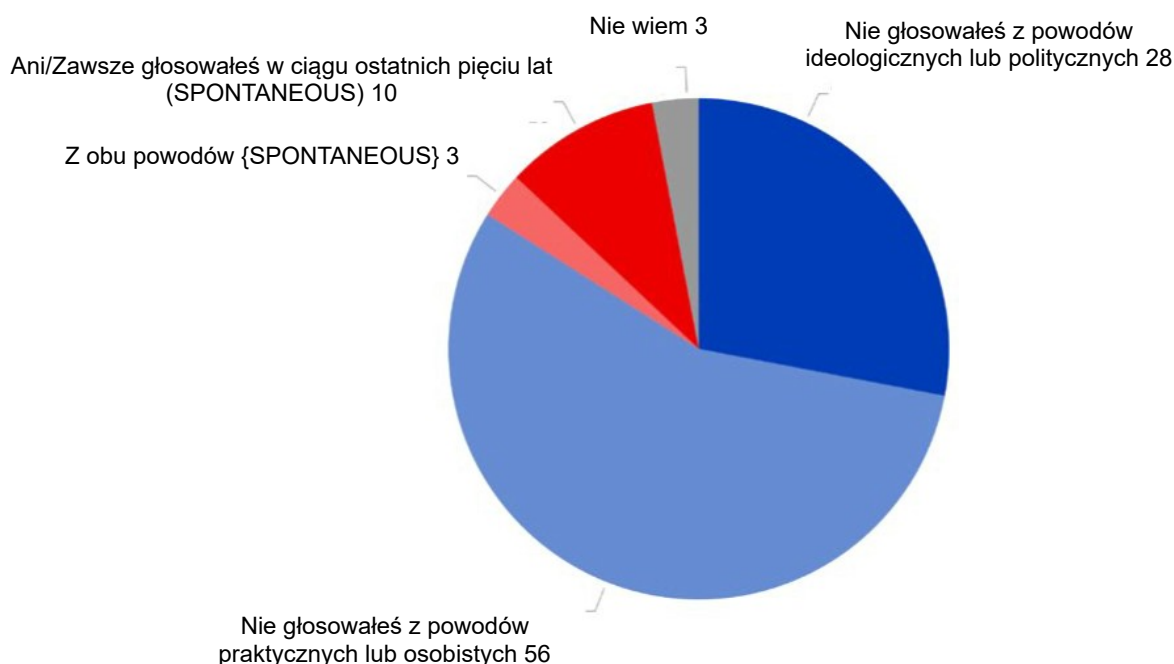
QA24.2 Z tego czy innego powodu niektórzy ludzie w naszym kraju nie głosowali w ostatnich wyborach. Czy sam zagłosowałeś w ostatnim... Wybory krajowe? (% – UE-27)

	Tak	Nie	Nie wiem
UE-27	79	19	1
Płeć			
Człowiek	79	20	1
Kobieta	79	19	2
Wiek			
15-24	45	50	5
25-39	80	19	1
40-54	83	16	1
55+	87	12	1
Edukacja (koniec)			
—15	77	21	2
16-19	80	18	1
20+	89	10	1
Nadal studiuje	47	48	5
Kategoria społeczno-zawodowa			
Samo zatrudniony	87	12	1
Zarządcy	90	9	1
Pozostałe białe kołnierze	85	14	1
Pracownicy ręczni	77	21	2
Osoby domowe	72	27	1
Bezrobotny	61	36	3
Emerytowany	87	12	1
Studenci	47	48	5
Trudności z płaceniem rachunków			
Przez większość czasu	67	30	3
Od czasu do czasu	72	26	2
Prawie nigdy/Nigdy	84	15	1
Mój głos liczy się w UE			
Zgadzam się	88	11	1
Nie zgadzam się	74	25	1
Mój głos się liczy (nasz kraj)			
Zgadzam się	88	11	1
Nie zgadzam się	69	30	1
Zadowolenie z demokracji w swoim kraju			
Zadowolona	83	16	1
Niezadowolony	75	23	2
Zadowolenie z demokracji w UE			
Zadowolona	83	16	1
Niezadowolony	76	23	1

Główne powody nieuczestniczenia w wyborach lub referendach

Respondenci, którzy twierdzili, że często, rzadko lub nigdy nie głosują w wyborach na szczeblu lokalnym lub regionalnym, krajowym lub europejskim, również zostali zapytani o główne powody nieuczestniczenia w wyborach lub referendum w ciągu ostatnich pięciu lat. Większość z tych respondentów (56 %, brak zmian od października do listopada 2022 r.) twierdzi, że nie głosowała z powodów praktycznych lub osobistych, podczas gdy blisko trzech na dziesięć (28 %, +1 p.p.) podaje przyczyny ideologiczne lub polityczne. Jeden na dziesięć (-1 p.p.) spontanicznie twierdzi, że żaden z dwóch powodów nie ma zastosowania do ich sprawy, ani że zawsze głosowali w ciągu ostatnich pięciu lat.

QA20 Jeśli nie brał Pan udziału w wyborach lub referendum w ciągu ostatnich pięciu lat, jaki był główny powód? (% – UE-27)

Dane te utrzymują się na stałym poziomie od października do listopada 2022 r. Jak również zauważono w ostatnim sprawozdaniu, w porównaniu z kwietniem 2018 r., większe proporcje mówią obecnie, że głównymi przyczynami niegłosowania były praktyczne lub osobiste (56 % w porównaniu z 41 %) lub ideologiczne lub polityczne (28 % wobec 23 %).

WE wszystkich krajach, z wyjątkiem jednego, większość twierdzi, że nie brała udziału w wyborach lub referendum w ciągu ostatnich pięciu lat z powodów praktycznych lub osobistych. Odsetek ten waha się od około siedmiu na dziesięciu lub więcej w Niderlandach (78 %), Słowenii (70 %) i Polsce (69 %), do połowy lub mniej w Niemczech, Portugalii (46 %), na Cyprze i w Finlandii (po 50 %). Malta (33 %) jest jedynym krajem, w którym przyczyna ta jest podana przez mniejszość, a większość twierdzi, że powody były głównie ideologiczne lub polityczne (43 %).

QA20 Jeśli nie brał Pan udziału w wyborach lub referendum w ciągu ostatnich pięciu lat, jaki był główny powód? (% – nie głosowałeś z powodów praktycznych lub osobistych)

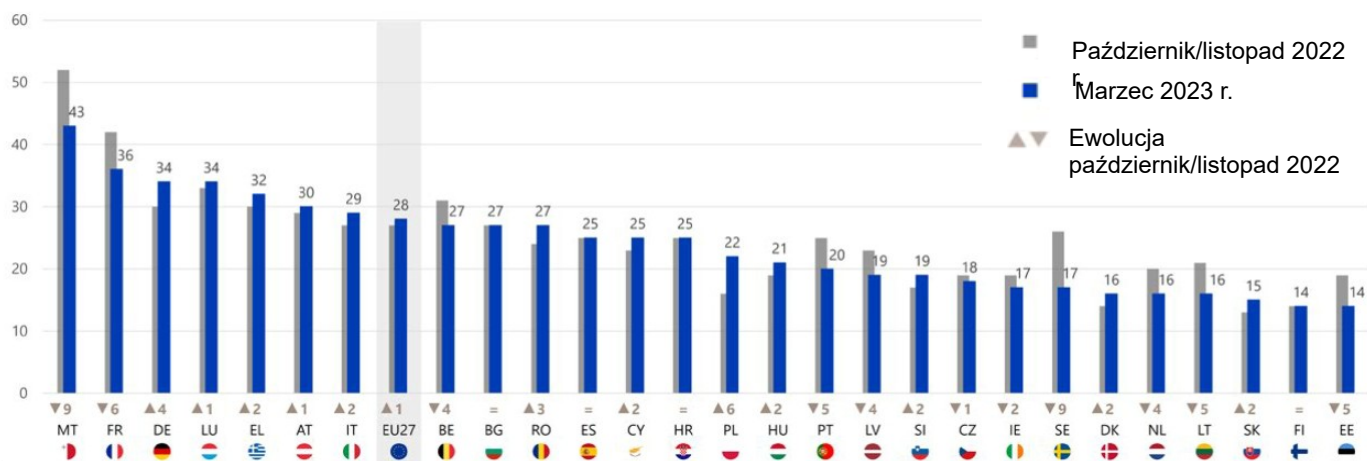

Po Malcie ponad jedna trzecia twierdzi, że powody nieuczestniczenia były ideologiczne lub polityczne we Francji (36 %), Niemczech i Luksemburgu (po 34 %). Najniższe proporcje wskazujące na to jako przyczynę zaobserwowano w Estonii, Finlandii (14 %) i na Słowacji (15 %).

W dziesięciu krajach odsetek respondentów, którzy nie uczestniczyli w wyborach lub referendach w ciągu ostatnich pięciu lat z przyczyn praktycznych lub osobistych, wzrósł od października do listopada 2022 r. Dotyczy to w szczególności Malty (33 %, +10 p.p.), Szwecji (62 %, +10 p.p.) i Francji (55 %, +9 p.p.). Z kolei udział ten zmniejszył się w sześciu krajach, a w szczególności na Cyprze (50 %, -10 p.p.).

Respondenci w Polsce (22 %, +6 p.p.), Niemczech (34 %, +4 p.p.) i Rumunii (27 %, +3 p.p.) częściej niż w październiku i listopadzie 2022 r. wymieniają ideologiczne lub polityczne powody niegłosowania. Odsetek ten spadł w dziewięciu krajach, zwłaszcza w Szwecji (17 %, -9 p.p.), na Malcie (43 %, -9 p.p.) i we Francji (36 %, -6 p.p.).

QA20 Jeśli nie brał Pan udziału w wyborach lub referendum w ciągu ostatnich pięciu lat, jaki był główny powód? (% – nie głosowałeś z powodów ideologicznych lub politycznych)

Najczęstsze powody braku udziału we wszystkich grupach w wyborach lub referendum w ciągu ostatnich pięciu lat są praktyczne lub osobiste, a nie ideologiczne lub polityczne.

W szczególności mężczyźni częściej niż kobiety twierdzą, że nie głosowali z powodów ideologicznych lub politycznych (30 % vs 26 %), podczas gdy najmłodsi respondenci są najmniej skłonni do tego (21 % w porównaniu z 27-32 % osób w wieku 25 lat lub więcej), ale najczęściej wymieniają powody praktyczne lub osobiste (68 % w porównaniu z 51-59 %). Bezrobotni (32 %) i ci, którzy mają trudności z płaceniem rachunków od czasu do czasu lub częściej (30-31 %), najczęściej mówią, że nie głosowali z powodów ideologicznych lub politycznych.

Proporcje, które nie głosowały ze względów ideologicznych lub politycznych, są również wysokie wśród tych, którzy często mówią o europejskich sprawach politycznych (33 % w porównaniu z 26 % tych, którzy nigdy tego nie robią), tych, którzy mają negatywny wizerunek UE (41 % vs 21 % tych, którzy mają pozytywny wizerunek) oraz tych, którzy mają negatywny wizerunek Parlamentu Europejskiego (39 % wobec 23 % osób, które mają pozytywny wizerunek).

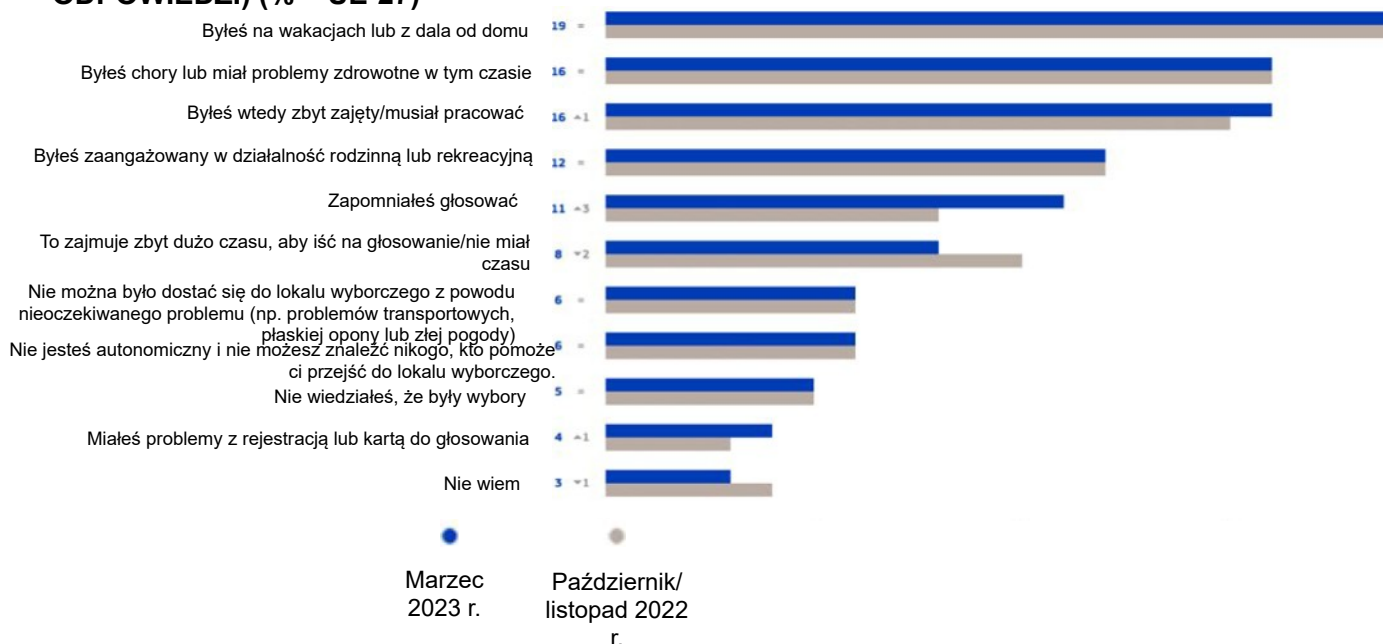
QA20 Jeśli nie brał Pan udziału w wyborach lub referendum w ciągu ostatnich pięciu lat, jaki był główny powód? (% – UE-27)

	Nie głosowałeś z powodów ideologicznych lub politycznych.	Nie głosowałeś z powodów praktycznych lub osobistych.	Nie wiem
UE-27	28	56	3
Płeć			
Człowiek	30	55	3
Kobieta	26	58	3
Wiek			
15-24	21	68	3
25-39	29	59	2
40-54	32	51	2
55+	27	55	3
Edukacja (koniec)			
—15	25	60	3
16-19	31	54	2
20+	27	56	3
Nadal studiuje	21	68	4
Kategoria społeczno-zawodowa			
Samozatrudniony	29	51	5
Zarządcy	30	59	3
Pozostałe białe kołnierze	29	56	2
Pracownicy ręczni	30	54	3
Osoby domowe	24	62	3
Bezrobotny	32	54	4
Emerytowany	26	56	3
Studenci	21	68	4
Trudności z płaceniem rachunków			
Przez większość czasu	30	56	4
Od czasu do czasu	31	54	3
Prawie nigdy/Nigdy	25	59	2
Rozmowa o sprawach politycznych w Europie			
Często	33	55	1
Sporadycznie	28	55	3
Nigdy	26	59	3
Wizerunek UE			
Positive	21	61	3
Neutralny	27	58	3
Negatywne	41	47	2
Wizerunek Parlamentu Europejskiego			
Positive	23	59	2
Neutralny	26	59	3
Negatywne	39	48	3

Praktyczne powody niegłosowania w wyborach lub referendach

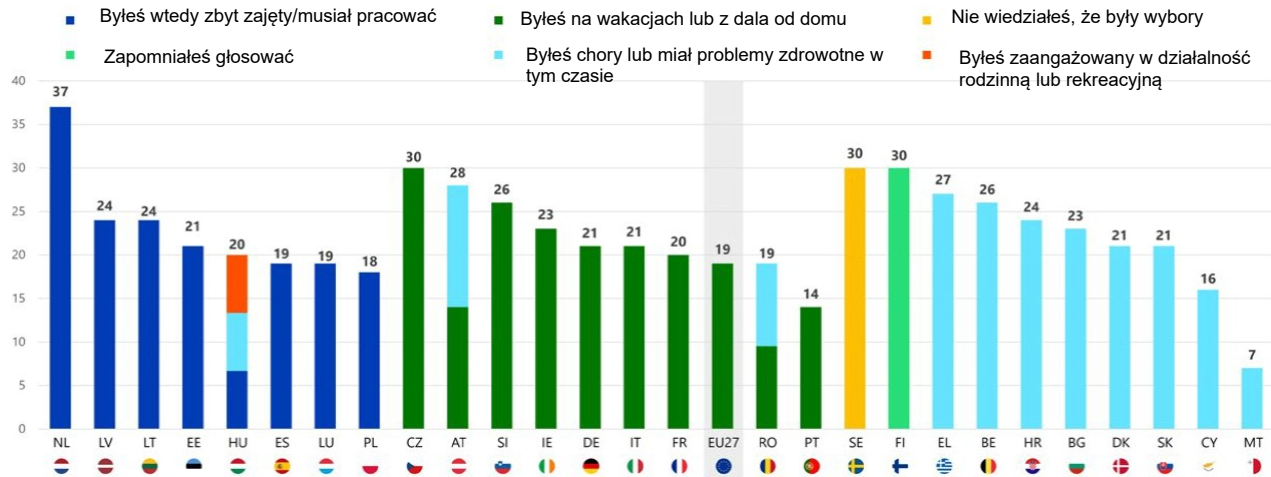
Zapytani bardziej szczegółowo o praktyczne powody, dla których nie głosowali w wyborach lub referendum, najczęściej udzielają odpowiedzi, że byli na wakacjach lub poza domem (19 %), że byli chorzy lub mieli problem ze zdrowiem (16 %, bez zmian) lub że byli zbyt zajęci lub musieli pracować (16 %). Inne powody wymienione przez więcej niż jedną dziesiątą to udział w zajęciach rodzinnych lub rekreacyjnych (12 %) i zapominanie o głosowaniu (11 %).

QA21 Które z poniższych powodów uniemożliwiły Panu kiedykolwiek głosowanie w wyborach lub referendum na szczeblu lokalnym, krajowym lub europejskim? (MOŻLIWOŚĆ WIELU ODPOWIEDZI) (% – UE-27)

W ośmiu krajach najczęściej (lub najczęściej wspólnie) wymienia się praktyczny powód, dla którego respondenci nie głosowali w wyborach lub referendum, ponieważ byli chorzy lub mieli problem zdrowotny. W siedmiu krajach najczęstszą (lub wspólną najczęstszą) przyczyną jest przebywanie na wakacjach lub poza domem, a bycie zbyt zajęty lub wymagającym pracy w tym czasie jest głównym powodem w kolejnych sześciu krajach. W Finlandii większość respondentów twierdzi, że zapomniała głosować, podczas gdy w Szwecji większość nie wiedziała, że odbyły się wybory. Na Węgrzech bycie zaangażowanym w działalność rodzinną lub rekreacyjną jest wspólną odpowiedzią, wraz z byciem zbyt zajęty lub pozbawionym czasu, chorowaniem lub problemem zdrowotnym.

QA21 Które z poniższych powodów uniemożliwiły Panu kiedykolwiek głosowanie w wyborach lub referendum na szczeblu lokalnym, krajowym lub europejskim? (Wiele odpowiedzi POSSIBLE) (% – Najbardziej wymieniona odpowiedź według kraju)

Respondenci najczęściej twierdzą, że nie głosowali w wyborach lub referendum w ciągu ostatnich pięciu lat, ponieważ byli na wakacjach lub poza domem w Czechach (30 %), Austrii (28 %) i Słowenii (26 %). Najniższy odsetek respondentów wymieniających ten praktyczny powód występuje na Malcie (5 %), Hiszpanii (9 %) i Szwecji (12 %).

Choroby lub problemy zdrowotne w czasie wyborów najczęściej wymienia się w Austrii, Czechach (28 %) i Grecji (27 %). Powód ten podaje natomiast 7 % we Francji i na Malcie, a 8 % w Niderlandach.

Holandia (37 %) jest zdecydowanie krajem o najwyższym odsetku, który twierdzi, że był zbyt zajęty lub musiał pracować, a następnie Łotwa i Litwa (oba 24 %). Respondenci są najmniej skłonni wspomnieć o tym na Malcie, Portugalii (zarówno 6 %) i we Włoszech (11 %).

Co najmniej jedna piąta w Austrii (21 %), Bułgaria i Węgry (obie 20 %) wymienia udział w zajęciach rodzinnych lub rekreacyjnych jako powód, aby nie głosować. Porównuje się to do mniej niż jednego na dwudziestu, którzy podają to jako powód w Holandii (2 %), Grecji i Malcie (oba 4 %).

Zapominanie o głosowaniu najczęściej występuje w Finlandii (30 %), Holandii (20 %), Luksemburgu i Szwecji (obie 18 %), podczas gdy najmniej powszechne jest w Grecji (mniej niż 1 %), na Malcie (1 %), Bułgarii i na Słowacji (oba 3 %).

QA21 Które z poniższych powodów kiedykolwiek uniemożliwiły Ci głosowanie w wyborach lub referendum na szczeblu lokalnym, krajowym czy europejskim? (MOŻLIWOŚĆ WIELU ODPOWIEDZI) (%)

	EU27	BE	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE
Byłeś na wakacjach lub z dala od domu	19	23	22	30	16	21	19	23	25	9	20	15	21	14	14	17	17	17	5	22	28	17	14	19	26	17	21	12
Byłeś chory lub miał problemy zdrowotne w tym czasie	16	26	23	28	21	16	19	11	27	11	7	24	19	16	14	23	9	20	7	8	28	17	13	19	17	21	10	11
Byłeś wtedy zbyt zajęty/musił pracować	16	22	22	20	18	15	21	20	15	19	16	16	11	14	24	24	19	20	6	37	20	18	6	17	15	19	18	13
Pozostałe (SPONTANEOUS)	14	3	13	6	20	13	11	7	32	27	20	8	8	24	11	12	12	6	44	14	14	6	21	9	24	12	11	11
Byłeś zaangażowany w działalność rodzinną lub rekreacyjną	12	17	20	12	6	11	17	9	4	9	14	12	10	8	10	10	10	20	4	2	21	11	11	15	11	17	11	8
Zapomniałeś głosować	11	14	3	6	11	17	15	11	0	8	11	14	11	5	9	8	18	7	1	20	14	10	4	7	10	3	30	18
To zajmuje zbyt dużo czasu, aby iść na głosowanie/nie miał czasu	8	12	5	9	7	11	13	7	3	3	5	10	8	4	8	9	8	12	3	19	17	13	5	7	6	6	7	9
Nikt/zawsze głosowałeś (SPONTANEOUS)	7	5	8	4	4	8	7	4	5	10	5	10	7	18	10	12	6	6	18	2	4	5	9	8	3	16	4	4
Nie wiedziałeś, że były wybory	6	15	2	4	9	7	5	12	1	7	5	7	6	3	6	2	13	5	5	5	11	6	4	6	7	2	3	30
Nie można było dostać się do lokalu wyborczego z powodu nieoczekiwanego problemu (np. problemów transportowych, płaskiej opony lub złej pogody)	6	14	3	4	5	4	4	5	6	2	2	5	14	6	6	1	3	6	4	4	10	8	5	13	3	2	4	3
Miałeś problemy z rejestracją lub kartą do głosowania	5	10	3	5	3	3	3	13	2	4	11	2	6	2	1	2	11	3	4	3	9	6	5	4	1	1	1	1
Nie jesteś autonomiczny i nie możesz znaleźć nikogo, kto pomoże ci przejść do lokalu wyborczego.	4	10	2	4	2	2	3	3	5	1	2	5	6	1	4	1	1	4	2	0	7	9	2	8	2	1	2	3
Nie wiem	3	2	4	6	3	3	5	2	0	1	5	3	2	4	3	5	0	2	8	2	2	1	14	1	3	5	7	1

Interesujące różnice można zauważyć przy analizie wyników według społeczno-demograficznych kategorii respondentów. Kobiety częściej niż mężczyźni wspominają, że były chore lub miały problem ze zdrowiem jako powód, dla którego nie głosowali (18 % vs 14 %). Starsi respondenci częściej wymieniają to jako przyczynę (24 % osób w wieku 55 lat lub więcej w porównaniu z 9-14 % osób w wieku od 15 do 54 lat). Respondenci w wieku 15–39 lat częściej niż ich starsi koledzy twierdzą, że zapomnieli o głosowaniu (14 % w porównaniu z 7-11 %), podczas gdy ci w centralnej grupie wiekowej częściej wspominają, że byli zbyt zajęci lub musieli pracować w tym czasie (19-21 % osób w wieku 25–54 lat, w porównaniu z 15 % osób w wieku 15-24 lat i 11 % osób w wieku 55 lat lub starszych).

Istnieją również różnice w poziomie wykształcenia, przy czym respondenci, którzy ukończyli naukę w pełnym wymiarze godzin w wieku 16 lat lub więcej, są bardziej prawdopodobni niż ci, którzy odeszli wcześniej, aby wspomnieć, że są na wakacjach lub poza domem (19-24 % vs 12 %) lub są zbyt zajęci lub musieli pracować (17-18 % vs 10 %). Z kolei respondenci, którzy ukończyli edukację w wieku 15 lat lub młodszych, najczęściej twierdzą, że byli chorzy lub mieli problem ze zdrowiem (26 % w porównaniu z 13-16 %).

Ci, którzy mają mniejsze trudności finansowe są bardziej skłonni powiedzieć, że byli na wakacjach lub poza domem (19-21 % tych, którzy mają trudności z płaceniem rachunków od czasu do czasu lub rzadziej w porównaniu z 13 % tych, którzy mają trudności przez większość czasu), podczas gdy odwrotnie odnosi się do proporcji, które wspominają o chorobie lub problemie zdrowotnym (15-16 % vs 20 %).

QA21 Które z poniższych powodów uniemożliwiły Panu kiedykolwiek głosowanie w wyborach lub referendum na szczeblu lokalnym, krajowym lub europejskim? (MOŻLIWOŚĆ WIELU ODPOWIEDZI) (% – UE)

	Byłeś chory lub miał problemy zdrowotne w tym czasie	Byłeś na wakacjach lub z dala od domu	Byłeś wtedy zbyt zajęty/musiał pracować	To zajmuję zbyt dużo czasu, aby iść na głosowanie/nie miał czasu	Byłeś zaangażowany w działalność rodzinną lub rekreacyjną	Nie wiedziałeś, że były wybory	Nie można było dostać się do lokalu wyborczego z powodu nieoczekiwanego problemu (np. problemów transportowych, płaskiej opony lub złej pogody)	Nie jesteś autonomiczny i nie możesz znaleźć nikogo, kto pomoże ci przejść do lokalu wyborczego.	Zapomniałeś głosować	Miałeś problemy z rejestracją lub kartą do głosowania
UE-27	16	19	16	8	12	6	6	4	11	5
Płeć										
Człowiek	14	18	18	9	12	7	7	4	10	6
Kobieta	18	20	15	8	12	6	6	4	12	5
Wiek										
15-24	9	18	15	11	9	8	4	4	14	8
25-39	10	21	21	9	13	9	6	4	14	7
40-54	14	19	19	9	14	5	7	3	11	5
55+	24	18	11	7	10	5	7	5	7	4
Edukacja (koniec)										
—15	26	12	10	6	10	4	7	6	10	3
16-19	16	19	17	9	12	6	7	4	11	5
20+	13	24	18	7	12	5	5	4	10	7
Nadal studiuje	7	18	15	12	11	10	5	3	14	9
Kategoria społeczno-zawodowa										
Samozatrudniony	13	23	21	7	13	3	5	5	7	9
Zarządcy	12	26	17	9	13	7	8	4	13	7
Pozostałe białe kołnierze	13	24	22	8	15	7	6	4	12	4
Pracownicy ręczni	12	17	20	10	12	6	7	4	13	6
Osoby domowe	20	15	13	7	11	4	8	6	14	3
Bezrobotny	15	15	11	8	9	5	2	1	11	6
Emerytowany	29	17	8	7	10	5	6	5	7	3
Studenci	7	18	15	12	11	10	5	3	14	9
Trudności z płaceniem rachunków										
Przez większość czasu	20	13	17	6	11	4	6	5	10	6
Od czasu do czasu	16	19	16	9	13	8	9	5	11	6
Prawie nigdy/Nigdy	15	21	16	9	11	6	5	3	11	5
Wizerunek Parlamentu Europejskiego										
Pozytywne	15	23	17	8	13	6	8	4	11	6
Neutralny	17	19	16	9	11	7	7	4	12	5
Negatywne	15	16	16	8	12	5	5	3	9	5

4. POSTRZEGANIE PRZEZOBYWATELI UE I PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO

Ostatni rozdział sprawozdania zawiera ocenę opinii obywateli UE i Parlamentu Europejskiego. Rozpoczyna się od omówienia postrzegania przez Europejczyków, że ich głos ma znaczenie, ich zaangażowania w sprawy polityczne/europejskie oraz ich postaw wobec UE, a następnie zagłębia się w analizę postrzegania Parlamentu Europejskiego.

Chociaż poczucie, że głos Europejczyków liczy się w UE, jest nieco letnie, większość obywateli dyskutuje o europejskich kwestiach politycznych i podąża za polityką UE. Ponadto powszechne są pozytywne postawy, a optymizm w odniesieniu do przyszłości UE ponownie rośnie, przy czym członkostwo w UE jest zarówno cenione, jak i uznawane za ważne.

4.1. Postrzeganie UE

Poczucie, że liczy się głos w UE i w ich kraju

Poczucie Europejczyków co do tego, w jakim stopniu liczy się ich głos w ich kraju i w UE, a także głos ich kraju liczy się w UE, pozostaje niezmiennie bez zauważalnej różnicy w okresie od października do listopada 2022 r.

Opinie są podzielone co do tego, czy liczy się głos w UE, przy czym 47 % (bez zmian od października do listopada 2022 r.) zgadza się, że ich głos liczy się, a 48 % (-1 p.p.) nie zgadza się z tym stwierdzeniem.

Odsetek osób, które czują, że ich głos liczy się w UE, zmniejszył się o sześć punktów procentowych między kwietniem-majem a październikiem a listopadem 2022 r., w następstwie pozytywnych zmian między listopadem a grudniem 2021 r. a kwietniem-majem 2022 r., i powraca do poziomów obserwowanych w okresie 2017–2019.

Natomiast poczucie, że ich głos liczy się w ich kraju, podziela większość respondentów (59 %, -1 p.p. od października do listopada 2022 r.), podczas gdy mniej niż czterech na dziesięciu (38 %, +1 p.p.) nie zgadza się z ich liczbą głosów.

Proporcje te utrzymały się na stałym poziomie w bieżącym badaniu, w związku z dużą pozytywną ewolucją między październikiem 2019 r. a kwietniem-majem 2022 r., oraz mniej szybkim spadkiem między kwietniem a majem a październikiem i listopadem 2022 r.

Ponadto blisko dwie trzecie (63 %, -1 p.p. od października do listopada 2022 r.) uważa, że głos ich kraju liczy się w UE, podczas gdy 32 % (bez zmian) uważa, że tak nie jest.

D72 W jakim stopniu zgadzają się Państwo lub nie zgadzają się z każdym z poniższych stwierdzeń? (UE27) (%)

(Nasze KRAJE) liczy się głos w UE

Mój głos się liczy (nasz kraj)

Mój głos liczy się w UE

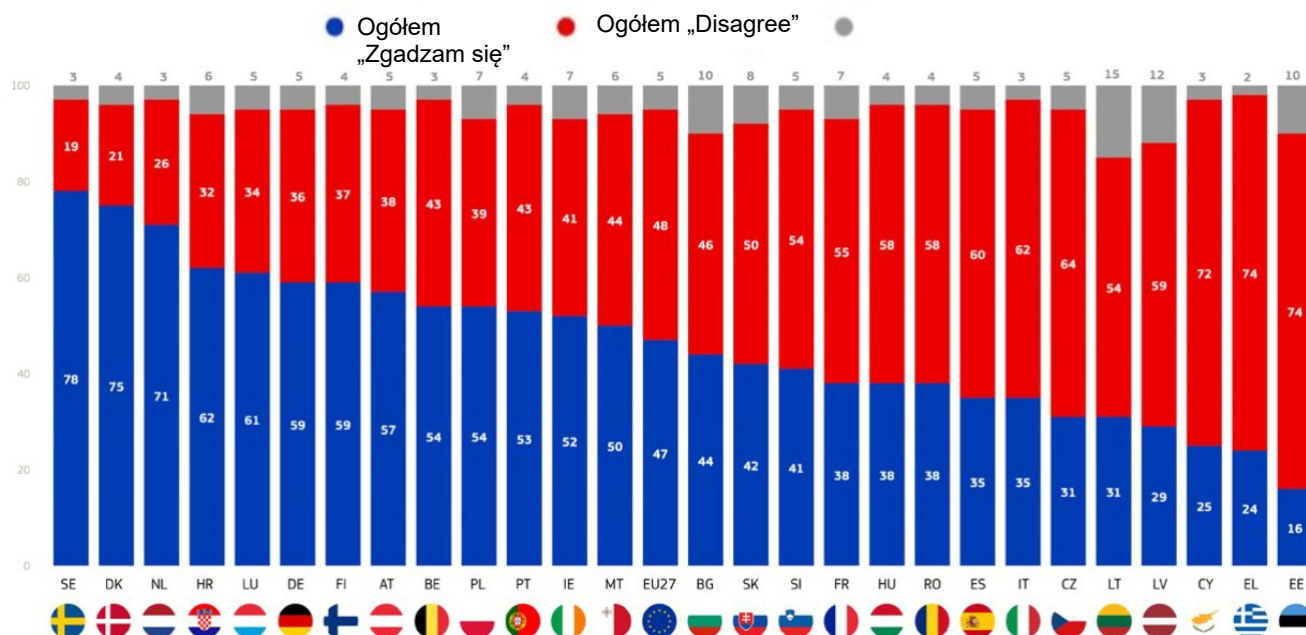

Marzec 2023 r. –
październik/listopad
2022 r.

● Ogółem „Zgadzam się” ● Ogółem „Disagree” ● Nie wiem

W 13 krajach większość respondentów zgadza się co do liczby głosów w UE, przy czym ponad siedem na dziesięć w Szwecji (78 %), Danii (75 %) i Holandii (71 %) uważa, że tak jest. Natomiast jedna czwarta lub mniej w Estonii (16 %), Grecji (24 %) i na Cyprze (25 %) czuje, że ich głos jest słyszalny na szczeblu UE.

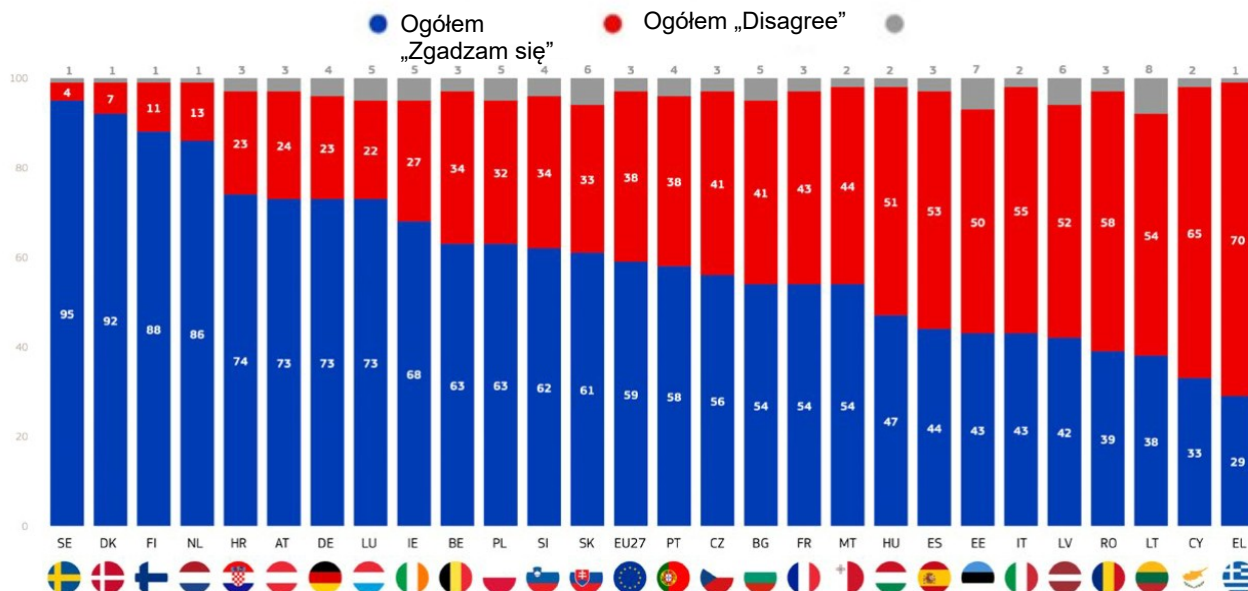
D72.1 W jakim stopniu zgadzają się Państwo lub nie zgadzają się z każdym z poniższych stwierdzeń? Mój głos liczy się w UE (% – UE-27)

W porównaniu z październikiem i listopadem 2022 r. poziom porozumienia z tym oświadczeniem wzrósł w pięciu krajach i spadł w siedmiu. Portugalia (53 %, +7 p.p.) i Finlandia (59 %, +6 p.p.) to kraje, w których wzrost był największy, natomiast Malta (50 %, -21 p.p.) wyróżnia się szczególnie dużym spadkiem tego odsetka, a następnie Słowenia (41 %, -7 p.p.), Węgry i Rumunia (oba 38 %, -5 p.p.).

W 18 krajach większość uważa, że głos obywateli liczy się w ich kraju, a respondenci w Szwecji (95 %), Danii (92 %) i Finlandii (88 %) są szczególnie skłonni do przyjęcia tej opinii. Natomiast respondenci w Grecji (29 %), na Cyprze (33 %) i na Litwie (38 %) są najmniej skłonni do odczuwania, że ich głos się liczy.

D72.2 W jakim stopniu zgadzają się Państwo lub nie zgadzają się z każdym z poniższych stwierdzeń? Mój głos liczy się w (naszym KRAIE) (% – UE-27)

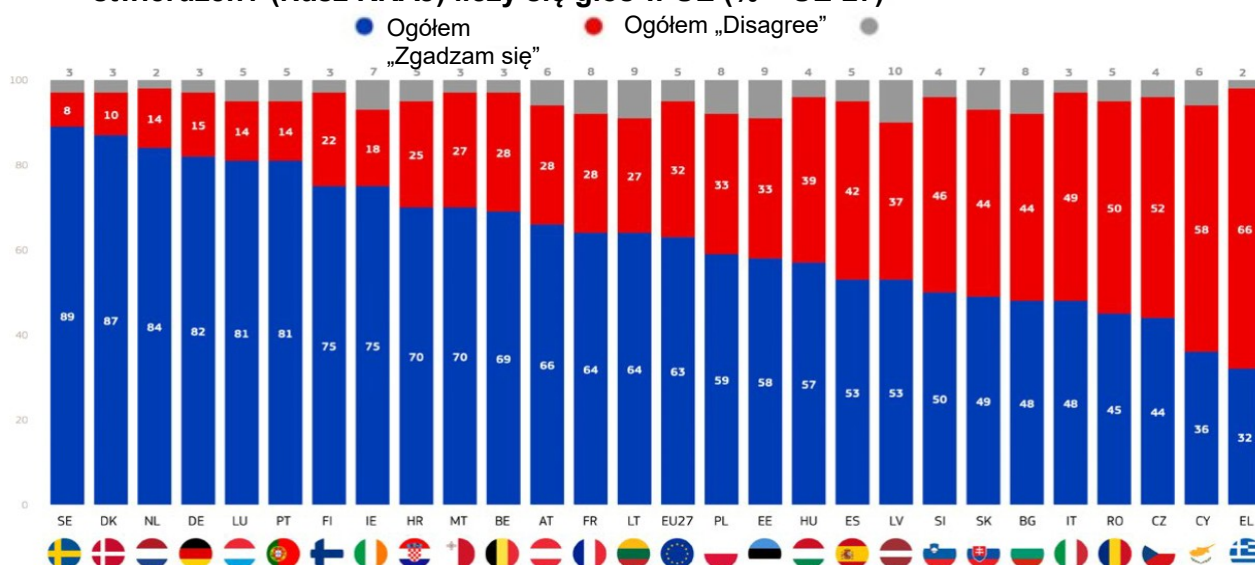

Od października do listopada 2022 r. poziom porozumienia, że ich głos liczy się w ich kraju, wzrósł wśród respondentów w sześciu państwach, w szczególności na Litwie (38 %, +9 p.p.), Estonii (43 %, +7 p.p.) i Luksemburgu (73 %, +6 p.p.). Poziom porozumień spadł w siedmiu krajach. Po raz kolejny na Malcie (54 %, -27 p.p.) odnotowano bardzo duży spadek tej proporcji, natomiast spadek o siedem punktów procentowych odnotowano we Francji (54 %) i Słowenii (62 %).

Większość w 22 państwach członkowskich uważa, że głos ich kraju liczy się w UE, a respondenci w Szwecji (89 %) i Danii (87 %) ponownie najczęściej zgadzają się z tym stwierdzeniem, a następnie w Holandii (84 %). Nawet w tym przypadku Grecja (32 %) i Cypr (36 %) to kraje o najniższych proporcjach, które zgadzają się wraz z Czechami (44 %).

D72.3

W jakim stopniu zgadzają się Państwo lub nie zgadzają się z każdym z poniższych stwierdzeń? (Nasz KRAJ) liczy się głos w UE (% – UE-27)

W porównaniu z październikiem i listopadem 2022 r. wzrost poziomu porozumienia co do tego, że głos ich kraju liczy się w UE, można zaobserwować w sześciu państwach, na czele z Irlandią (75 %, +8 p.p.), Portugalii (81 %, +7 p.p.) i na Litwie (64 %, +7 p.p.). Spadek odnotowano w pięciu krajach, zwłaszcza na Malcie (70 %, -12 p.p.), Czechach (44 %, -7 p.p.) i Słowenii (50 %, -7 p.p.).

Obserwując wyniki według profilu społeczno-demograficznego respondentów, można zauważyć, że najmłodszy respondenci są najmniej skłonni do odczuwania, że ich głos liczy się w ich kraju (54 % w porównaniu z 57-60 % osób w wieku 25 lub więcej lat). Ponadto można zauważyć różnice w poziomach zgodności z trzema stwierdzeniami w zależności od poziomu wykształcenia i warunków społeczno-ekonomicznych.

Im dłużej respondenci pozostali w pełnym wymiarze godzin, tym bardziej prawdopodobne jest, że zgadzają się z każdym oświadczeniem. Na przykład 55 % osób, które ukończyły edukację w wieku 20 lat lub starszych, uważa, że ich głos liczy się w UE, w porównaniu z 36 % osób, które opuściły 15 lat lub mniej.

Menedżerowie są najbardziej skłonni zgodzić się z każdym oświadczeniem, podczas gdy osoby domowe i bezrobotni są najmniej skłonni do tego. Na przykład 72 % menedżerów uważa, że ich głos liczy się w ich kraju, w porównaniu z 40 %, którzy zgadzają się wśród bezrobotnych. Respondenci, którzy nigdy lub rzadko mają trudności z płaceniem rachunków, są bardziej skłonni zgodzić się, że ich głos liczy się w UE (52 % w porównaniu z 27-39 % częściej) i w swoim kraju (66 % w porównaniu z 37-48 %) oraz że głos ich kraju liczy się w UE (71 % w porównaniu z 46-53 %).

Respondenci mieszkający w dużych miastach są bardziej skłonni do odczuwania, że ich głos liczy się w UE (50 % wobec 45 % osób mieszkających w mniejszych miastach lub wsiach) i w ich kraju (63 % w porównaniu z 56-58 %), a głos ich kraju liczy się w UE (67 % w porównaniu z 62-63 %).

Ci, którzy podążają za polityką europejską, są bardziej skłonni zgodzić się z każdym oświadczeniem. Na przykład 72 % osób, które śledzą politykę europejską, czuje, że głos ich kraju liczy się w UE, w porównaniu z 53 % tych, którzy nie przestrzegają.

D72.1 W jakim stopniu zgadzają się Państwo lub nie zgadzają się z każdym z poniższych stwierdzeń? Mój głos liczy się w UE (% – UE)

	Ogółem „Zgadzam się”	Ogółem „Disagree”
UE-27	47	48
Płeć		
Człowiek	47	49
Kobieta	46	48
Wiek		
15-24	47	45
25-39	47	49
40-54	46	50
55+	46	49
Edukacja (koniec)		
—15	36	57
16-19	43	53
20+	55	41
Nadal studiuje	50	41
Kategoria społeczno-zawodowa		
Samozatrudniony	50	47
Zarządcy	62	35
Pozostałe białe kołnierze	49	47
Pracownicy ręczni	40	56
Osoby domowe	33	60
Bezrobotny	30	64
Emerytowany	46	48
Studenci	50	41
Trudności z płaceniem rachunków		
Przez większość czasu	27	67
Od czasu do czasu	39	57
Prawie nigdy/Nigdy	52	43
Subiektywna urbanizacja		
Wiejska wieś	45	49
Małe/średnie miasteczko	45	50
Duże miasto	50	45
Śledź politykę European		
Śledź	58	39
Nie podążaj za	32	60

D72.2 W jakim stopniu zgadzają się Państwo lub nie zgadzają się z każdym z poniższych stwierdzeń? Mój głos liczy się w (naszym KRAIE) (% – UE)

	Ogółem „Zgadzam się”	Ogółem „Disagree”
UE-27	59	38
Płeć		
Człowiek	59	38
Kobieta	58	38
Wiek		
15-24	54	38
25-39	59	39
40-54	57	40
55+	60	37
Edukacja (koniec)		
—15	49	47
16-19	55	42
20+	68	30
Nadal studiuje	58	34
Kategoria społeczno-zawodowa		
Samozatrudniony	61	38
Zarządcy	72	26
Pozostałe białe kołnierze	61	37
Pracownicy ręczni	53	44
Osoby domowe	43	52
Bezrobotny	40	56
Emerytowany	61	36
Studenci	58	34
Trudności z płaceniem rachunków		
Przez większość czasu	37	59
Od czasu do czasu	48	49
Prawie nigdy/Nigdy	66	31
Subiektywna urbanizacja		
Wiejska wieś	58	38
Małe/średnie miasteczko	56	41
Duże miasto	63	34
Śledź politykę europejską		
Śledź	69	29
Nie podążaj za	46	49

D72.3 W jakim stopniu zgadzają się Państwo lub nie zgadzają się z każdym z poniższych stwierdzeń? (Nasz KRAJ) liczy się głos w UE (% – UE)

	Ogółem „Zgadzam się”	Ogółem „Disagree”
UE-27	63	32
Płeć		
Człowiek	63	33
Kobieta	63	32
Wiek		
15-24	64	28
25-39	65	31
40-54	63	34
55+	63	32
Edukacja (koniec)		
—15	53	38
16-19	60	36
20+	71	26
Nadal studiuje	67	24
Kategoria społeczno-zawodowa		
Samozatrudniony	65	32
Zarządcy	77	21
Pozostałe białe kołnierze	62	35
Pracownicy ręczni	60	36
Osoby domowe	48	44
Bezrobotny	53	40
Emerytowany	64	30
Studenci	67	24
Trudności z płaceniem rachunków		
Przez większość czasu	46	48
Od czasu do czasu	53	42
Prawie nigdy/Nigdy	71	25
Subiektywna urbanizacja		
Wiejska wieś	63	31
Małe/średnie miasteczko	62	34
Duże miasto	67	29
Śledź politykę europejską		
Śledź	72	26
Nie podążaj za	53	39

Omówienie kwestii politycznych na szczeblu krajowym, europejskim i lokalnym

Duża większość obywateli dyskutuje przynajmniej od czasu do czasu o polityce krajowej, europejskiej i lokalnej z przyjaciółmi lub krewnymi.

Bezwzględna większość (55 %, +1 p.p. od października do listopada 2022 r.) od czasu do czasu omawia krajowe kwestie polityczne, a jedna czwarta (bez zmian) „często” to robi, podczas gdy jedna piąta (-1 p.p.) nigdy nie angażuje się w takie dyskusje. Dane te utrzymują się na stałym poziomie od października do listopada 2022 r.

Dla porównania, europejskie kwestie polityczne są omawiane przez mniej respondentów, choć nadal przez większość. Ponad połowa (53 %, +1 p.p.) od czasu do czasu omawia politykę europejską z przyjaciółmi lub krewnymi, a 14 % (-1 p.p.) często prowadzi takie dyskusje, podczas gdy około jedna trzecia (32 %, -1 p.p.) nigdy tego nie robi.

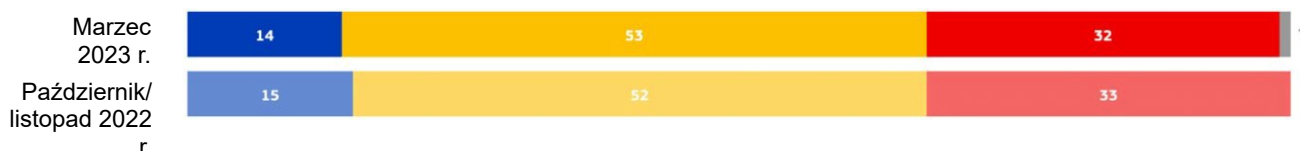
Ponadto ponad połowa (53 %, -1 p.p.) od czasu do czasu omawia lokalne kwestie polityczne, a około jedna czwarta (23 %, +2 p.p.) robi to często, podczas gdy około jedna czwarta (24 %, -1 p.p.) nigdy nie angażuje się w te dyskusje.

D71 Kiedy spotykasz się z przyjaciółmi lub krewnymi, czy powiedziałbyś, że rozmawiasz często, od czasu do czasu lub nigdy o...? (UE27) (%)

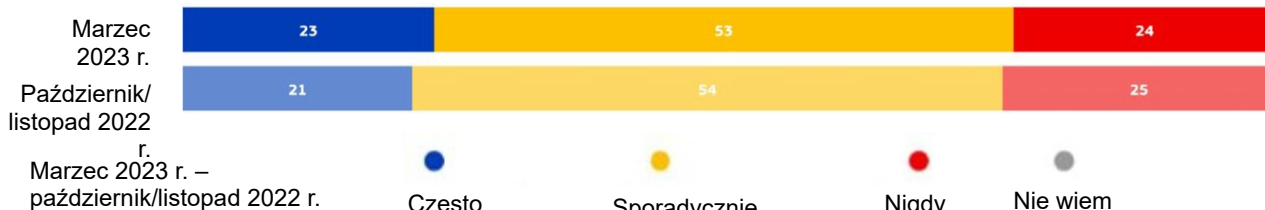
Krajowe sprawy polityczne

Europejskie sprawy polityczne

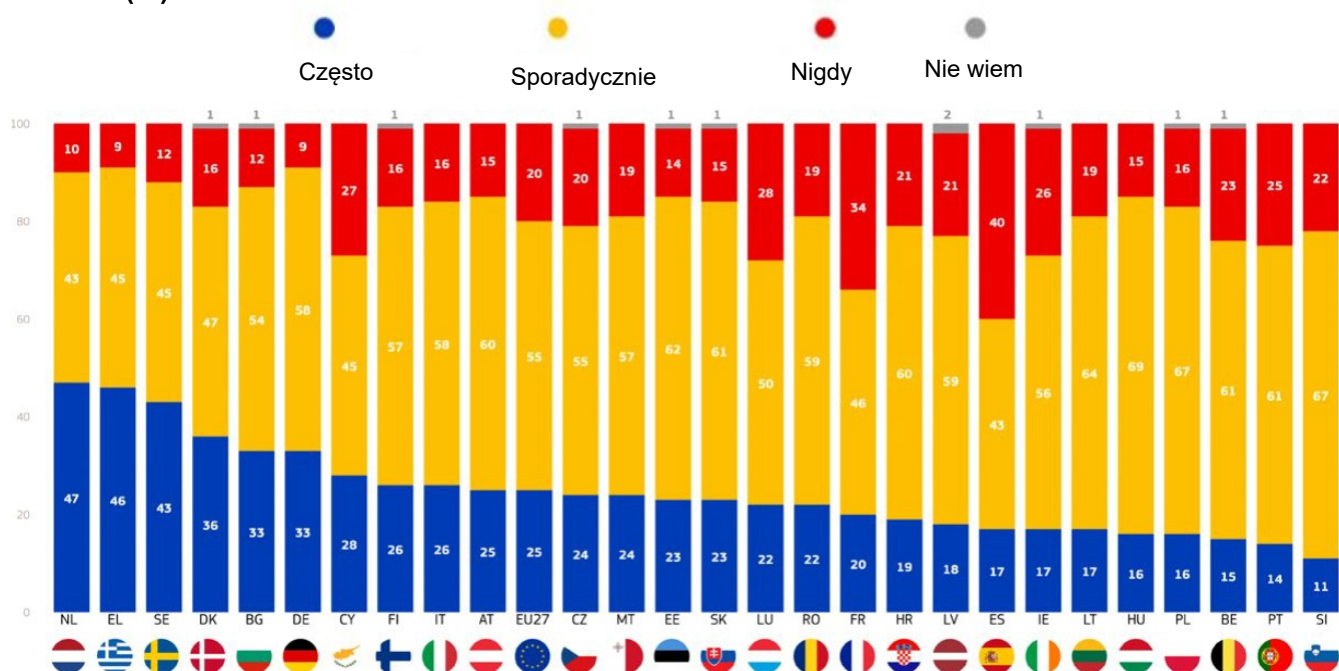
Lokalne sprawy polityczne

W 25 krajach większość od czasu do czasu dyskutuje o polityce krajowej z przyjaciółmi lub krewnymi, z najwyższymi proporcjami odnotowanymi na Węgrzech (69 %), w Polsce i Słowenii (w obu 67 %).

Holandia (47 %) i Grecja (46 %) są jedynymi krajami, w których większość prowadzi takie dyskusje. Ponad czterech na dziesięciu często dyskutuje o polityce krajowej również w Szwecji (43 %). Natomiast 11 % w Słowenii, 14 % w Portugalii i 15 % w Belgii twierdzi, że często omawia krajowe kwestie polityczne.

D71.1 Kiedy spotykasz się z przyjaciółmi lub krewnymi, czy powiedziałbyś, że rozmawiasz często, od czasu do czasu lub nigdy o...? Krajowe sprawy polityczne (%)

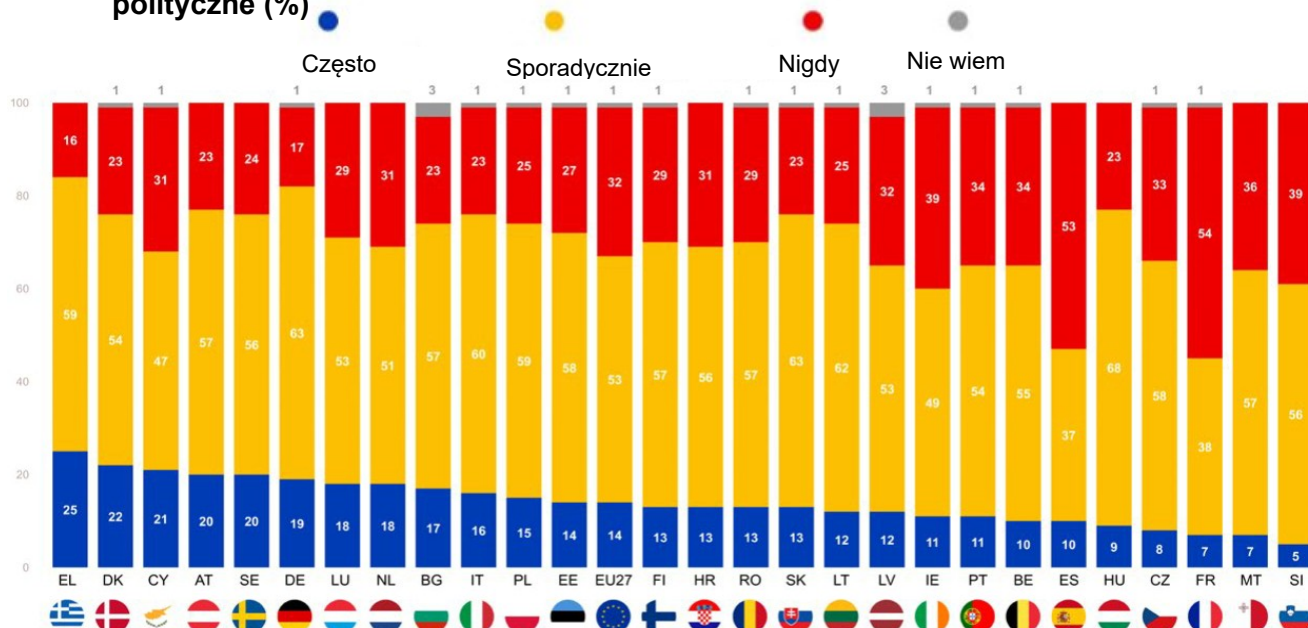

Podobnie jak w przypadku polityki krajowej, większość w 25 krajach od czasu do czasu omawia europejskie sprawy polityczne z przyjaciółmi lub krewnymi, w szczególności na Węgrzech (68 %), w Niemczech (63 %) i na Słowacji (63 %).

Ponad jedna piąta w Grecji (25 %), Danii (22 %) i na Cyprze (21 %) często dyskutuje o polityce europejskiej. Porównuje się to do 5 % w Słowenii i 7 % we Francji i na Malcie, którzy twierdzą, że często prowadzą takie dyskusje.

Francja (54 %) i Hiszpania (53 %) są jedynymi krajami, w których większość nigdy nie omawia europejskich kwestii politycznych.

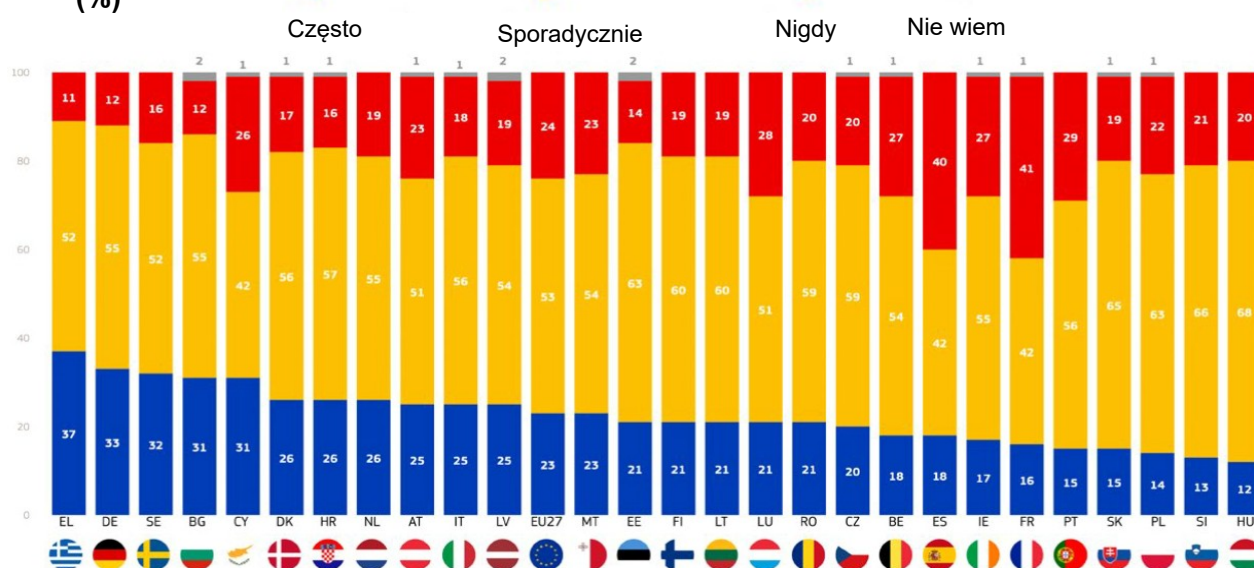
D72.2 Kiedy spotykasz się z przyjaciółmi lub krewnymi, czy powiedziałbyś, że rozmawiasz często, od czasu do czasu lub nigdy o...? Europejskie sprawy polityczne (%)

Większość osób we wszystkich krajach mówi, że od czasu do czasu dyskutuje o lokalnych sprawach politycznych. Po raz kolejny najwyższy odsetek, który od czasu do czasu angażuje się w takie dyskusje, można znaleźć na Węgrzech (68 %), a następnie w Słowenii (66 %) i na Słowacji (65 %).

Respondenci w Grecji (37 %), Niemczech (33 %) i Szwecji (32 %) najczęściej dyskutują o lokalnej polityce z przyjaciółmi lub krewnymi, podczas gdy osoby z Węgier (12 %), Słowenii (13 %) i Polski (14 %) są najmniej skłonne do tego.

D73.3 Kiedy spotykasz się z przyjaciółmi lub krewnymi, czy powiedziałbyś, że rozmawiasz często, od czasu do czasu lub nigdy o...? Lokalne sprawy polityczne (%)

Analiza społeczno-demograficzna podkreśla, że odsetek osób, które często dyskutują o kwestiach krajowych, europejskich lub lokalnych, są wyższe wśród starszych i lepiej wykształconych respondentów. Na przykład od 22 % do 25 % osób w wieku 25 lat lub starszych często omawia lokalne kwestie polityczne, w porównaniu z 13 % osób w wieku 15-24 lat. Podobnie 34 % osób, które ukończyły edukację w pełnym wymiarze godzin w wieku co najmniej 20 lat, często dyskutuje o polityce krajowej, w porównaniu z 14 % osób, które zakończyły naukę w wieku 15 lat lub młodszych.

Menedżerowie najczęściej dyskutują o sprawach politycznych na każdym poziomie, podczas gdy osoby zajmujące się domem są najmniej skłonne do tego. Na przykład 23 % menedżerów często dyskutuje o polityce europejskiej, w porównaniu z 6 % osób mieszkających w domu.

Respondenci mieszkający w dużych miastach są bardziej skłonni niż ci, którzy mieszkają w mniejszych miastach lub wsiach, często dyskutują na temat kwestii krajowych (30 % w porównaniu z 22–24 %) i europejskich (17 % w porównaniu z 12–13 %).

D71.1 Kiedy spotykasz się z przyjaciółmi lub krewnymi, czy powiedziałbyś, że rozmawiasz często, od czasu do czasu lub nigdy o...? Krajowe kwestie polityczne (% – UE)

	Często	Sporadycznie	Nigdy
UE-27	25	55	20
Płeć			
Człowiek	29	54	17
Kobieta	22	55	23
Wiek			
15-24	20	48	31
25-39	25	56	18
40-54	27	56	17
55+	26	54	20
Edukacja (koniec)			
—15	14	51	35
16-19	23	58	19
20+	34	53	13
Nadal studiuje	21	50	28
Kategoria społeczno-zawodowa			
Samozatrudniony	37	53	10
Zarządcy	41	51	8
Pozostałe białe kołnierze	26	60	13
Pracownicy ręczni	19	59	22
Osoby domowe	12	52	36
Bezrobotny	16	50	33
Emerytowany	25	53	22
Studenci	21	50	28
Subiektywna urbanizacja			
Wiejska wieś	22	55	23
Małe/średnie miasteczko	24	54	21
Duże miasto	30	55	15

D71.2 Kiedy spotykasz się z przyjaciółmi lub krewnymi, czy powiedziałbyś, że rozmawiasz często, od czasu do czasu lub nigdy o...? Europejskie kwestie polityczne (% – UE-27)

	Często	Sporadycznie	Nigdy
UE-27	14	53	32
Płeć			
Człowiek	16	55	28
Kobieta	12	52	35
Wiek			
15-24	11	45	43
25-39	15	55	29
40-54	15	56	28
55+	14	53	32
Edukacja (koniec)			
—15	7	43	49
16-19	13	56	31
20+	19	57	23
Nadal studiuje	12	47	40
Kategoria społeczno-zawodowa			
Samozatrudniony	21	58	21
Zarządcy	23	59	17
Pozostałe białe kołnierze	13	62	24
Pracownicy ręczni	12	53	34
Osoby domowe	6	47	46
Bezrobotny	9	40	50
Emerytowany	13	53	34
Studenci	12	47	40
Subiektywna urbanizacja			
Wiejska wieś	12	51	36
Małe/średnie miasteczko	13	54	32
Duże miasto	17	56	26

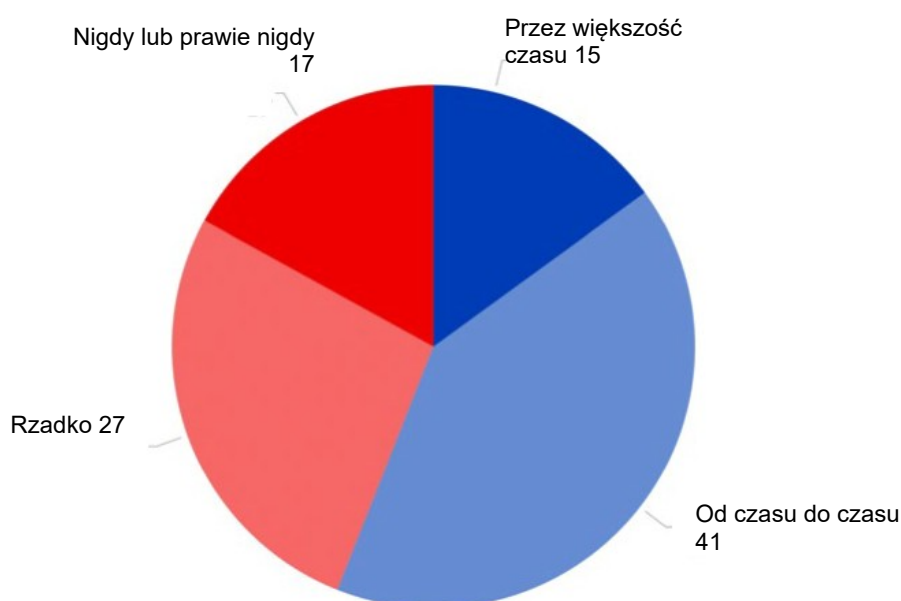
D71.3 Kiedy spotykasz się z przyjaciółmi lub krewnymi, czy powiedziałbyś, że rozmawiasz często, od czasu do czasu lub nigdy o...? Lokalne kwestie polityczne (% – UE-27)

	Często	Sporadycznie	Nigdy
UE-27	23	53	24
Płeć			
Człowiek	26	53	21
Kobieta	20	54	26
Wiek			
15-24	13	48	38
25-39	22	54	24
40-54	24	56	20
55+	25	53	22
Edukacja (koniec)			
—15	16	48	36
16-19	23	55	22
20+	28	55	17
Nadal studiuje	14	48	37
Kategoria społeczno-zawodowa			
Samozatrudniony	31	56	13
Zarządcy	34	54	11
Pozostałe białe kołnierze	22	58	19
Pracownicy ręczni	20	54	26
Osoby domowe	11	50	39
Bezrobotny	14	48	37
Emerytowany	25	52	23
Studenci	14	48	37
Subiektywna urbanizacja			
Wiejska wieś	22	53	25
Małe/średnie miasteczko	22	53	25
Duże miasto	24	55	20

Zaangażowanie w politykę UE

Bezwzględna większość (56 %, brak zmian od października do listopada 2022 r.) twierdzi, że podąża za tym, co dzieje się w polityce Unii Europejskiej, przy czym w większości przypadków 15 % (-1 p.p.) i 41 % (+1 p.p.) następuje od czasu do czasu. Natomiast ponad czterech na dziesięciu (44 %, brak zmian) nie podąża za polityką UE: 27 % (bez zmian) mówi, że rzadko obserwuje, a 17 % (bez zmian) mówi, że nigdy nie podąża.

QA3 Niektórzy ludzie obserwują to, co dzieje się w polityce Unii Europejskiej, niezależnie od tego, czy odbywają się wybory, czy nie. Inni nie są tym zainteresowani. Czy powiedziałbyś, że śledzisz to, co dzieje się w polityce Unii Europejskiej? (UE27) (%)

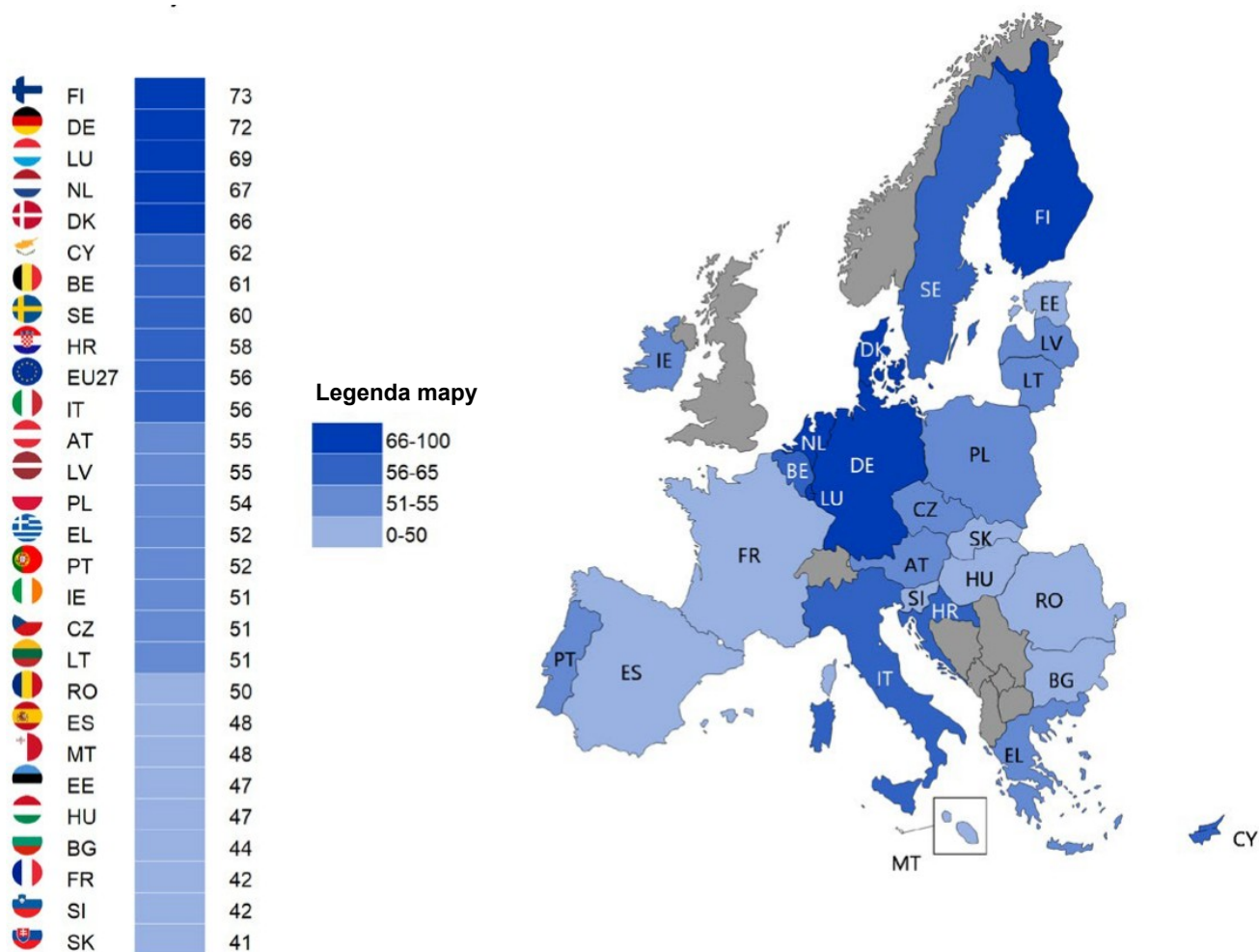

W związku z dziesięcioprocentowym spadkiem między kwietniem a majem a październikiem i listopadem 2022 r. odsetek osób obserwujących politykę UE pozostał stabilny w obecnym badaniu.

W 18 krajach większość respondentów twierdzi, że obserwuje to, co dzieje się w polityce UE. Najwyższy odsetek odnotowano w Finlandii (73 %), Niemczech (72 %) i Luksemburgu (69 %). W kolejnych ośmiu krajach mniejszość podąża za polityką UE, a respondenci na Słowacji (41 %), Francji i Słowenii (42 %) są najmniej skłonni do tego. Równe proporcje „śledź” i „nie śledź” polityki UE w Rumunii (po 50 %).

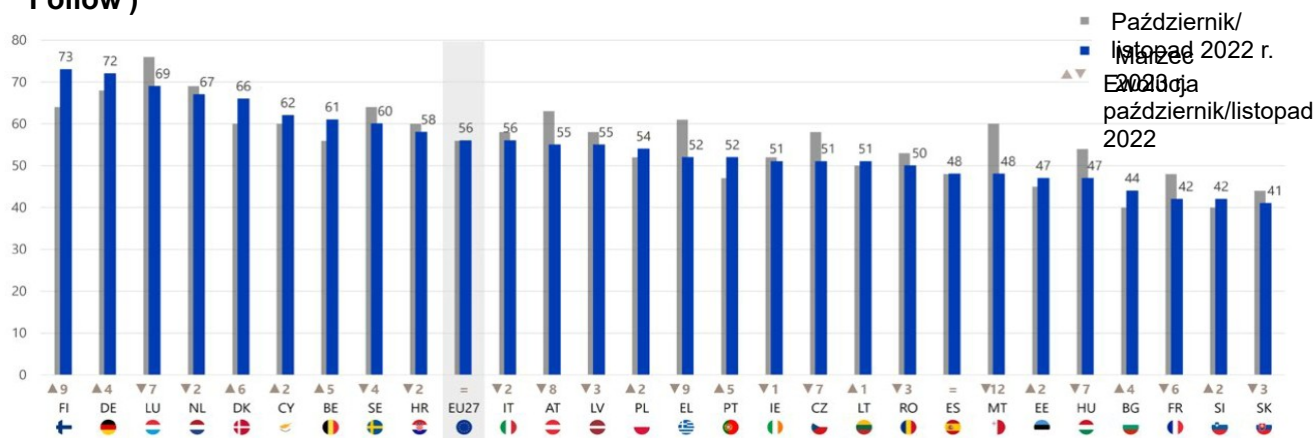
Co najmniej jedna czwarta respondentów w większości przypadków śledzi politykę UE w Niemczech (27 %), na Cyprze i w Finlandii (po 25 %). Kontrastuje to z 6 % osób, które to robią w Chorwacji, na Litwie, na Malcie i na Słowacji.

QA3 Niektórzy ludzie obserwują to, co dzieje się w polityce Unii Europejskiej, niezależnie od tego, czy odbywają się wybory, czy nie. Inni nie są tym zainteresowani. Czy powiedziałbyś, że śledzisz to, co dzieje się w polityce Unii Europejskiej (Total „Follow” – %)

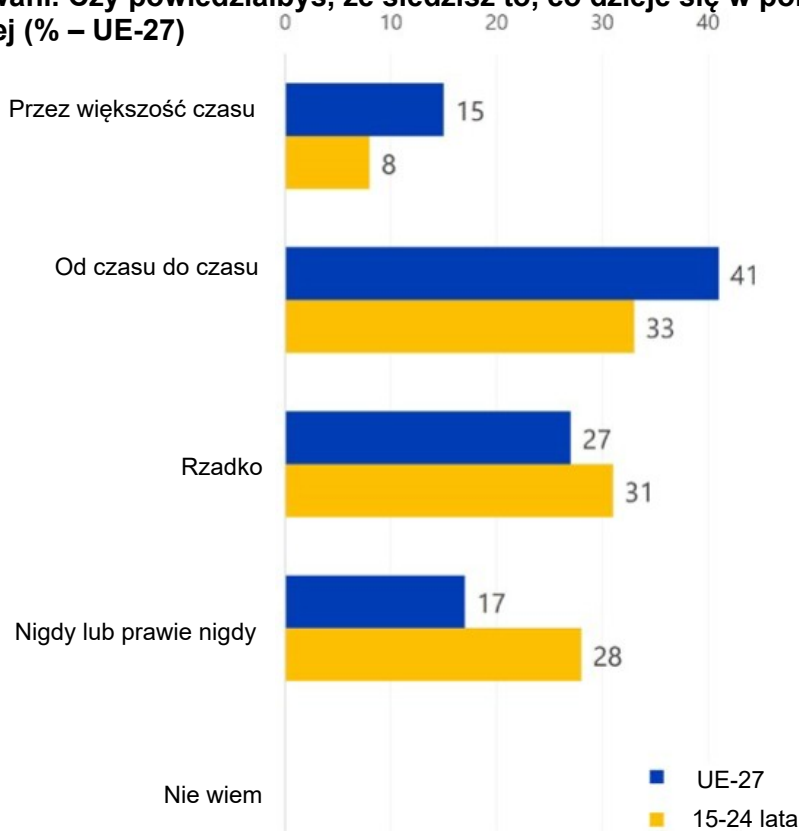
Zaangażowanie w politykę UE zmniejszyło się w 11 krajach od października do listopada 2022 r. Największy spadek odsetka osób obserwujących politykę UE można zaobserwować na Malcie (48 %, -12 p.p.), Grecji (52 %, -9 p.p.) i Austrii (55 %, -8 p.p.). Wzrost o co najmniej pięć punktów procentowych odnotowano w Finlandii (73 %, +9 p.p.), Danii (66 %, +6 p.p.), Belgii (61 %, +5 p.p.) i Portugalii (52 %, +5 p.p.).

QA3 Niektórzy ludzie obserwują to, co dzieje się w polityce Unii Europejskiej, niezależnie od tego, czy odbywają się wybory, czy nie. Inni nie są tym zainteresowani. Czy powiedziałbyś, że śledzisz to, co dzieje się w polityce Unii Europejskiej (% – Total 'Follow')

Skupienie się na wynikach wśród najmłodszych respondentów pokazuje, że osoby w wieku 15-24 lat są mniej skłonne do śledzenia polityki UE. W szczególności około czterech na dziesięciu (41 %) twierdzi, że podąża za polityką UE, co stanowi 15-procentową lukę punktową, a odsetek osób obserwujących politykę UE wśród ogółu społeczeństwa (56 %). Mniej niż co dziesiąty (8 %) śledzi politykę UE przez większość czasu (w porównaniu z 15 % ludności ogólnej) i 33 % od czasu do czasu (w porównaniu z 41 %). Około sześciu na dziesięciu (59 %) nie śledzi tego, co dzieje się w polityce UE (w porównaniu z 44 %), przy czym najmłodsi Europejczycy są znacznie bardziej skłonni do stwierdzenia, że nigdy nie przestrzegają (28 % wobec 17 %).

QA3 Niektórzy ludzie obserwują to, co dzieje się w polityce Unii Europejskiej, niezależnie od tego, czy odbywają się wybory, czy nie. Inni nie są tym zainteresowani. Czy powiedziałbyś, że śledzisz to, co dzieje się w polityce Unii Europejskiej (% – UE-27)

Głębsze spojrzenie na wyniki różnych kategorii społeczno-demograficznych pokazuje, że mężczyźni częściej niż kobiety twierdzą, że podążają za tym, co dzieje się w polityce UE (61 % w porównaniu z 51 %). Ponadto im dłużej respondenci pozostają w pełnym wymiarze godzin, tym bardziej prawdopodobne jest, że przestrzegają polityki UE (67 % osób, które ukończyły edukację w wieku 20 lat lub starszych, w porównaniu z 44 % osób, które zakończyły naukę w wieku 15 lat lub młodszych).

Menedżerowie (73 %) są najbardziej skłonni do śledzenia polityki UE, zwłaszcza w porównaniu z osobami mieszkalnymi (42 %) i bezrobotnymi (43 %). Istotną rolę odgrywa również sytuacja finansowa respondentów, przy czym 60 % osób, które rzadko lub nigdy nie mają trudności z opłaceniem rachunków po polityce UE, w porównaniu z 44 % osób, które przez większość czasu mają trudności.

Osoby mieszkające w dużych miastach są bardziej skłonne niż osoby mieszkające w wiejskich wsiach lub mniejszych wsiach, aby powiedzieć, że podążają za polityką UE (60 % w porównaniu z 52-55 %). Ci, którzy mają pozytywny wizerunek UE, są bardziej skłonni do śledzenia polityki UE niż ci, którzy mają negatywny wizerunek (69 % vs 47 %), a to samo dotyczy wizerunku Parlamentu Europejskiego (75 % wobec 46 %).

Zaangażowanie w politykę UE wiąże się również z poczuciem, że w UE liczy się głos, oraz z poziomem zadowolenia z unijnej demokracji. W szczególności osoby, które zgadzają się ze swoim głosem, liczą się w UE (69 % wobec 45 % osób, które się nie zgadzają) i tych, którzy są zadowoleni z demokracji w UE (64 % w porównaniu z 49 %, którzy nie są zadowoleni) są bardziej skłonni do śledzenia polityki UE.

Wreszcie ci, którzy głosowali w ostatnich wyborach europejskich, są bardziej skłonni niż ci, którzy nie głosowali za polityką UE (68 % wobec 38 %).

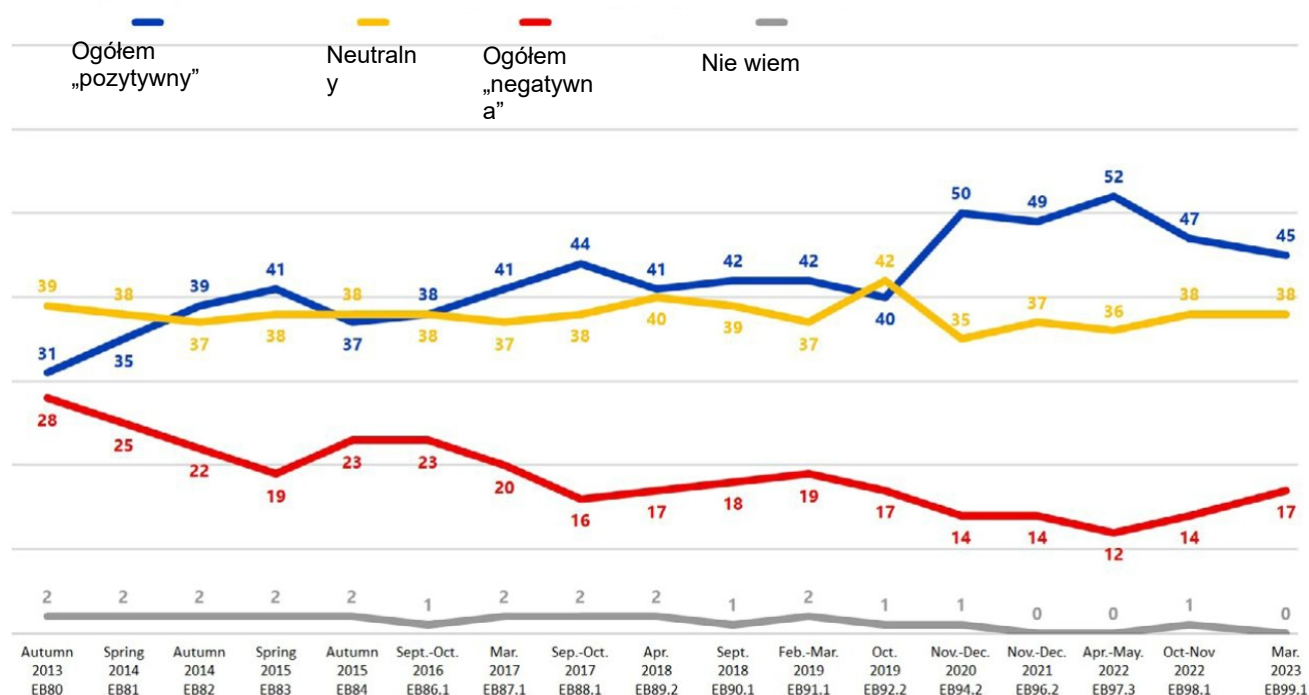
QA3 Niektórzy ludzie obserwują to, co dzieje się w polityce Unii Europejskiej, niezależnie od tego, czy odbywają się wybory, czy nie. Inni nie są tym zainteresowani. Czy powiedziałbyś, że śledzisz to, co dzieje się w polityce Unii Europejskiej (% – UE-27)

	Ogółem „Follow”	Ogółem „Nieobserwowane”
UE-27	56	44
Płeć		
Człowiek	61	39
Kobieta	51	49
Wiek		
15-24	41	59
25-39	54	46
40-54	59	41
55+	59	41
Edukacja (koniec)		
—15	44	56
16-19	54	46
20+	67	33
Nadal studiuje	45	55
Kategoria społeczno-zawodowa		
Samozatrudniony	62	38
Zarządcy	73	27
Pozostałe białe kołnierze	59	41
Pracownicy ręczni	50	50
Osoby domowe	42	58
Bezrobotny	43	57
Emerytowany	59	41
Studenci	45	55
Trudności z płaceniem rachunków		
Przez większość czasu	44	56
Od czasu do czasu	51	49
Prawie nigdy/Nigdy	60	40
Subiektywna urbanizacja		
Wiejska wieś	52	48
Małe/średnie miasteczko	55	45
Duże miasto	60	40
Wizerunek UE		
Positive	69	31
Neutralny	45	55
Negatywne	47	53
Mój głos liczy się w UE		
Zgadzam się	69	31
Nie zgadzam się	45	55
Zadowolenie z demokracji w UE		
Zadowolona	64	36
Niezadowolony	49	51
Głosowano w ostatnich wyborach do Parlamentu Europejskiego		
Tak	68	32
Nie	38	63
Wizerunek Parlamentu Europejskiego		
Pozytywne	75	25
Neutralny	45	55
Negatywne	46	54

Wizerunek UE

Wizerunek UE wśród obywateli jest powszechny, mimo że przepaść między poglądami pozytywnymi a negatywnymi nadal się zmniejsza. Większość (45 %) twierdzi, że UE wyczarowuje dla nich pozytywny wizerunek, podczas gdy 38 % ma obraz neutralny, a 17 % – negatywny.

D78 Ogólnie rzecz biorąc, czy UE wyczarowuje dla Państwa bardzo pozytywny, dość pozytywny, neutralny, dość negatywny lub bardzo negatywny wizerunek? (% – UE-27)

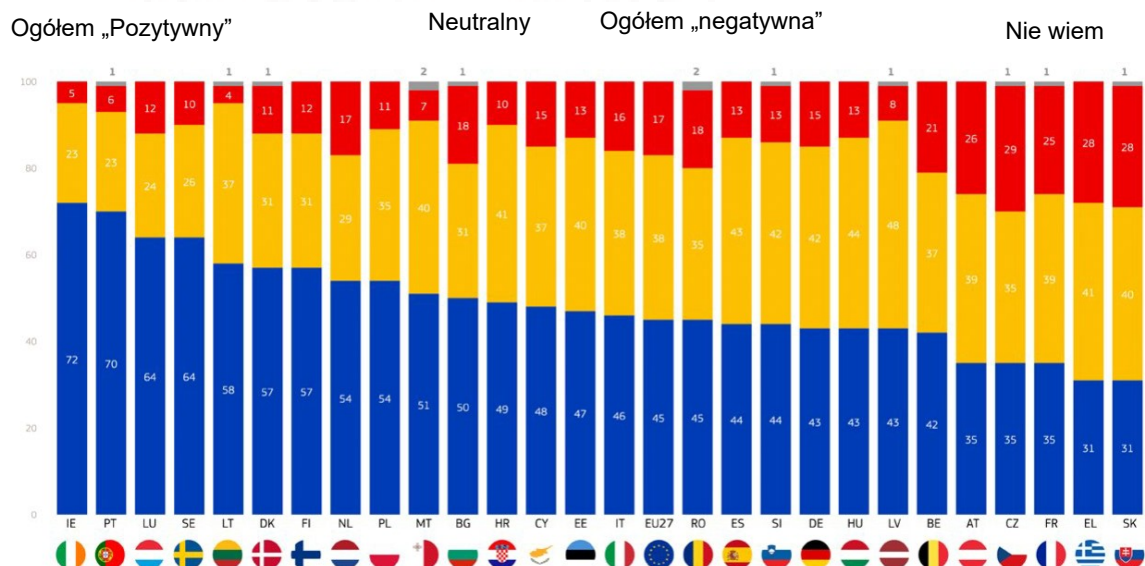
Odsetek respondentów, którzy mają pozytywny wizerunek UE, pozostał stosunkowo stabilny od października do listopada 2022 r. (-2 p.p.), podczas gdy poziom osób mających negatywny pogląd nieznacznie wzrósł (+3 p.p.). W następstwie negatywnych zmian obserwowanych między kwietniem a majem a październikiem-listopadem 2022 r. różnica między poglądami pozytywnymi i negatywnymi jeszcze bardziej się zmniejszyła i obecnie wynosi 28 punktów procentowych (-5 p.p.). Niemniej jednak szersza sytuacja pozostaje stosunkowo korzystna, jeśli chodzi o obserwację tych danych w perspektywie długoterminowej, przy czym pozytywne opinie pozostają zdecydowanie w większości.

WE wszystkich krajach pozytywne poglądy przeważają nad poglądami negatywnymi. Większość respondentów ma pozytywny wizerunek UE w 20 krajach, podczas gdy neutralne poglądy przeważają w sześciu krajach. W Czechach opinie są podzielone (35 % „pozytywne” w porównaniu z 35 % „neutralne”).

Respondenci najprawdopodobniej będą mieli pozytywny wizerunek UE w Irlandii (72 %), Portugalii (70 %), Luksemburgu i Szwecji (oba 64 %). Na przeciwnym końcu skali 31 % w Grecji i na Słowacji oraz 35 % w Austrii, Czechach i Francji ma pozytywny wizerunek.

Co najmniej jedna czwarta ma negatywny wizerunek UE w pięciu krajach: Czechy (29 %), Grecja, Słowacja (28 %), Austria (26 %) i Francja (25 %).

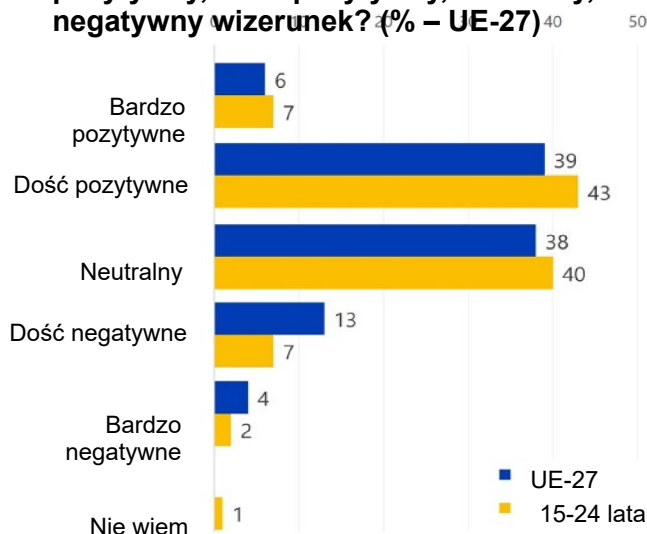
D78 Ogólnie rzecz biorąc, czy UE wyczarowuje dla Państwa bardzo pozytywny, dość pozytywny, neutralny, dość negatywny lub bardzo negatywny wizerunek? (%)

W porównaniu z październikiem i listopadem 2022 r. pozytywne opinie UE wzrosły na Cyprze (48 %, +6 p.p.), Portugalii (70 %, +5 p.p.), Finlandii (57 %, +5 p.p.), we Włoszech (46 %, +4 p.p.) i Chorwacji (49 %, +3 p.p.). Z kolei spadły one w dziesięciu krajach, zwłaszcza na Malcie (51 %, -13 p.p.), we Francji (35 %, -8 p.p.) i na Łotwie (43 %, -7 p.p.). Odsetek osób, które mają pozytywny wizerunek UE, pozostał stabilny w pozostałych 12 krajach.

Wydaje się, że wiek odgrywa rolę, jeśli chodzi o wizerunek, jaki respondenci mają w UE, a młodzi ludzie są bardziej skłonni do pozytywnego wizerunku UE. Połowa osób w wieku 15-24 lat (50 %) twierdzi, że ma pozytywny wizerunek UE, podczas gdy średnia UE wynosi 45 %. Co więcej, tylko 7 % młodych ludzi twierdzi, że ma „sprawiedliwie negatywny” wizerunek UE, co stanowi 13 % na szczeblu UE.

D78 Ogólnie rzecz biorąc, czy UE wyczarowuje dla Państwa bardzo pozytywny, dość pozytywny, neutralny, dość negatywny lub bardzo negatywny wizerunek? (% – UE-27)

Różnice można zaobserwować również w zależności od poziomu wykształcenia i statusu społeczno-ekonomicznego respondentów. Osoby, które ukończyły kształcenie w pełnym wymiarze godzin w wieku 20 lat lub starsze, są bardziej prawdopodobne niż osoby, które ukończyły 15 lat lub mniej, mają pozytywny pogląd na UE (53 % w porównaniu z 33 %). Menedżerowie (58 %) są zdecydowanie najbardziej skłonni do pozytywnego zdania, zwłaszcza w porównaniu z osobami bezrobotnymi (34 %) i osobami mieszkającymi (35 %). Ponadto respondenci, którzy mają najmniejsze trudności finansowe, są również bardziej skłonni do pozytywnego wizerunku UE (52 % osób, które rzadko lub nigdy nie mają trudności z opłaceniem rachunków, w porównaniu z 28 % osób, które przez większość czasu mają trudności).

Pozytywne opinie są również bardziej rozpowszechnione wśród osób mieszkających w dużych miastach, w porównaniu do osób mieszkających w wiejskich wsiach lub mniejszych miastach (50 % w porównaniu z 42-44 %).

D78 Ogólnie rzecz biorąc, czy UE wyczarowuje dla Państwa bardzo pozytywny, dość pozytywny, neutralny, dość negatywny lub bardzo negatywny wizerunek? (% – UE-27)

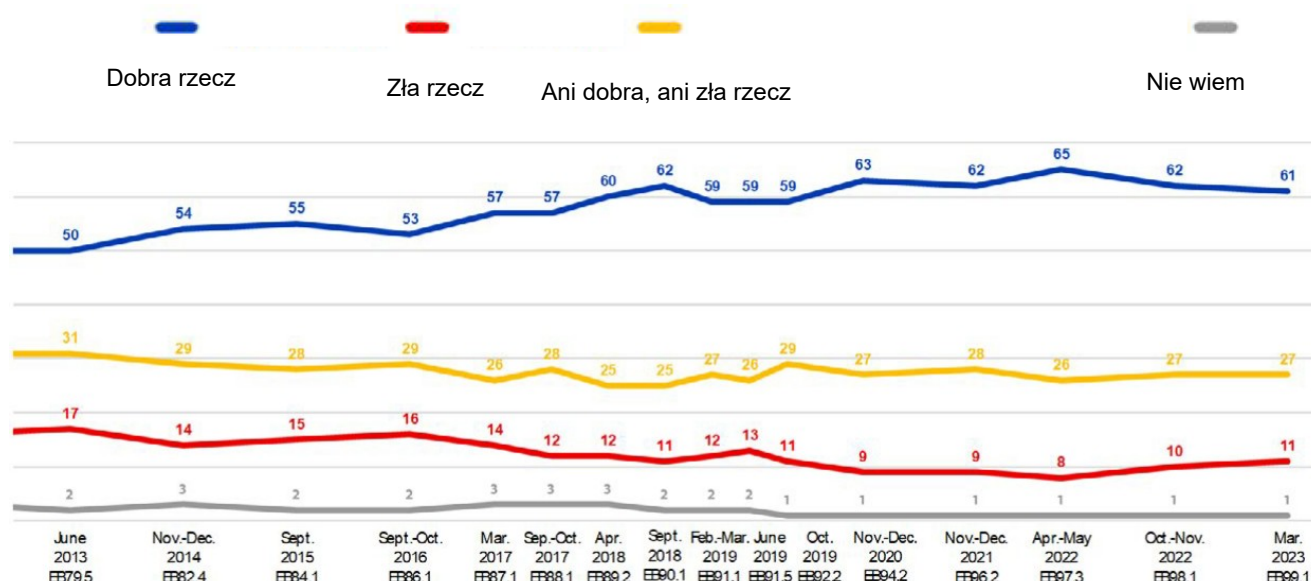
	Ogółem „pozytywny”	Neutralny	Ogółem „negatywna”	Nie wiem
UE-27	45	38	17	0
Płeć				
Człowiek	46	35	19	0
Kobieta	43	41	15	1
Wiek				
15-24	50	40	9	1
25-39	46	39	15	0
40-54	46	36	18	0
55+	43	38	18	1
Edukacja (koniec)				
—15	33	45	20	2
16-19	40	40	20	0
20+	53	32	14	1
Nadal studiuje	54	37	8	1
Kategoria społeczno-zawodowa				
Samozatrudniony	49	34	17	0
Zarządcy	58	29	13	0
Pozostałe białe kołnierze	48	37	15	0
Pracownicy ręczni	37	43	19	1
Osoby domowe	35	43	21	1
Bezrobotny	34	45	20	1
Emerytowany	43	37	19	1
Studenci	54	37	8	1
Trudności z płaceniem rachunków				
Przez większość czasu	28	43	28	1
Od czasu do czasu	36	43	20	1
Prawie nigdy/Nigdy	52	34	14	0
Subiektywna urbanizacja				
Wiejska wieś	88	10	2	0
Małe/średnie miasteczko	26	68	6	0
Duże miasto	8	23	68	1

Czy członkostwo w UE jest dobre?

Zdecydowana większość (61 %, -1 p.p. od października do listopada 2022 r.) uważa, że członkostwo ich kraju w UE jest dobre, podczas gdy tylko około jeden na dziesięć (11 %, +1 p.p.) uważa to za coś złego. Nieco ponad jedna czwarta (27 %, brak zmian) uważa, że nie jest to ani dobra, ani zła rzecz.

Dane te są stabilne w porównaniu z październikiem i listopadem 2022 r., a odsetek respondentów, którzy od końca 2020 r. uważają członkostwo w UE za dobrą rzecz, utrzymuje się na stałym poziomie powyżej 60 %.

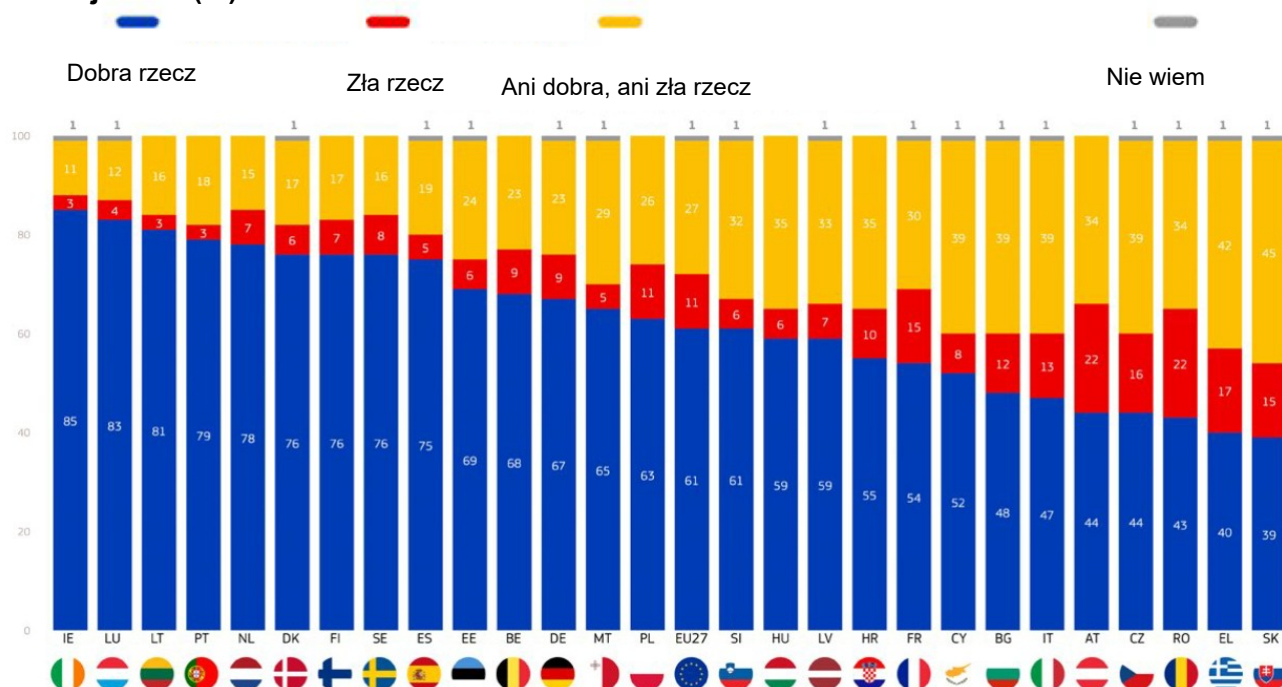
QA8 Ogólnie rzecz biorąc, czy uważają Państwo, że (nasz kraj) członkostwo w UE jest...? (% – UE-27)

Większość z 25 krajów uważa, że członkostwo ich kraju w UE jest dobre, a ponad osiem na dziesięć osób podziela ten pogląd w Irlandii (85 %), Luksemburgu (83 %) i na Litwie (81 %). Słowacja (39 %), Grecja (40 %) i Rumunia (43 %) to kraje, w których opinia ta jest najmniej rozpowszechniona. Słowacja i Grecja są również jedynymi krajami, w których większość uważa, że członkostwo w UE nie jest ani dobre, ani złe (odpowiednio 45 % i 42 %).

Ponad jedna piąta uważa, że członkostwo ich kraju w UE jest złe w Austrii i Rumunii (po 22 %).

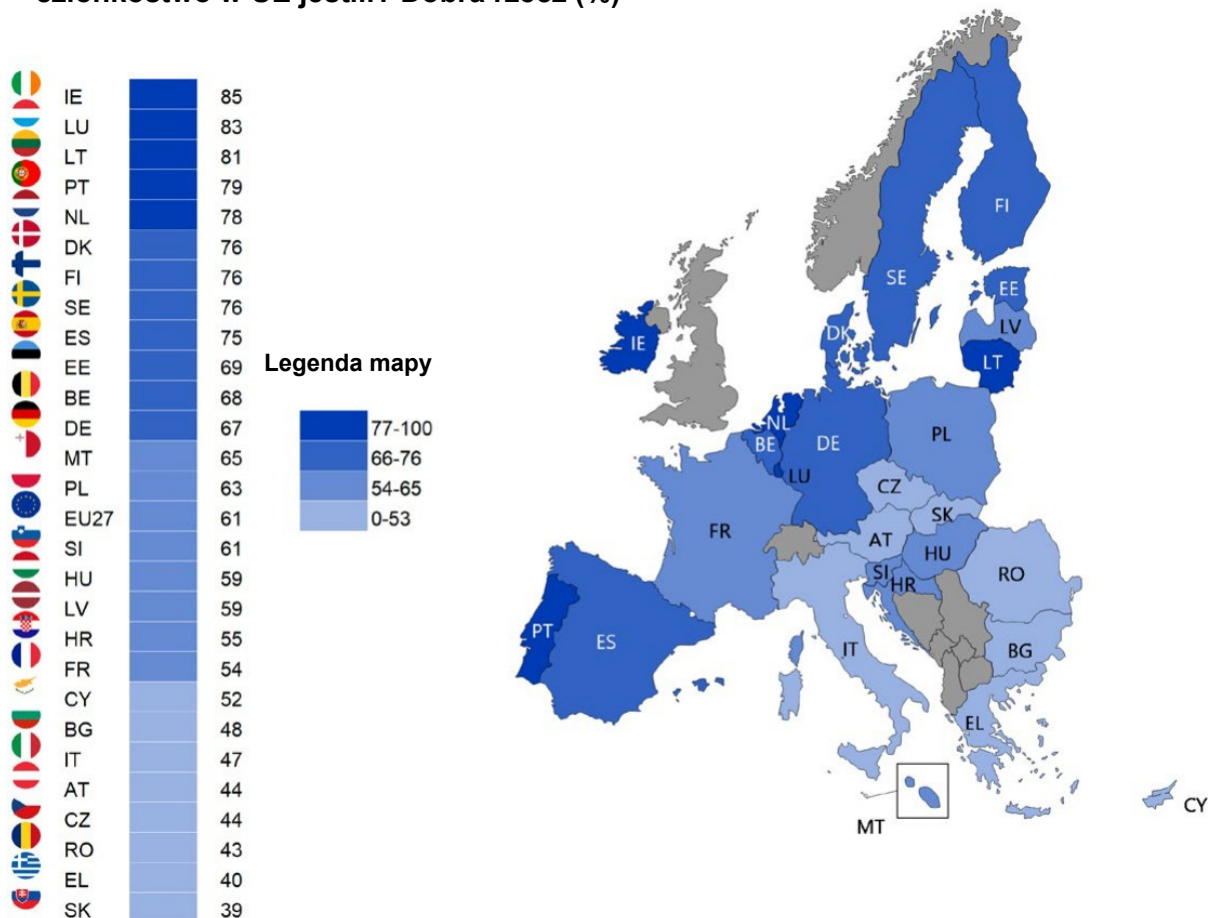
QA8 Ogólnie rzecz biorąc, czy uważają Państwo, że (nasz kraj) członkostwo w UE jest...? (%)

Pozytywne poglądy na temat członkostwa w UE są bardziej rozpowszechnione w krajach północnych i zachodnich niż w krajach wschodnich, natomiast wyniki są mieszane, jeśli chodzi o kraje południowe.

Estonia (69 %, +3 p.p.) i Słowenia (61 %, +3 p.p.) są jedynymi krajami, w których odsetek osób, które uważają członkostwo w UE za dobre, wzrósł od października do listopada 2022 r., choć tylko nieznacznie. Odsetek respondentów zmniejszył się natomiast w ośmiu krajach, przy czym największy spadek odnotowano na Malcie (65 %, -14 p.p.), a następnie w Czechach (44 %, -7 p.p.) i Luksemburgu (83 %, -7 p.p.). Ten pozytywny pogląd na członkostwo w UE pozostał stabilny lub niezmienny w 17 krajach.

QA8 Ogólnie rzecz biorąc, czy uważają Państwo, że (nasz kraj) członkostwo w UE jest...? Dobra rzecz (%)

Pozytywne poglądy na temat członkostwa w UE są bardziej rozpowszechnione wśród młodszych respondentów, osób z wyższym wykształceniem i osób znajdujących się w lepszej sytuacji społeczno-gospodarczej.

Respondenci w wieku 15–24 lat są bardziej skłonni niż osoby w wieku 55 lat lub starsze, że członkostwo ich kraju w UE jest dobre (68 % w porównaniu z 58 %). Podobnie osoby, które ukończyły kształcenie w pełnym wymiarze godzin w wieku 20 lat lub starsze, są bardziej prawdopodobne niż osoby, które opuściły 15 lat lub mniej, mają pozytywny pogląd (72 % w porównaniu z 49 %).

Menedżerowie (74 %) są zdecydowanie najbardziej skłonni sądzić, że członkostwo w UE jest dobrą rzeczą, podczas gdy osoby zajmujące się domem (48 %) są najmniej skłonne do zachowania tego poglądu. Respondenci, którzy nigdy lub rzadko nie mają trudności z opłaceniem rachunków, są bardziej skłonni niż ci, którzy częściej mają trudności z twierdzeniem, że członkostwo w UE jest dobrą rzeczą (69 % w porównaniu z 41-49 %).

Osoby mieszkające w dużych miastach są bardziej skłonne sądzić, że członkostwo ich kraju w UE jest dobre (65 % w porównaniu z 58-60 % mieszkańców wsi lub małych/średnich miast).

Poparcie dla członkostwa w UE jest również ściśle powiązane z wizerunkiem respondentów UE, przy czym 91 % osób o pozytywnym wizerunku posiada pozytywną opinię o członkostwie w UE, w porównaniu z 16 % osób, które mają negatywny wizerunek. Ponadto respondenci, którzy często mówią o polityce europejskiej (67 % w porównaniu z 52 % tych, którzy nigdy tego nie robią) i ci,

którzy przestrzegają polityki UE (71 % wobec 49 % tych, którzy nie przestrzegają) są bardziej skłonni do pozytywnego postrzegania członkostwa w UE.

QA8 Ogólnie rzecz biorąc, czy UE wyczarowuje dla Państwa bardzo pozytywny, dość pozytywny, neutralny, dość negatywny lub bardzo negatywny wizerunek? (% – UE-27)

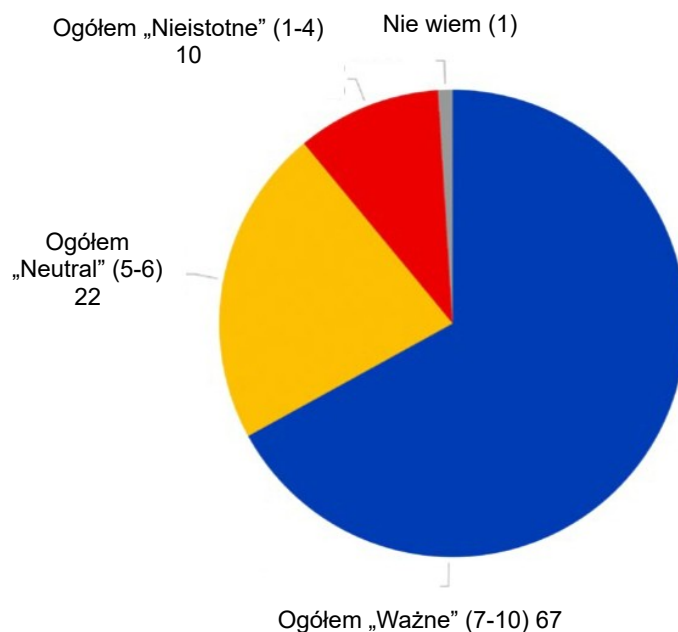
	Dobra rzecz	Zła rzecz	Ani dobra, ani zła rzecz
UE-27	61	11	27
Płeć			
Człowiek	62	12	25
Kobieta	59	10	30
Wiek			
15-24	68	7	24
25-39	62	11	26
40-54	60	13	27
55+	58	11	30
Edukacja (koniec)			
—15	49	12	37
16-19	54	13	32
20+	72	8	20
Nadal studiuje	72	6	21
Kategoria społeczno-zawodowa			
Samozatrudniony	64	9	27
Zarządcy	74	9	16
Pozostałe białe kołnierze	65	10	25
Pracownicy ręczni	52	14	33
Osoby domowe	48	15	35
Bezrobotny	53	12	34
Emerytowany	59	10	30
Studenci	72	6	21
Trudności z płaceniem rachunków			
Przez większość czasu	41	18	40
Od czasu do czasu	49	16	34
Prawie nigdy/Nigdy	69	8	23
Subiektywna urbanizacja			
Wiejska wieś	60	11	28
Małe/średnie miasteczko	58	12	29
Duże miasto	65	9	26
Rozmowa o sprawach politycznych w Europie			
Często	67	15	18
Sporadycznie	64	10	26
Nigdy	52	11	35
Wizerunek UE			
Pozytywne	91	2	7
Neutralny	45	8	46
Negatywne	16	43	40
Śledź politykę europejską			
Śledź	71	9	20
Nie podążaj za	49	13	37

Czy członkostwo w UE jest ważne?

Około dwie trzecie (67 %, +1 p.p. od października do listopada 2022 r.) uważa członkostwo ich kraju w UE za ważne. Co dziesiąty (-1 p.p.) uważa, że nie jest ważne, aby ich kraj był państwem członkowskim UE, podczas gdy 22 % (bez zmian) ma neutralną opinię.

Dane te utrzymują się na stałym poziomie od października do listopada 2022 r.

QA9 Jak ważne jest dla Ciebie, aby (nasz kraj) był państwem członkowskim Unii Europejskiej? Proszę użyć skali od 1 do 10, gdzie 1 oznacza „w ogóle nieistotny”, a 10 oznacza „bardzo ważne”? (UE27) (%)

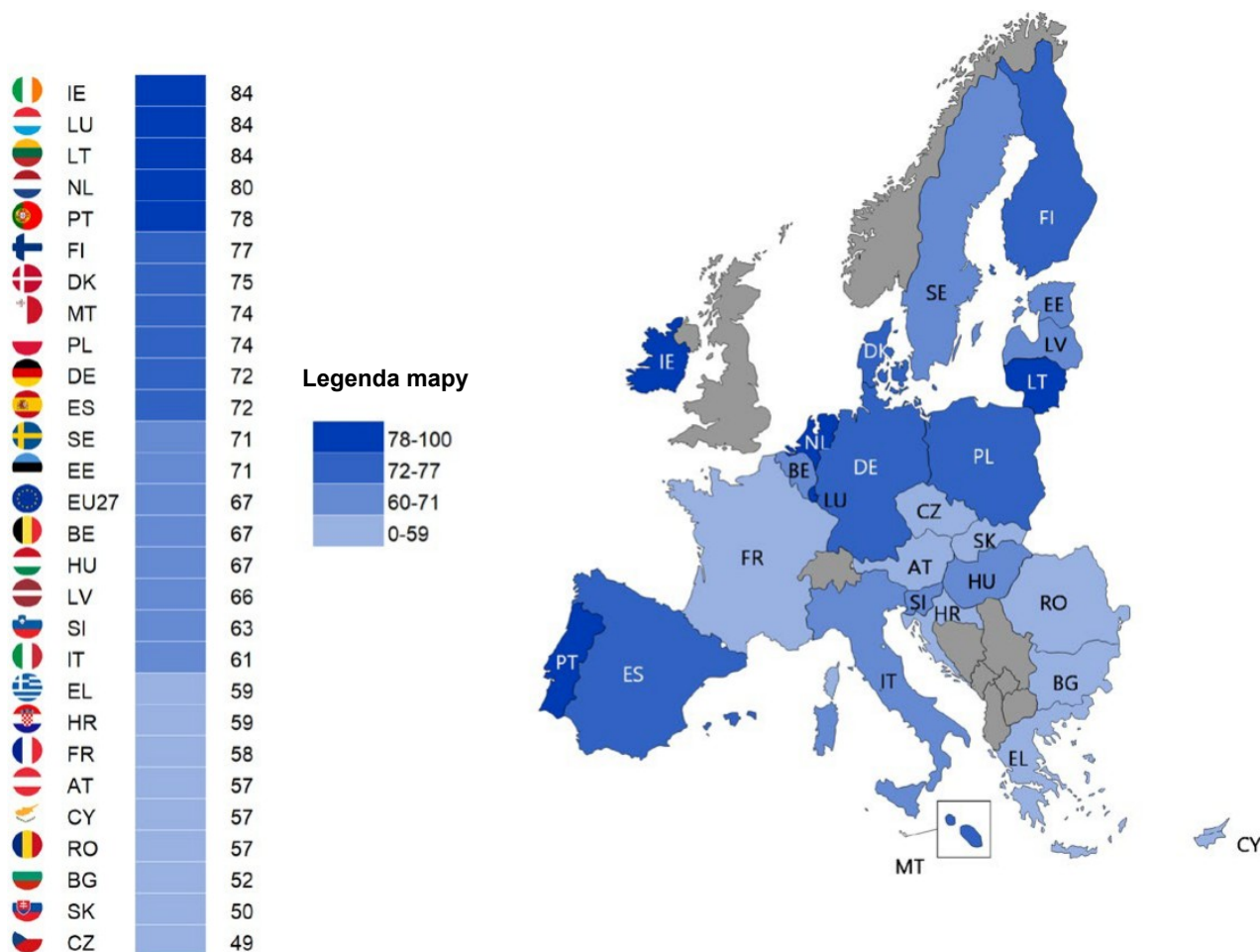

WE wszystkich państwach członkowskich większość uważa, że członkostwo ich kraju w UE jest ważne, przy czym odsetek ten waha się od 84 % w Irlandii, Luksemburgu i Litwie do 49 % w Czechach, 50 % na Słowacji i 52 % w Bułgarii.

Ponad jedna piąta uważa członkostwo w UE za nieistotne w trzech krajach: Czechy (26 %), Austria i Bułgaria (po 21 %).

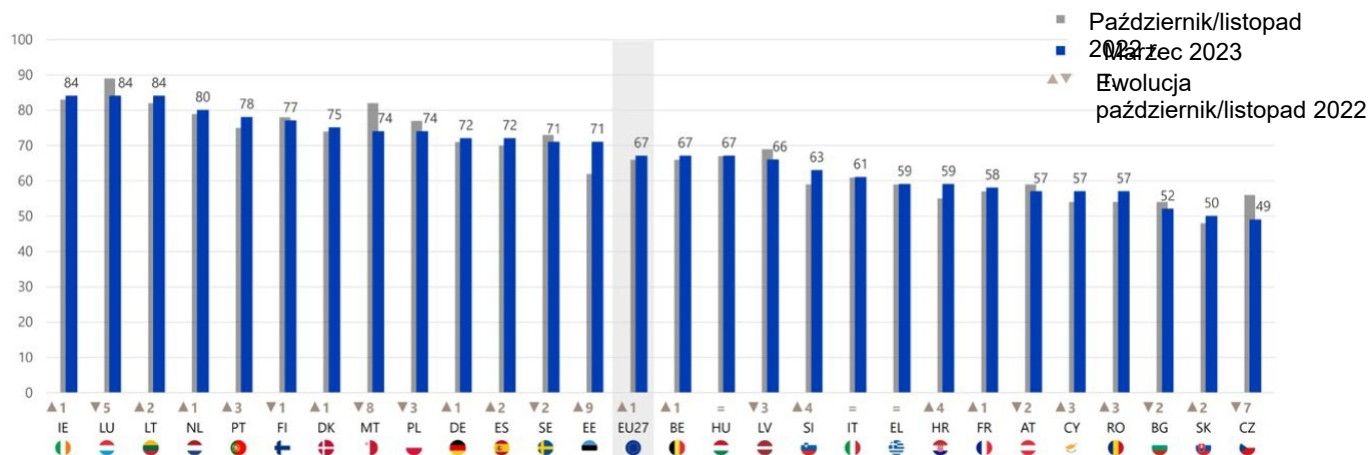
Pogląd, że ich kraj jest państwem członkowskim UE, jest mniej rozpowszechniony wśród respondentów w krajach południowo-wschodnich (Bułgaria, Rumunia, Cypr i Grecja) oraz w niektórych krajach wschodnich (takich jak Czechy i Słowacja) niż w innych krajach.

QA9 Jak ważne jest dla Ciebie, aby (nasz kraj) był państwem członkowskim Unii Europejskiej? Proszę użyć skali od 1 do 10, gdzie 1 oznacza „w ogóle nieistotny”, a 10 oznacza „bardzo ważne”? (% – ogółem „Ważne” (7-10))

W opinii, że członkostwo ich kraju w UE jest ważne, od października do listopada 2022 r. poczyniono postępy wśród respondentów w sześciu państwach członkowskich, w szczególności w Estonii (71 %, +9 p.p.), Słowenii (63 %, +4 p.p.) i Chorwacji (59 %, +4 p.p.). Natomiast odsetek, który uważa, że jest to ważne, zmniejszył się w pięciu krajach, zwłaszcza na Malcie (74 %, -8 p.p.), Czechach (49 %, -7 p.p.) i Luksemburgu (84 %, -5 p.p.). Odsetek respondentów pozostał stabilny lub niezmienny w 16 krajach.

QA9 Jak ważne jest dla Ciebie, aby (nasz kraj) był państwem członkowskim Unii Europejskiej? Proszę użyć skali od 1 do 10, gdzie 1 oznacza „w ogóle nieistotny”, a 10 oznacza „bardzo ważne”? (% – ogółem „Ważne” (7-10))

Zgodnie z wynikami innych wskaźników dotyczących postaw wobec UE, pogląd, że członkostwo ich kraju w UE jest ważne, jest bardziej rozpowszechniony wśród najmłodszych respondentów, osób o wyższym poziomie wykształcenia oraz osób znajdujących się w lepszej sytuacji społeczno-gospodarczej.

W szczególności osoby w wieku 15-24 lat (70 % vs 65 % osób w wieku 55 lat lub więcej) oraz osoby, które ukończyły kształcenie w pełnym wymiarze godzin w wieku 20 lat lub starszych (76 % vs 55 % osób, które ukończyły 15 lat lub mniej) są bardziej skłonne uznać, że jest to ważne. To samo dotyczy menedżerów (78 % w porównaniu z 53 % osób mieszkających w domu) i tych, którzy nigdy lub rzadko mają trudności z opłaceniem rachunków (73 % w porównaniu z 51-57 % osób, które częściej mają trudności).

Odsetek osób, które uważają, że członkostwo w UE jest ważne, jest również wyższy wśród osób mieszkających w dużych miastach (71 % w porównaniu z 65 % osób mieszkających w wiejskich wsiach lub mniejszych miastach).

Ci, którzy mają pozytywny wizerunek UE (92 % w porównaniu z 28 % osób, które mają negatywny wizerunek), ci, którzy często dyskutują o europejskich sprawach politycznych (76 % vs 55 %, którzy nigdy tego nie robią) oraz ci, którzy przestrzegają polityki UE (76 % wobec 54 % tych, którzy nie przestrzegają) częściej uważają członkostwo swojego kraju za ważne.

QA9 Jak ważne jest dla Ciebie, aby (nasz kraj) był państwem członkowskim Unii Europejskiej? Proszę użyć skali od 1 do 10, gdzie 1 oznacza „w ogóle nieistotny”, a 10 oznacza „bardzo ważne”? (% – UE-27)

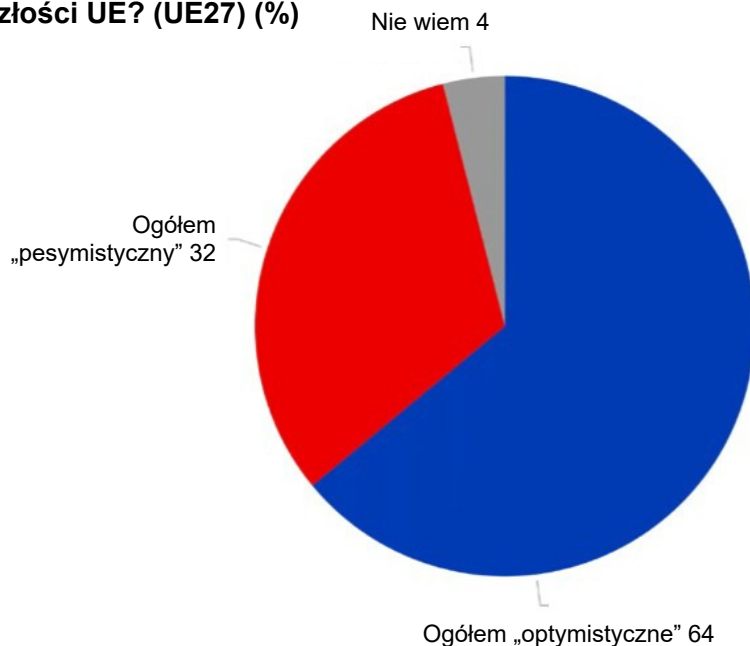
	Ogółem „Nieistotne” (1-4)	Ogółem „Neutral” (5-6)	Ogółem „Ważne” (7-10)
UE-27	10	22	67
Płeć			
Człowiek	13	19	67
Kobieta	10	23	66
Wiek			
15-24	8	20	70
25-39	10	22	67
40-54	13	19	67
55+	11	23	65
Edukacja (koniec)			
—15	14	28	55
16-19	13	24	62
20+	9	15	76
Nadal studiuje	6	18	74
Kategoria społeczno-zawodowa			
Samozatrudniony	12	19	68
Zarządcy	8	14	78
Pozostałe białe kołnierze	10	19	71
Pracownicy ręczni	13	26	60
Osoby domowe	18	27	53
Bezrobotny	15	26	57
Emerytowany	11	22	65
Studenci	6	18	74
Trudności z płaceniem rachunków			
Przez większość czasu	19	28	51
Od czasu do czasu	14	28	57
Prawie nigdy/Nigdy	9	17	73
Subiektywna urbanizacja			
Wiejska wieś	12	22	65
Małe/średnie miasteczko	12	22	65
Duże miasto	10	18	71
Rozmowa o sprawach politycznych w Europie			
Często	10	14	76
Sporadycznie	9	20	71
Nigdy	16	27	55
Wizerunek UE			
Pozytywne	1	7	65
Neutralny	9	35	54
Negatywne	44	27	28
Śledź politykę europejską			
Śledź	8	16	76
Nie podążaj za	15	29	54

Optymizm wobec przyszłości UE

Optymizm co do przyszłości UE rośnie. Blisko dwie trzecie (64 %) twierdzi, że jest optymistycznie nastawiona do przyszłości UE, a 32 % twierdzi, że jest pesymistyczna.

W obecnym badaniu odsetek optymistów wzrósł o siedem punktów procentowych, co stanowi więcej niż zrównoważenie pięcioprocentowego spadku obserwowanego między kwietniem a majem a październikiem i listopadem 2022 r.

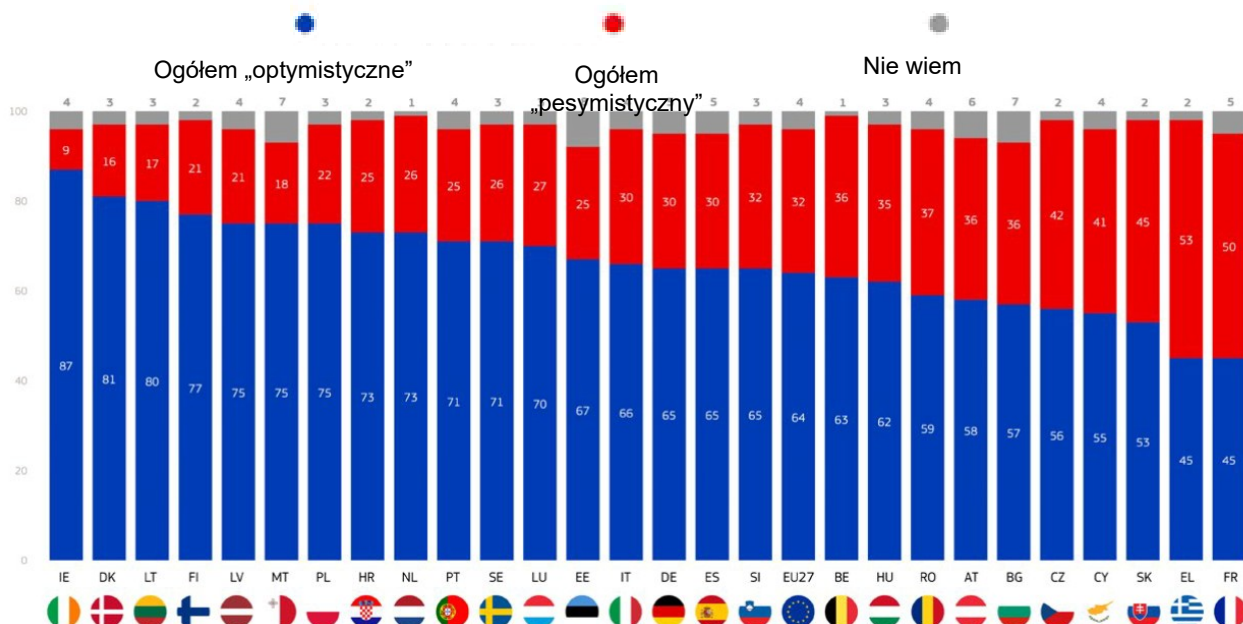
SD22 Czy powiedziałbyś, że jesteś bardzo optymistyczny, dość optymistyczny, dość pesymistyczny lub bardzo pesymistyczny co do przyszłości UE? (UE27) (%)

W 25 krajach większość z nich jest optymistycznie nastawiona do przyszłości UE. Co najmniej ośmiu na dziesięciu jest optymistycznych w Irlandii (87 %), Danii (81 %) i na Litwie (80 %), podczas gdy respondenci we Francji, Grecji (45 %) i na Słowacji (53 %) są najmniej optymistyczni.

Grecja (53 %) i Francja (50 %) są również jedynymi krajami, w których większość pesymistycznie odnosi się do przyszłości UE.

SD22 Czy powiedziałbyś, że jesteś bardzo optymistyczny, dość optymistyczny, dość pesymistyczny lub bardzo pesymistyczny co do przyszłości UE? (%)

Od października do listopada 2022 r. poziom optymizmu co do przyszłości UE wzrósł w 19 krajach i o ponad dziesięć punktów procentowych w trzech krajach: Portugalia (71 %, +17 p.p.), Łotwa (75 %, +12 p.p.) i Cypr (55 %, +11 p.p.). W pozostałych ośmiu krajach poziom optymizmu pozostał stabilny lub nie zmienił się.

Poziom optymizmu co do przyszłości UE jest najwyższy wśród osób w wieku 15-24 lat (70 % wobec 59 % osób w wieku 55 lat lub starszych) oraz osób, które ukończyły kształcenie w pełnym wymiarze godzin w wieku 20 lat lub starszych (69 % wobec 52 % osób, które ukończyły 15 lat lub mniej).

Optymizm jest najbardziej rozpowszechniony wśród menedżerów (73 %) niż wśród osób domowych i bezrobotnych (zarówno 55 %), a także wyższy wśród tych, którzy rzadko lub nigdy nie mają trudności z płaceniem rachunków (68 % wobec 45 % osób, które mają trudności przez większość czasu).

Respondenci mieszkający w dużych miastach są najbardziej optymistycznie nastawieni do przyszłości UE (68 % wobec 61 % osób mieszkających w wioskach wiejskich lub małych/średnich miastach).

Optymizm co do przyszłości UE jest również ściśle związany z wizerunkiem respondentów UE, a 90 % osób, które mają pozytywny wizerunek, twierdzi, że jest optymistą, w porównaniu z 13 % osób, które mają negatywny wizerunek. Ponadto osoby, które podążają za polityką UE, są bardziej optymistyczne co do przyszłości UE (72 % w porównaniu z 52 % tych, którzy nie przestrzegają).

SD22 Czy powiedziałbyś, że jesteś bardzo optymistyczny, dość optymistyczny, dość pesymistyczny lub bardzo pesymistyczny co do przyszłości UE? (% – UE-27)

	Ogółem „optymistyczne”	Ogółem „pesymistyczny”
UE-27	64	32
Płeć		
Człowiek	63	34
Kobieta	63	32
Wiek		
15-24	70	26
25-39	65	32
40-54	64	33
55+	59	36
Edukacja (koniec)		
—15	52	41
16-19	59	37
20+	69	28
Nadal studiuje	73	23
Kategoria społeczno-zawodowa		
Samozatrudniony	65	32
Zarządcy	73	26
Pozostałe białe kołnierze	69	29
Pracownicy ręczni	57	39
Osoby domowe	55	38
Bezrobotny	55	40
Emerytowany	59	36
Studenci	73	23
Trudności z płaceniem rachunków		
Przez większość czasu	45	51
Od czasu do czasu	56	40
Prawie nigdy/Nigdy	68	28
Subiektywna urbanizacja		
Wiejska wieś	61	34
Małe/średnie miasteczko	61	35
Duże miasto	68	29
Wizerunek UE		
Pozytywne	90	9
Neutralny	54	39
Negatywne	13	85
Śledź politykę europejską		
Śledź	72	26
Nie podążaj za	52	41

4.2. Postrzeganie Parlamentu Europejskiego i jego rola

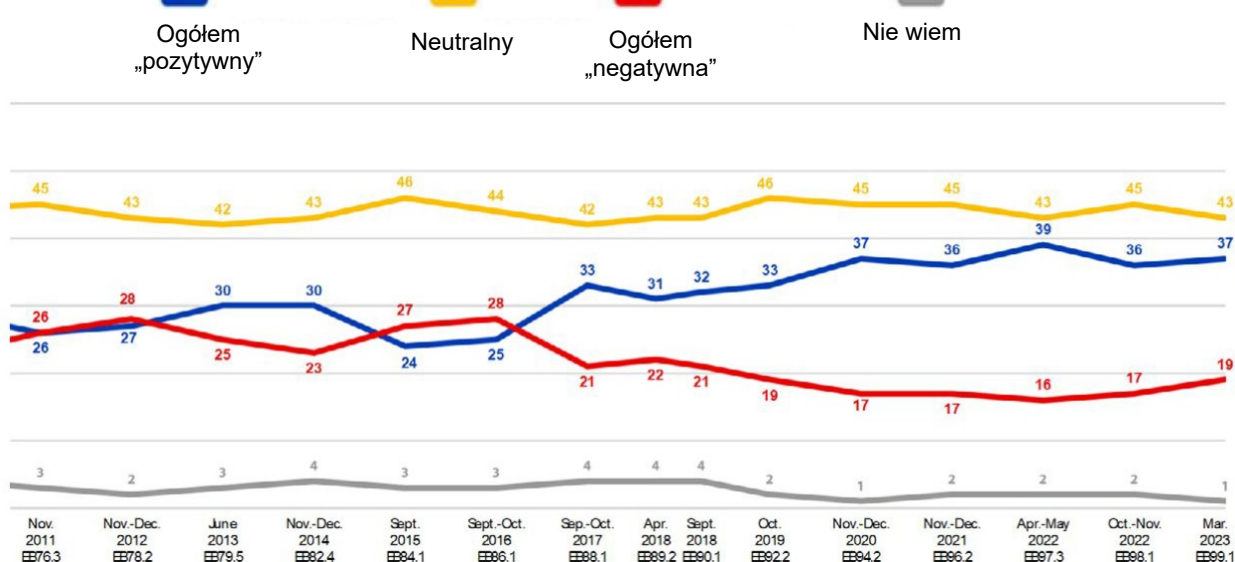
Niniejsza sekcja koncentruje się w większym stopniu na postrzeganiu Parlamentu Europejskiego i jego roli przez Europejczyków oraz na postawach wobec niego. Najpierw zbada wizerunek tej instytucji UE, a następnie przejdzie do ich opinii na temat tematów, które powinna poruszyć jako priorytet oraz nad tym, czy powinna ona odgrywać mniej czy bardziej istotną rolę. Podsumowując, Parlament Europejski wyczarowuje neutralne wobec pozytywnych opinii, a Europejczycy uważają, że jego rola powinna być ważniejsza. Ponadto w kontekście rosnących kosztów utrzymania i niepewności co do przyszłego poziomu życia większość obywateli wybiera walkę z ubóstwem i wykluczeniem społecznym jako temat, który ta instytucja powinna zająć się w pierwszej kolejności.

Wizerunek Parlamentu Europejskiego

Respondenci są znacznie bardziej skłonni do pozytywnego niż negatywnego wizerunku Parlamentu Europejskiego. Ponad jedna trzecia (37 %, +1 p.p. od października do listopada 2022 r.) ma pozytywny wizerunek Parlamentu Europejskiego, podczas gdy mniej niż jedna piąta (19 %, +2 p.p.) ma negatywny wizerunek. Większość respondentów (43 %, -2 p.p.) ma neutralny pogląd na tę instytucję.

Dane te utrzymywały się zasadniczo na stabilnym poziomie od października do listopada 2022 r. Obserwując długą tendencję, odsetek osób, które mają pozytywny wizerunek Parlamentu Europejskiego, pozostaje na stosunkowo wysokim poziomie i bliski rekordowemu poziomowi osiągniętemu w kwietniu-maj 2022 r. (39 %).

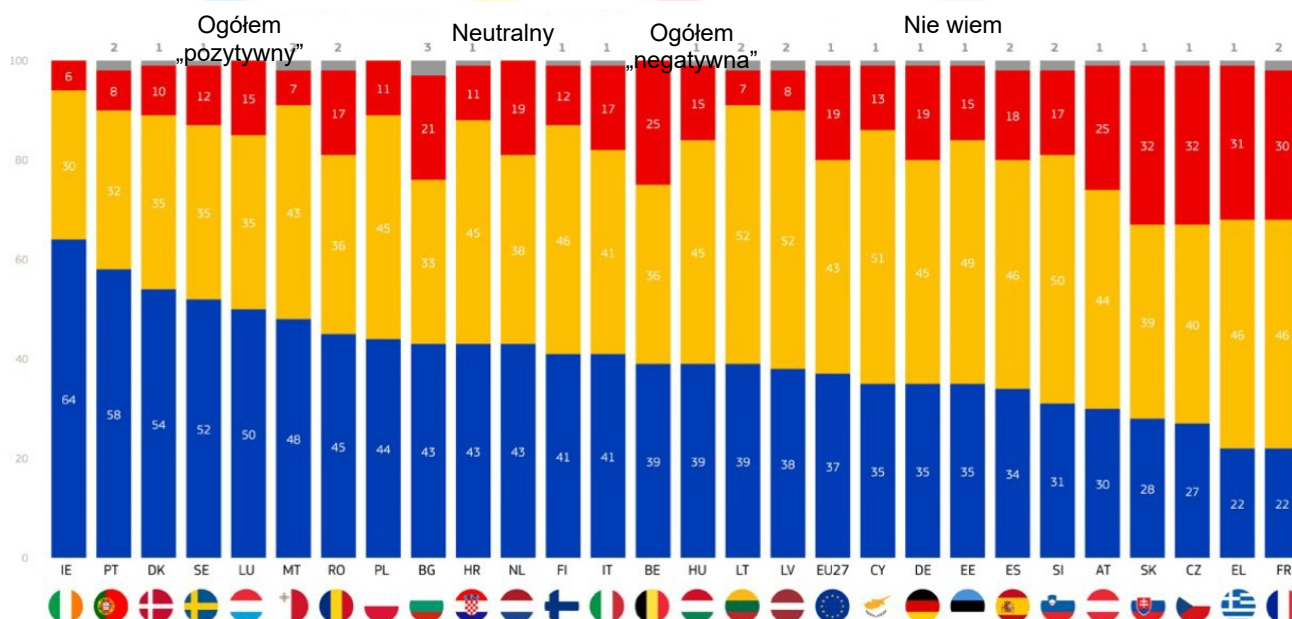
QA4 Ogólnie rzecz biorąc, czy mają Państwo bardzo pozytywny, dość pozytywny, neutralny, dość negatywny lub bardzo negatywny wizerunek Parlamentu Europejskiego? (% – UE-27)

W dziesięciu krajach respondenci, którzy mają pozytywny wizerunek Parlamentu Europejskiego, stanowią większość, podczas gdy pozytywne opinie przeważają nad negatywnymi poglądami w 23 krajach. Dotyczy to w szczególności Irlandii (64 %), Portugalii (58 %) i Danii (54 %). Natomiast Francja (22 % „pozytywne” w porównaniu z 30 % „negatywna”), Grecja (22 % vs 31 %), Czechy (27 % vs 32 %) i Słowacja (28 % vs 32 %) są jedynymi krajami, w których negatywne opinie przeważają nad poglądami pozytywnymi.

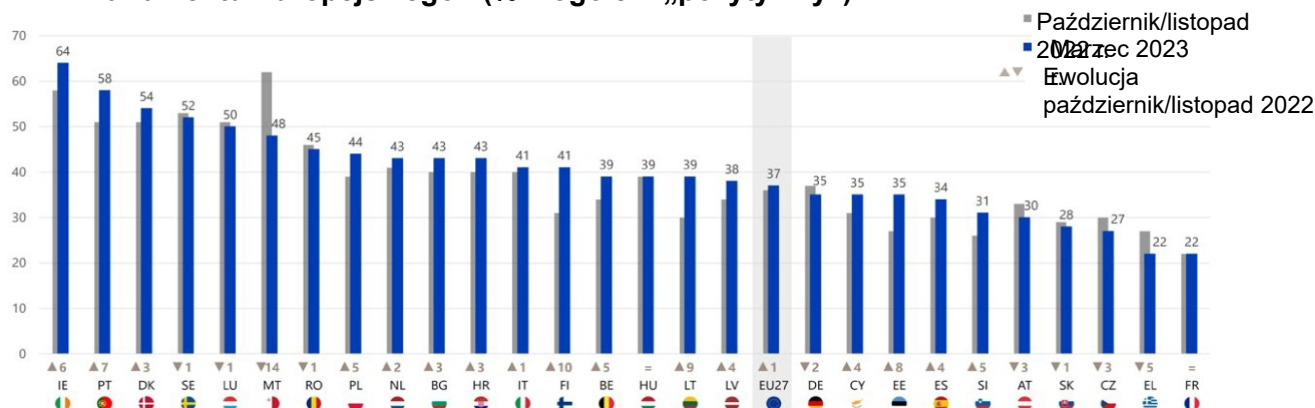
Większość ma neutralny pogląd na Parlament Europejski w 16 państwach członkowskich, podczas gdy opinie są podzielone we Włoszech (41 % „pozytywne” i 41 % „neutralne”).

QA4 Ogólnie rzecz biorąc, czy mają Państwo bardzo pozytywny, dość pozytywny, neutralny, dość negatywny lub bardzo negatywny wizerunek Parlamentu Europejskiego? (%)

Od października do listopada 2022 r. odnotowano pozytywne postrzeganie Parlamentu Europejskiego w 14 państwach, w szczególności w Finlandii (41 %, +10 p.p.), na Litwie (39 %, +9 p.p.) i w Estonii (35 %, +8 p.p.). Odsetek respondentów, którzy pozytywnie oceniają tę instytucję, spadł w czterech krajach: Malta (48 %, -14 p.p.), Grecja (22 %, -5 p.p.), Czechy (27 %, -3 p.p.) i Austria (30 %, -3 p.p.). Odsetek ten pozostał stabilny lub niezmienny w pozostałych dziewięciu krajach.

QA4 Ogólnie rzecz biorąc, czy mają Państwo bardzo pozytywny, dość pozytywny, neutralny, dość negatywny lub bardzo negatywny wizerunek Parlamentu Europejskiego? (% – ogółem „pozytywny”)

Wyniki są spójne dla poszczególnych grup wiekowych, mimo że najmłodsi respondenci w wieku 15–24 lat są najmniej skłonni do negatywnego wizerunku Parlamentu Europejskiego (12 % w porównaniu z 18–21 % osób w wieku 25 lat lub starszych).

Respondenci posiadający wyższe wykształcenie i osoby o wyższym statusie społeczno-ekonomicznym są bardziej skłonni do pozytywnego wizerunku Parlamentu Europejskiego. Osoby, które ukończyły edukację w wieku 20 lat lub starsze, mają większe szanse na pozytywny pogląd niż ci, którzy odeszli w wieku 15 lat lub mniej (43 % vs 27 %). Menedżerowie (47 % w porównaniu z 26 % bezrobotnych) są najbardziej skłonni do pozytywnego zdania, podobnie jak ci, którzy rzadko lub nigdy nie mają trudności z opłaceniem rachunków (41 % w porównaniu z 23–30 % osób, które częściej mają trudności).

Respondenci mieszkający w dużych miastach są również bardziej skłonni do pozytywnego wizerunku Parlamentu Europejskiego (41 %, wobec 34–36 % mieszkańców wsi lub małych/średnich miast).

Ponadto pozytywne poglądy Parlamentu Europejskiego są znacznie bardziej rozpowszechnione wśród tych, którzy mają ogólnie pozytywny wizerunek UE (72 % w porównaniu z 3 % osób, które mają negatywny wizerunek), tych, którzy często mówią o europejskich sprawach politycznych (50 % wobec 23 % tych, którzy nigdy tego nie robią) i obserwują politykę UE (50 % wobec 21 % osób, które nie przestrzegają) oraz tych, którzy głosowali w ostatnich wyborach europejskich (45 % wobec 24 % osób, które nie głosowały).

QA4 Ogólnie rzecz biorąc, czy mają Państwo bardzo pozytywny, dość pozytywny, neutralny, dość negatywny lub bardzo negatywny wizerunek Parlamentu Europejskiego? (% – UE-27)

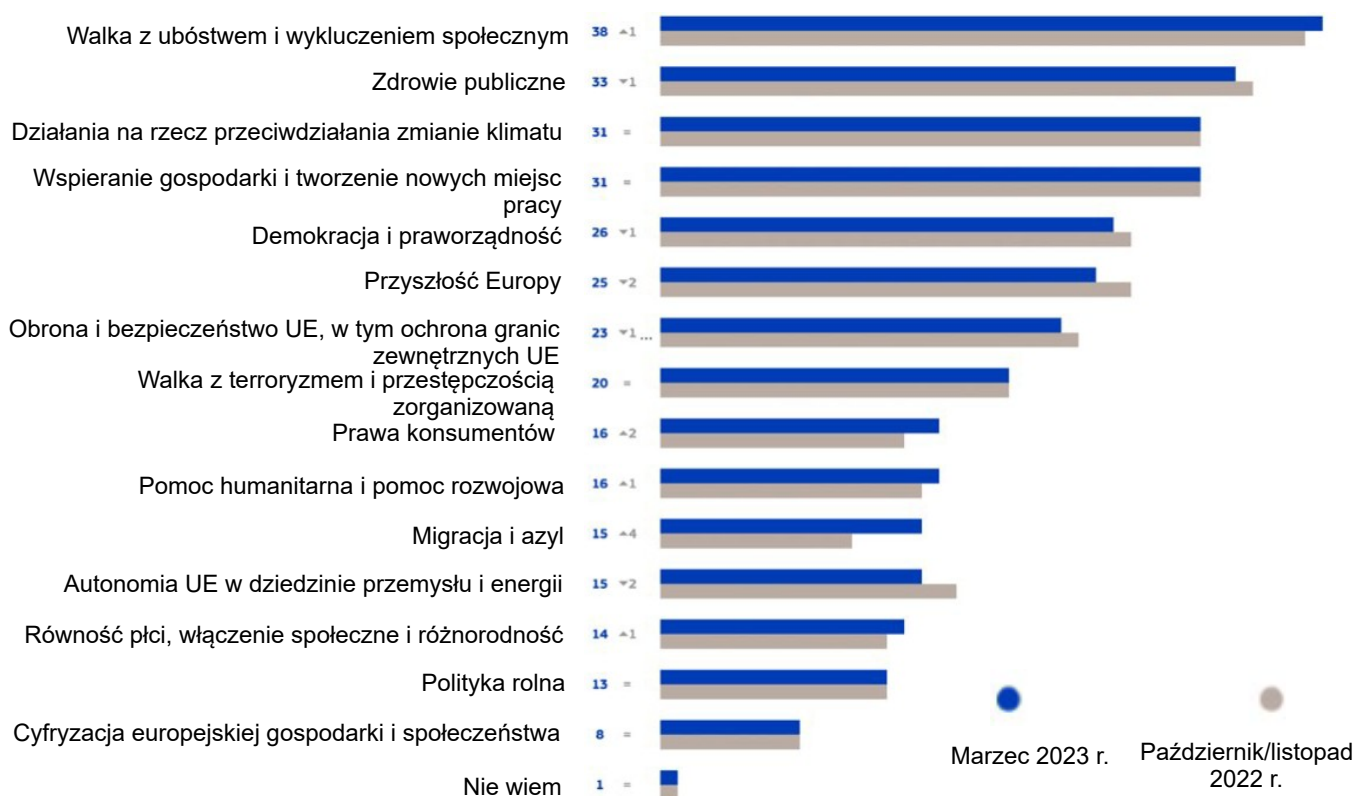
	Ogółem „pozytywny”	Ogółem „Negative”
UE-27	37	19
Płeć		
Człowiek	38	22
Kobieta	35	17
Wiek		
15-24	37	12
25-39	37	18
40-54	37	21
55+	36	21
Edukacja (koniec)		
—15	27	22
16-19	34	22
20+	43	17
Nadal studiuje	39	11
Kategoria społeczno-zawodowa		
Samozatrudniony	42	20
Zarządcy	47	17
Pozostałe białe kołnierze	42	17
Pracownicy ręczni	30	21
Osoby domowe	29	23
Bezrobotny	26	26
Emerytowany	36	21
Studenci	39	11
Trudności z płaceniem rachunków		
Przez większość czasu	23	31
Od czasu do czasu	30	23
Prawie nigdy/Nigdy	41	17
Subiektywna urbanizacja		
Wiejska wieś	34	20
Małe/średnie miasteczko	36	20
Duże miasto	41	17
Rozmowa o sprawach politycznych w Europie		
Często	50	18
Sporadycznie	42	17
Nigdy	23	23
Wizerunek UE		
Postitive	72	3
Neutralny	10	11
Negatywne	3	79
Głosowano w ostatnich wyborach do Parlamentu Europejskiego		
Tak	45	17
Nie	24	24
Śledź politykę europejską		
Śledź	50	16
Nie podążaj za	21	23

Priorytety Parlamentu Europejskiego

Walka z ubóstwem i wykluczeniem społecznym (38 %, +1 p.p. od października do listopada 2022 r.) znajduje się na pierwszym miejscu w rankingu tematów, które obywatele chcieliby poruszyć priorytetowo przez Parlament Europejski. Około trzech na dziesięciu chciałoby, aby Parlament Europejski zajął się zdrowiem publicznym (33 %, -1 p.p.), działaniami na rzecz przeciwdziałania zmianie klimatu i wsparciem dla gospodarki i tworzeniem nowych miejsc pracy (zarówno 31 %, bez zmian). Co najmniej jedna piąta uważa demokrację i praworządność (26 %, -1 p.p.), przyszłość Europy (25 %, -2 p.p.), obronę i bezpieczeństwo UE, w tym ochronę granic zewnętrznych UE (23 %, -1 p.p.) oraz walkę z terroryzmem i przestępczością zorganizowaną (20 % bez zmian).

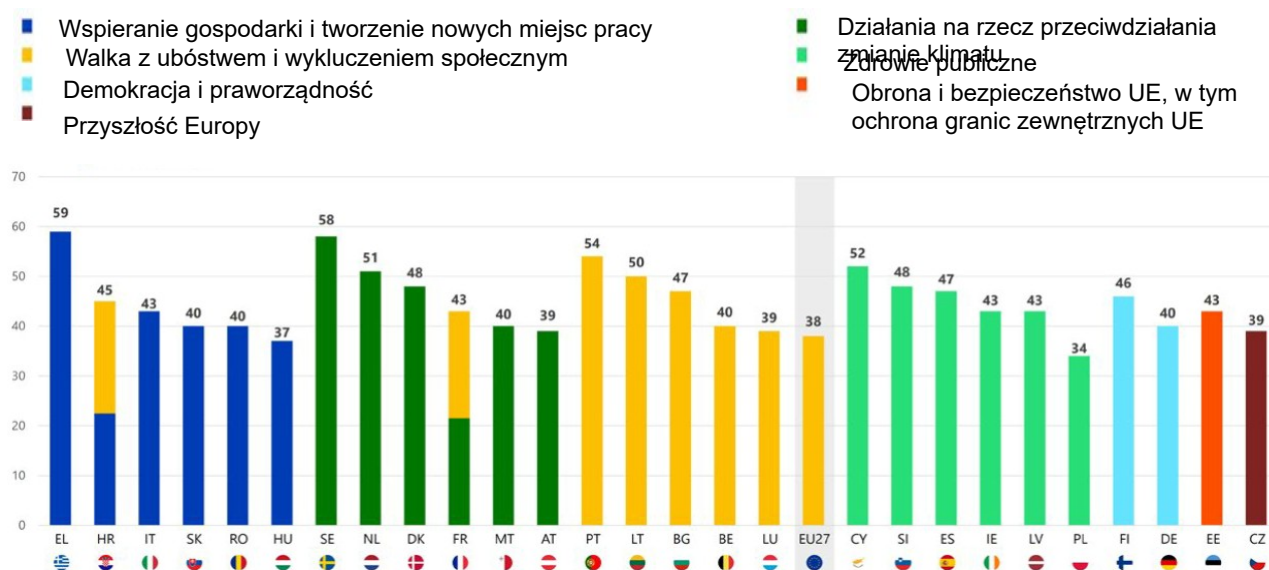
Od czasu ostatniego zadawania tego pytania w październiku i listopadzie 2022 r. nie odnotowano znaczących zmian w tych proporcjach.

QA7ab Które z poniższych tematów chcieliby Państwo poruszyć priorytetowo przez Parlament Europejski? Po pierwsze? A potem? (MAKS. 4 ODPOWIEDZI) (UE27) (%)

W siedmiu krajach walka z ubóstwem i wykluczeniem społecznym jest głównym (lub wspólnym) najwyższym priorytetem respondentów, którzy uważają, że Parlament Europejski powinien się zająć, podczas gdy najczęstszą odpowiedzią w sześciu krajach jest zdrowie publiczne. Działania na rzecz przeciwdziałania zmianie klimatu są również najczęściej (lub najczęściej wspólnymi) priorytetami w sześciu krajach, a w kolejnych sześciu przypadkach wsparcie dla gospodarki i tworzenie nowych miejsc pracy jest jednym z najważniejszych (lub wspólnych) priorytetów. Respondenci w Niemczech i Finlandii najczęściej przytoczą demokrację i praworządność, podczas gdy przyszłość Europy jest najczęstszą odpowiedzią w Czechach. Estonia jest jedynym krajem, w którym obronność i bezpieczeństwo UE są najczęściej wymienianym priorytetem, jakim powinien zająć się Parlament Europejski.

QA7ab Które z poniższych tematów chciałoby Państwo poruszyć priorytetowo przez Parlament Europejski? Po pierwsze? A potem? (Maks. 4 ANSWERS) (% – Najbardziej wymieniona odpowiedź według kraju)

Walka z ubóstwem i wykluczeniem społecznym plasuje się w pierwszej trójce tematów, którymi Parlament Europejski powinien zająć się priorytetowo w 22 krajach, przy czym odsetek ten wynosi od co najmniej połowy w Grecji (56 %), Portugalii (54 %) i na Litwie (50 %), do mniej niż trzech na dziesięciu w Czechach (24 %), Polsce (27 %) i Rumunii (29 %).

Zdrowie publiczne jest jednym z trzech najczęściej wymienianych priorytetów w 16 krajach. Respondenci na Cyprze (52 %), Grecji (50 %) i Słowenii (48 %) najczęściej o tym wspominają, podczas gdy w Szwecji (16 %), Czechach (18 %) i Niemczech (19 %) są najmniej skłonni do tego.

W dziesięciu krajach działania na rzecz przeciwdziałania zmianie klimatu należą do trzech najważniejszych priorytetów, którymi należy się zająć. Dotyczy to w szczególności Szwecji (58 %), Niderlandów (51 %) i Danii (48 %). Najniższe proporcje, przywołując to jako priorytet, odnotowano w Bułgarii (10 %), Rumunii (11 %) i Estonii (12 %).

Wsparcie dla gospodarki i tworzenie nowych miejsc pracy plasuje się w pierwszej trójce priorytetów w 17 krajach. Najwyższe wspomniane proporcje odnotowano w Grecji (59 %), na Cyprze i w Portugalii (po 49 %). Wynosi to 12 % w Holandii, 16 % w Danii i 17 % w Szwecji, którzy uważają to za priorytet Parlamentu Europejskiego.

Co najmniej czterech na dziesięciu w Finlandii, Szwecji (46 %) i Niemczech (40 %) uważa demokrację i praworządność za priorytet dla Parlamentu Europejskiego, natomiast w przypadku 12 % na Litwie, 15 % w Portugalii i 16 % w Luksemburgu.

O przyszłości Europy najczęściej wspomina się w Czechach (39 %), Niemczech i Luksemburgu (po 35 %). Jest to mniej niż jedna piąta, która uważa to za priorytet na Cyprze (12 %), Grecji (17 %), Francji i Portugalii (obie 18 %).

Obrona i bezpieczeństwo UE, w tym ochrona granic zewnętrznych UE, uznaje się za kwestię, którą Parlament Europejski powinien zająć się priorytetowo przez co najmniej cztery na dziesięć w Estonii, na Litwie (43 %) i w Finlandii (40 %). Respondenci w Hiszpanii (8 %), Słowenii (12 %) i Francji (13 %) są najmniej skłonni wspomnieć o tym temacie.

Najwyższy odsetek respondentów, którzy uważają, że walka z terroryzmem i przestępczością zorganizowaną powinna zostać potraktowana priorytetowo przez Parlament Europejski, można znaleźć w Szwecji (39 %), a następnie w Danii i Holandii (zarówno 28 %). Jest to najmniej prawdopodobne wzmianka o tym na Litwie (12 %), Luksemburgu i Polsce (oba 14 %).

Jeśli chodzi o pozostałe tematy, prawa konsumentów są wymieniane przez 27 % w Bułgarii i na Malcie, podczas gdy wysoki odsetek w Czechach (37 %), Estonii (28 %) i Portugalii (27 %) uważa autonomię UE w dziedzinie przemysłu i energii za priorytet dla Parlamentu Europejskiego. Migracja i azyl są wybierane przez co najmniej jedną czwartą na Cyprze (33 %), w Niderlandach (28 %), Irlandii (26 %) i Austrii (25 %), a jedna trzecia wskazuje na równouprawnienie płci, włączenie społeczne i różnorodność w Szwecji (33 %). Stosunkowo wysoki odsetek uważa politykę rolną za priorytet na Słowacji (33 %) i na Łotwie (27 %). Wszystkie pozostałe tematy poruszane są przez mniej niż jedną czwartą respondentów w każdym kraju.

QA7ab Które z poniższych tematów chciałoby Państwo poruszyć priorytetowo przez Parlament Europejski? Po pierwsze? A potem? (MAKS. 4 ODPOWIEDZI) (%)

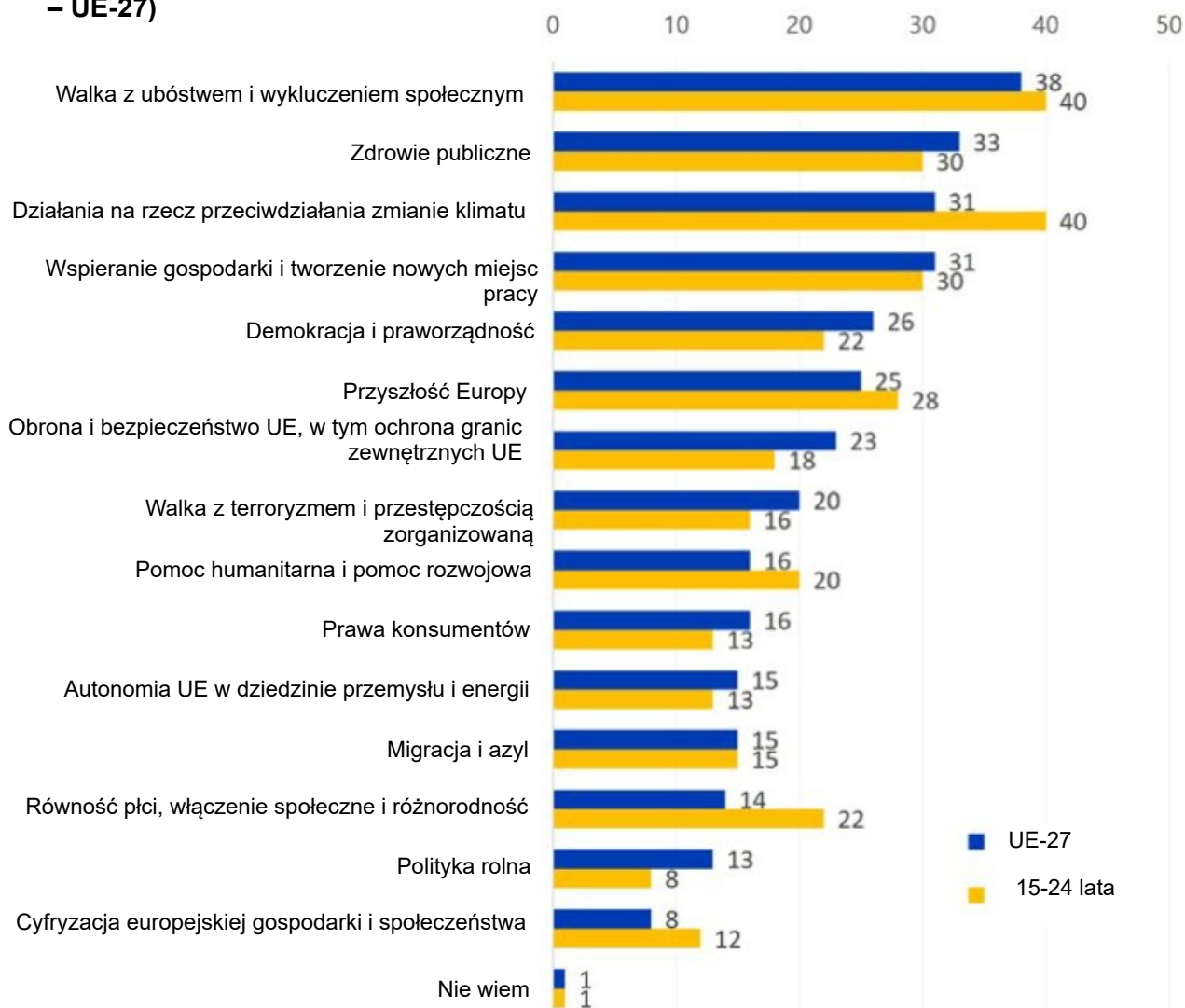
	EU27	BE	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE
Walka z ubóstwem i wykluczeniem społecznym	38	40	47	24	30	38	31	38	56	44	43	45	33	48	33	50	39	34	37	42	34	27	54	29	42	36	31	38
Zdrowie publiczne	33	29	34	18	20	19	30	43	50	47	41	26	38	52	43	36	32	36	39	20	21	34	45	36	48	33	26	16
Działania na rzecz przeciwdziałania zmianie klimatu	31	37	10	15	48	36	12	28	22	25	43	22	28	19	13	19	38	25	40	51	39	16	21	11	25	17	35	58
Wspieranie gospodarki i tworzenie nowych miejsc	31	24	44	26	16	20	40	32	59	40	21	45	43	49	40	43	20	37	21	12	31	30	49	40	31	40	34	17
Demokracja i praworządność	26	20	27	24	36	40	19	23	33	21	18	20	19	23	21	12	16	31	26	32	24	28	15	24	18	20	46	46
Przyszłość Europy	25	22	26	39	33	35	28	20	17	22	18	25	20	12	29	23	35	31	21	32	31	24	18	23	29	29	31	22
Obrona i bezpieczeństwo UE, w tym ochrona granic zewnętrznych UE	23	15	24	38	31	28	43	15	23	8	13	20	21	23	31	43	14	29	20	34	29	33	19	19	12	34	40	27
Walka z terroryzmem i przestępczością zorganizowaną	20	27	21	22	28	27	16	23	17	15	21	23	16	16	18	12	14	16	25	28	22	14	16	16	17	17	27	39
Pomoc humanitarna i pomoc rozwojowa	16	18	16	9	12	14	8	18	22	20	16	16	17	13	13	10	13	11	14	16	13	18	19	16	14	10	7	13
Prawa konsumentów	16	17	27	10	15	14	11	16	16	17	18	21	20	18	17	10	15	14	27	10	22	15	11	23	11	13	11	5
Autonomia UE w dziedzinie przemysłu i energii	15	21	19	37	16	12	28	14	14	9	10	13	20	12	14	19	14	18	6	19	19	15	27	22	11	12	9	10
Migracja i azyl	15	20	9	18	16	15	15	26	12	11	11	6	21	33	11	9	16	17	24	28	25	8	6	9	8	7	9	19
Równość płci, włączenie społeczne i różnorodność	14	15	7	8	21	11	7	19	7	12	19	12	15	5	5	4	18	9	14	9	16	12	11	13	8	8	17	33
Polityka rolna	13	18	14	16	8	9	16	8	19	12	15	22	9	12	27	20	10	15	11	18	20	10	9	19	19	33	16	11
Cyfryzacja europejskiej gospodarki i społeczeństwa	8	8	6	5	7	11	9	5	5	3	4	12	13	2	8	9	5	11	5	9	9	12	11	10	8	9	6	5
Brak (SPONTANEOUS)	1	1	0	2	1	1	1	0	1	2	0	1	1	1	2	3	0	2	0	0	0	0	0	1	1	1	1	1
Nie wiem	1	0	2	3	2	1	1	1	0	1	2	0	0	0	1	1	1	1	2	0	1	2	2	1	1	1	1	0
Pozostałe (SPONTANEOUS)	0	0	0	0	1	0	0	0	1	1	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0

W 11 krajach respondenci częściej niż w październiku-listopad 2022 r. stwierdzili, że walka z ubóstwem i wykluczeniem społecznym jest tematem, który Parlament Europejski chciałby poruszyć w pierwszej kolejności. Dotyczy to w szczególności Malty (37 %, +12 p.p.), Cypru (48 %, +7 p.p.) i Słowenii (42 %, +7 p.p.). Odsetek ten zmniejszył się tylko w trzech krajach: Portugalia (54 %, -5 p.p.), Czechy (24 %, -4 p.p.) i Słowacja (36 %, -3 p.p.). Dane są stabilne lub niezmiennicze w pozostałych 13 krajach.

W porównaniu z październikiem i listopadem 2022 r. zdrowie publiczne zostanie wybrane jako temat priorytetowy w siedmiu państwach, w szczególności na Łotwie (43 %, +7 p.p.) i w Luksemburgu (32 %, +7 p.p.). Z kolei odsetek respondentów zmniejszył się w pięciu krajach, zwłaszcza w Holandii (20 %, -5 p.p.) i Chorwacji (26 %, -5 p.p.).

Skupiając się na wynikach wśród najmłodszych respondentów, można zauważyć, że ranking priorytetów, którymi chciałaby zająć się młodzież europejska, jest nieco inny niż ten obserwowany wśród ogółu społeczeństwa. Podczas gdy walka z ubóstwem i wykluczeniem społecznym (40 % w porównaniu ze średnią 38 %) nadal plasuje się na pierwszym miejscu, działania na rzecz przeciwdziałania zmianie klimatu znacznie częściej wymieniają osoby w wieku 15-24 lat niż ogół społeczeństwa (40 % w porównaniu z 31 %). Trzy na dziesięciu spośród najmłodszych wymienia zdrowie publiczne (30 % w porównaniu ze średnią 33 %) oraz wsparcie dla gospodarki i tworzenie nowych miejsc pracy (30 % vs 31 %) jako priorytety, a następnie przyszłość Europy (28 % wobec 25 %). Najmłodsi respondenci rzadziej niż przeciętnie wymieniają demokrację i praworządność (22 % w porównaniu z 26 %), ale znacznie częściej uznają równość płci, włączenie społeczne i różnorodność (22 % w porównaniu z 14 %) za priorytet, który powinien zająć się Parlament Europejski.

QA7ab Które z poniższych tematów chcieliby Państwo poruszyć priorytetowo przez Parlament Europejski? Po pierwsze? A potem? (MAKS. 4 ODPOWIEDZI) (%) – UE-27)

Osoby w wieku 15-24 lat również częściej niż ogół społeczeństwa uważają pomoc humanitarną i pomoc rozwojową (20 % vs 16 %) oraz cyfryzację europejskiej gospodarki i społeczeństwa (12 % w porównaniu z 8 %) za priorytet Parlamentu Europejskiego. Są jednak mniej skłonni do wymieniania kwestii obronności i bezpieczeństwa UE, w tym ochrony granic zewnętrznych UE

(18 % vs 23 %), walki z terroryzmem i przestępczością zorganizowaną (16 % wobec 20 %), praw konsumentów (13 % w porównaniu z 16 %) oraz polityki rolnej (8 % w porównaniu z 13 %).

Analiza społeczno-demograficzna koncentruje się na ośmiu najważniejszych priorytetach, które respondenci chcieliby, aby Parlament Europejski zajął się tymi kwestiami. Pokazuje on, że kobiety częściej niż mężczyźni biorą pod uwagę walkę z ubóstwem i wykluczeniem społecznym (40 % w porównaniu z 36 %) oraz zdrowie publiczne (36 % vs 30 %), natomiast odwrotnie jest w przypadku przyszłości Europy (27 % mężczyzn w porównaniu z 23 % kobiet) oraz obronności i bezpieczeństwa UE, w tym ochrony granic zewnętrznych UE (25 % w porównaniu z 21 %).

Starsi respondenci częściej twierdzą, że zdrowie publiczne (36 % osób w wieku 55+ w porównaniu z 30 % osób w wieku 15–39 lat), demokracja i praworządność (28 % osób w wieku 55+ i 22 % osób w wieku 15–24 lat), obrona i bezpieczeństwo UE (25 % w porównaniu z 18 %) oraz walka z terroryzmem i przestępczością zorganizowaną (23 % w porównaniu z 16 %) są priorytetami, którymi Parlament Europejski powinien się zająć.

Różnice można zaobserwować również w odniesieniu do poziomu wykształcenia. Respondenci, którzy spędzali więcej czasu na kształceniu w pełnym wymiarze godzin, częściej wspominają o działaniach na rzecz przeciwdziałania zmianie klimatu (38 % osób, które ukończyły edukację w wieku 20 lat lub starszych w porównaniu z 22 % osób, które ukończyły 15 lat lub mniej), demokracji i praworządności (30 % wobec 23 %) oraz przyszłości Europy (26 % osób, które ukończyły edukację w wieku 16 lat lub starszych, w porównaniu z 19 % osób, które ukończyły 15 lat lub młodszych). Natomiast respondenci, którzy odeszli z kształcenia w pełnym wymiarze godzin w wieku 15 lat lub młodszych, są bardziej skłonni do rozważenia walki z ubóstwem i wykluczeniem społecznym (42 % w porównaniu z 35 % osób, które ukończyły edukację w wieku 20 lat lub starszych), zdrowia publicznego (44 % w porównaniu z 30 %) oraz wsparcia dla gospodarki i tworzenia nowych miejsc pracy (34 % w porównaniu z 28 %) jako tematów, które Parlament Europejski powinien zająć się priorytetowo.

Osoby bezrobotne najczęściej wymieniają walkę z ubóstwem i wykluczeniem społecznym (48 %) oraz zdrowie publiczne (39 %). Menedżerowie są najbardziej skłonni do wyboru działań przeciwko zmianie klimatu (41 %), demokracji i praworządności (32 %) oraz, wspólnie z osobami samozatrudnionymi, obrony i bezpieczeństwa UE (zarówno 26 %), ale najmniej prawdopodobne jest, że przytoczą wsparcie dla gospodarki i tworzenia nowych miejsc pracy (27 %).

Im częściej respondenci mają trudności z opłaceniem rachunków, tym bardziej prawdopodobne jest, że Parlament Europejski powinien zająć się walką z ubóstwem i wykluczeniem społecznym (46 % osób, które przez większość czasu mają trudności w porównaniu z 36 % osób, które rzadko lub nigdy nie mają trudności) i zdrowia publicznego (40 % w porównaniu z 31 %). Odwrotnie jest w przypadku działań przeciwko zmianie klimatu (34 % osób, które rzadko lub nigdy nie mają trudności w porównaniu z 21 % osób, które przez większość czasu mają trudności) oraz obronności i bezpieczeństwa UE (25 % vs 18 %). Respondenci, którzy rzadko lub nigdy nie mają trudności z opłaceniem rachunków, najczęściej wymieniają demokrację i praworządność (29 % w porównaniu z 21–22 % częściej) i przyszłość Europy (27 % w porównaniu z 22–23 %), ale najmniej prawdopodobne jest, że wsparcie dla gospodarki i tworzenie nowych miejsc pracy (29 % w porównaniu z 34 %) jest priorytetem.

Respondenci, którzy głosowali w ostatnich wyborach europejskich, częściej myślą o działaniach przeciwko zmianie klimatu (33 % wobec 27 % osób, które nie głosowały), demokracji i praworządności (30 % w porównaniu z 21 %), przyszłości Europy (27 % w porównaniu z 23 %) oraz obronności i bezpieczeństwa UE (25 % w porównaniu z 19 %). Tematy te są częściej wymieniane również przez tych, którzy mają pozytywny wizerunek Parlamentu Europejskiego, w przeciwieństwie do tych, którzy mają negatywny wizerunek. Natomiast osoby, które mają negatywny wizerunek, częściej przywołują walkę z ubóstwem i wykluczeniem społecznym (40 %

wobec 35 % osób, które mają pozytywny wizerunek), zdrowie publiczne (35 % vs 30 %) oraz walkę z terroryzmem i przestępczością zorganizowaną (23 % vs 18 %).

QA7ab Które z poniższych tematów chcieliby Państwo poruszyć priorytetowo przez Parlament Europejski? Po pierwsze? A potem? (MAKS. 4 ODPOWIEDZI) (% – UE-27)

	Zdrowie publiczne	Działania na rzecz przeciwdziałania zmianie klimatu	Walka z ubóstwem i wykluczeniem społecznym	Wspieranie gospodarki i tworzenie nowych miejsc pracy	Przyszłość Europy	Walka z terroryzmem i przestępczością zorganizowaną	Demokracja i praworządność	Obrona i bezpieczeństwo UE, w tym ochrona granic zewnętrznych UE
UE-27	33	31	38	31	25	20	26	23
Płeć								
Człowiek	30	30	36	32	27	20	28	25
Kobieta	36	31	40	29	23	21	25	21
Wiek								
15-24	30	40	40	30	28	16	22	18
25-39	30	32	36	32	25	18	25	20
40-54	33	29	39	33	25	20	27	23
55+	36	28	38	29	25	23	28	25
Edukacja (koniec)								
—15	44	22	42	34	19	22	23	21
16-19	34	26	39	32	26	22	26	24
20+	30	38	35	28	26	19	30	24
Nadal studiuje	28	43	39	28	27	15	24	15
Kategoria społeczno-zawodowa								
Samozatrudniony	28	30	33	32	30	18	28	26
Zarządcy	27	41	33	27	28	17	32	26
Pozostałe białe kołnierze	31	33	36	34	25	20	28	23
Pracownicy ręczni	36	26	40	32	25	22	24	21
Osoby domowe	37	20	37	36	21	19	21	16
Bezrobotny	39	27	48	35	23	15	23	17
Emerytowany	37	28	39	28	24	25	28	26
Studenci	28	43	39	28	27	15	24	15
Trudności z płaceniem rachunków								
Przez większość czasu	40	21	46	34	22	18	21	18
Od czasu do czasu	36	27	40	34	23	20	22	20
Prawie nigdy/Nigdy	31	34	36	29	27	21	29	25
Głosowano w ostatnich wyborach do Parlamentu Europejskiego								
Tak	33	33	37	30	27	21	30	25
Nie	34	27	40	32	23	20	21	19
Wizerunek Parlamentu Europejskiego								
Pozytywne	30	36	35	31	29	18	31	26
Neutralny	35	30	40	31	25	22	24	21
Negatywne	35	23	40	31	20	23	23	21

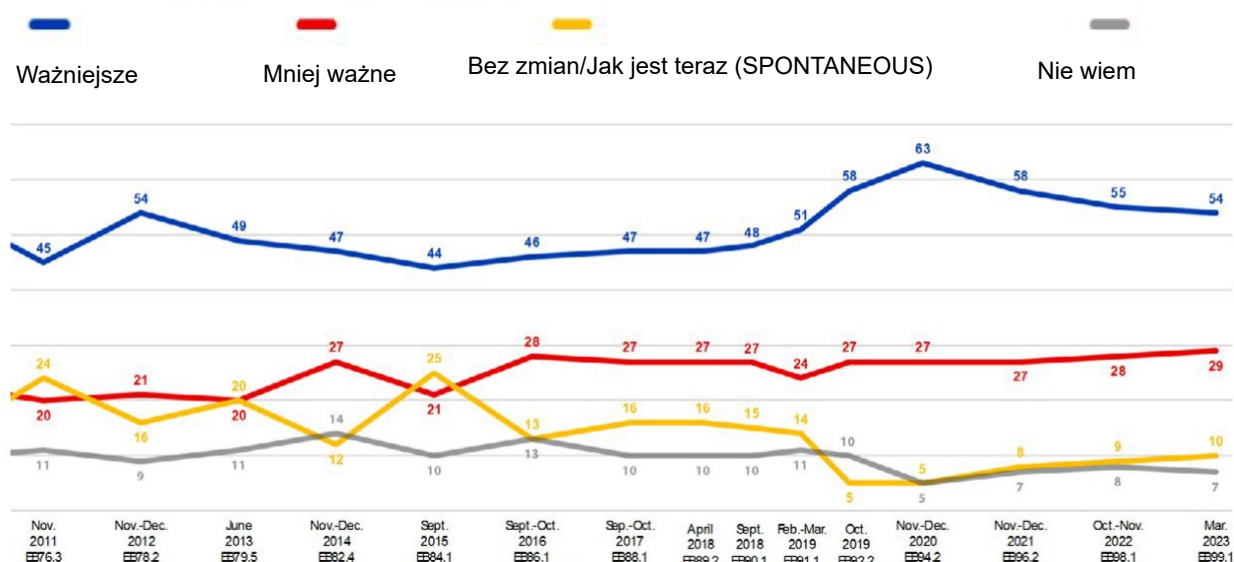
Czy Parlament Europejski powinien odgrywać ważniejszą rolę?

Bezwzględna większość (54 %, -1 p.p. od października do listopada 2022 r.) osobiście chciałaby, aby Parlament Europejski odgrywał ważniejszą rolę, podczas gdy około trzech na dziesięć (29 %, +1 p.p.) wolałoby odegrać mniej ważną rolę.

Ustalenie to jest zgodne ze standardowymi wynikami Eurobarometru, z których wynika, że od 2006 r. Parlament Europejski konsekwentnie znajduje się na szczycie listy instytucji najbardziej zaufanych przez Europejczyków. Na przykład ostatnie standardowe badanie Eurobarometru pokazuje, że Parlamentowi Europejskiemu ufa blisko połowa (49 %) respondentów²⁸.

W związku ze spadkiem odnotowanym między listopadem a grudniem 2020 r. a październikiem-listopadem 2022 r. odsetek respondentów, którzy chcieliby, aby Parlament Europejski odgrywał ważniejszą rolę, ustabilizował się w obecnym badaniu. Chociaż odsetek ten jest obecnie daleki od osiągnięcia szczytu pod koniec 2020 r. (63 %), pozostaje on na poziomie, który jest nadal wyższy niż w przypadku większości ankiet przed październikiem 2019 r.

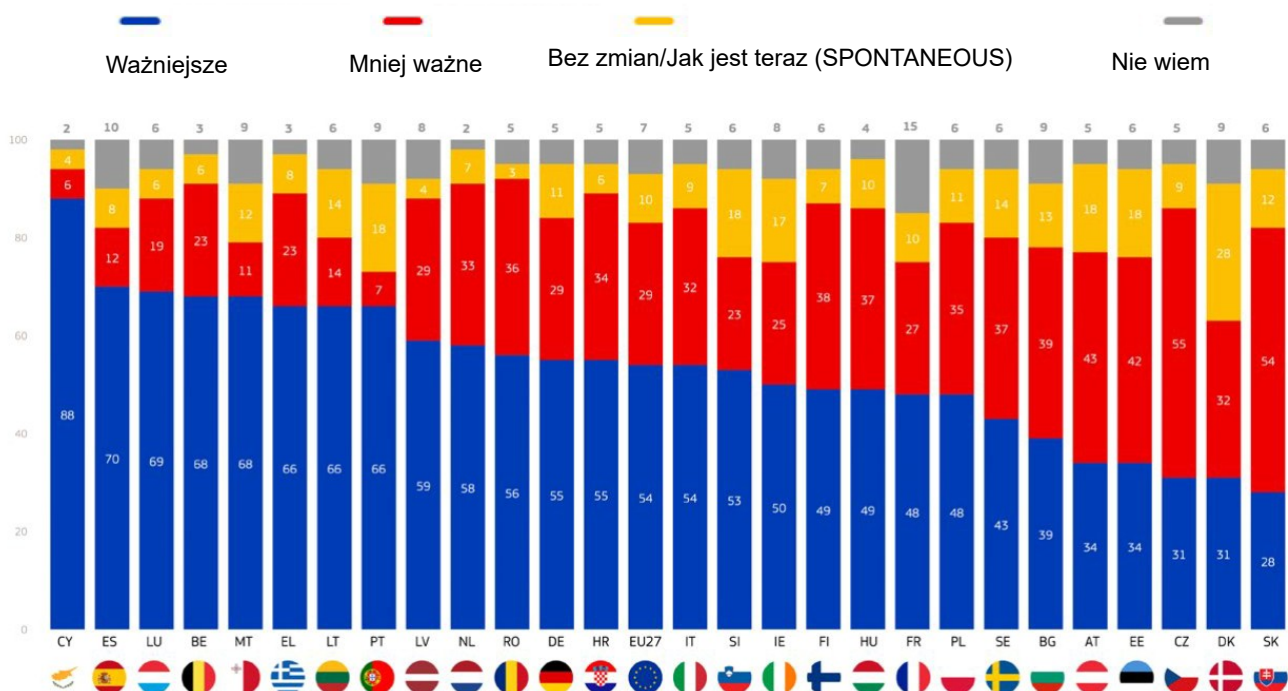
QA5 Czy chcieliby Państwo osobiście, aby Parlament Europejski odgrywał ważniejszą lub mniej istotną rolę? (% – UE-27)

Pragnienie odgrywania przez Parlament Europejski większej roli podziela większość respondentów w 21 krajach, przede wszystkim na Cyprze (88 %), Hiszpanii (70 %) i Luksemburgu (69 %). W pięciu krajach większość chciałaby, aby Parlament Europejski odgrywał mniej ważną rolę: Czechy (55 % „mniej ważne” w porównaniu z 31 % „ważniejsze”), Słowacja (54 % vs 28 %), Austria (43 % vs 34 %) i Estonia (42 % vs 34 %). Opinie są podzielone w Bułgarii (39 % wobec 39 %).

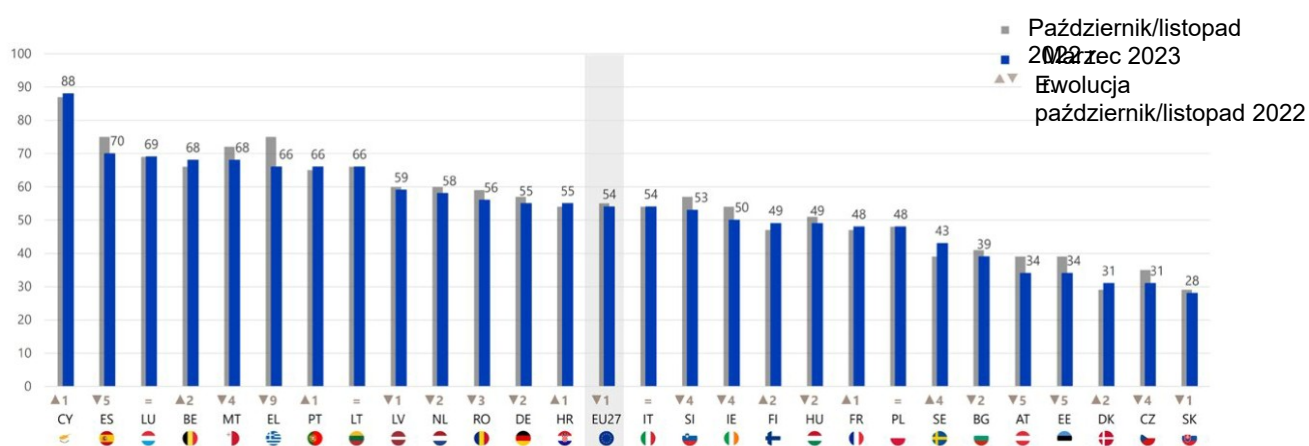
²⁸ Komisja Europejska, standardowe badanie Eurobarometr 98 – zima 2022–2023 (EB 98.2), dostępne pod adresem: <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2872>

QA5 Czy chcieliby Państwo osobiście, aby Parlament Europejski odgrywał ważniejszą lub mniej istotną rolę? (%)

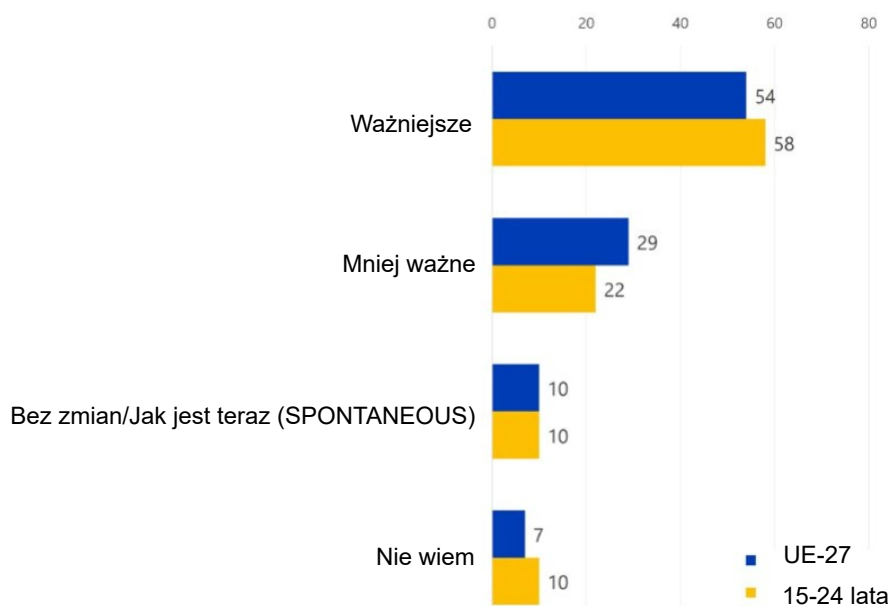
W porównaniu z październikiem i listopadem 2022 r. odsetek respondentów, którzy chcieliby, aby Parlament Europejski odgrywał większą rolę, zmniejszył się w dziewięciu państwach. Grecja (66 %, -9 p.p.) wyróżnia się stosunkowo dużym spadkiem, a następnie Austria, Estonia (zarówno 34 %, -5 p.p.) i Hiszpania (70 %, -5 p.p.). Szwecja (43 %, +4 p.p.) jest jedynym krajem, w którym odsetek ten wzrósł, podczas gdy pozostał stabilny lub niezmienny w pozostałych 17 krajach.

QA5 Czy chcieliby Państwo osobiście, aby Parlament Europejski odgrywał ważniejszą lub mniej istotną rolę? (% – ważniejsze)

Jak zauważono wcześniej w sprawozdaniu, osoby w wieku 15-24 lat są najmniej narażone na negatywny wizerunek Parlamentu Europejskiego. Nie dziwi zatem stwierdzenie, że najmłodsi Europejczycy są bardziej skłonni do tego, by Parlament Europejski odgrywał ważniejszą rolę (58 % w porównaniu z 54 %) i w związku z tym mniej prawdopodobne jest, że powinien odgrywać mniej znaczącą rolę (22 % w porównaniu z 29 %).

QA5 Czy chcieliby Państwo osobiście, aby Parlament Europejski odgrywał ważniejszą lub mniej istotną rolę? (% – UE-27)

Bliższe spojrzenie na wyniki zgodnie z cechami społeczno-demograficznymi respondentów pokazuje, że najstarsi respondenci są najmniej skłonni do tego, aby Parlament Europejski odgrywał ważniejszą rolę (50 % osób w wieku 55 lat lub starszych w porównaniu z 54-58 % młodszych respondentów). Różnice można zaobserwować również pod względem poziomu wykształcenia respondentów, przy czym osoby kończące kształcenie w pełnym wymiarze godzin w wieku 20 lat lub starsze są bardziej skłonne do tego, aby Parlament Europejski odgrywał większą rolę niż osoby, które opuściły 15 lat lub mniej (59 % w porównaniu z 46 %).

Menedżerowie (62 %) są zdania, że Parlament Europejski powinien odegrać ważniejszą rolę, zwłaszcza w porównaniu z osobami zajmującymi się domem (48 %) lub pracownikami fizycznymi (49 %). Respondenci, którzy przez większość czasu mają trudności z opłaceniem rachunków, są najmniej skłonni do wyrażenia większej roli dla Parlamentu Europejskiego (47 % w porównaniu z 53-55 % osób, które rzadziej doświadczają trudności).

Respondenci mieszkający w dużych miastach są bardziej skłonni niż mieszkańcy wsi chcą, aby Parlament Europejski odgrywał większą rolę (57 % w porównaniu z 50 %).

Istnieje również związek między pragnieniem, aby Parlament Europejski odgrywał ważniejszą rolę a wizerunkiem Parlamentu Europejskiego przez respondentów, przy czym osoby, które mają pozytywny wizerunek, są znacznie bardziej skłonne do tego, by Parlament Europejski odgrywał bardziej znaczącą rolę (77 % wobec 27 % osób, które mają negatywny wizerunek).

Wreszcie ci, którzy głosowali w ostatnich wyborach do Parlamentu Europejskiego, częściej chcą, aby Parlament Europejski odgrywał ważniejszą rolę (60 % w porównaniu z 43 %, którzy nie głosowali), podobnie jak ci, którzy podążają za polityką UE (64 % wobec 40 % tych, którzy nie przestrzegają).

QA5 Czy chcieliby Państwo osobiście, aby Parlament Europejski odgrywał ważniejszą lub mniej istotną rolę?

	Ważniejsze	Mniej ważne	Nie wiem
UE-27	54	29	7
Płeć			
Człowiek	54	31	6
Kobieta	53	27	9
Wiek			
15-24	58	22	10
25-39	57	27	6
40-54	54	31	6
55+	50	31	8
Edukacja (koniec)			
—15	46	29	14
16-19	50	33	7
20+	59	27	4
Nadal studiuje	62	18	11
Kategoria społeczno-zawodowa			
Samozatrudniony	55	30	5
Zarządcy	62	26	3
Pozostałe białe kołnierze	57	30	4
Pracownicy ręczni	49	33	8
Osoby domowe	48	30	10
Bezrobotny	52	30	10
Emerytowany	49	30	9
Studenci	62	18	11
Trudności z płaceniem rachunków			
Przez większość czasu	47	33	11
Od czasu do czasu	53	33	6
Prawie nigdy/Nigdy	55	27	7
Subiektywna urbanizacja			
Wiejska wieś	77	10	3
Małe/średnie miasteczko	46	30	11
Duże miasto	27	65	5
Głosowano w ostatnich wyborach do Parlamentu Europejskiego			
Tak	60	25	5
Nie	43	37	11
Wizerunek Parlamentu Europejskiego			
Pozytywne	77	10	3
Neutralny	46	30	11
Negatywne	27	65	5

WNIOSKI

Rok po rosyjskiej inwazji na Ukrainę i po pandemii ożywienia gospodarczego dotkniętego rosnącą inflacją i kosztami życia, obecne badanie Eurobarometru z wiosny 2023 r. pokazuje, że Europejczycy już widzieli lub przewidują pogorszenie się poziomu życia w przyszłym roku. Być może częściowo w związku z tym nie są zadowoleni ze środków podjętych na szczeblu krajowym i europejskim w celu rozwiązania kryzysu związanego z kosztami życia i ogólnie uważają, że sprawy idą w złym kierunku zarówno w ich kraju, jak i w UE. Nic więc dziwnego, że uważają walkę z ubóstwem i wykluczeniem społecznym za najwyższy priorytet, który Parlament Europejski powinien poruszyć.

Niemniej jednak, wyniki tego badania malują w żaden sposób negatywny obraz. Pomimo trudności Europejczycy nadal z dużym marginesem akceptują wsparcie UE dla Ukrainy. Czują, że sprawy idą we właściwym kierunku w ich życiu osobistym i są teraz mniej pesymistyczne niż jesienią 2022 r., jeśli chodzi o sytuację ich gospodarki narodowej.

Obywatele nadal wykazują przywiązanie do wartości demokratycznych, są ogólnie zadowoleni ze sposobu funkcjonowania demokracji w UE i w ich kraju oraz są zadowoleni z bardziej szczegółowych aspektów demokracji w UE, takich jak wolne i uczciwe wybory oraz wolność słowa. Zgodnie z tymi ustaleniami, biorąc pod uwagę działania UE (a zwłaszcza Parlamentu Europejskiego) w ostatnich latach, poziom zadowolenia jest ogólnie wysoki, zwłaszcza jeśli chodzi o wsparcie dla Ukrainy, prawa demokratyczne i poszanowanie praworządności.

Przyjęcie przez Europejczyków wartości demokratycznych najlepiej odzwierciedla ich stosunek do wyborów w ogóle, a w szczególności do wyborów europejskich. Większość przywiązuje dużą wagę osobistą do głosowania w wyborach krajowych i, choć w mniejszym stopniu, do wyborów europejskich. Ponadto obywatele są zazwyczaj zainteresowani kolejnymi wyborami do Parlamentu Europejskiego i twierdzą, że prawdopodobnie wzięliby udział, gdyby odbyły się w przyszłym tygodniu. Ponadto, poproszony o wskazanie daty tych wyborów, prawie trzy na dziesięć daje prawidłową odpowiedź w maju lub czerwcu 2024 r. Warto zauważyć, że zarówno poziom zainteresowania, jak i poziom świadomości co do daty wyborów są obecnie wyższe niż w podobnym momencie przed wyborami do Parlamentu Europejskiego w 2019 r.

Opinie UE i Parlamentu Europejskiego pozostają ogólnie pozytywne, a pogorszenie postaw obserwowane między wiosną a jesienią 2022 r. wydaje się wstrzymywać. Poziom optymizmu co do przyszłości UE rośnie, a większość ma pozytywny wizerunek UE. Podobnie Europejczycy nadal uważają, że członkostwo ich kraju w UE jest dobre i że jest to ważne. Ponadto, chociaż opinie są podzielone co do tego, czy ich głos liczy się w UE, większość z nich omawia europejskie sprawy polityczne z przyjaciółmi lub krewnymi i podąża za tym, co dzieje się w polityce europejskiej.

Zgodnie z tymi ustaleniami większość ostatnio czytała, widziała lub słyszała coś o Parlamencie Europejskim, a wrażenie, jakie pozostawiły im te informacje, jest ogólnie pozytywne. W związku z tym Parlament Europejski nadal ma pozytywny wizerunek i większość Europejczyków podziela pragnienie odgrywania przez tę instytucję bardziej znaczącej roli.

SPECYFIKACJE TECHNICZNE

W dniach 2–26 marca 2023 r. Kantar Public w imieniu Kantar Belgium przeprowadził falę 99.1 badania Eurobarometru na wniosek Parlamentu Europejskiego, Dyrekcji Generalnej ds. Komunikacji, Działu Monitorowania Opinii Publicznej.

Fala 99.1 obejmuje ludność poszczególnych narodowości państw członkowskich Unii Europejskiej, zamieszkałą w każdym z 27 państw członkowskich i w wieku 15 lat i starszych.

Podstawowa konstrukcja próbki stosowana we wszystkich krajach jest wieloetapowa, losowa (prawdopodobna). W każdym kraju ramka próbna jest najpierw stratyfikowana przez regiony NUTS i w każdym regionie za pomocą miary miejskiej (DEGURBA). Liczba punktów próbných wybranych w każdej warstwie odzwierciedla populację warstwy 15+. Na drugim etapie wylosowano punkty próbkowania z prawdopodobieństwem proporcjonalnym do ich liczebności 0+ z każdej warstwy.

Próbki reprezentują zatem całe terytorium krajów objętych badaniem zgodnie z EUROSTAT-em NUTS II (lub równoważnym) oraz według rozkładu ludności zamieszkującej poszczególne narodowości pod względem obszarów metropolitalnych, miejskich i wiejskich.²⁹

W każdym z wybranych punktów pobierania próbek losowo narysowano współrzędną początkową i narzędzie do odwrotnego kodowania geograficznego służące do identyfikacji najbliższego adresu współrzędnej. Ten adres był adresem wyjściowym do losowego spaceru. Kolejne adresy (każdy dziewiąty adres) zostały wybrane według standardowych procedur „losowej trasy” z adresu początkowego. W każdym gospodarstwie domowym respondent został losowo wylosowany. Podejście do losowego wyboru było uzależnione od wielkości gospodarstwa domowego. Na przykład w przypadku gospodarstw domowych z dwoma ponad 15 członkami skrypt został użyty do wyboru informatora (osoba odpowiadająca na kwestionariusz kontrolera) lub innego kwalifikującego się członka gospodarstwa domowego. W przypadku gospodarstw domowych z trzema członkami 15+ skrypt został użyty do wyboru informatora (1/3 czasu) lub dwóch pozostałych kwalifikujących się członków gospodarstwa domowego (2/3 czasu). Tam, gdzie wybrano dwóch pozostałych członków, ankieterowi kazano poprosić o najmłodszego lub najstarszego. Skrypt losowo przypisuje wybór do najmłodszych lub najstarszych z równym prawdopodobieństwem. Proces ten trwa dla czterech ponad 15 członków gospodarstwa domowego – losowo prosząc o najmłodszych, 2. najmłodszych i najstarszych. W przypadku gospodarstw domowych z pięcioma ponad 15 członkami wracamy do zasady ostatnich urodzin.

Jeżeli nie nawiązano kontaktu z nikim w gospodarstwie domowym lub jeżeli wybrany respondent nie był dostępny (zajęty), rozmówca dokonał ponownej wizyty w tym samym gospodarstwie domowym nawet trzy razy (łącznie cztery próby kontaktu). Ankieterzy nigdy nie wskazują, że badanie zostało przeprowadzone wcześniej w imieniu Komisji Europejskiej; mogą udzielić tych informacji po zakończeniu ankiety, na żądanie.

29 Klasyfikacja obszarów wiejskich na podstawie DEGURBA (<https://ec.europa.eu/eurostat/web/degree-of-urbanisation/background>)

Etap rekrutacji był nieco inny w Holandii, Finlandii i Szwecji. W dwóch ostatnich państwach wybrano próbę adresów w ramach każdego punktu pobierania próbek z rejestru adresów lub populacji (w Finlandii wybór nie odbywa się we wszystkich punktach próby, ale w niektórych przypadkach, w których oczekuje się poprawy wskaźników odpowiedzi). Wybór adresów odbywał się w sposób losowy. Następnie skontaktowano się telefonicznie z gospodarstwami domowymi i zwerbowano je do udziału w badaniu. W Holandii stosowana jest podwójna próbka RDD (numery komórkowe i stacjonarne), ponieważ nie ma pełnego rejestru ludności z dostępnymi numerami telefonów. Wybór liczb na obu klatkach odbywa się losowo, przy czym każda liczba otrzymuje równe prawdopodobieństwo wyboru. W przeciwieństwie do Szwecji i Finlandii, próbka nie jest gromadzona.

KRAJE		INSTYTUTÓW	NR Wywiady	DATY PRAC W TERENIE		Liczba ludności 15+	Proporcja UE-27
BE	Belgia	Mobiel Centre Market Research	1,039	03/03/2023	20/03/2023	9,619,330	2.53%
BG	Bułgaria	Kantar TNS BBSS	1,024	02/03/2023	23/03/2023	5,917,534	1.56%
CZ	Czechy	STEM/MARK	1,014	03/03/2023	19/03/2023	8,982,036	2.36%
DK	Dania	Mantle Denmark (Kantar Public)	1,006	03/03/2023	22/03/2023	4,891,261	1.29%
DE	Niemcy	Mantle Germany (Kantar Public)	1,531	03/03/2023	23/03/2023	71,677,231	18.87%
EE	Estonia	Norstat Eesti	1,008	03/03/2023	23/03/2023	1,111,597	0.29%
IE	Irlandia	B and A Research	1,005	06/03/2023	26/03/2023	4,005,909	1.05%
EL	Grecja	Kantar Greece	1,006	04/03/2023	21/03/2023	9,167,896	2.41%
ES	Hiszpania	Mantle Spain (Kantar Public)	1,013	08/03/2023	22/03/2023	40,639,381	10.70%
FR	Francja	ESP - Leaderfield	1,001	03/03/2023	16/03/2023	55,700,114	14.66%
HR	Chorwacja	Hendal	1,020	03/03/2023	16/03/2023	3,461,468	0.91%
IT	Włochy	Testpoint Italia	1,027	03/03/2023	16/03/2023	51,599,668	13.58%
CY	Rep. z Cypru	CYMAR Market Research	504	03/03/2023	17/03/2023	752,304	0.20%
LV	Łotwa	Kantar TNS Latvia	1,000	03/03/2023	21/03/2023	1,590,245	0.42%
LT	Litwa	Norstat LT	1,011	04/03/2023	22/03/2023	2,373,312	0.62%
LU	Luksemburg	TNS Ilres	507	03/03/2023	23/03/2023	533,335	0.14%
HU	Węgry	Kantar Hoffmann	1,029	03/03/2023	22/03/2023	8,313,539	2.19%
MT	Malta	MISCO International	516	04/03/2023	26/03/2023	446,788	0.12%
NL	Niderlandy	Kantar Netherlands	1,001	03/03/2023	20/03/2023	14,763,684	3.89%
AT	Austria	Das Österreichische Gallup Institut	1,011	03/03/2023	20/03/2023	7,647,176	2.01%
PL	Polska	Research Collective	1,004	03/03/2023	19/03/2023	31,982,941	8.42%
PT	Portugalia	Marktest – Marketing, Organização e Formação	1,002	04/03/2023	21/03/2023	8,915,624	2.35%
RO	Rumunia	Centrul Pentru Studierea Opiniei si Pietei (CSOP)	1,044	03/03/2023	22/03/2023	16,174,719	4.26%
SI	Słowenia	Mediana DOO	1,017	03/03/2023	23/03/2023	1,791,246	0.47%
SK	Słowaka	MNFORCE	1,003	03/03/2023	20/03/2023	4,591,487	1.21%
FI	Finlandia	Taloustutkimus Oy	1,011	03/03/2023	23/03/2023	4,672,932	1.23%
SE	Szwecja	Mantle Sweden (Kantar Public)	1,022	03/03/2023	23/03/2023	8,541,497	2.25%
UE-27 OGÓŁEM			26,376	02/03/2023	26/03/2023	379,864,254	100%

* Należy zauważyć, że całkowity procent podany w tej tabeli może przekroczyć 100 % z powodu zaokrąglenia.

Tryb rozmowy kwalifikacyjnej w podziale na kraje

Wywiady przeprowadzono w drodze bezpośrednich wywiadów, zarówno fizycznie w domach ludzi, jak i w drodze zdalnej interakcji wideo w odpowiednim języku narodowym. Wywiady ze zdalnymi interakcjami wideo („online face-to-face” lub CAVI, Computer Assisted Video Interviewing, przeprowadzano wyłącznie w Czechach, Danii, Malcie i Finlandii).

KRAJE		Liczba wywiadów z CAPI	Liczba wywiadów CAVI	Ogółem liczba wywiadów
BE	Belgia	1,039		1,039
BG	Bułgaria	1,024		1,024
CZ	Czechy	751	263	1,014
DK	Dania	832	174	1,006
DE	Niemcy	1,531		1,531
EE	Estonia	1,008		1,008
IE	Irlandia	1,005		1,005
EL	Grecja	1,006		1,006
ES	Hiszpania	1,013		1,013
FR	Francja	1,001		1,001
HR	Chorwacja	1,020		1,020
IT	Włochy	1,027		1,027
CY	Rep. z Cypru	504		504
LV	Łotwa	1,000		1,000
LT	Litwa	1,011		1,011
LU	Luksemburg	507		507
HU	Węgry	1,029		1,029
MT	Malta	346	170	516
NL	Niderlandy	1,001		1,001
AT	Austria	1,011		1,011
PL	Polska	1,004		1,004
PT	Portugalia	1,002		1,002
RO	Rumunia	1,044		1,044
SI	Słowenia	1,017		1,017
SK	Słowacja	1,003		1,003
FI	Finlandia	996	15	1,011
SE	Szwecja	1,022		1,022
UE-27 ogółem		25,754	622	26,376

CAPI: Wywiad osobisty wspomagany komputerowo
CAVI: Komputerowe wywiady wideo

Wskaźniki odpowiedzi

Dla każdego kraju dokonuje się porównania między próbką odpowiedzi a wszechświatem (tj. całkowitą populacją w kraju). Wagi są używane do dopasowania próbki odpowiedzi do wszechświata pod względem płci według wieku, regionu i stopnia urbanizacji. W przypadku szacunków europejskich (tj. średniej UE) dokonuje się dostosowania do wag poszczególnych krajów, ważąc je w górę lub w dół, aby odzwierciedlić ich liczbę ludności powyżej 15 lat jako odsetek ludności UE 15+.

Wskaźniki odpowiedzi oblicza się poprzez podzielenie całkowitej liczby pełnych wywiadów z liczbą wszystkich odwiedzonych adresów, z wyjątkiem adresów, które nie są kwalifikowalne, ale obejmują te, w których kwalifikowalność nie jest znana. W przypadku fali 99.1 badania EUROBAROMETER wskaźniki odpowiedzi dla krajów UE-27, obliczone przez Kantar Public, wynoszą:

KRAJE		Wskaźniki odpowiedzi
BE	Belgia	43.9%
BG	Bułgaria	46.5%
CZ	Czechy	49.0%
DK	Dania	38.2%
DE	Niemcy	22.4%
EE	Estonia	45.7%
IE	Irlandia	36.2%
EL	Grecja	30.2%
ES	Hiszpania	33.4%
FR	Francja	36.7%
HR	Chorwacja	40.6%
IT	Włochy	23.0%
CY	Rep. z Cypru	47.7%
LV	Łotwa	44.4%
LT	Litwa	42.4%
LU	Luksemburg	26.0%
HU	Węgry	59.5%
MT	Malta	80.1%
NL	Niderlandy	67.7%
AT	Austria	41.9%
PL	Polska	47.3%
PT	Portugalia	44.4%
RO	Rumunia	53.8%
SI	Słowenia	39.5%
SK	Słowacja	54.5%
FI	Finlandia	24.4%
SE	Szwecja	62.4%

Margines błędu

Czytelnikom przypomina się, że wyniki badań są szacunkami, których dokładność, przy czym wszystko jest równe, opiera się na wielkości próby i na obserwowanej wartości procentowej. Przy próbkach około 1000 wywiadów realne wartości procentowe różnią się w następujących granicach ufności:

Marginesy statystyczne wynikające z procesu doboru próby

(na poziomie 95 % zaufania)

różne rozmiary próbek są w rzędach

*różne zaobserwowane wyniki
znajdują się w kolumnach*

	5,00 %	10,00 %	15,00 %	20,00 %	25,00 %	30,00 %	35,00 %	40,00 %	45,00 %	50,00 %	
	95,00 %	90,00 %	85,00 %	80,00 %	75,00 %	70,00 %	65,00 %	60,00 %	55,00 %	50,00 %	
N=50	6,0	8,3	9,9	11,1	12,0	12,7	13,2	13,6	13,8	13,9	N=50
N=500	1,9	2,6	3,1	3,5	3,8	4,0	4,2	4,3	4,4	4,4	N=500
N = 1000	1,4	1,9	2,2	2,5	2,7	2,8	3,0	3,0	3,1	3,1	N = 1000
N=1500	1,1	1,5	1,8	2,0	2,2	2,3	2,4	2,5	2,5	2,5	N=1500
N=2000	1,0	1,3	1,6	1,8	1,9	2,0	2,1	2,1	2,2	2,2	N=2000
N=3000	0,8	1,1	1,3	1,4	1,5	1,6	1,7	1,8	1,8	1,8	N=3000
N=4000	0,7	0,9	1,1	1,2	1,3	1,4	1,5	1,5	1,5	1,5	N=4000
N=5000	0,6	0,8	1,0	1,1	1,2	1,3	1,3	1,4	1,4	1,4	N=5000
N=6000	0,6	0,8	0,9	1,0	1,1	1,2	1,2	1,2	1,3	1,3	N=6000
N=7000	0,5	0,7	0,8	0,9	1,0	1,1	1,1	1,1	1,2	1,2	N=7000
N=7500	0,5	0,7	0,8	0,9	1,0	1,0	1,1	1,1	1,1	1,1	N=7500
N=8000	0,5	0,7	0,8	0,9	0,9	1,0	1,0	1,1	1,1	1,1	N=8000
N = 9000	0,5	0,6	0,7	0,8	0,9	0,9	1,0	1,0	1,0	1,0	N = 9000
N=10000	0,4	0,6	0,7	0,8	0,8	0,9	0,9	1,0	1,0	1,0	N=10000
N=11000	0,4	0,6	0,7	0,7	0,8	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	N=11000
N=12000	0,4	0,5	0,6	0,7	0,8	0,8	0,9	0,9	0,9	0,9	N=12000
N=13000	0,4	0,5	0,6	0,7	0,7	0,8	0,8	0,8	0,9	0,9	N=13000
N=14000	0,4	0,5	0,6	0,7	0,7	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	N=14000
N=15000	0,3	0,5	0,6	0,6	0,7	0,7	0,8	0,8	0,8	0,8	N=15000
	5,00 %	10,00 %	15,00 %	20,00 %	25,00 %	30,00 %	35,00 %	40,00 %	45,00 %	50,00 %	
	95,00 %	90,00 %	85,00 %	80,00 %	75,00 %	70,00 %	65,00 %	60,00 %	55,00 %	50,00 %	

W badaniu Eurobarometru przeprowadzonym przez Parlament Europejski wiosną 2023 r. przedstawiono dalsze przywiązanie obywateli do wartości demokratycznych i ich ogólne zadowolenie z demokracji w UE w obliczu utrzymujących się trudności osobistych i gospodarczych. Ponadto koncentruje się na świadomości Europejczyków i postawie wobec działań Unii Europejskiej i Parlamentu Europejskiego oraz ocenia znaczenie, jakie Europejczycy przywiązują do głosowania w wyborach europejskich i krajowych.

Badanie to zostało przeprowadzone przez KANTAR PUBLIC w dniach 2–26 marca 2023 r. we wszystkich 27 państwach członkowskich UE. Przeprowadzono go twarzą w twarz, z wywiadami wideo (CAVI) używanymi dodatkowo w Czechach, Danii, Finlandii i na Malcie. Łącznie przeprowadzono 26.376 wywiadów. Wyniki UE zostały ważone w zależności od liczby ludności w każdym kraju.

Aby uzyskać więcej informacji na temat pełnej ankiety, zeskanuj kod QR:

PUBLIKACJA DZIAŁU MONITOROWANIA OPINII PUBLICZNEJ
DYREKCJA GENERALNA DS. KOMUNIKACJI
PARLAMENT EUROPEJSKI

dgcomm-pom@ep.europa.eu
europa.eu/eurobarometer

EB043EP

NUMER KATALOGOWY: QA-CE-23-001-EN-N

ISBN: 978-92-848-0498-6

DOI: 10.2861/93879

© Unia Europejska, 2023 r.

Komentarze w wolności

(Pierre Dieumegard)

Oryginalny dokument Eurobarometru był dostępny tylko w języku angielskim, z wyjątkiem komunikatu prasowego Parlamentu Europejskiego, który był dostępny w różnych językach urzędowych.

Samogratulacyjne oświadczenia zawarte w komunikacie prasowym nie zastępują dokładnych informacji

Ten komunikat prasowy, który zawiera głównie twierdzenia o samozadowoleniu, został szeroko rozpowszechniony. Tydzień po publikacji raportu, w wyszukiwarce Google na ten temat pojawiło się około dziesięciu artykułów w prasie francuskojęzycznej. Artykuły te powielały zdania z komunikatu, niektóre zawierały informacje tekstowe z raportu, ale żaden z nich nie zawierał wykresów pokazujących różnorodność poglądów narodowych. Należy się tego spodziewać, ponieważ wykresy w języku angielskim były trudne do przetłumaczenia na inne języki.

W rezultacie czytelnicy głównych gazet lub stron internetowych specjalizujących się w Europie nie byli w stanie zapoznać się z wynikami tego badania Eurobarometru.

Dobrym pomysłem byłoby nie cytowanie tylko pozytywnych wyników.

Oświadczenie zaczyna się od różnych twierdzeń, które nie są fałszywe, ale które są tylko częścią wyniku dochodzenia.

Stwierdzono w nim, że „młodzi ludzie najprawdopodobniej popierają ważniejszą rolę Parlamentu Europejskiego”; jest to prawda (QA5), ale dobrze byłoby dodać, że młodzi ludzie są mniej zainteresowani wyborami do Parlamentu Europejskiego (QA15) i że są mniej skłonni do głosowania w następnych wyborach (QA22).

Tekst w języku angielskim jest często niejasny i nie został prawidłowo odczytany przed publikacją.

Na początku podwójna strona przedstawia 10 kluczowych punktów ankiety. Tytuł ogólny to „10 kluczy, które nie są łatwe do zrozumienia i przetłumaczenia”. Każdy z punktów ma tytuł, który nie zawsze jest prosty.

Początek podsumowania odnosi się do kwiatów wiosny i wiśni w Japonii, a słowo „permacrise” z najnowszego wydania słownika angielskiego Collinsa: ma niewielki związek z głównym tematem.

W szczegółach występują różne błędy:

— dwa akapity: ostatni akapit na stronie 98 oryginału (pytanie QA2) i ostatni akapit na stronie 108 oryginału (pytanie QA13)

— błędy w podpisie graficznym: na oryginalnej stronie 25 („% – Równość kobiet i mężczyzn”) jest zbyt wiele w tytule drugiego wykresu)

— strona 124 („ 3 kwintyl”).

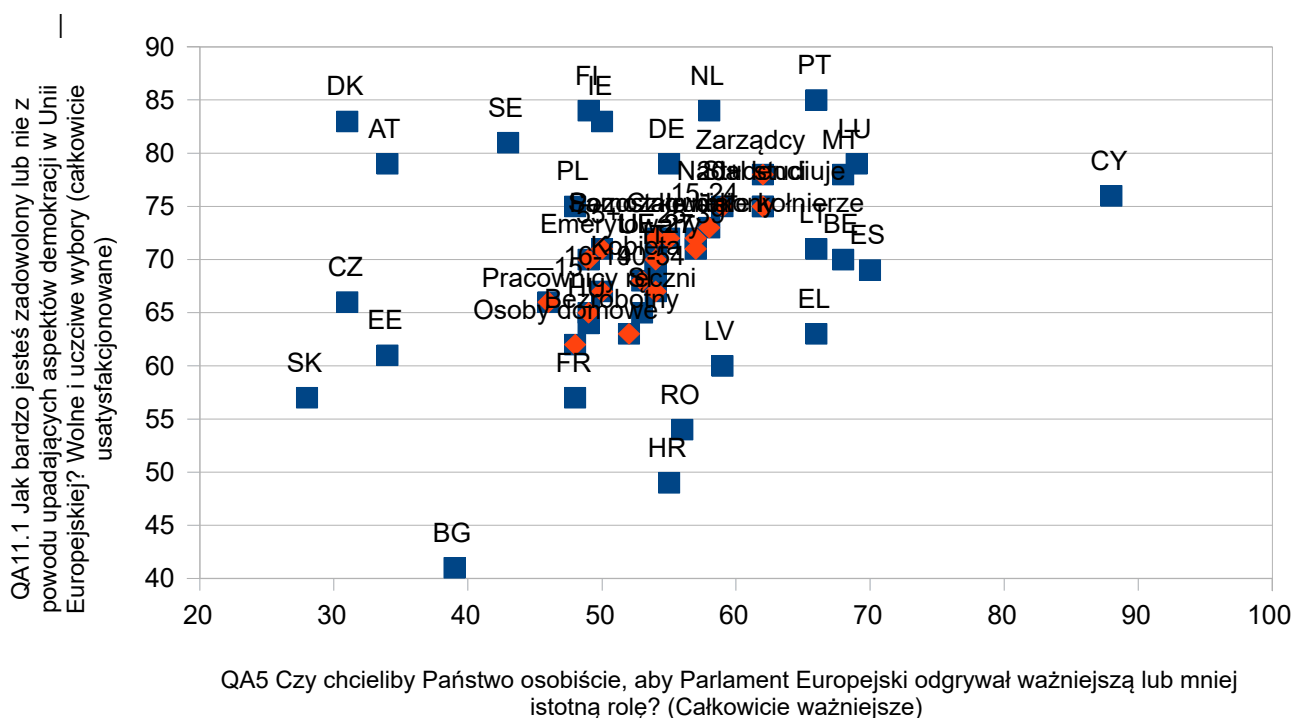
— strona 28, wykres poświęcony emocjonalnemu stanowi rozmówców (QA10ab) jest zatytułowany " Które z poniższych tematów chciałoby Państwo poruszyć priorytetowo przez Parlament Europejski? Po pierwsze? A potem? (UE27) (%)”, podczas gdy powinno to być „Kiedy myślisz o życiu, które prowadzisz, jak najlepiej opisałbyś swój obecny status emocjonalny?”. Przedmiotowy tytuł dotyczy pytania QA7ab.

Podobnie na stronie 145 oryginału wykres dotyczący znajomości dat głosowania (QA14) nosi tytuł QA15 "Następne wybory europejskie odbędą się w maju lub czerwcu 2024 r. Jak bardzo jesteś zainteresowany czy nie w tych wyborach? (% – UE-27)", kiedy powinna mieć „Pani zdaniem, kiedy następne wybory europejskie odbędą się tutaj, w naszym kraju?”.

— nieprawidłowe odniesienie do strony, strona 19 oryginału: „Więcej informacji można znaleźć w tabeli wskazanej na stronie XX dotyczącej marginesu błędu w zależności od liczby wywiadów”. Symbol XX powinien być zostać zastąpiony oznaczeniem „218”, strona z tabelą statystycznych marginesów ufności.

Nie jest to zbyt poważne, ale pokazuje, że sprawozdanie to nie zostało prawidłowo sprawdzone przed publikacją.

Różnice zdań między krajami są znacznie większe niż między grupami społecznymi

Aby prawdziwa demokracja była możliwa w Europie, potrzebujemy wspólnego języka. Najlepszym językiem powszechnym, najłatwiejszym do nauczenia się, najdokładniejszym, najpiękniejszym, jest międzynarodowy język esperanto.